

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
w Olsztynie**

PLAN URZĄDZENIA LASU NADLEŚNICTWA OSTROŁĘKA

OBRĘB: Ostrołęka

**sporządzony na okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2031 roku,
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2022 roku**

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA (ELABORAT)

**Wykonało: Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie**

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2022 do 2031

dla Nadleśnictwa Ostrołęka

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2022 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2022

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha

1 | 6 | 7 | 9 | 6 | 8 | 3

w tym według obrębów leśnych:

1) Ostrołęka

1 | 6 | 7 | 9 | 6 | 8 | 3

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha

1 | 6 | 5 | 2 | 4 | 9 | 8

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

– lasów stanowiących rezerwat przyrody

1 | 3 | 6 | 7 | 2

– lasów uznanych za ochronne

4 | 7 | 9 | 5 | 3 | 0

– pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1 | 1 | 5 | 9 | 2 | 9 | 6

b) według grup kategorii użytkowania:

– gruntów zalesionych

1 | 5 | 8 | 2 | 8 | 5 | 4

– gruntów niezalesionych

3 | 1 | 2 | 7 | 0

w tym: do odnowienia

1 | 6 | 8 | 8 | 0

– gruntów związanych z gospodarką leśną

3 | 8 | 3 | 7 | 4

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha

2 | 7 | 1 | 8 | 5

w tym: przeznaczonych do zalesienia

0 | 0 | 0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2022 DO 2031

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym (zal. z 5% przyr. i niezal.)

m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha o orientacyjnej miąższości

m³ grubizny netto

II.2. PIEŁĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

c) trzebieże

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) - ha

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębnego - ha

w tym zrębami zupełnymi

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

g) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

w tym wodnych - ha

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

- 1. Ogólny opis lasów Nadleśnictwa (elaborat)**
- 2. Program ochrony przyrody**
- 3. Opis taksacyjny**
- 4. Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębnego, przedrębnego i projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu**
- 5. Operaty dla leśniczych**
- 6. Materiały kartograficzne**

SPIS TREŚCI

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU	7
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	19
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	19
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa	19
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	24
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	31
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	34
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego	34
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych	34
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	34
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji	40
1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	40
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	40
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	40
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	41
1.3.3. Rzeźba terenu	41
1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne	41
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych	45
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	50
1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	51
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej	52
1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	62
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	64
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	64
1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa	67

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	69
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa	69
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	70
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	83
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	85
1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	88
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	89
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	89
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	93
2.1. Referat Nadleśniczego	93
2.2. Koreferat wykonawcy planu	93
2.3. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie	93
2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych	93
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	95
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa	95
3.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej	96
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	100
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	104
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa	112
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	112
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	118
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej 123	
3.2.4. Użytkowanie uboczne	160
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji	163
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	165
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	167
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	169
6.1. Prace przygotowawcze	169
6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe	169

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe.....	169
6.2.1. Prace terenowe	169
6.2.2. Prace kameralne	171
6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu.....	173
7. ZAŁĄCZNIKI.....	175
7.1. Protokół z KZP	175
7.2. Referat Nadleśniczego	190
7.3. Koreferat wykonawcy planu	221
7.4. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie	230
7.5. Protokół z NTG.....	238
7.6. Protokół z przeprowadzonego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych.....	255
7.7. Decyzja Ministra Środowiska	257
8. TABELI I WZORY INSTRUKCYJNE.....	261
9. WYKAZ LITERATURY	329
10. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH ZWIĄZANYCH Z OPRACOWANYM PLANEM URZĄDZENIA LASU, OBOWIĄZUJĄCYCH W OKRESIE WYKONYWANIA PRAC URZĄDZENIOWYCH	331

SPIS TABEL

Tabela 1. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa	19
Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)	20
Tabela 3. Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	21
Tabela 4. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa leśnictwami	23
Tabela 5. Zestawienie danych historycznych.....	30
Tabela 6. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego	32
Tabela 7. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Ostrołęka, wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I).....	33
Tabela 8. Złoża kopalin na gruntach Nadleśnictwa	38
Tabela 9. Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa.....	41
Tabela 10. Zestawienie typów gleb w Nadleśnictwie	42
Tabela 11. Opady i temperatura	43
Tabela 12. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV).....	46
Tabela 13. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych.....	47
Tabela 14. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji	47
Tabela 15. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w siedliskowych typach lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV) ¹⁾	48
Tabela 16. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)	50
Tabela 17. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw	51
Tabela 18. Regiony pochodzenia materiału rozmnożeniowego.....	52
Tabela 19. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych	53
Tabela 20. Zestawienie upraw pochodnych	54
Tabela 21. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych.....	62
Tabela 22. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów.....	64
Tabela 23. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych	66
Tabela 24. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa.....	67
Tabela 25. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX).....	68
Tabela 26. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej.....	69
Tabela 27. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II).....	70

Tabela 28. Udział powierzchniowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Ostrołęka	72
Tabela 29. Udział miąższościowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Ostrołęka	73
Tabela 30. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów.....	74
Tabela 31. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna	74
Tabela 32. Udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg IV i V rewizji urządzenia lasu	75
Tabela 33. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w V i VI rewizji urządzenia lasu....	77
Tabela 34. Udział gatunków według rzeczywistego udziału miąższościowego w V i VI rewizji urządzenia lasu	78
Tabela 35. Cechy dominującego gatunku lasotwórczego Nadleśnictwa.....	80
Tabela 36. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących.....	80
Tabela 37. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku	81
Tabela 38. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń	83
Tabela 39. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności	84
Tabela 40. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych	86
Tabela 41. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.....	87
Tabela 42. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat	87
Tabela 43. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących.....	88
Tabela 44. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych	88
Tabela 45. Zestawienie miąższości drewna martwego.....	89
Tabela 46. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Ostrołęka w kolejnych rewizjach	90
Tabela 47. Zestawienie powierzchni i miąższości gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności	100
Tabela 48. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw	102
Tabela 49. Przyjęte wieki rębności.....	103
Tabela 50. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego.....	105
Tabela 51. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii	106
Tabela 52. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu.....	107
Tabela 53. Zestawienie składowych etatu użytkowania rębego	107
Tabela 54. Porównanie etatu użytkowania rębego V i VI rewizji urządzenia lasu	108
Tabela 55. Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI).....	109
Tabela 56. Wskaźniki użytkowania przedrębego	110

Tabela 57. Zestawienie danych, na podstawie których zaprojektowano orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie Ostrołęka	110
Tabela 58. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych.....	111
Tabela 59. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)	113
Tabela 60. Przebudowa pilna typu A	114
Tabela 61. Zestawienie powierzchni zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z TD	114
Tabela 62. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego	115
Tabela 63. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć	116
Tabela 64. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³ netto] z zakresu użytkowania lasu leśnictwami	117
Tabela 65. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu	118
Tabela 66. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw.....	122
Tabela 67. Wykaz pożarów w Nadleśnictwie Ostrołęka w latach 2012-2021	128
Tabela 68. Lokalizacja miejsc postoju pojazdów w Nadleśnictwie	132
Tabela 69. Wykaz ważniejszych szlaków komunikacyjnych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	133
Tabela 70. Wykaz obszarów szczególnie podatnych na rozprzestrzenianie się pożaru	134
Tabela 71. Wykaz obszarów szczególnie podatnych na rozprzestrzenianie się pożaru	135
Tabela 72. Średnie wartości w okresie 2016 - 2020 - dane ze stacji meteorologicznej w Budziskach	136
Tabela 73. Powierzchniowy udział siedlisk Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł.....	137
Tabela 74. Powierzchniowy udział siedlisk wg uwilgotnienia	137
Tabela 75. Wieże obserwacyjne.....	139
Tabela 76. Wykaz ważniejszych telefonów i radiotelefonów własnych w Nadleśnictwie	140
Tabela 77. Wykaz telefonów leśnictw:	141
Tabela 78. Inne ważne telefony i radiotelefony	141
Tabela 79. Wykaz dojazdów pożarowych Nadleśnictwa	143
Tabela 80. Wykaz punktów czerpania wody do celów gaśniczych:	148
Tabela 81. Wyposażenie baz sprzętu ppoż.....	150
Tabela 82. Wykaz sił interwencyjnych, przewidzianych do gaszenia pożarów lasu na terenie Nadleśnictwa	152
Tabela 83. Przykład swobodnego rozwoju pożaru - modelowy rozwój pożaru.....	153
Tabela 84. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego lasów	155
Tabela 85. Zestawienie powierzchni poletek łowieckich w Nadleśnictwie	161
Tabela 86. Zestawienie gruntów rolnych ujętych w stanie posiadania w Nadleśnictwie.....	162

Tabela 87. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego..... 167

SPIS WYKRESÓW

Ryc. 1. Siedziba Nadleśnictwa i odległości do urzędów AP i siedzib ALP.....	22
Ryc. 2. Średnia miesięczna wysokość temperatury i opadów.....	44
Ryc. 3. Udział procentowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie	46
Ryc. 4. Procentowy udział gatunków panujących w siedliskowych typach lasu.....	49
Ryc. 5. Udział klas bonitacji wg gatunków panujących o największym udziale w Nadleśnictwie	71
Ryc. 6. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku - porównanie V i VI rewizji.....	72
Ryc. 7. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w V i VI rewizji urządzenia lasu.....	75
Ryc. 8. Udział miąższościowy wg gatunków panujących w V i VI rewizji urządzenia lasu.....	76
Ryc. 9. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w V i VI rewizji urządzenia lasu.....	77
Ryc. 10. Udział miąższościowy wg gatunków rzeczywistych w V i VI rewizji urządzenia lasu	79
Ryc. 11. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących.....	81
Ryc. 12. Spodziewany bieżący przyrost roczny/ha w klasach i podklasach wieku	82
Ryc. 13. Udział procentowy drzewostanów wg stopni zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu.....	84
Ryc. 14. Zmiany powierzchni i zasobów Nadleśnictwa na przestrzeni kolejnych rewizji urządzenia lasu	90
Ryc. 15. Procentowy udział powierzchni lasów wg funkcji lasu w Nadleśnictwie	101
Ryc. 16. Udział powierzchni leśnej według gospodarstw.....	102
Ryc. 17. Procentowy stosunek przyjętego etatu do etatu i wykonania w ubiegłym okresie gospodarczym	108

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Ostrołęka jest nadleśnictwem 1-obrębowym:

1. Obręb Ostrołęka 07-19-1

Podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Obszar Nadleśnictwa Ostrołęka graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwami Myszyniec (RDLP Olsztyn) i Nowogród (RDLP Białystok), od wschodu z Nadleśnictwem Łomża (RDLP Białystok), od południa z Nadleśnictwami: Ostrów Mazowiecka, Wyszaków i Pułtusk (RDLP Warszawa), od zachodu z Nadleśnictwem Parciaki (RDLP Olsztyn).

Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa według stanu na 01.01.2022 r. przedstawia się następująco:

Tabela 1. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa

Nadleśnictwo	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
	Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Ostrołęka	15828,4931	312,6936	383,7368	16524,9235	271,8740	16796,7975
	15828,54	312,70	383,74	16524,98	271,85	16796,83

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjne w ha z dokładnością do m², zaś w mianowniku powierzchnie stanowiące sumy powierzchni wydzieleni indywidualnie zaokrąglonych do 1 ara. Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu, w planie urządzenia lasu za wyjątkiem tabeli I stosowane będą powierzchnie zaokrąglone do 1 ara.

Nadleśnictwo w obecnym kształcie istnieje od 01.01.1973 r. Powołane zostało Zarządzeniem Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych Nr 76 z dnia 21.12.1972 r., łączącego Nadleśnictwa Seborgi i Ostrołęka. Początkowo wchodziło w skład OZLP w Siedlcach, a po jego likwidacji w 1975 r. należało do OZLP w Olsztynie, po 1991 r. RDLP w Olsztynie.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Ostrołęka został ustalony Zarządzeniem Nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 sierpnia 2021 r.

Zgodnie z ustaleniami przyjętymi na KZP oraz Decyzją nr 14/2020 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji LP w Olsztynie, w Nadleśnictwie Ostrołęka z dniem 01.01.2022 r. zostały połączone obręby Ostrołęka i Seborki w jeden obręb leśny pod nazwą Ostrołęka.

Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Inne	Razem		
		Urządzone nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne						
		Powierzchnia [ha]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
woj. mazowieckie	1306,0	16524	-	-	-	16524	-	-	0	16524	12,65
pow. Miasto Ostrołęka	33,4	1	-	-	-	1	-	-	-	1	0,03
gm. M. Ostrołęka	33,4	1	-	-	-	1	332	109	441	442	13,23
pow. makowski	221,0	2153	-	-	-	2153	-	-	-	2153	9,74
gm. Krasnosielc	18,1	458	-	-	-	458	253	1	254	712	39,32
gm. Młynarze	74,8	212	-	-	-	212	2280	17	2297	2509	33,54
gm. Sypniewo	128,1	1483	-	-	-	1483	1818	13	1831	3314	25,87
pow. ostrołęcki	1051,6	14370	-	-	-	14370	-	-	-	14370	13,66
gm. Baranowo	12,5	1005	-	-	-	1005	-	-	-	1005	80,40
gm. Czerwin	170,2	538	-	-	-	538	-	2267	2267	2805	16,48
gm. Goworowo	180,3	1835	-	-	-	1835	-	2272	2272	4107	22,78
gm. Kadzidło	16,8	1087	-	-	-	1087	-	-	-	1087	64,70
gm. Lelis	196,3	4808	-	-	-	4808	-	2725	2725	7533	38,37
gm. Olszewo-Borki	196,6	4051	-	-	-	4051	-	4791	4791	8842	44,97
gm. Rzekuń	122,7	1020	-	-	-	1020	-	2380	2380	3400	27,71
gm. Troszyn	156,2	26	-	-	-	26	-	2450	2450	2476	15,85
Ogółem	1306,0	16524	-	-	-	16524	4682	17026	21708	38232	29,27

Nadleśnictwo Ostrołęka położone jest w północnej części województwa mazowieckiego. Lasy Nadleśnictwa znajdują się na terenie gmin wymienionych poniżej w tabeli.

Tabela 3. Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. M. Ostrołęka	-	-	0,9401	0,9401	-	0,9401
pow. M. Ostrołęka	-	-	0,9401	0,9401	-	0,9401
gm. Krasnosielc	449,7062	-	7,9340	457,6402	35,5000	493,1402
gm. Młynarze	209,6314	0,8100	1,7130	212,1544	0,2012	212,3556
gm. Sypniewo	1435,5641	10,4999	36,8740	1482,9380	15,8400	1498,7780
pow. Makowski	2094,9017	11,3099	46,5210	2152,7326	51,5412	2204,2738
gm. Baranowo	963,6270	13,6300	27,8571	1005,1141	30,0200	1035,1341
gm. Czerwin	514,8179	16,4068	7,2631	538,4878	41,7522	580,2400
gm. Goworowo	1762,1354	40,4695	32,0231	1834,6280	32,4453	1867,0733
gm. Kadzidło	1029,1817	23,0300	34,8340	1087,0457	3,8500	1090,8957
gm. Lelis	4598,5107	97,1200	112,2931	4807,9238	47,1069	4855,0307
gm. Olszewo-Borki	3886,7087	72,3374	92,1622	4051,2083	45,9123	4097,1206
gm. Rzekuń	952,4794	38,3900	29,8379	1020,7073	15,9261	1036,6334
gm. Troszyn	26,1306	-	0,0052	26,1358	3,3200	29,4558
pow. Ostrołęcki	13733,5914	301,3837	336,2757	14371,2508	220,3328	14591,5836
woj. Mazowieckie	15828,4931	312,6936	383,7368	16524,9235	271,8740	16796,7975
Ogółem	15828,4931	312,6936	383,7368	16524,9235	271,8740	16796,7975

*- z dokładnością do m²

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Ostrołęka wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni przedstawia tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

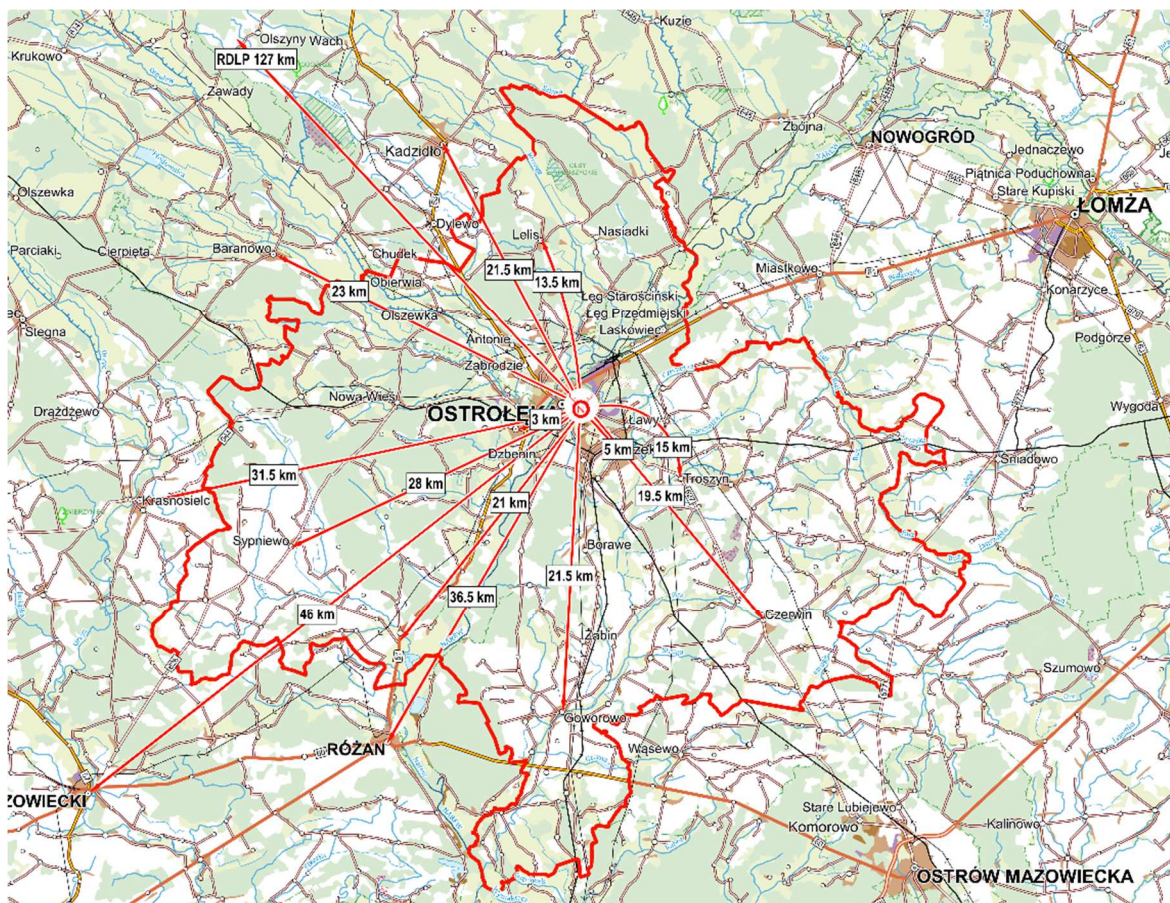
Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Ostrołęka, w obrębie leśnym Ostrołęka w oddziale 268a;

adres: ul. Tadeusza Zawadzkiego "Zośki" 4

tel.: +48 029 760 21 32

e-mail: ostroleka@olsztyn.lasy.gov.pl

Odległości od Nadleśnictwa do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie, a także urzędów powiatowych oraz urzędów gmin przedstawiono na załączonym wycinku mapy w skali 1 : 300 000.

Ryc. 1. Siedziba Nadleśnictwa i odległości do urzędów AP i siedzib ALP
 Nadleśnictwo zostało podzielone na 14 leśnictw terytorialnych.

Tabela 4. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa leśnictwami

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezalesione	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
1 Płoszyce	1-63, 67-69	1543,44	46,51	1589,95	7,34	1597,29
2 Dąbrówka	64-66, 70-130	1410,12	38,42	1448,54	19,10	1467,64
3 Lelis	131-191, 250-253	1325,88	29,30	1355,18	24,14	1379,32
4 Łodziska	192-249	1468,39	32,91	1501,30	0,39	1501,69
5 Wyszel	273-319, 331-335, 340-346	1329,58	36,32	1365,90	30,02	1395,92
6 Borawe	258-259, 266-268, 612, 618-624, 628- 675	990,86	30,79	1021,65	15,92	1037,57
7 Olszewo Borki	254-257, 269-272, 501, 597-611, 625- 627, 676-687, 800- 803	287,55	3,18	290,73	0,20	290,93
8 Przysań	320-330, 336-339, 447, 454-463, 472- 482, 491-500, 502- 508, 516-526	1428,96	31,98	1460,94	37,90	1498,84
9 Zabiele	419-434, 436-446, 448-453, 464-471, 483-490, 509-515	1131,17	27,77	1158,94	43,51	1202,45
10 Gutowo	527-595	1481,20	37,65	1518,85	15,84	1534,69
11 Rżaniec	347-418, 435, 596, 804-807	1384,13	29,63	1413,76	-	1413,76
12 Czerwin	260-265, 613-617, 688-691, 696-710, 748-758	515,79	7,14	522,93	44,55	567,48
13 Goworowo	692-695, 711-712, 759-773, 795, 798- 799, 808-829	613,24	8,35	621,59	18,31	639,90
14 Kruszewo	713-747, 774-794, 796-797	1230,93	23,79	1254,72	14,63	1269,35
Ogółem Nadleśnictwo		16141,24	383,74	16524,98	271,85	16796,83

Nadleśnictwo prowadzi nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa.

Powierzchnia nadzorowanych lasów przedstawia zestawienie:

Starostwo Ostrołęckie - 16 885,16 ha

Starostwo Makowskie - 4 381,52 ha

Miasto Ostrołęka - 441,02 ha

Razem 21 707,70 ha

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Ostrołęka położone jest w północno-wschodniej części Niziny Mazowieckiej w obszarze leśnym zajmującym powierzchnię około 800 km², określanym jako Puszcza Kurpiowska. W zasięgu Puszczy znajdują się także Nadleśnictwa: Myszyniec, Nowogród oraz Parciaki. Drzewostany tego obszaru to głównie drzewostany sosnowe z niewielką domieszką świerka, brzozy, dębu oraz grabu, a wzdłuż cieków wodnych i w obniżeniach występują olsy oraz łągi.

Nadleśnictwo Ostrołęka powstało z połączenia dwóch odrębnych nadleśnictw: Seborgi i Ostrołęka. Nadleśnictwo Seborgi istniało jeszcze przed I Wojną Światową. W 1918 roku siedziba Nadleśnictwa Seborgi mieściła się w drewnianym dworku, w obecnej miejscowości Grabówek-Rataje (dawniej Seborgi). Po zakończeniu II Wojny Światowej, siedzibę Nadleśnictwa przeniesiono do miejscowości Przyszań. W 1946 roku w skład Nadleśnictwa weszły lasy państwowe, lasy z dawnych majątków oraz opuszczone lasy drobnych własności prywatnych. Lasy prywatne zostały włączone do Nadleśnictwa Seborgi na mocy dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 roku o przejęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Dz.U. Nr. 15/44, poz.82) oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 20 stycznia 1945 roku, w sprawie wykonania dekretu P.K.W.N. z dnia 12 grudnia 1944 roku. Lasy prywatne (wg. elaboratu definitywnego urządzania lasu) przejęte przez Nadleśnictwo były zdewastowane. Przykładem mogą być uroczyska Niesułowo i Glinki Stare, w których dużą powierzchnię stanowiły halizny. Sporo drzewostanów było silnie przerzedzonych na skutek działań wojennych i rabunkowej gospodarki prowadzonej przez okupanta. Osłabione działaniami wojennymi drzewostany podatne były na choroby. W latach 1945-1950 zaobserwowano nasilenie występowania szkodników sosny. W 1951 roku, w leśnictwie Przyszań i Rżaniec wystąpiła gradacja barczatki sosnowki.

Nadleśnictwo Ostrołęka powstało przed II Wojną Światową. Do roku 1939 mieściło się w drewnianym budynku pomiędzy rzeką Omulew i Narew oraz mostem kolejowym. Od roku 1945 miało siedzibę w budynku po opuszczonym tartaku. Od 1945 roku Nadleśnictwa Ostrołęka zaczęło zarządzać lasami państwowymi oraz lasami byłej większej własności prywatnej. W lipcu 1951 r. powstał Rejon Lasów Państwowych w Ostrołęce, który istniał siedem lat i któremu podlegało sześć nadleśnictw. Rejon ten zlikwidowany został 30.06.1958 r. Administracyjnie Nadleśnictwo podlegało pod OZLP w Siedlcach do roku 1975, potem do 1991 roku pod OZLP Olsztyn, a od roku 1991 pod RDLP Olsztyn.

W obu Nadleśnictwach stosowano zrębowy sposób zagospodarowania. Na terenie byłego Nadleśnictwa Ostrołęka stosowano rębnię Ib na siedliskach Bs z szerokością zrębów 40 m, natomiast na siedliskach Bśw, Ol z szerokością zrębów 50-60 m. Na terenie byłego Nadleśnictwa Seborgi stosowano zwykle rębnię Ib o szerokości zrębów 40-60 m, z tym że na siedlisku Bs stosowano dolną granicę szerokości zrębów. Użytkowanie przedrębne wykonywano na ogół zgodnie z potrzebami

hodowlanymi. Odnowienia zrębów zaległych i halizn dokonywano sztucznie. Odnawiano i zalesiano głównie sosną, stosując grupową domieszkę brzozy oraz dęba. Na obrzeżach upraw często sadzono czeremchę amerykańską. Poprawki wykonywano przede wszystkim sosną, a ponadto: dębem, brzozą, świerkiem. Na ubogich siedliskach stosowano wzbogacanie gleby przez zasiew łubinu, wysiew nawozów mineralnych oraz wapnowanie.

W 1968 roku wykonano I rewizję urządzenia lasu na terenie Nadleśnictw Ostrołęka i Seborgi. Utworzono z nich następujące gospodarstwa:

Nadleśnictwo Ostrołęka

Grupa	Kategoria	Nadleśnictwo Ostrołęka [ha]
1	2	3
Lasy grupy I	wodochronne i nasienne wyłączone	58,27
Lasy grupy II	gospodarcze	8501,06
Razem		8559,33

Nadleśnictwo Seborgi

Grupa	Kategoria	Nadleśnictwo Seborgi [ha]
1	2	3
Lasy grupy I	nasienne wyłączone	22,52
Lasy grupy II	gospodarcze	6462,04
Razem		6484,56

Nadleśnictwo Ostrołęka w obecnych granicach utworzone zostało dnia 1 stycznia 1973 roku na mocy Zarządzenia Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych Nr 76 z dnia 21 grudnia 1972 roku. W skład nowo utworzonego Nadleśnictwa weszły:

- Obręb Ostrołęka o powierzchni 9059,83 ha;
- Obręb Seborgi o powierzchni 6976,36 ha.

Powierzchnia Nadleśnictwa Ostrołęka w 1973 roku wynosiła 16036,19 ha.

Plan II rewizji urządzenia lasu sporządzony został na okres gospodarczy od 1.01.1979 r. do 31.12.1990 r. Plan ten przedłużono do końca roku 1991. Powierzchnia ogólna wynosiła wtedy 16 304,86 ha, w tym leśna 15 398,76 ha. Podział powierzchni leśnej według funkcji lasu:

Kategoria	Obręby [ha]		Nadleśnictwo
	Ostrołęka	Seborgi	
1	2	3	4
ochronne	43,72	22,52	66,24
WDN	37,25	22,52	59,77
gospodarcze	8601,14	6694,13	15295,27
Razem	9172,22	7132,64	16304,86

Plan III rewizji urządzenia lasu sporządzony został na okres gospodarczy od 1.01.1992 roku do 31.12.2001 roku. Powierzchnia ogólna wynosiła wtedy 16 694,89 ha, w tym leśna 15 925,73 ha. Podział powierzchni leśnej Nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Kategoria	Obręby [ha]		Nadleśnictwo
	Ostrołęka	Seborki	
1	2	3	4
rezerваты			
wodochronne	43,88		43,88
glebochronne	5,43		5,43
lasy masowego wycieczynku		6,59	6,59
lasy doświadczalne	2,82		2,82
lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10km od granic miast liczących ponad 50tys. mieszkańców	2420,25	449,07	2869,32
WDN	14,55	10,07	24,62
lasy w I strefie oddziaływania przemysłowego	6387,70	6485,37	12873,07
lasy gospodarcze	6619,31	6647,63	13266,94
Razem	9106,24	7113,36	16219,60

Zmiana powierzchni Nadleśnictwa wynikała z przejścia oraz przekazania gruntów, co przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp	Zmiana powierzchni	Obręb Ostrołęka [ha]	Obręb Seborki [ha]	Razem Nadleśnictwo Ostrołęka [ha]
1	2	3	4	5
1	Przyjęcie gruntu ze wsi PFZ	215,57	169,22	380,79
2	Przyjęcie gruntu z Nadleśnictwa Parciaki	-	34,87	34,87
3	Przekazanie gruntu do Nadleśnictwa Pułtusk	13,60	-	13,60
4	Przekazanie gruntu do WZIR	0,10	0,14	0,24
5	Przekazanie gruntu do RDP	2,24	3,62	5,86
6	Przekazanie gruntu do MON	5,93	-	5,93
zmiany	przyjęto	189,70	200,33	390,03
	przekazano	21,87	3,76	25,63

Plan IV rewizji urządzenia lasu sporządzony został na okres gospodarczy od 1.01.2002 roku do 31.12.2011 roku. Powierzchnia ogólna wynosiła wtedy 16 864,08 ha, w tym leśna 15 991,13 ha. Powierzchnia leśna podzielona została na następujące grupy i kategorie ochronności przedstawione w poniższej tabeli:

Grupa	Kategoria	Obręby [ha]		Nadleśnictwo [ha]
		Ostrołęka	Seborki	
1	2	3	4	5
Lasy rezerwatowe		136,73	-	136,73
Lasy grupy I	wodochronne	241,96	55,13	297,09
	glebochronne	219,47	-	219,47
	lasy na stałych pow. badawczych i doświadczalnych	2,82	-	2,82
	drzewostany nasienne	14,55	10,07	24,62
	lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	2523,66	704,69	3228,32
Lasy grupy II	gospodarcze	5885,73	6196,32	12082,05
Razem		9024,92	6966,21	15991,13

W ramach IV rewizji urządzenia lasu znacznie wzrosła powierzchnia gospodarstwa specjalnego w stosunku do opracowań wcześniejszych. W Obrębie Ostrołęka utworzony został Rezerwat „Olsy Płoszyckie”. Rezerwat utworzono w 1997 r. w oparciu o Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (MP NR 56/544, 1997 r.).

Plan V rewizji urządzenia lasu sporządzony został na okres gospodarczy od 1.01.2012 roku do 31.12.2021 roku. Powierzchnia ogólna wynosiła wtedy 16 805,56 ha, w tym leśna 15 892,48 ha. Powierzchnia leśna podzielona została na następujące kategorie lasu przedstawione w poniższej tabeli:

Lp.	Kategoria lasu	Obręb [ha]		Nadleśnictwo [ha]
		Ostrołęka	Seborki	
1	2	3	4	5
1	Rezerваты	136,72	-	136,72
2	Badawcze i doświadczalne.	2,98	-	2,98
3	Glebochronne	219,57	-	219,57
4	Wodochronne	108,55	32,68	141,23
5	Wodochronne, cenne fragmenty rodzimej przyrody	31,74	49,81	81,55
6	Wodochronne, cenne fragmenty rodzimej przyrody, w miastach oraz wokół miast	15,54	10,11	25,65
7	Wodochronne, w miastach oraz wokół miast	91,57	-	91,57
8	Cenne fragmenty rodzimej przyrody	550,55	51,93	602,48
9	Cenne fragmenty rodzimej przyrody, w miastach i wokół miast	13,54	19,33	32,87
10	W miastach i wokół miast	2626,55	869,01	3495,56
11	Nasienne wyłączone	14,61	10,07	24,68
12	Razem lasy ochronne	3675,20	1042,94	4718,14
13	Lasy gospodarcze	5212,80	5976,50	11189,68
14	Ogółem	9024,72	7019,44	16044,16

W związku z gwałtownymi burzami, które przetoczyły się przez teren Nadleśnictwa w 2015 roku, zwiększono użytkowanie główne o 30 tys. m³ (aneks do PUL z 09.12.2016 r.).

Stan sanitarny lasów wchodzących w skład Nadleśnictwa Ostrołęka jest obecnie bardzo dobry. W okresie powojennym w lasach tych występowały różne szkody, czasem znaczne, wyrządzone głównie przez owady i czynniki przyrody nieożywionej. Mniejsze znaczenie miały szkody wyrządzone przez zwierzynę oraz grzyby pasożytnicze. Największe zagrożenie stwarzały następujące zjawiska:

- lata 1980-1983 - gradacja brudnicy mniszki;
- 1985 - gradacja strzygoni choinówki - 633 ha;
- 1983-1990 - gradacja szeliniaka - 353 ha;
- 1982-1984 - w wyniku czynników abiotycznych pozyskano łącznie 6 230 m³ drewna z wywrotów i wiatrolomów;
- 1993 - gradacja brudnicy mniszki oraz borecznika sosnowca;
- 1994 - susza;
- 1994 - gradacja brudnicy mniszki;
- 1994, 1999-2000 - obniżenie poziomu wód gruntowych;
- 1997 - gradacja boreczników, głównie rudego;
- 1998 - gradacja boreczników;

- 1998 - pożar w Leśnictwie Przyszań, spaleni uległo 10,96 ha upraw i młodników sosnowych pochodnych;
- 2000 - gradacja borecznika rudego;
- 2001 - gradacja strzygoni i brudnicy mniszki;
- 2002 - przez teren Nadleśnictwa przeszła burza z silnym wiatrem, która lokalnie miała charakter trąby powietrznej. Spowodowała uszkodzenia drzewostanów w leśnictwach Rżaniec, Dąbrówka, Przyszań, Gutowo i Wyszel. Miąższość usuniętych wywrotów i złomów to ok. 23 tys. m³. Szkody pojedyncze i grupowe wystąpiły na obszarze ok. 7 500 ha.
- 2004 r. - gradacja szkodników pierwotnych: zwójki zielonecki i brudnicy mniszki;
- 2011 - w wyniku burz i nawałnic stwierdzono szkody głównie w leśnictwie Kruszewo na pow. ok. 8,68 ha. Miąższość oszacowanych wywrotów i złomów to ok. 3 tys. m³;
- 2015 - w wyniku burz i nawałnic stwierdzono szkody na łącznej powierzchni 102,24 ha. Miąższość drewna z uszkodzonych drzew wyniosła 31 463 m³;
- w latach 2014-2016 i 2018 r. - odnotowano suszę, bezśnieżną ciepłą zimę i obniżenie poziomu wód gruntowych;
- 2018 - gradacja brudnicy mniszki - 447 ha;
- 2020 - w wyniku opadów gradu odnotowano uszkodzenia na 416,94 ha lasu.

Na podstawie decyzji nr 14/2020 Dyrektora RDLP w Olsztynie z dnia 9.06.2020 r. połączono obręby leśne Ostrołęka i Seborcki w jeden obręb leśny.

Obecnie opracowano Plan urządzenia lasu na okres od 1.01.2022 r. do 31.12.2031 r. w ramach VI rewizji.

Syntetyczne ujęcie danych historycznych w poszczególnych opracowaniach planów urządzeniowych przedstawia niżej zamieszczone zestawienie:

Tabela 5. Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	jednostka	Nadleśnictwo Ostrołęka						
		rok obowiązywania planu						
		I rewizja 1968	II rewizja 1979	III rewizja 1992	IV rewizja 2002	V rewizja 2012	VI rewizja 2022	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Powierzchnia ogólna	ha	16 035,03	16 304,86	16 694,89	16 864,08	16 805,56	16 796,83	
Grunty leśne bez związanych z gospodarką leśną	ha	15 043,89	15 398,76	15 925,73	15 991,13	16 044,16	16 141,24	
Grunty związane z gospodarką leśną	ha	-	-	393,87	398,42	391,76	383,74	
Grunty nieleśne	ha	991,14	906,10	475,29	474,53	369,64	271,85	
w tym przeznaczone do zalesienia	ha						0,00	
Grunty sporne	ha						0,00	
Lasy ochronne	ha	22,52	66,24	2 952,66	3 772,35	4 718,14	4 795,30	
Rezerwy - powierzchnia leśna	ha	-	-	-	136,72	136,72	136,72	
Strefy zagrożenia przemysłowego	ha							
Zapasy na powierzchni leśnej	m ³	1 466 391	2 155 181	2 455 167	3 077 185	3 489 193	3 654 787	
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej	m ³	101	140	156	193	217	226	
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	42	42	44	50	56	61	
Wiekі rębności dla podstawowych gatunków drzew								
So, Md	lat	100	100	100	100	100	100	
Db, Js	lat	120	120	140	140	140	140	
Św, Gb, Lp, Kl	lat	80	80	80	80	80	80	
Ol, Brz	lat	80	80	80	80	80	70	
Os	lat	50	50	50	50	50	50	
Olsz, Tp, Wb	lat	40	40	40	40	40	40	
Udział siedlisk borowych	%		94,94	95,06	94,35	90,70	90,38	
Udział siedlisk lasowych	%		2,03	2,17	2,94	6,66	6,84	
Udział siedlisk olsowych i ęgowych	%		3,03	2,77	2,71	2,64	2,81	
Użytkowanie rębne (rocznie)	etat pow.	ha	-	99,08	-	89,17	135,29	173,76
	wykonanie	ha	-	104,10	-	66,62	121,21	-
	etat brutto	m ³	22 288	19 490	20 741	25 471	38 874	56 267
	wykonanie brutto	m ³	24 475	20 645	16 156	19 489	33 808	-
	etat netto	m ³	17 830	15 592	16 593	20 377	31 099	47 218
	wykonanie netto	m ³	19 578	16 516	12 925	15 591	27 047	-
Użytkowanie przedrębne (rocznie)	etat pow.	ha	-	1 299,28	-	1 340,60	1 097,12	799,30
	wykonanie	ha	-	1 384,38	-	1 309,20	1 093,30	-
	etat netto	m ³	8 080	12 980	17 185	27 639	46 400	29 682
	wykonanie netto	m ³	8 918	13 159	20 767	30 807	50 340	-
Odnowienia i zalesienia (rocznie)	etat pow.	ha	140,80	128,45	101,42	96,81	109,89	132,20
	wykonanie	ha	142,39	132,14	71,25	68,93	101,03	-

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Do planu urządzenia lasu przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca prac urządzeniowych otrzymał od RDLP w Olsztynie następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne określone w Instrukcji urządzania lasu:

- a) wyciągi z rejestru gruntów Nadleśnictwa,
- b) warstwę numeryczną działek ewidencyjnych i użytków klasyfikowanych, zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Dokumenty geodezyjne zostały przygotowane przez odpowiednie starostwa.

Rejestr gruntów został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano aktualizacji stanu posiadania o:

- zmiany rodzajów użytków gruntowych (według ustawy o lasach art. 14.1.),
- zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych,
- zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną, a stanem na gruncie były zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie (protokół rozbieżności geodezyjnych z dnia 11.05.2021 r.). Grunty Nadleśnictwa Ostrołęka składają się z 1684 działek ewidencyjnych. Na dzień 31.12.2021 r. Nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste) w 99,98%.

W stan posiadania Nadleśnictwa nie wchodzi grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi.

Nadleśnictwo nie prowadzi żadnego postępowania wynikającego ze sporu o przebieg granic zarządzanych gruntów. Grunty określone, jako sporne w ewidencji Nadleśnictwa Ostrołęka nie występują.

Nieregularny przebieg granic kompleksów leśnych oraz ich bardzo duże rozproszenie, utrudnia prowadzenie gospodarki leśnej.

Granice gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Ostrołęka są w większości wyraźne i bezsporne, oznaczone i utrwalone w terenie słupami granitowymi, z umieszczonymi pod ziemią podcentrami (rurki drenarskie, butelki). Granice przebiegające wzdłuż naturalnych rozgraniczeń terenu, np.: wzdłuż rzek,

linii brzegowych i dróg, nie są trwale oznaczone. Niektóre odcinki granic przebiegające między lasami prywatnych właścicieli są niewidoczne w terenie i wymagają wznowienia.

W Nadleśnictwie przeważa sztuczny podział powierzchniowy. Układ linii gospodarczych i oddziałowych ma charakter regularnego podziału powierzchniowego, a jego sieć w terenie jest utrwalona przy pomocy granitowych oraz dębowych słupów oddziałowych.

Linie projektowane, w trakcie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, zostały poszerzone do wymaganych wymiarów, a do poszerzenia w obecnym planie urządzenia lasu pozostały linie podziału powierzchniowego na łącznej powierzchni 1,22 ha.

Zestawienie wybranych danych dotyczących podziału powierzchniowego w Nadleśnictwie przedstawiono poniżej:

Tabela 6. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego

Wyszczególnienie	Cecha	Nadleśnictwo
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>
Długość granicy	km	292
Granice sporne	km	0
Odcinki granic stwarzające problemy z ich ochroną	km	0
Liczba oddziałów	szt.	829
Średnia powierzchnia oddziału	ha	20,26
Brakujące nr oddziałów	numer	-
Oddziały z literą	numer	0
Liczba pododdz.	szt.	4973
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	3,31
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	1600
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	6573
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	2,56

Obowiązujący Plan urządzenia lasu na lata 2022-2031 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I zestawionej dla Nadleśnictwa z dokładnością do 1 m² nieznacznie się różni, z powodu przyjętej w planach urządzenia lasu zasady zaokrąglania pól powierzchni poszczególnych wydzieleń do pełnych arów.

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie ewidencyjnej powierzchni gruntów Nadleśnictwa Ostrołęka wg głównych kategorii użytkowania, z dokładnością do 1 m², według stanu na 01.01.2022 r., jak również ich rozliczenie wg powierzchni wynikającej z planu urządzenia lasu na bieżące 10-lecie. Poniższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. 2021 poz. 1390).

Tabela 7. Tabelaryczne zestawienie stanu posiadania gruntów Nadleśnictwa Ostrołęka, wg grup użytków oraz powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z opisów taksacyjnych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Wyszczególnienie	Grunty leśne							Grunty nieleśne							Ogółem	
	Zalesione	Do odnowienia	W produkcji ubocznej	Pozostałe leśne niezalesione	Szczeg. chr. praw.	Związane z gospod. leśną	Razem	Zadrzewione	Grunty rolne	Grunty pod wodami	Użytki ekologiczne	Grunty zabud. i zurbaniz.	Tereny różne	Nie użytki		Razem
	Powierzchnia [ha]															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Pow. ewidencyjna (m ²)	15828,4931	168,8000	14,4600	129,4336	-	383,7368	16524,9235	-	234,2863	14,1671	-	20,6803	0,5929	2,1474	271,8740	16796,7975
Pow. z planu u.l. (ha)	15828,54	168,80	14,46	129,44	-	383,74	16524,98	-	234,26	14,16	-	20,68	0,60	2,15	271,85	16796,83
Różnica (m ²)	-0,0469	-	-	-0,0064	-	-0,0032	-0,0565	-	0,0263	0,0071	-	0,0003	-0,0071	-0,0026	0,0240	-0,0325

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem prognostycznym na omawianym terenie jest „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego” - Uchwała nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest 12 gmin. W czterech gminach: Troszyn, Rzekuń, Olszewo-Borki, Lelis istnieją opracowane Miejsce Planów Zagospodarowania Przestrzennego całych gmin, obejmujące treścią tereny lasów i zalesień. W pięciu gminach: Miasto Ostrołęka, Krasnosielc, Kadzidło, Goworowo, Baranowo istnieją Miejsce Planów Zagospodarowania Przestrzennego dotyczące części obszarów tych gmin. W pozostałych trzech gminach: Sypniewo, Młynarze, Czerwin obowiązują uchwalone Radą Gminy Studia Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Województwo mazowieckie posiada „Program Ochrony Środowiska do roku 2022” (POŚ WM 2022) wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko - Uchwała nr 3/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego 24 stycznia 2017 r.).

Dla powiatu makowskiego opracowany został „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Makowskiego na lata 2016-2020 z perspektywą do 2023” - Uchwała nr XIX/107/16 Rady Powiatu w Makowie Mazowieckim z dnia 25 lipca 2016 r. W powiecie ostrołęckim aktualnie nie ma obowiązującego programu ochrony środowiska. Dla Miasta Ostrołęki opracowany został „Program Ochrony Środowiska Miasta Ostrołęki na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku” - Uchwała Nr 371/LII/2017 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 28 września 2017 r.

Dla województwa mazowieckiego opracowano również „Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2030” - Uchwała nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego 28 października 2013 r.). Powiaty makowski oraz Miasto Ostrołęka mają opracowane „Strategiczne Plany Rozwoju Lokalnego”.

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Generalnym dokumentem w dziedzinie polityki zagospodarowania przestrzennego na omawianym terenie jest „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego” wraz

z przeprowadzoną strategiczną oceną oddziaływania planu na środowisko. „Prognoza Oddziaływania na Środowisko do Projektu Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego”, opracowana w 2013 roku zawiera ogólnie przewidywany wpływ realizacji zawartych w nim założeń na środowisko. Dokument ukazuje przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie im lub zmniejszanie i kompensację ich negatywnych skutków.

Zagrożenie:	Sposób ograniczenia i łagodzenia negatywnego wpływu:
<p>antropopresja na terenach Natura 2000</p>	<p>ograniczanie do niezbędnego minimum obszaru ingerencji</p> <p>prowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych</p> <p>tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej</p> <p>ograniczanie do minimum regulacji dolin rzecznych</p> <p>renaturyzacja dolin rzecznych</p> <p>eliminacja gatunków inwazyjnych</p> <p>rozwój transportu zbiorowego na terenach atrakcyjnych turystycznie</p> <p>kanalizacja penetracji rekreacyjnej</p> <p>monitoring chłonności turystycznej ekosystemów</p> <p>zabezpieczanie brzegów wód powierzchniowych przed erozją materiałami naturalnymi</p> <p>współuczestnictwo samorządu województwa w opracowywaniu planów ochrony obszarów Natura 2000</p> <p>wykorzystanie upowszechniania dostępu do Internetu oraz rozwoju szkolnictwa i sfery naukowo-badawczej w celu podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa</p>
<p>zmiany w warunkach bytowania zwierząt</p>	<p>zachowywanie dużych powierzchni biologicznie czynnych na terenach zurbanizowanych</p> <p>renaturyzacja dolin rzecznych</p> <p>zapewnienie dostępności do wód powierzchniowych</p>

	<p>prorowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych</p> <p>budowa przejść dla zwierząt</p> <p>dostosowanie terminów robót do terminów rozrodu lub migracji</p> <p>tworzenie warunków sprzyjających przenoszeniu się zwierząt z terenów zagrożenia</p> <p>zachowywanie przejść w światłach mostów</p> <p>ograniczanie oświetlenia nocnego</p>
<p>przecinanie korytarzy ekologicznych,</p> <p>tworzenie barier migracyjnych</p>	<p>zachowywanie terenów biologicznie czynnych pomiędzy jednostkami osadniczymi</p> <p>tworzenie alternatywnych korytarzy migracyjnych</p> <p>prorowadzenie po estakadach szlaków komunikacyjnych kolidujących z siedliskami gatunków chronionych</p> <p>budowa przejść dla zwierząt</p> <p>tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej</p>
wycinki lasów	<p>wykorzystywanie istniejących przecinek oraz powierzchni aktualnie pozbawionych drzewostanu</p> <p>tworzenie stref ekotonowych na styku z liniowymi elementami infrastruktury komunikacyjnej i technicznej</p>
utrata gleb	<p>preferencje dla tworzenia gospodarstw ekologicznych</p> <p>zbieranie warstwy humusowej z terenów zajmowanych w celu jej późniejszego wykorzystania</p>
zanieczyszczanie gleb	<p>likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów</p> <p>stosowanie środków ochrony roślin w ilościach absorbowanych przez środowisko glebowe</p>
emisja zanieczyszczeń powietrza	<p>racjonalizacja zużycia energii</p> <p>wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii</p>

	<p>zastępowanie transportu drogowego transportem kolejowym i wodnym</p> <p>transport publiczny kolejowy lub używający pojazdów hybrydowych</p> <p>dywersyfikacja sposobów zaopatrzenia w ciepło</p> <p>wdrażanie termomodernizacji budynków</p> <p>tworzenie systemu rozproszonych źródeł energii</p> <p>stosowanie nowoczesnych technologii sterowania ruchem drogowym</p>
zanieczyszczanie wód powierzchniowych	<p>stosowanie urządzeń podczyszczających ścieki opadowe</p> <p>stosowanie bezpiecznych dla środowiska środków zimowego utrzymania dróg</p> <p>ostrożne prowadzenie robót budowlanych w pobliżu wód, zwłaszcza na obszarach chronionych</p> <p>monitoring stanu technicznego budowli hydrotechnicznych i jednostek pływających pod kątem wycieków i nieszczelności</p> <p>ograniczanie lokalizacji nowych wielkostadnych ferm hodowlanych na obszarach objętych dyrektywą azotanową i fosforanową</p> <p>ograniczanie lub zakaz przekształcania trwałych użytków zielonych w dolinach rzek w grunty orne</p> <p>wyposażanie kąpielisk w odpowiednią infrastrukturę</p>

Gminy, których tereny stanowią część zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa realizują plany i strategie, będące odzwierciedleniem planów i strategii jednostek nadrzędnych. Zapisy istotne dla gospodarki leśnej Nadleśnictwa, na ogół uwzględniające potrzeby w tym zakresie, znajdują się w następujących działach tych planów:

- ochrona środowiska, w tym ochrona przyrody,
- ochrona gruntów rolnych i leśnych,
- ochrona krajobrazu.

Ochrona wód i gospodarowanie wodami

Planowane przedsięwzięcia nie zagrażają w znaczący sposób zasobom wodnym regionu.

Obrona kraju

W zasięgu Nadleśnictwa nie występują obiekty związane z obronnością kraju.

Zdrowie ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji

W wymienionych wyżej dokumentach, w działach dotyczących zdrowia ludności, turystyki i rekreacji nie występują zapisy mające istotny wpływ na gospodarkę leśną. Nadleśnictwo posiada Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa na lata 2022-2031 i we współpracy z instytucjami samorządowymi uczestniczy w rozbudowie infrastruktury oraz podnoszeniu walorów turystycznych regionu.

Udokumentowane złoża kopalin

Na terenie Nadleśnictwa Ostrołęka zlokalizowano potencjalne złoża kopalin o powierzchni 539,39 ha, w tym na gruntach Nadleśnictwa 121,27 ha.

Tabela 8. Złoża kopalin na gruntach Nadleśnictwa

Rodzaj kopaliny	Nazwa złoża	Oddział	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4
Kruszywa naturalne	Grabowo-Kruki	598	0,24
Kruszywa naturalne	Grabowo-Kruki II	600	3,03
Kruszywa naturalne	Kupnice Laskowiec	259	0,24
Kruszywa naturalne	Rostki-Borowce-Stylągi	698, 699, 700, 706	37,91
Kruszywa naturalne	Rostki-Borowce p. S	700	17,51
Kruszywa naturalne	Rostki-Borowce p. śr.	696, 697, 698, 701, 702	29,64
Kruszywa naturalne	Rostki-Borowce p. N IIA	696	0,10
Kruszywa naturalne	Stylągi	697-700, 702-706	28,60
Razem			121,27

Większość złóż znajdujących się na gruntach Nadleśnictwa została już wyeksploatowana.

Przewidywane inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, w tym inwestycje mogące spowodować zagrożenia trwałości lasu

W planach zagospodarowania przestrzennego nie występują zapisy mogące spowodować zagrożenie trwałości lasu na obszarze Nadleśnictwa.

Zalesienia

Na podstawie studiów programowo-przestrzennych przewidziano pod zalesienia i zadrzewienia:

- obszary nieprzydatne dla gospodarki rolnej,

- obszary w obrębie korytarzy ekologicznych,
- obszary źródłiskowe,
- strefy ochronne i obszary głównych zbiorników wód podziemnych,
- obszary osuwiskowe,
- obszary zdegradowane.

W planie urządzenia lasu Nadleśnictwa Ostrołęka nie zaprojektowano gruntów do zalesienia.

Strategia województwa zakłada zrównoważony rozwój zarządzanych terenów, z zachowaniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Ujmuje zasady zagospodarowania terenów lasów i gruntów leśnych:

1. na terenie lasów i gruntów leśnych obowiązują zasady zagospodarowania określone w przepisach szczególnych (w szczególności ustawy o lasach i ochronie przyrody) oraz w planach urządzenia lasów i programach ochrony przyrody nadleśnictw,
2. dopuszcza się lokalizacje inwestycji związanych z gospodarką leśną oraz tras przebiegu infrastruktury technicznej (w szczególności uznanej za cel publiczny) w przypadkach braku innych rozwiązań omijających kompleksy leśne, pod warunkiem zachowania obszarów skupisk roślinności o szczególnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i ekologicznych, występowania skupisk gatunków chronionych, korytarzy ekologicznych, ostoi zwierząt, zgodnie z przepisami szczególnymi,
3. działania w zakresie hodowli lasu powinny być prowadzone z zachowaniem różnorodności biologicznej, w szczególności należy właściwie kształtować strefy ekotonowe w celu przywrócenia walorów krajobrazowych ekosystemów leśnych,
4. należy właściwie kształtować bilans wodny w lasach poprzez zachowanie istniejących lub odtworzenie cieków i zbiorników wodnych oraz ich ochronę,
5. należy tworzyć warunki do powoływania Leśnych Kompleksów Promocyjnych oraz certyfikacji lasów jako narzędzi wzorcowej zrównoważonej gospodarki leśnej w zróżnicowanych warunkach środowiska w województwie.

W istniejących Programach Ochrony Środowiska zawarte są przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii oraz włączania aspektów ekologicznych do polityk sektorowych oraz edukacji ekologicznej.

Plan urządzenia lasu jest zgodny ze strategią rozwoju regionu, zawartą w planach zagospodarowania przestrzennego.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Nadleśnictwa nie posiada gruntów wyłączonych z produkcji leśnej.

1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Nadleśnictwo nie posiada gruntów do zalesienia.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według opracowania: „Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010” (Zielony, Kliczkowska, 2012, CLIP, Warszawa), obszar Nadleśnictwa Ostrołęka położony jest:

Kraina przyrodniczo-leśna: Mazowiecko-Podlaska (IV)

Mezoregion: Puszczy Kurpiowskiej (IV.2)

Mezoregion: Wysoczyzny Ciechanowsko-Płońskiej (IV.4)

Mezoregion: Doliny Dolnej Narwi (IV.5)

Mezoregion: Wysoczyzny Łomżyńskiej (IV.6)

Szczegółowy przebieg granic mezoregionów został przedstawiony w „Programie ochrony przyrody”.

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Ostrołęka w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są między 21°10' a 21°57' długości geograficznej wschodniej oraz między 52°47' a 53°16' szerokości geograficznej północnej. Wysokość bezwzględna zawiera się w przedziale od 87 m n.p.m. w dolinie Narwi w okolicach wsi Kunin do 140 m n.p.m. w okolicach wsi Ruzieck. Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2002) obszar Nadleśnictwa zaliczony został do:

Tabela 9. Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa

Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	924.3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			318			Niziny Środkowopolskie
				318.6		Nizina Północnomazowiecka
					318.64	Wysoczyzna Ciechanowska
					318.65	Równina Kurpiowska
					318.66	Dolina Dolnej Narwi
					318.67	Międzyrzecze Łomżyńskie

1.3.3. Rzeźba terenu

Teren Nadleśnictwa Ostrołęka położony jest w zasięgu zlodowacenia środkowoeuropejskiego, stadiału Warty. Ukształtowanie terenu jest mało urozmaicone. W rzeźbie opisywanego obszaru zaznaczone zostały procesy eoliczne tworząc krajobraz wydmy Równiny Kurpiowskiej. Są to paraboliczne formy wydmy o łukach skierowanych na wschód. Wydmy towarzyszą obniżenia deflacyjne. Obszar urozmaicają formy ostańcowe w postaci wysp morenowych.

1.3.4. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

1.3.4.1. Warunki glebowe

Gleby w Nadleśnictwie są dobrze rozpoznane. Nadleśnictwo posiada opracowanie glebowo-siedliskowe wykonane w 2010 roku przez BULiGL Oddział w Warszawie. W obecnym planie urządzenia lasu klasyfikacja i opisy gleb zostały dostosowane do klasyfikacji CILP 2000.

Udział powierzchniowy i procentowy typów gleb przedstawia tabela.

Tabela 10. Zestawienie typów gleb w Nadleśnictwie

Typy gleb	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Arenosole	2165,68	13,42
Pararędziny	6,36	0,04
Gleby brunatne	28,52	0,17
Gleby płowe	108,88	0,67
Gleby rdzawe	3470,5	21,50
Gleby bielicowe	9408,3	58,29
Gleby gruntowoglejowe	89,85	0,56
Gleby opadowoglejowe	169,03	1,05
Gleby torfowe	293,51	1,82
Gleby murszowe	139,8	0,87
Gleby murszowate	187,83	1,16
Mady rzeczne	22,43	0,14
Gleby deluwialne	4,97	0,03
Gleby industro- i urbanoziemne	45,58	0,28
Razem	16141,24	100,00

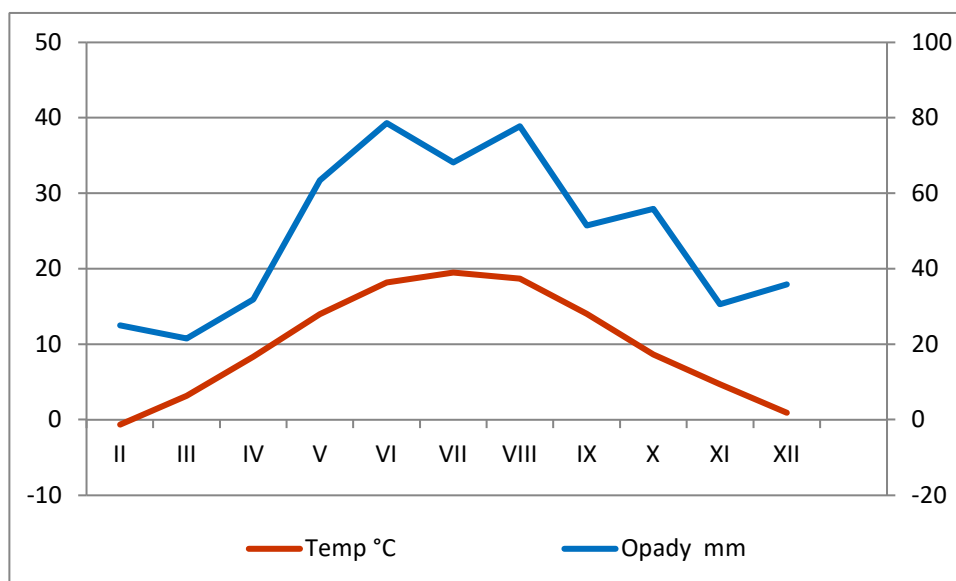
Przeważają gleby bielicowe [56,3%], rdzawe [21,0%] i arenosole [13,2%]. Pozostałe typy gleb mają niewielki udział.

1.3.4.2. Warunki klimatyczne

Obszar Nadleśnictwa znajduje się pod wpływem klimatu umiarkowanego z wyraźnym wpływem klimatu kontynentalnego. Ze względu na średnią liczbę dni z określonym typem pogody (Woś A., 1999, Klimat Polski), obszar ten znajduje się w regionie klimatycznym oznaczonym jako R-XI Środkowomazurski. Region ten wyróżnia mniejsza niż w innych regionach liczba dni z pogodą umiarkowanie chłodną oraz mniejsza ilość dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, pochmurną i bez opadów. Więcej jest natomiast dni z pogodą mroźną zarówno bez opadów jak i z opadami. Średnie miesięczne opady z okresu od 2012 r. do 2021 r. wyniosły 573 mm i były niższe w porównaniu do średniej sumy rocznych opadów w kraju wynoszącej ok. 600 mm. Przeważają wiatry z kierunków zachodnich. Częstym zjawiskiem na omawianym terenie są przymrozki późne (wiosenne - szczególnie dotkliwe na uprawach) oraz przymrozki wczesne (jesienne - mniej szkodliwe). Amplituda temperatur lata i zimy wynosi 17,5 °C. Warunki klimatyczne jakie panują na terenach Nadleśnictwa Ostrołęka charakteryzują dane zebrane w Stacji Meteorologicznej w Ostrołęce w latach 2012-2021. Dane klimatyczne przedstawiają tabela i diagram.

Tabela 11. Opady i temperatura

Dane ze stacji	Rok	Średnia temperatura [°C]	Miesiące												Średnia roczna temp. [°C]	IV-X
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Ostrołęka	2012	Temp. [°C]	-1,6	-7,3	3,7	6,5	14,5	16,1	19,9	17,8	14	7,5	5,3	-4,1	7,7	13,76
		Opady [mm]	40,91	17,8	7,36	63,76	49,02	127,27	71,87	48,28	37,33	45,21	34,29	21,32	564,42	442,74
	2013	Temp. [°C]	-4,5	-0,8	-2,5	7,0	15,5	18,8	19,3	18,4	11,6	9,4	5,2	2,1	8,2	14,29
		Opady [mm]	27,67	27,18	13,96	65,27	103,38	90,67	17,78	71,89	112,25	0	10,92	16,25	557,22	461,24
	2014	Temp. [°C]	-3,7	0,8	6,0	9,9	14,3	15,6	21,3	17,9	14,4	8,9	3,3	0,0	9,2	14,61
		Opady [mm]	36,57	6,6	10,41	1,76	10,15	11,93	41,14	72,88	2,04	1,01	26,15	40,65	261,29	140,91
	2015	Temp. [°C]	0,6	0,6	4,7	7,8	12,4	16,8	18,6	21,5	14,7	6,7	4,9	4,3	9,5	14,07
		Opady [mm]	35,07	5,84	40,12	30,23	49,79	23,12	83,32	6,86	35,82	39,37	39,37	35,3	424,21	268,51
	2016	Temp. [°C]	-3,8	2,9	3,4	8,9	15,4	18,3	19,1	17,6	14,5	6,8	2,7	1,0	8,9	14,37
		Opady [mm]	12,44	37,34	4,83	0	57,16	90,43	95,78	60,7	13,71	102,62	48,52	30,48	554,01	420,4
	2017	Temp. [°C]	-4,0	-1,4	5,1	6,7	14,1	17,4	17,9	18,6	13,6	9,0	4,4	2,0	8,7	13,9
		Opady [mm]	9,91	31,5	45,72	53,34	37,58	74,67	79,5	53,59	140,98	110,23	27,68	54,09	718,79	549,89
	2018	Temp. [°C]	-0,4	-4,1	-0,3	12,4	17,4	18,3	20,5	19,9	15,7	9,0	4,6	1,0	9,6	16,17
		Opady [mm]	40,14	9,9	6,59	54,86	29,46	59,95	146,56	89,39	17,01	63,74	14,99	63,25	595,84	460,97
	2019	Temp. [°C]	-2,5	2,5	5,1	9,7	12,8	21,9	18,2	19,3	14,1	10,0	6,0	2,8	10	15,14
		Opady [mm]	41,39	26,91	39,11	0,25	59,94	97,79	2,03	88,91	37,85	46,47	27,42	56,64	524,71	333,24
	2020	Temp. [°C]	2,3	3,2	3,8	7,8	11,1	18,9	18,3	19,2	14,9	10,4	5,5	1,6	9,9	14,37
		Opady [mm]	38,62	65,77	18,53	4,06	128,02	144,28	37,09	130,81	73,66	135,1	19,29	25,91	821,14	653,02
2021	Temp. [°C]	-2,2	-3,0	2,5	6,5	12,2	19,8	21,9	16,8	12,7	8,5	4,8	-1,8	8,3	14,06	
	Opady [mm]	42,15	20,83	28,69	45,22	109,22	66,56	106,67	153,91	43,68	14,97	57,41	14,48	703,79	540,23	
Średnia temp. [°C]	Temp. [°C]	-1,98	-0,66	3,15	8,32	13,97	18,19	19,5	18,7	14,02	8,62	4,67	0,89	9,0	14,47	
Średnia ilość opadów [mm]	Opady (mm)	32,49	24,97	21,53	31,88	63,37	78,67	68,17	77,72	51,43	55,87	30,60	35,84	572,54	427,12	

Ryc. 2. Średnia miesięczna wysokość temperatury i opadów

Cechy charakteryzujące klimat obszaru Nadleśnictwa:

- długość okresu wegetacyjnego - ok. 200 dni,
- średnia temperatura w okresie wegetacyjnym - ok. 14,5°C,
- suma opadów w okresie wegetacyjnym - ok. 427 mm,
- średnia temperatura roczna - 9°C,
- roczna suma opadów - 573 mm,
- wilgotność względna powietrza - 70 %,
- średnia prędkość wiatru - 2,7 m/s.

1.3.4.3. Warunki wodne

Zasięg terenu Nadleśnictwa obejmuje obszar położony w dorzeczu Wisły. Największą rzeką na tym obszarze jest Narew. Dopływami Narwi są rzeki: Omulew, Szkwa, Róż, Orz, Rozoga. Do wymienionych rzek uchodzi wiele mniejszych, często bezimiennych cieków. Tutejsze rzeki mają typowo nizinny charakter, płyną szerokimi zabagnionymi dolinami. Brak jest większych naturalnych zbiorników wodnych. W zarządzie Nadleśnictwa znajduje się osiem sztucznych zbiorników wodnych o łącznej powierzchni 14,16 ha:

- 454 d 0,64 ha
- 696 h 0,08 ha
- 697 b 1,35 ha
- 697 b 0,20 ha

- 697 g 0,55 ha
- 698 f 5,86 ha
- 699 c 4,30 ha
- 771 g 1,18 ha

Zbiorniki w oddz. 696, 697, 698 i 699 to zbiorniki, które powstały w wyniku eksploatacji złóż żwiru.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych

W załącznikach do opisanego ogólnego oraz w tomie II zamieszczone zostały:

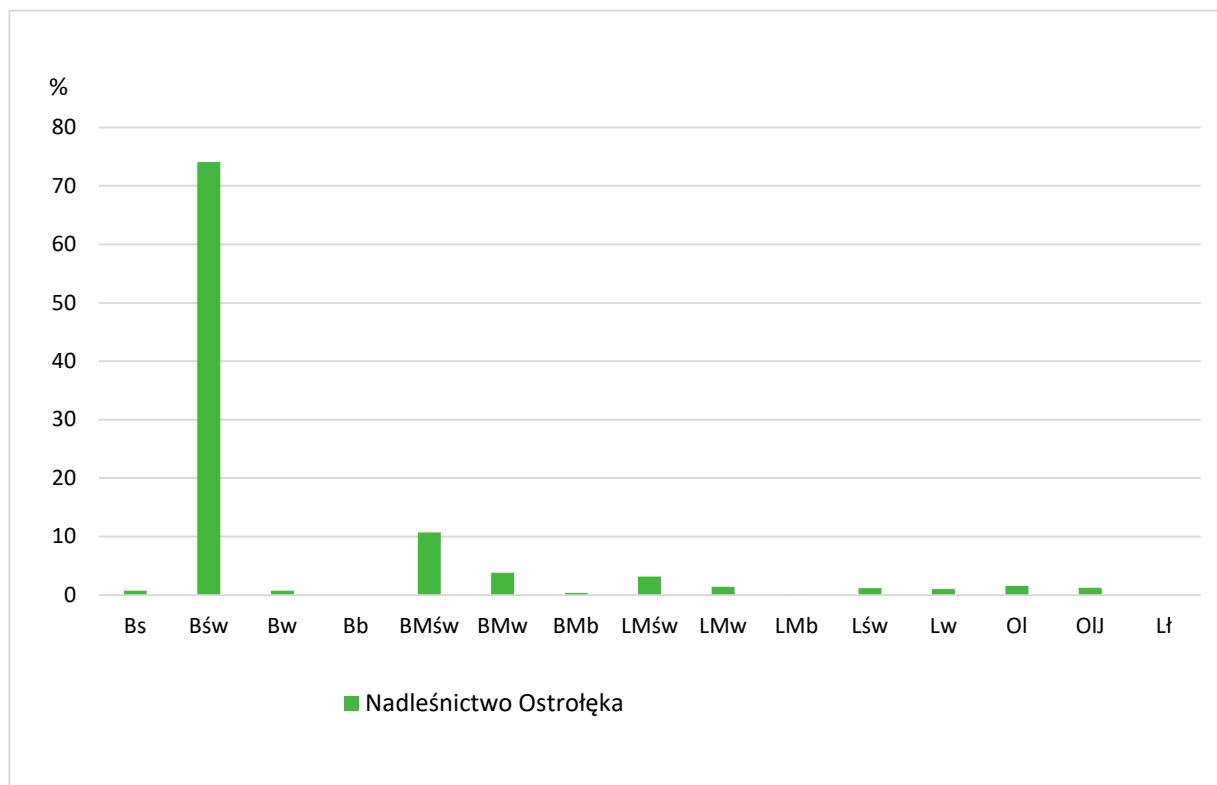
- **tabela nr II** - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- **tabela nr IV** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- **tabela nr Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- **tabela nr Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.

Tabela 12. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Bs	116,70	0,72
Bśw	11960,60	74,09
Bw	117,94	0,73
Bb	2,52	0,02
BMśw	1724,34	10,68
BMw	611,11	3,79
BMb	56,15	0,35
LMśw	510,32	3,16
LMw	219,33	1,36
LMb	20,31	0,13
Lśw	183,51	1,14
Lw	164,96	1,02
OI	247,99	1,54
OIJ	200,30	1,24
Lł	5,16	0,03
Razem	16141,24	100,00

Dane zawarte w powyższej tabeli obrazuje wykres:

Ryc. 3. Udział procentowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie

Tabela 13. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych

Grupy żyźnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	116,70	11960,60	117,94	2,52	-	12197,76	75,56
Bory mieszane	-	1724,34	611,11	56,15	-	2391,60	14,82
Lasy mieszane	-	510,32	219,33	20,31	-	749,96	4,65
Lasy	-	183,51	164,96	247,99	205,46	801,92	4,97
Ogółem	116,70	14378,77	1113,34	326,97	205,46	16141,24	100,00
%	0,72	89,08	6,90	2,03	1,27	100,00	

Dane o aktualnym stanie siedliska wynikające z operatu glebowo-siedliskowego dla Nadleśnictwa, przedstawiają się następująco:

- 71,73% siedliska w stanie naturalnym,
- 17,09% siedliska zbliżone do naturalnych,
- 11,05% siedliska zniekształcone,
- 0,05% siedliska silnie zniekształcone,
- 0,08% siedliska zdegradowane.

W stosunku do poprzedniej rewizji urzędzenia lasu nastąpiły drobne, nieistotne różnice powierzchni STL wynikające z korekty granic wydziałów oraz zmian w powierzchni leśnej Nadleśnictwa.

Tabela 14. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji

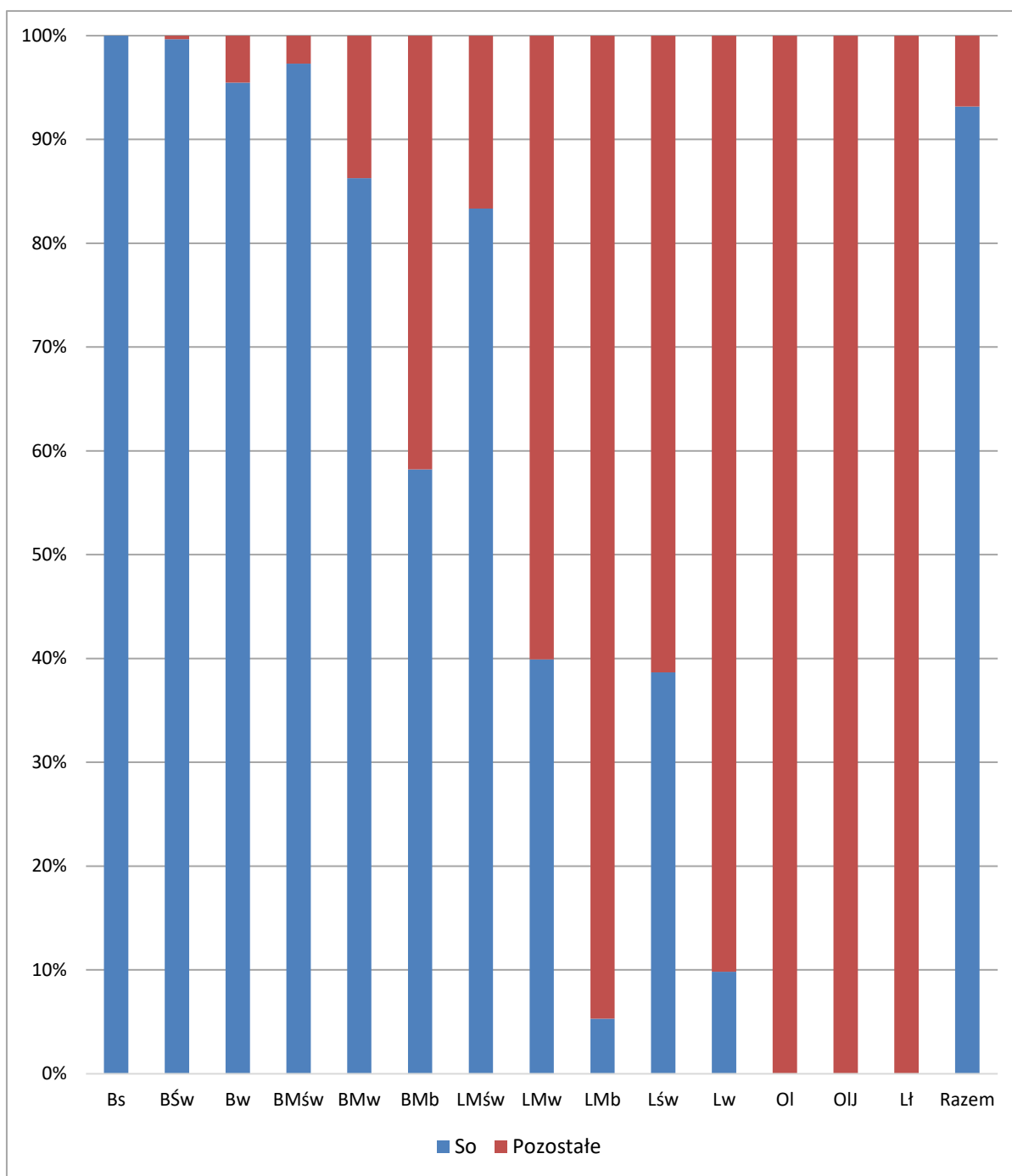
Siedliskowy typ lasu	wg stanu na 01.01.2012 r.		wg stanu na 01.01.2022 r.		różnica
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Bs	96,79	0,60	116,70	0,72	19,91
Bśw	12014,58	74,88	11960,60	74,10	-53,98
Bw	112,59	0,70	117,94	0,73	5,35
Bb	0	0,00	2,52	0,02	
BMśw	1730,90	10,79	1724,34	10,68	-6,56
BMw	556,34	3,47	611,11	3,79	54,77
BMb	41,49	0,26	56,15	0,35	14,66
LMśw	500,46	3,12	510,32	3,16	9,86
LMw	186,91	1,16	219,33	1,36	32,42
LMb	14,15	0,09	20,31	0,13	6,16
Lśw	196,23	1,22	183,51	1,14	-12,72
Lw	170,82	1,06	164,96	1,02	-5,86
OI	229,16	1,43	247,99	1,54	18,83
OIJ	188,60	1,18	200,30	1,24	11,7
Lł	5,14	0,03	5,16	0,03	0,02
Razem	16044,16	100,00	16141,24	100,00	97,08

Tabela 15. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w siedliskowych typach lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)¹⁾

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące		Razem
	So	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Bs	116,70	-	116,70
BŚw	11761,52	41,20	11802,72
Bw	112,59	5,35	117,94
BMśw	1643,41	45,71	1689,12
BMw	506,52	80,66	587,18
BMb	11,61	8,33	19,94
LMśw	423,63	84,63	508,26
LMw	82,94	124,84	207,78
LMb	0,81	14,47	15,28
Lśw	70,73	112,25	182,98
Lw	16,14	148,30	164,44
OI	-	221,47	221,47
OIJ	-	189,57	189,57
Lł	-	5,16	5,16
Razem	14746,60	1081,94	15828,54

¹⁾ o udziale 3 i więcej % oraz gatunki panujące zajmujące poniżej 3% powierzchni ujęte sumarycznie jako „pozostałe”

Dane tabelaryczne dla Nadleśnictwa zostały zobrazowane sumarycznie na wykresie poniżej.

Ryc. 4. Procentowy udział gatunków panujących w siedliskowych typach lasu

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej Nadleśnictwa poniżej przedstawiono na podstawie tabeli Va powierzchniowy udział gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu.

Tabela 16. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)

Gatunek	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
So	13967,94	88,25
So.b	0,01	0,00
So.we	0,33	0,00
Md	22,66	0,14
Św	76,00	0,48
Dg	0,27	0,00
Bk	1,35	0,01
Db	269,85	1,70
Dbs	54,67	0,35
Dbc	0,33	0,00
Kl	0,83	0,01
Jw	1,20	0,01
Wz	1,97	0,01
Js	0,94	0,01
Gb	7,96	0,05
Brz	953,21	6,02
Ol	448,50	2,83
Ols	0,24	0,00
Ak	1,04	0,01
Os	14,79	0,09
Wb	0,08	0,00
Lp	4,37	0,03
Razem	15828,54	100,00

Na terenie Nadleśnictwa Ostrołęka:

- brak jest glebowych powierzchni wzorcowych,
- drzewostany na gruntach porolnych zajmują powierzchnię 1558,39 ha,
- drzewostany po rekultywacji zajmują 6,25 ha powierzchni (wydzielenie leśne: 697 h).

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Aktualizacji stref uszkodzeń lasu nie przeprowadzono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref. Całe Nadleśnictwo Ostrołęka zaliczono do strefy 0 - bez uszkodzeń.

1.3.7. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Tabela 17. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy uprawy - %
1	2	3
Bs	So	So 100
Bśw	So	So 80, inne 20 lub So 100
	Brz-So	So 60, Brz 30, inne 10
Bw	So	So 80, inne 20
Bb	So	So 80, inne 20
BMśw	So	So 80, inne 20
	Db-So	So 60, Db 30, inne 10
	Bk-So	So 60, Bk 30, inne 10
BMw	So	So 80, inne 20
	Db-So	So 70, Db 20, inne 10
	Brz-So	So 70, Brz 20, inne 10
BMb	So	So 80, inne 20
	So-Brz	Brz 60, So 30, inne 10
LMśw	So-Db	Db 50, So 30, inne 20
	Db-So	So 50, Db 40, inne 10
	Lp-Db-So	So 40, Db 30, Lp 20, inne 10 lub So 50, Db 30, inne 20
LMw	So-Db	Db 50, So 40, inne 10
	So-Brz	Brz 60, So 30, inne 10
	Ol-Brz	Brz 60, Ol 30, inne 10
LMb	Ol	Ol 70, inne 30
	Brz-Ol	Ol 40, Brz 30, inne 30
Lśw	Db	Db 70, inne 30
	Lp-Db	Db 60, Lp 30, inne 10
	Gb-Lp-Db	Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10 lub Db 60, Lp 30, inne 10
Lw	Db	Db 70, inne 30
	Lp-Brz-Db	Db 50, Brz 20, Lp 20, inne 10
Lł	Js-Ol	Ol 50, Js 30, inne 20
	Js-Db	Db 50, Js 30, inne 20
Ol	Ol	Ol 80, inne 20
	Brz-Ol	Ol 60, Brz 30, inne 10
OlJ	Ol-Js*	Js 40, Ol 40, inne 20

* Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu, można zastąpić go w składzie gatunkowym uprawy gatunkiem o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

Typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu zostały przyjęte zgodnie z wytycznymi Komisji Założeń Planu. W trakcie trwania prac terenowych i uzgodnień, przedstawiciele Nadleśnictwa oraz wykonawca projektu planu urządzenia lasu stwierdzili, że zachodzi potrzeba uzupełnienia typów drzewostanu (TD):

dla siedliska LMśw o dodatkowy typy drzewostanu:

Lp-Db-So So 50, Db 30, inne 20 lub zamiennie So 40, Db 30, Lp 20, inne 10

oraz uzupełnienia alternatywnego składu uprawy dla siedliska Lśw, dla typu drzewostanu:

Gb-Lp-Db Db 60, Lp 30, inne 10.

Zaproponowane TD zostały przyjęte podczas Narady Techniczno-Gospodarczej.

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

W uzasadnionych przypadkach na wniosek leśniczego, Nadleśniczy jest upoważniony do zmiany TD przypisanego do pododdziału, na inny w ramach tego samego TSL.

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29.07.2015 r. w sprawie wykazu obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1425) obszar Nadleśnictwa Ostrołęka obejmuje niżej wymienione regiony:

Tabela 18. Regiony pochodzenia materiału rozmnożeniowego

Gatunek	Region pochodzenia	Powiat, gmina
1	2	3
brzoza	Brz40	cały obszar Nadleśnictwa
buk zwyczajny	Bk20	cały obszar Nadleśnictwa
dąb bezszypułkowy	Dbb40	cały obszar Nadleśnictwa
dąb szypułkowy	Dbs40	cały obszar Nadleśnictwa
jodła pospolita	Jd10	cały obszar Nadleśnictwa
modrzew	Md20	cały obszar Nadleśnictwa
olsza czarna	Ol40	cały obszar Nadleśnictwa
sosna zwyczajna	So40	powiaty: Miasto Ostrołęka, makowski; gminy: Baranowo, Czerwin, Kadzidło, Lelis, Olszewo-Borki, Rzekuń, Troszyn
	So41	gmina Goworowo
świerk pospolity	Św10	cały obszar Nadleśnictwa

Wykaz obiektów bazy nasiennej zamieszczono w ósmym rozdziale elaboratu pt. „Tabele i wzory instrukcyjne” - Wzór nr 2.

Wyłączone drzewostany nasienne

Na terenie Nadleśnictwa Ostrołęka znajdują się cztery wyłączone drzewostany nasienne sosny zwyczajnej o łącznej powierzchni 24,68 ha w wydzieleniach: 39d, 40d, 40g, 466f.

Gospodarcze drzewostany nasienne

Tabela 19. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Nadleśnictwo	
	[ha]	[szt.]
1	2	3
sosna zwyczajna	207,19	37
dąb szypułkowy	29,72	7
brzoza brodawkowata	17,95	3
Razem	254,86	47

Drzewostany zachowawcze

Na terenie Nadleśnictwa Ostrołęka występują dwa drzewostany zachowawcze sosny zwyczajnej o łącznej powierzchni 15,05 ha w wydzieleniach: 459c i 459g.

Drzewa mateczne

Na terenie Nadleśnictwa uznano 9 szt. drzew matecznych Ol w oddziale 56g:

Ol nr MP/3/35982/05

Ol nr MP/3/35983/05

Ol nr MP/3/35984/05

Ol nr MP/3/35985/05

Ol nr MP/3/35986/05

Ol nr MP/3/35987/05

Ol nr MP/3/35988/05

Ol nr MP/3/35989/05

Ol nr MP/3/35990/05.

Źródła nasion

Źródła nasion są to drzewa rosnące na określonym obszarze, stanowiące leśny materiał podstawowy służący do produkcji leśnego materiału rozmnożeniowego. W Nadleśnictwie Ostrołęka nie występują takie drzewa.

Uprawy pochodne

Uprawy pochodne zakładano w 16 blokach upraw pochodnych.

Tabela 20. Zestawienie upraw pochodnych

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
1	31b	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	I	6,00	
2	31c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	8,75	
3	31d	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	I	3,13	
4	31f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	0,93	
5	32a	Brak informacji	I	4,17	
6	32b	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	I	3,28	
7	32c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	6,21	
8	32d	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	I	3,67	
9	32f	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	I	3,73	
10	32g	Puszcza Biała PN K. IV Mikroregion n.: 402	I	3,27	
11	32h	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	I	3,53	
12	32i	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	3,92	
13	35a	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	I	3,63	
14	35b	N. Ostrów Mazowiecka K. IV Dz. 2 WDN S-20	I	3,61	
15	35c	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	I	0,62	
16	35d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	7,28	
17	35f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	1,79	
18	35g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	2,99	
19	35h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	0,65	
20	35i	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	I	1,12	
21	35j	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	I	1,08	
22	36a	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	3,92	
23	36b	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5 Mikroregion n.: 402	I	3,80	
24	36c	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	I	2,28	
25	36d	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	I	1,27	
26	36i	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	I	0,61	
27	38f	N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	I	4,32	
28	38g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	I	3,56	
29	59c	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	II	5,03	
30	59d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	II	1,48	
31	59f	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	II	8,17	
32	59h	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	II	1,09	
33	65c	N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	II	5,55	
34	65d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	II	2,91	
35	65g	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	II	4,21	
36	82b	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05;	III	5,48	

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
		Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5			
37	82c	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5 Mikroregion n.: 402	III	4,21	
38	82d	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; 07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	III	3,49	
39	82f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	III	3,89	
40	83f	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	III	3,35	
41	83g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	III	1,73	
42	89a	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	III	5,61	
43	89b	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	III	11,32	
44	89c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	III	2,86	
45	89g	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	III	0,98	
46	90a	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	III	5,10	
47	90b	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5; Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	III	7,50	
48	90c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	III	5,97	
49	90d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	III	2,09	
50	90f	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05	III	2,29	
51	91b	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	III	2,98	
52	91c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	III	5,41	
53	91d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	III	4,07	
54	159a	N. Leszczydół K. IV Dz. 5 Oddz. 127-g Mikroregion n.: 402	IV	2,23	
55	159b	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	IV	5,26	
56	159c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	IV	5,23	
57	159d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	IV	8,02	
58	159f	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	IV	5,30	
59	160a	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	IV	15,42	
60	671c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	V	3,26	
61	671d	PN Makroregion n.: 318/4 Mikroregion n.: 402	V	2,11	
62	671f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	V	3,08	
63	671g	07-19-1-01-39-c-00 WDN - MP/2/31367/05	V	3,04	
64	672a	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	V	2,22	
65	672b	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	V	3,94	
66	672c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	V	4,12	
67	672d	07-19-1-01-39-c-00 WDN - MP/2/31367/05	V	3,45	
68	675b	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	V	2,99	
69	675c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	V	6,90	
70	675d	N. Leszczydół K. IV Dz. 5 Oddz. 127-g Mikroregion n.: 402	V	3,46	
71	675f	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5 Makroregion n.: 318/4 Mikroregion n.: 402	V	2,42	
72	716b	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	VI	6,80	
73	716c	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	VI	3,69	
74	716d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VI	2,00	
75	716f	N. Wyszków L. Knurówiec Oddz. 90-d MP/2/44159/05	VI	4,19	

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
76	716g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VI	3,13	
77	716h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VI	0,99	
78	716i	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VI	2,86	
79	717a	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	VI	3,14	
80	717b	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	VI	7,45	
81	717c	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	VI	0,96	
82	717d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VI	0,42	
83	717f	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	VI	3,06	
84	717g	N. Dwukoły MP/3/41094/05	VI	3,27	
85	717j	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VI	3,58	
86	717k	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	VI	1,75	
87	729l	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	VIII	2,34	
88	729m	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	VIII	3,07	
89	739c	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	VIII	5,39	
90	739d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	VIII	2,19	
91	739g	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	VIII	3,75	
92	739h	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	VIII	4,32	
93	740b	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; 07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN; 07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	VIII	3,72	
94	740d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN; 07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	VIII	11,65	
95	740f	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	VIII	2,81	
96	735d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	VII	1,78	
97	736d	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN	VII	7,76	
98	736f	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN	VII	3,52	
99	736g	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	VII	3,01	
100	736h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VII	0,62	
101	743f	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN	VII	4,26	
102	743g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VII	4,00	
103	744a	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN;	VII	3,49	

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
		07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN			
104	744b	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	VII	1,90	
105	744c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VII	2,08	
106	744d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	VII	2,56	
107	744g	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	VII	2,37	
108	292c	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	IX	1,01	
109	292d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	IX	1,27	
110	292f	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	IX	0,95	
111	292g	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402	IX	0,90	
112	292h	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	IX	3,44	
113	292i	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	IX	4,78	
114	292j	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	IX	3,57	
115	292k	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402	IX	3,16	
116	293b	N. Przejmy	IX	1,52	
117	293c	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN	IX	1,41	
118	293d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	IX	3,80	
119	293f	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	IX	4,53	
120	293g	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN	IX	2,72	
121	293h	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	IX	1,47	
122	293i	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN	IX	4,94	
123	293j	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	IX	1,67	
124	293k	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	IX	1,55	
125	293l	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	IX	1,61	
126	459i	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XI	4,81	
127	503d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XI	4,75	
128	503f	N. Ostrów Mazowiecka K. IV Dz. 2 WDN S-20; N. Spychowo K. II Dz. 3 WDN OI-20; 07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN; 07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XI	16,96	
129	504a	N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f; 07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XI	7,67	
130	504b	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; 07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XI	3,70	
131	504c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XI	0,87	
132	504d	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402	XI	5,21	
133	504f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XI	2,40	
134	504g	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XI	2,18	
135	504h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XI	10,79	
136	505b	N. Przejmy Oddz. 46 S-8	XI	3,28	
137	505c	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XI	6,88	

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
138	505d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XI	5,06	
139	505f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XI	0,61	
140	505g	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XI	0,61	
141	505h	07-19-1-01-39-c-00 WDN - MP/2/31367/05	XI	0,43	
142	505k	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XI	1,35	
143	505l	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XI	1,38	
144	505m	07-19-1-01-39-c-00 WDN - MP/2/31367/05	XI	1,72	
145	519c	PN Makroregion n.: 318/4 Mikroregion n.: 402	XV	0,91	
146	519d	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XV	1,84	
147	519f	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XV	1,98	
148	519h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XV	6,17	
149	519i	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XV	5,54	
150	519j	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XV	2,33	
151	519k	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XV	3,15	
152	519l	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XV	1,11	
153	519m	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XV	2,04	
154	519o	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XV	4,19	
155	522b	N. Brok	XV	3,08	
156	522c	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XV	3,97	
157	522d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XV	2,83	
158	522f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XV	5,62	
159	522g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XV	4,50	
160	457b	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	X	3,66	
161	457c	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	X	4,04	
162	457d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	4,35	
163	457f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	3,93	
164	476f	N. Przejmy Oddz. 46 S-8	X	3,22	
165	477a	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	X	3,41	
166	477d	N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	X	1,73	
167	477f	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	X	2,53	
168	477g	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	X	3,54	
169	477h	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	X	2,25	
170	477i	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	3,82	
171	496b	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	2,85	
172	496c	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; 07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	X	9,13	
173	496d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	2,93	
174	496f	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	X	2,24	
175	496g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	1,11	
176	497g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	2,41	

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
177	497h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	2,69	
178	498b	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	X	1,57	
179	498c	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	X	1,35	
180	498d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	X	3,97	
181	498f	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	X	0,89	
182	498h	N. Ostrów Mazowiecka K. IV Dz. 2 WDN S-20	X	5,17	
183	498i	N. Ostrów Mazowiecka K. IV Dz. 2 WDN S-20	X	1,16	
184	498j	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	X	2,66	
185	498k	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	X	1,22	
186	499a	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	X	3,10	
187	499b	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	X	1,47	
188	499c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	2,70	
189	499d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	1,65	
190	499f	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	X	2,69	
191	499g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	1,76	
192	499h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	1,93	
193	499i	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	2,28	
194	500a	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	2,05	
195	500b	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	1,46	
196	500c	N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	X	1,94	
197	500d	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	X	2,23	
198	500f	N. Ostrów Mazowiecka K. IV Dz. 2 WDN S-20	X	1,50	
199	500g	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402	X	0,66	
200	500h	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	X	2,85	
201	500i	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	X	2,92	
202	500j	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	1,84	
203	500k	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	0,54	
204	500l	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	1,51	
205	500m	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	X	1,27	
206	465b	N. Przejmy Oddz. 46 S-8	XII	2,63	
207	465d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XII	4,57	
208	466a	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XII	2,78	
209	466b	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XII	1,56	
210	467h	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; 07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XII	4,96	
211	468a	PN Makroregion n.: 318/4 Mikroregion n.: 402	XIII	2,63	
212	468b	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XIII	2,86	
213	468c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIII	3,01	
214	469a	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402	XIII	5,59	
215	469b	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XIII	3,44	

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
216	469c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIII	4,20	
217	469d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIII	4,03	
218	470b	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIII	3,32	
219	470c	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XIII	3,92	
220	470d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIII	3,40	
221	558f	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402	XVI	5,31	
222	558g	PN Makroregion n.: 318/4 Mikroregion n.: 402	XVI	2,68	
223	558h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	2,56	
224	558l	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	3,04	
225	559b	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	1,08	
226	559c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	4,10	
227	559d	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XVI	4,02	
228	559f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	4,29	
229	559g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	4,46	
230	560a	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	2,75	
231	560b	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	XVI	4,38	
232	560c	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402	XVI	4,28	
233	560d	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; 07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XVI	4,56	
234	561a	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	4,12	
235	561b	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402	XVI	4,34	
236	561c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	2,25	
237	561d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	2,19	
238	566a	N. Przejmy Oddz. 46 S-8	XVI	3,72	
239	566b	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	4,20	
240	566c	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	XVI	4,50	
241	567a	N. Myszyniec	XVI	4,70	
242	567b	N. Przasnysz K. IV Obręb Sławki Oddz. 3-f	XVI	5,09	
243	567c	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XVI	4,62	
244	567d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	5,22	
245	567f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	4,79	
246	568a	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XVI	3,09	
247	568b	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XVI	3,45	
248	568c	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	4,38	
249	568d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	2,03	
250	568g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	2,32	
251	572b	N. Myszyniec	XVI	6,53	
252	573a	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XVI	2,48	
253	573b	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	2,85	
254	573c	Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5	XVI	5,03	
255	573d	Puszcza Biała PN Mikroregion n.: 402; Puszcza Biała PN K. IV Dz. 5 Mikroregion n.: 318/4 Makroregion n.: 402	XVI	4,35	
256	573f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	4,77	
257	574b	N. Przejmy Oddz. 46 S-8	XVI	4,58	
258	574c	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XVI	4,58	
259	574d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XVI	5,12	

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
260	574f	Puszczza Biała PN K. IV Dz. 5	XVI	3,46	
261	350b	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XIV	3,23	
262	350c	07-19-1-01-40-d-00 WDN - MP/2/31367/05	XIV	2,90	
263	353b	N. Spychowo K. II Dz. 3 WDN OI-20	XIV	5,39	
264	353c	Puszczza Biała PN K. IV Dz. 1, 2	XIV	5,93	
265	354b	Puszczza Biała PN K. IV Dz. 5	XIV	4,22	
266	354c	Puszczza Biała PN Mikroregion n.: 402	XIV	4,38	
267	354d	PN Makroregion n.: 318/4 Mikroregion n.: 402	XIV	2,86	
268	354f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIV	3,14	
269	354g	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIV	3,73	
270	355b	07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05; Puszczza Biała PN K. IV Dz. 1, 2;	XIV	8,98	
271	355c	Puszczza Biała PN K. IV Dz. 5	XIV	3,95	
272	355d	Puszczza Biała PN Mikroregion n.: 402	XIV	5,54	
273	355f	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIV	2,00	
274	355g	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XIV	0,92	
275	355h	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIV	2,08	
276	360b	N. Myszyniec	XIV	3,81	
277	360c	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XIV	4,38	
278	360d	07-19-2-11-175-g-00 OTUL WDN	XIV	5,34	
279	360g	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN	XIV	2,22	
280	360h	07-19-1-01-40-d-00 WDN - MP/2/31367/05	XIV	2,42	
281	363d	07-19-2-11-175-f-00 WDN; MP/2/31368/05	XIV	2,48	
282	363f	07-19-1-01-39-c-00 WDN; 07-19-1-01-40-d-00 WDN; 07-19-1-01-40-g-00 WDN - MP/2/31367/05; 07-19-2-11-175-f-00 WDN - MP/2/31368/05	XIV	2,31	
Razem				988,00	

Uprawy zachowawcze

Nadleśnictwo posiada jeden blok upraw zachowawczych. Powierzchnia upraw zachowawczych to 5,97 ha.

Plantacyjne uprawy nasienne

Na terenie Nadleśnictwa nie występują plantacyjne uprawy nasienne.

Drzewostany doświadczalne

Na terenie Nadleśnictwa Ostrołęka w celach badawczych w oddz. 33b, została założona uprawa do testowania potomstwa So. Powierzchnia uprawy to 4,53 ha. Drzewostan znajduje się pod nadzorem IBL.

Produkcja szkółkarska

Nadleśnictwo nie posiada szkółek leśnych. Materiał sadzeniowy sprowadzany jest ze szkółek w Nadleśnictwach: Parciaki, Olsztynek, Myszyniec, Pułtusk, Ostrow Mazowiecka, Spychowo, Łomża, Dwukoły, Mrągowo, Korpele, Ciechanów, Jabłonna.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Ostrołęka jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: jeden rezerwat przyrody, trzy obszary sieci Natura 2000, 36 pomników przyrody, chronione gatunki roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa Ostrołęka.

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa

Tabela 21. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

Rodzaj obiektu	Powierzchnia całkowita [ha]	W zasięgu Nadleśnictwa		W zarządzie Nadleśnictwa						
		Liczba	Powierzchnia [ha]	Liczba	Powierzchnia					
					Lasy		Grunty nieleśne		Razem	
					ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rezerваты przyrody	140,86	1	140,86	1	139,28	0,84	0,33	0,12	139,61	0,83
Parki Krajobrazowe	-	0	-	0	-	-	-	-	-	-
Obszary chronionego krajobrazu	-	0	-	0	-	-	-	-	-	-
Obszary Natura 2000 - OSO	144694,32	3	11820,12	3	757,73	4,59	58,46	21,50	816,19	4,86
Obszary Natura 2000 - SOO	-	0	-	0	-	-	-	-	-	-
Pomniki przyrody	-	36	-	6	-	-	-	-	-	-
Użytki ekologiczne	-	0	-	0	-	-	-	-	-	-
Ochrona gatunkowa - strefowa	bd	bd	-	1	70,59	0,43	-	-	70,59	0,42
Wpisane do rejestru zabytków, itp.	-	93	-	1	-	-	-	-	-	-
Gatunki chronionych i rzadkich roślin	-	52	-	5	-	-	-	-	-	-

Rodzaj obiektu	Powierzchnia całkowita [ha]	W zasięgu Nadleśnictwa		W zarządzie Nadleśnictwa							
		Liczba	Powierzchnia [ha]	Liczba	Powierzchnia						
					Lasy		Grunty nieleśne		Razem		
					ha	%	ha	%	ha	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Gatunki chronionych zwierząt	-	217	-	bd	-	-	-	-	-	-	-
Siedliska przyrodnicze	283,60		283,60	107	283,60	1,72	0	0,00	283,60	1,69	
Otulina rezerwatu	-	0		0	-	-	-	-	-	-	

1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Czynniki abiotyczne, to przede wszystkim wpływ warunków pogodowych. Z tej grupy zagrożeń na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywalające wiatry (2015, 2016), niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, okiść, okresowo występujące susze, a także wiosenne długotrwałe podtapianie drzewostanów na siedliskach wilgotnych i bagiennych (2014). W roku 2020 ok. 416 ha drzewostanów ucierpiało na skutek gradobicia. Czynniki te powodowały najwięcej uszkodzeń w drzewostanach w ostatnim dziesięcioleciu. Rozmiar szkód szczegółowo opisany jest w „Analizie gospodarki leśnej za okres 2012-2021” (pkt 7.2.).

Czynniki biotyczne to oddziaływanie organizmów żywych na drzewostany. Zagrożenia biotyczne omówiono w pkt 3.2.3 (Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu) niniejszego elaboratu oraz w dokumentach: „Analiza gospodarki leśnej za okres 2012-2021” (pkt 7.2.) i „Referat kierownika ZOL w Olsztynie” (pkt 7.4.). Czynniki biotycznymi stwarzającymi największe zagrożenie dla lasów Nadleśnictwa Ostrołęka są gradacje pierwotnych szkodników sosny, szczególnie brudnicy mniszki, miernikowców i boreczników. Głównym powodem gradacji jest struktura gatunkowa i wiekowa drzewostanów oraz przemieszanie kompleksów leśnych Nadleśnictwa z dużą ilością lasów niepaństwowych. W ostatnich trzech latach nastąpił także zauważalny wzrost szkód ze strony kornika ostrozębnego w drzewostanach różnego wieku oraz smolika znaczonego w uprawach.

Grzyby pasożytnicze, które stwarzają największe zagrożenie dla drzewostanów Nadleśnictwa to osutki sosny, grzyby powodujące zamieranie pędów sosny oraz opieńkowa zgnilizna korzeni.

Duży wpływ na poziom uszkodzeń młodszych drzewostanów ma wysoki stan populacji ssaków roślinożernych, przede wszystkim jeleni oraz łosi. Uszkodzenia w postaci spałowania i zgryzania upraw oraz młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną drzewostanów.

Czynniki antropogeniczne zagrażające tutejszym lasom to zanieczyszczenia wód i gleb, niewłaściwa gospodarka odpadami, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych oraz wywożenie śmieci do lasu i tworzenie „dzikich wysypisk”.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziale 3.2.3. „Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej” elaboratu.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Uwarunkowania ekonomiczne powiatów i gmin, w których zasięgu leży Nadleśnictwo Ostrołęka przedstawiono w tabeli.

Tabela 22. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [km ²]	Powierzchnia gruntów leśnych Nadleśnictwa ^{*)} [ha]	Powierzchnia lasów ogółem [ha]	Lesistość [%]	Ludność [osoby]	Zaludnienie [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6	7
Powiat makowski	1 065	2 152,77	28 286	26,6	44 438	41,7
Krasnosielc	167	457,66	5 239	31,3	6 283	37,6
Młynarze	75	212,16	2 502	33,4	1 734	23,2
Sypniewo	128	1 482,95	3 276	25,5	3 228	25,1
Powiat ostrołęcki	2 094	14 371,90	67 095	32,0	88 497	42,3
Baranowo	198	1 005,12	6 148	31,1	6 460	32,7
Czerwin	170	538,49	2 904	17,1	5 054	29,7
Goworowo	219	1 834,61	6 884	31,4	8 211	37,5
Kadzidło	259	1 087,04	10 355	40,0	11 307	43,7
Lelis	196	4 807,93	7 408	37,7	9 780	49,8
Olszewo-Borki	197	4 051,23	8 877	45,1	10 789	54,8
Rzekuń	131	1 020,71	3 571	27,3	10 963	83,8
Troszyn	156	26,14	2 844	18,2	4 725	30,2
Miasto Ostrołęka	33	0,94	517	15,4	52 055	1555,7

Grunty będące w stanie posiadania Nadleśnictwa znajdują się w 12 gminach, w zasięgu 3 powiatów. Powierzchnia ogólna zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa wynosi 1306 km², a lesistość tego obszaru rzędu 29,27% kształtuje się na poziomie średniej krajowej wynoszącej 29,6%, jak i średniej w RDLP - 29,1%. Lasy zajmują 38 232 ha, w tym lasy w zarządzie Nadleśnictwa - 16 524 ha. Lasy Nadleśnictwa położone są na obszarze rolniczym. Tereny bezpośrednio sąsiadujące z gruntami Nadleśnictwa to

obszary wiejskie, rolne lub leśne oraz miasto Ostrołęka. Obszar Nadleśnictwa to tereny o słabym uprzemysłowieniu, ale w samym mieście Ostrołęka zlokalizowane są duże zakłady przemysłowe: celulozownia, elektrownia oraz elektrociepłownia. Ludność wiejska trudni się przeważnie prowadzeniem prywatnych gospodarstw rolnych. Ważną rolę na lokalnym rynku pracy odgrywają również działające na tym terenie zakłady usług leśnych, wykonujące na zlecenie Nadleśnictwa większość prac z zakresu pozyskania, hodowli i ochrony lasu.

Większość pozyskanego surowca (poza niewielką pulą przewidzianą dla odbiorców indywidualnych) sprzedawana jest za pośrednictwem aukcji internetowych portalu leśno-drzewnym. Dzięki temu systemowi sprzedaży oferta rynkowa Nadleśnictwa dociera do podmiotów gospodarczych z terenu całego kraju.

Do najważniejszych odbiorców drewna z Nadleśnictwa Ostrołęka należą:

- odbiorcy krajowi (strategiczni):

- STORA ENSO WOOD PRODUCTS Sp. z o.o.
- IKEA INDUSTRY POLAND SP. Z O.O.
- PAGED MORĄG SPÓŁKA AKCYJNA
- MM KWIDZYN Sp. z o.o
- MRGARDEN SPÓŁKA Z O. O.

- odbiorcy lokalni:

- P.H.U. "AUTO-MASZ" Katarzyna Grabowska
- "TOMEX" EWA ZABIELSKA
- POLWERK Sp. z o.o.
- DREW-TOL SP. Z O.O.
- P.P.H.U. "GRAB-BUD" ADAM Grabowski.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Tabela 23. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Wielkość kompleksu	Nadleśnictwo	
	[szt.]	[ha]
1	2	3
Do 1,00 ha	242	90,39
1,01 - 5,00 ha	181	387,4
5,01 - 20,00 ha	41	354,38
20,01 - 100,00 ha	10	674,73
100,01 - 200,00 ha	4	432,13
200,01 - 500,00 ha	4	1 503,50
500,01 - 2000,00 ha	4	3 843,31
Powyżej 2000 ha	3	9 510,99
Razem	489	16 796,83

Grunty Nadleśnictwa położone są w 489 kompleksach, ale większość z nich skupiona jest w 11 kompleksach (o powierzchni od 200 do 2000 ha), o łącznej powierzchni 14 858 ha. Pozostałe 478 kompleksów zajmuje powierzchnię 1939 ha. 242 kompleksy ma powierzchnię mniejszą od jednego hektara, a 181 kompleksów występuje w przedziale od 1,01 ha do 5,00 ha. Powierzchnia 51 kompleksów leśnych zawiera się w przedziale 5,01-200 ha. Największe rozdrobnienie kompleksów leśnych występuje w centralnej (leśnictwo Olszewo-Borki), południowo-wschodniej (leśnictwo Czerwin) oraz południowej (leśnictwo Goworowo) części Nadleśnictwa. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ostrołęka lasy innych własności mają większą powierzchnię (21 700 ha) niż lasy zarządzane przez Nadleśnictwo.

Odległość między najdalej położonymi kompleksami Nadleśnictwa na kierunku wschód-zachód wynosi 51 km, a na kierunku północ-południe 52 km. Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest bardzo dobra. Szosy i drogi utwardzone przecinają teren Nadleśnictwa w różnych kierunkach i łącznie z drogami leśnymi tworzą korzystne warunki do zrywki i wywozu drewna. Zestawienie dróg według ich rangi oraz długości w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa przedstawia się następująco:

- drogi krajowe nr 53, 60, 61 - ok. 50 km,
- drogi wojewódzkie nr 544, 626, 627 - ok. 86 km,
- drogi powiatowe, gminne i inne - ok. 1485 km,
- drogi leśne tworzące docelową sieć dróg - ok. 284 km, w tym dojazdy pożarowe 176 km.

Część dróg leśnych ma nawierzchnię utwardzoną - 133 km, w tym 117 km to dojazdy przeciwpożarowe. Średnia długość dróg wywozowych na 100 ha lasu wynosi 1,76 km, a średnia odległość zrywki około 300 m. Istniejąca sieć dróg wywozowych jest wystarczająca i umożliwia dojazd do większości kompleksów leśnych Nadleśnictwa. Trudności sprawia czasem dojazd do małych, rozproszonych działek leśnych, umiejscowionych w otoczeniu gruntów innej własności. Część dróg leśnych wymaga częstych napraw, szczególnie w okresie wiosennym i jesiennym. Z uwagi na ukształtowanie terenu (głównie płaski i rzadziej lekko sfalowany i pagórkowaty) nie ma potrzeby zakładania specjalnych szlaków zrywkowych. Na terenie Nadleśnictwa znajduje się 7 składnic drewna o łącznej powierzchni 1,06 ha. Do czasowego składowania drewna często wykorzystywane są powierzchnie zrębowe, grunty nieleśne bądź niewielkie przersedzenia w drzewostanach w pobliżu dróg.

1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa

1.4.2.1. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa

Tabela 24. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych Nadleśnictwa

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo
1	2	3
Udział TSL: LM, L, OI, OIJ [%]	%	9,62
Udział gatunków liściastych	%	6,64
Udział młodych drzewostanów (I+II+KO+KDO)	%	23,57
Kategoria zagrożenia pożarowego	Kategoria	I
Powierzchnia lasów nadzorowanych	ha	21 707,70

Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania zaliczyć można:

- a) drzewostany na gruntach porolnych, których powierzchnia wynosi 1558,39 ha, co stanowi 9,8 % drzewostanów ogółem,
- b) udział siedlisk wilgotnych, bagiennych i zalewowych 10,2 % co utrudnia zadania w użytkowaniu i hodowli lasu,
- c) bardzo długa granica polno-leśna jednocześnie stanowiąca duże zagrożenie pożarowe.

Według aktualnych danych Nadleśnictwo zostało zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego. Drzewostany najbardziej zagrożone są w okresie wiosennym przed rozwojem pokrywy zielonej oraz letnim i jesiennym, w czasie zbioru płodów runa leśnego i grzybów.

Usługi z zakresu gospodarki leśnej w lasach Nadleśnictwa wykonują lokalne zakłady usług leśnych, które zapewniają pełną obsługę czynności gospodarczych.

Kradzieże drewna zdarzają się incydentalnie i nie stanowią większego problemu Nadleśnictwa.

1.4.2.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

Tabela 25. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
1.	Powierzchnia leśna* (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu bez gruntów związanych z gosp. leśną) - ha	16 044,16	16 141,24
2.	Zapas drzewny na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu) - m ³	3 489 193	3 654 787
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu) - m ³ /ha	217	226
4.	Wartość majątku Nadleśnictwa	Wartość drzewostanów (wg tablic) - tys. zł	-
		Wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) - tys. zł	-
		Razem	-
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)***	Użytki rębne** - m ³ netto	310 995
			270 466
		Użytki przedrębne - m ³ netto	464 005
			503 399
		Razem użytki główne - m ³ netto	775 000
			773 865
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu ¹⁾	m ³	1 132 925
		przeciętnie m ³ /ha /rok	7,02
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)***	Użytkowanie rębne m ³ /ha pow. leśna/rok	2,42
			2,11
		Użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow. leśna/rok	3,62
			3,92
		Razem użytkowanie główne m ³ /ha pow. leśna/rok	6,04
			6,03
		Użytkowanie główne % zasobów /rok	2,78
	2,77		
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)		0,87
			0,95
9.	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)	29,41	29,71
10.	Udział drzewostanów do przebudowy - % (udział w powierzchni leśnej)	0,36	0,11
11.	Powierzchnia lasów nadzorowanych - ha	21 397,14	21 707,70
	% udziału w powierzchni lasów w Nadleśnictwie	57,15	57,35

¹⁾ Według wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie: V_k – zapas na końcu okresu, V_p – zapas na początku okresu, U – pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).

* powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona bez związanej z gosp. leśną łącznie z 5% przyrostem

** w wierszu 5, 7 w kolumnie 3 w liczniku podano plan, natomiast w mianowniku wykonanie w ubiegłym okresie

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wykazują wzrost powierzchni leśnej o 97,08 ha oraz zmianę wskaźników:

- wzrost zasobów drzewnych o 165 594 m³,
- wzrost zasobności o 9 m³/ha,
- wzrost średniego wieku o 5 lat,
- spadek etatu użytków głównych o 6 000 m³ netto.

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Ze względu na konieczność zawarcia w Tabeli XX wrażliwych danych ekonomicznych oraz trudności w przewidywaniu niektórych wskaźników odstąpiono od wykonania ww. tabeli.

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów do grup określonych cechami. Przedstawiony wykaz drzewostanów, wg opisanych cech został zaakceptowany przez Nadleśniczego w trakcie uzgodnień prac terenowych.

Tabela 26. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej

Rodzaj cechy	Nadleśnictwo [ha]
<i>1</i>	<i>2</i>
drzewostan odroślowy	2,34
drzewostan z nasion gospodarczego drzewostanu nasiennego	381,93
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	349,04
drzewostan z zal/odn sztucznego	15134,41
drzewostan z zalesień porolnych	1558,39
drzewostan zachowawczy	15,05
drzewostan żywicowany/wyżywicowany	20,37
gospodarczy drzewostan nasienny	254,86
młodnik po rębni złożonej	12,90
otulina wyłączonych drzewostanów nasiennych	35,23
uprawa po rębni złożonej	53,98
uprawa pochodna - drzewostan z nasion PN, PUN, WDN	988,00
uprawa zachowawcza in situ lub ex situ	5,97
wyłączony drzewostan nasienny	24,68

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Ostrołęka:

- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących - przyrost tablicowy.

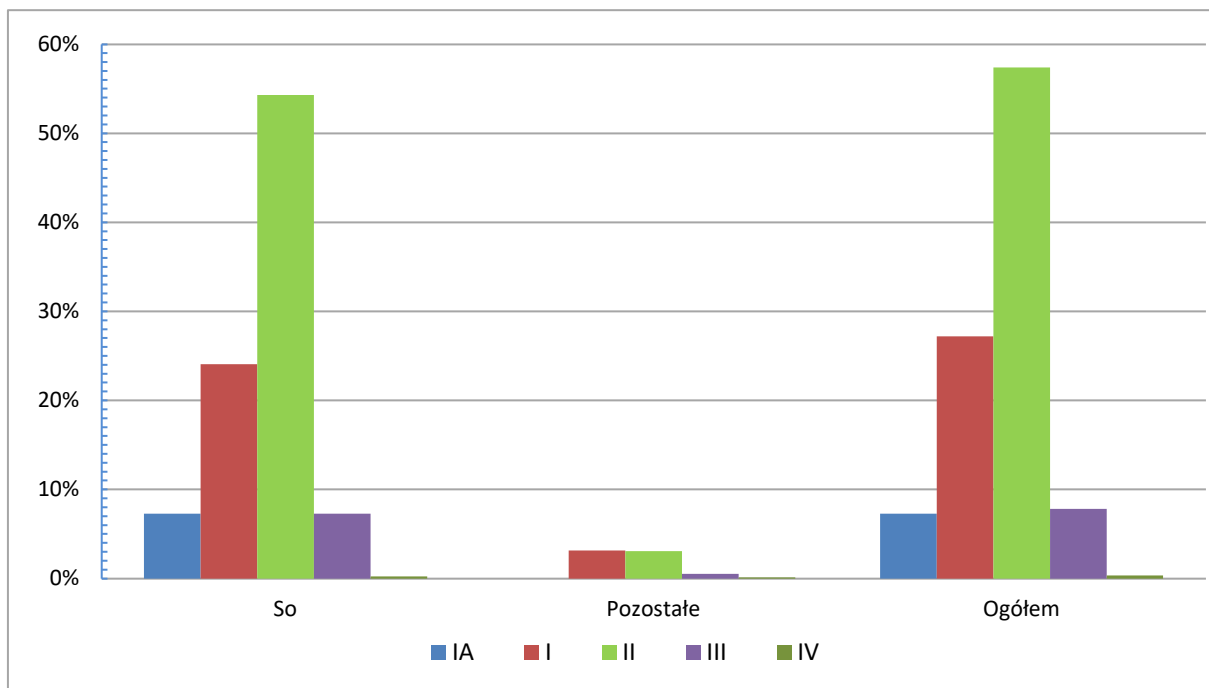
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

Tabela 27. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

Bonitacja	Gatunki panujące		Razem	%
	So	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
IA	1152,19	-	1152,19	7,28
I	3809,59	496,08	4305,67	27,20
II	8596,49	486,59	9083,08	57,39
III	1154,25	80,81	1235,06	7,80
IV	34,08	18,46	52,54	0,33
Razem	14746,60	1081,94	15828,54	100,00

¹⁾ o udziale 3 i więcej % oraz gatunki panujące zajmujące poniżej 3% powierzchni ujęte sumarycznie jako „pozostałe”

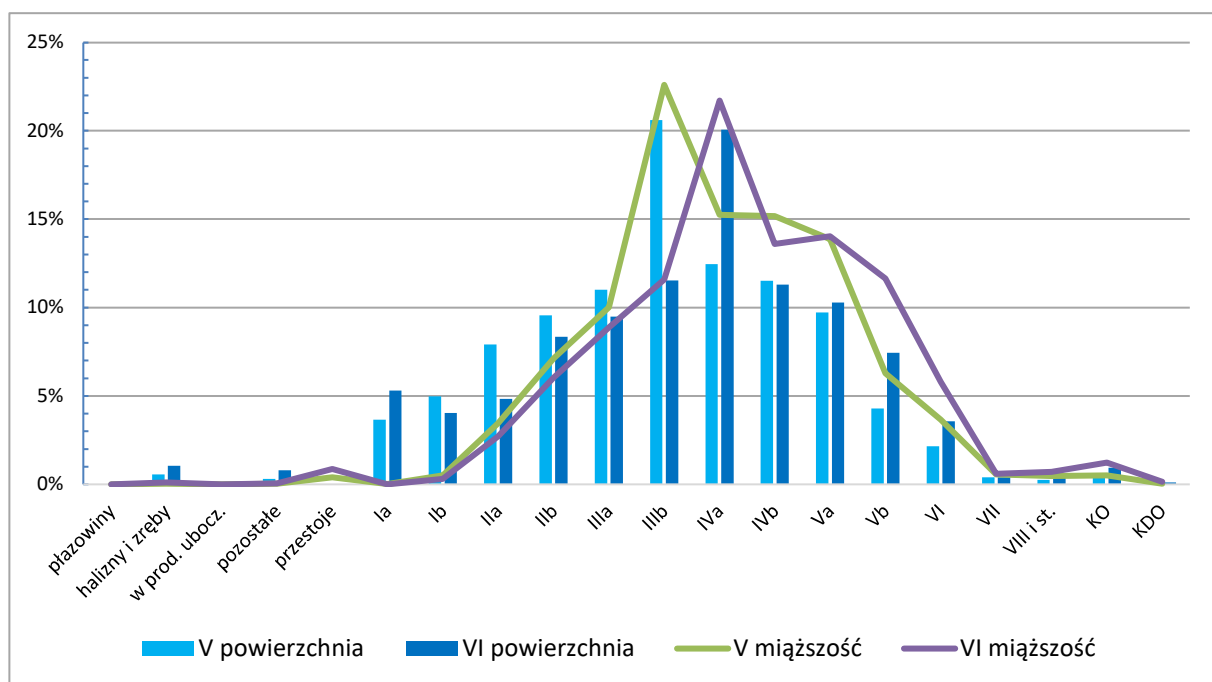

Ryc. 5. Udział klas bonitacji wg gatunków panujących o największym udziale w Nadleśnictwie

W Nadleśnictwie dominują drzewostany sosnowe - 93,16% powierzchni. Najczęściej są to drzewostany sosnowe II (54,31%) oraz I bonitacji (24,07%).

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

Rozkład powierzchni i zapasu produkcyjnego drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Ostrołęka przedstawiono na wykresie oraz w tabelach.

Ryc. 6. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku - porównanie V i VI rewizji

Tabela 28. Udział powierzchniowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Ostrołęka

Nadleśnictwo Ostrołęka					
Klasa wieku	Razem V rewizja		Razem VI rewizja		Zmiana
	ha	%	ha	%	%
1	2	3	4	5	6
płazowiny	0,15	0,00	0,00	0,00	0,00
halizny i zręby	89,67	0,56	168,80	1,05	0,49
w produkcji ub.	13,82	0,09	14,46	0,09	0,00
pozostałe	48,04	0,3	129,44	0,80	0,50
przestoje	-	-	-	-	-
Ia	586,43	3,66	854,88	5,30	1,64
Ib	799,09	4,98	651,04	4,03	-0,95
IIa	1269,81	7,91	781,01	4,84	-3,08
IIb	1533,96	9,56	1347,82	8,35	-1,21
IIIa	1766,61	11,01	1531,06	9,49	-1,53
IIIb	3307,02	20,6	1863,19	11,54	-9,07
IVa	1998,2	12,45	3236,01	20,05	7,59
IVb	1848,64	11,52	1821,42	11,28	-0,24
Va	1559,35	9,72	1659,69	10,28	0,56
Vb	688,33	4,29	1201,71	7,44	3,15
VI	346,02	2,16	576,57	3,57	1,42
VII	64,07	0,4	62,29	0,39	-0,01
VIII i st.	41,47	0,26	72,21	0,45	0,19
KO	77,85	0,49	152,28	0,94	0,46
KDO	5,63	0,04	17,36	0,11	0,07
Razem	16044,16	100,00	16141,24	100,00	-

Tabela 29. Udział miąższościowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Ostrołęka

Nadleśnictwo Ostrołęka					
Klasa wieku	Razem V rewizja		Razem VI rewizja		Różnica
	m ³	%	m ³	%	%
1	2	3	4	5	6
płazowiny	115	0,00	0	0	0
halizny i zręby	364	0,01	3610	0,1	0,06
w produkcji ub.	48	0,00	17	0	0
pozostałe	533	0,01	1917	0,05	0,01
przestoje	14900	0,35	31673	0,87	0,46
Ia	775	0,02	80	0	-0,01
Ib	29610	0,70	11195	0,31	-0,21
IIa	141135	3,32	99055	2,71	-0,74
IIb	281775	6,64	220270	6,03	-1,09
IIIa	556170	13,10	324850	8,89	-1,13
IIIb	577555	13,60	424210	11,61	-10,99
IVa	294610	6,94	791535	21,66	6,41
IVb	349165	8,23	497205	13,6	-1,58
Va	333365	7,85	512855	14,03	0,18
Vb	296640	6,99	425950	11,65	5,37
VI	565885	13,33	212205	5,81	2,16
VII	165090	3,89	21720	0,59	0,03
VIII i st.	103820	2,45	25715	0,7	0,24
KO	499820	11,78	45275	1,24	0,73
KDO	33345	0,79	5450	0,15	0,11
Razem	3489193	100	3654787	100	-

Drzewostany Nadleśnictwa Ostrołęka odznaczają się znacznym zróżnicowaniem wiekowym. Powierzchniowo i miąższościowo przeważają drzewostany IV oraz V klasy wieku. Największy udział ma IVa klasa wieku - 20,05% (w powierzchni) i 21,66% (w miąższości). Miąższość IV oraz V klasy wieku stanowi 61% zasobów Nadleśnictwa. Udział drzewostanów III klasy wieku to ok. 10%. I i II klasa wieku stanowi ok. 23% ogólnej powierzchni drzewostanów w Nadleśnictwie. Najniższy udział powierzchniowy mają drzewostany ostatnich, najstarszych klas wieku (VII i starsze) oraz drzewostany KO i KDO. Udział powierzchniowy drzewostanów ponad 100-letnich wynosi 4,4% (711,07 ha).

W skali całego Nadleśnictwa struktura wiekowa drzewostanów z dominacją IV i V klas wieku, wskazuje na konieczność zwiększenia intensywności cięć rębnych w nadchodzących dwóch dziesięcioleciach.

W ostatnim dziesięcioleciu najbardziej wzrósł udział powierzchniowy drzewostanów IVa i Vb klasy wieku. Wzrost miąższości skorelowany jest z powierzchniową strukturą klas wieku. W stosunku do V rewizji urzędzenia lasu największy wzrost miąższości nastąpił również w IVb i Vb klasie wieku.

Tabela 30. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	2	3
Jednopiętrowe	15649,31	98,87
Dwupiętrowe	9,59	0,06
Wielopiętrowe	-	-
Klasa odnowienia	152,28	0,96
Klasa do odnowienia	17,36	0,11
Budowa przerębowa	-	-
Razem	15828,54	100,00

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie Ostrołęka przeważającą powierzchnię zajmują drzewostany o strukturze jednopiętrowej - 98,87% powierzchni. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) stanowią 0,96% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują zaledwie 0,06% powierzchni, natomiast drzewostany wielopiętrowe i o budowie przerębowej nie występują.

Tabela 31. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Drzewostany	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3
Bliskorębne i młodsze	11992,82	75,77
Ustalonego wieku dojrzałości rębnej	2800,20	17,69
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	865,88	5,47
W klasie odnowienia	152,28	0,96
W klasie do odnowienia	17,36	0,11
Budowa przerębowa	-	-
Razem	15828,54	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że 24,23% drzewostanów Nadleśnictwa osiągnęło dojrzałość rębna.

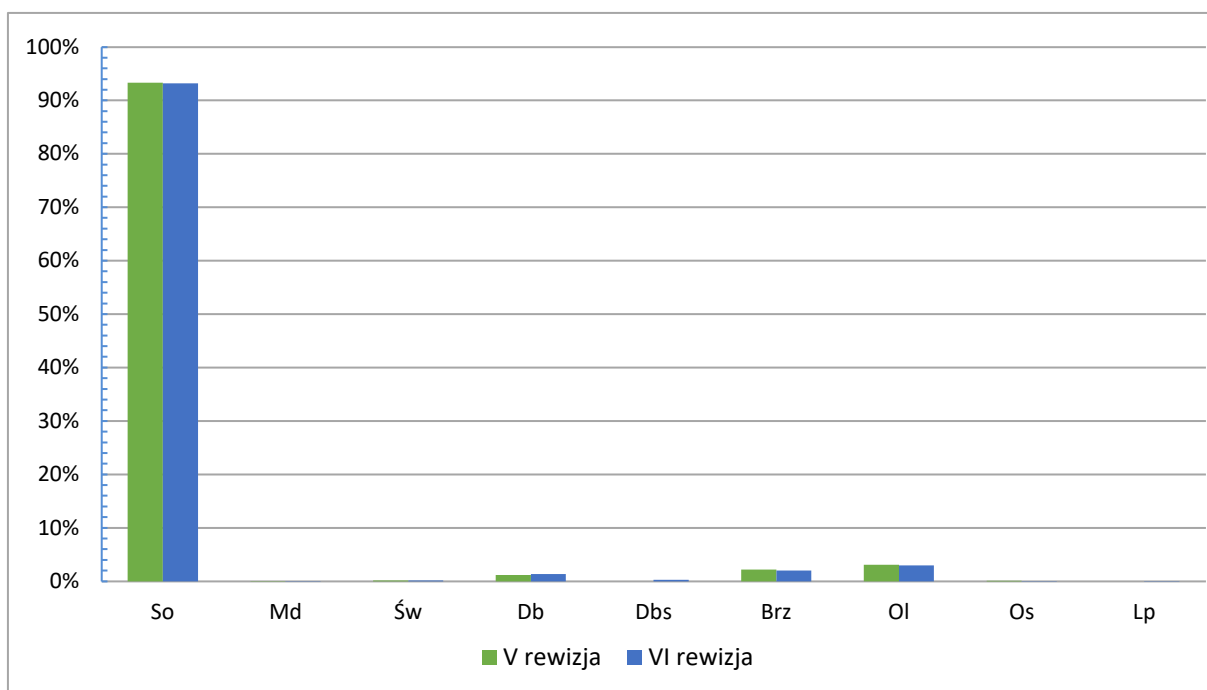
1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 32. Udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg IV i V rewizji urządzenia lasu

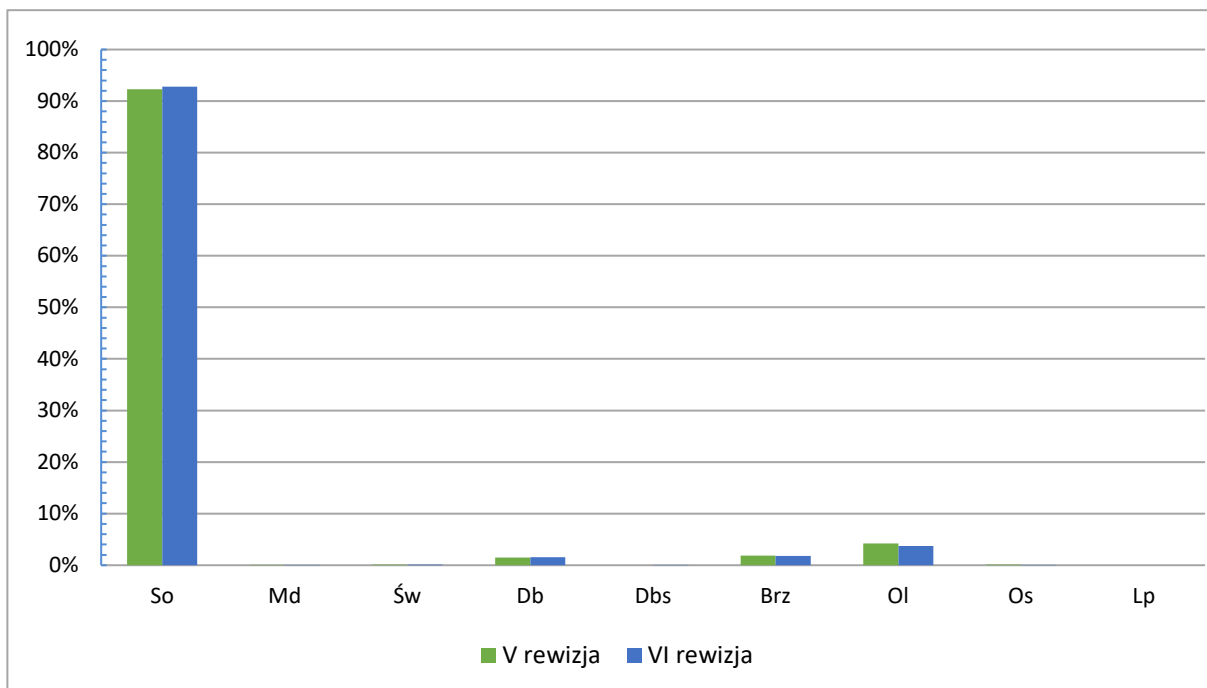
Gatunek	Nadleśnictwo według:					
	VI rewizji		V rewizji		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
Procent [%]						
1	2	3	4	5	6	7
So	93,17	92,83	93,30	92,28	-0,13	0,55
Md	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01
Św	0,15	0,13	0,16	0,11	-0,01	0,02
Db	1,36	1,54	1,16	1,48	0,2	0,06
Db.s	0,27	0,01	0,00	0,00	0,27	0,01
Brz	2,02	1,76	2,18	1,84	-0,16	-0,08
Ol	2,97	3,69	3,10	4,19	-0,13	-0,5
Os	0,01	0,01	0,08	0,08	-0,07	-0,07
Lp	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	-	-

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w Nadleśnictwie Ostrołęka jest So, która zajmuje 93,17% powierzchni leśnej zalesionej. Gatunki iglaste zajmują 93,36% powierzchni Nadleśnictwa, a liściaste 6,64%, w tym: Ol - 2,97% i Brz - 2,02%. Graficzny obraz udziału gatunków panujących oraz zmiany w stosunku do V rewizji urządzenia lasu przedstawiają wykresy zamieszczone poniżej.

Ryc. 7. Udział powierzchniowy wg gatunków panujących w V i VI rewizji urządzenia lasu

Procentowe zmiany powierzchni drzewostanów wg gatunków panujących w Nadleśnictwie pomiędzy V a VI rewizją planu urządzenia lasu są nieznaczne i mieszczą się w przedziale od 0,01 do 0,27%.

Ryc. 8. Udział miąższościowy wg gatunków panujących w V i VI rewizji urzędzenia lasu

Procentowe zmiany w strukturze udziału miąższości według gatunków panujących przedstawiają się bardzo podobnie jak zmiany w strukturze udziału powierzchniowego. Są nieznaczne.

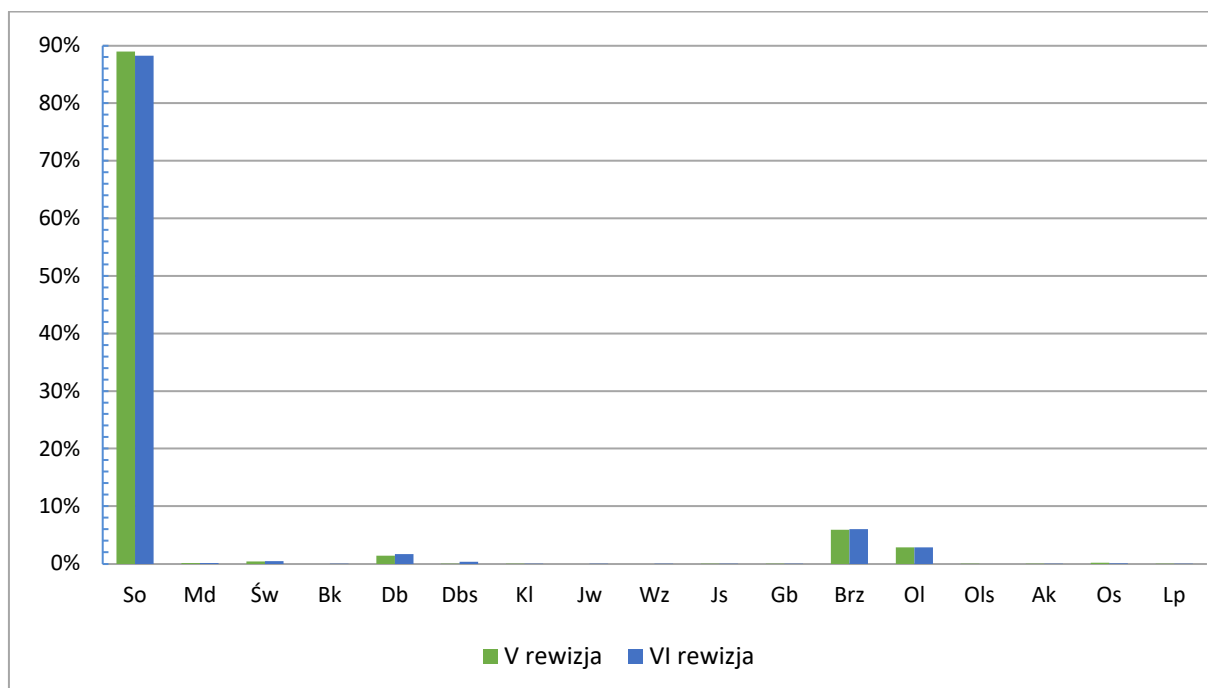
1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału

W trakcie prac taksacyjnych stwierdzono 22 gatunki drzew występujące w drzewostanach Nadleśnictwa, w tym 5 gatunków obcego pochodzenia. Gatunkami obcego pochodzenia są: So.b, So.we, Dg, Db.c, Ak.

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według rzeczywistego udziału gatunków drzew określony na podstawie tabeli nr Va i Vb przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 33. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w V i VI rewizji urzędzenia lasu

Gatunek	Nadleśnictwo według:					
	VI rewizji		V rewizji		Różnica	
	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]	Powierzchnia [ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
So	13967,94	88,25	14139,29	88,97	-171,35	-0,72
So.b	0,01	0,00	0,38	0,00	-0,37	0,00
So.we	0,33	0,00	0,14	0,00	0,19	0,00
Md	22,66	0,14	16,77	0,11	5,89	0,04
Św	76,00	0,48	64,60	0,41	11,40	0,07
Dg	0,27	0,00	0,26	0,00	0,01	0,00
Bk	1,35	0,01	0,57	0,00	0,78	0,00
Db	269,85	1,70	223,79	1,41	46,06	0,30
Dbś	54,67	0,35	8,16	0,05	46,51	0,29
Dbc	0,33	0,00	0,71	0,00	-0,38	0,00
Kl	0,83	0,01	1,40	0,01	-0,57	0,00
Jw.	1,20	0,01	0,00	0,00	1,20	0,01
Wz	1,97	0,01	0,46	0,00	1,51	0,01
Js	0,94	0,01	3,17	0,02	-2,23	-0,01
Gb	7,96	0,05	7,09	0,04	0,87	0,01
Brz	953,21	6,02	939,63	5,91	13,58	0,11
Ol	448,50	2,83	451,23	2,84	-2,73	-0,01
Ols	0,24	0,00	0,85	0,01	-0,61	0,00
Ak	1,04	0,01	1,36	0,01	-0,32	0,00
Os	14,79	0,09	31,07	0,20	-16,28	-0,10
Wb	0,08	0,00	0,08	0,00	0,00	0,00
Lp	4,37	0,03	1,47	0,01	2,90	0,02
Razem	15828,54	100,00	15892,48	100,00	-63,94	-

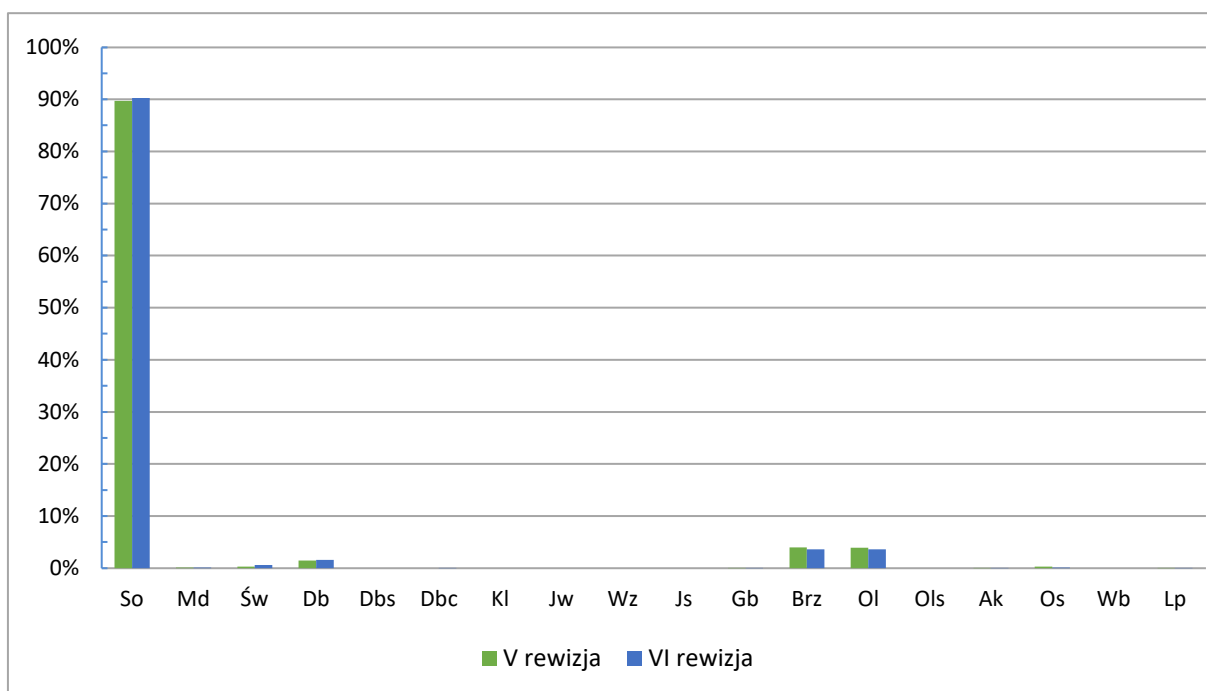
Ryc. 9. Udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych w V i VI rewizji urzędzenia lasu

Zmiany powierzchni drzewostanów wg gatunków rzeczywistych w Nadleśnictwie pomiędzy V a VI rewizją planu urządzenia lasu są nieznaczne. Mieszczą się w przedziale do 1%. W ostatnim dziesięcioleciu najbardziej zmalała powierzchnia oraz udział drzewostanów sosnowych. Jest to naturalny skutek prowadzenia gospodarki leśnej i przelegiwania części zrębów.

Tabela 34. Udział gatunków według rzeczywistego udziału miąższościowego w V i VI rewizji urządzenia lasu

Gatunek	Nadleśnictwo według:					
	VI rewizji		V rewizji		Różnica	
	Miąższość [m ³]	[%]	Miąższość [m ³]	[%]	Miąższość [m ³]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
So	3264070	90,23	3115510	89,72	148560	0,50
So.b		0,00	50	0,00	-50	0,00
So.we	100	0,00	40	0,00	60	0,00
Md	4460	0,12	3775	0,11	685	0,01
Św	22315	0,62	10970	0,32	11345	0,30
Dg	135	0,00	145	0,00	-10	0,00
Bk	110	0,00	0	0,00	110	0,00
Db	57575	1,59	51570	1,49	6005	0,11
Dbś	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Dbc	215	0,01	15	0,00	200	0,01
Kl	5	0,00	0	0,00	5	0,00
Jw	115	0,00	0	0,00	115	0,00
Wz	65	0,00	45	0,00	20	0,00
Js	65	0,00	65	0,00	0	0,00
Gb	1720	0,05	2295	0,07	-575	-0,02
Brz	129730	3,59	139080	4,01	-9350	-0,42
Ol	131715	3,64	136845	3,94	-5130	-0,30
Ols	50	0,00	150	0,00	-100	0,00
Ak	200	0,01	230	0,01	-30	0,00
Os	4200	0,12	11105	0,32	-6905	-0,20
Wb	20	0,00	15	0,00	5	0,00
Lp	705	0,02	390	0,01	315	0,01
Razem	3617570	100,00	3472295	100,00	145275	-

W tabeli Va nie jest uwzględniona miąższość przestojów na powierzchni leśnej zalesionej. Stąd wynika różnica pomiędzy miąższością zawartą w tabeli Va a miąższością zawartą w tabeli III.

Ryc. 10. Udział miąższościowy wg gatunków rzeczywistych w V i VI rewizji urzędzenia lasu

Struktura udziału miąższości według gatunków rzeczywistych przedstawia się podobnie jak struktura udziału powierzchniowego. Dominują drzewostany z sosną (90,23%). W drzewostanach pozostałych największy udział ma olsza i brzoza - odpowiednio 3,64% i 3,59%. Udział miąższości pozostałych gatunków można uznać za symboliczny.

W celu pełniejszej charakterystyki struktury drzewostanów przedstawia się poniżej powierzchnię zredukowaną młodego pokolenia i podszytu. Nalot zajmuje 3,37 ha, podsadzenia 23,33 ha, podrost 53,22 ha, a podrost o charakterze II piętra 169,13 ha. Młode pokolenie zajmuje 1,6% (245,68 ha) powierzchni zredukowanej drzewostanów Nadleśnictwa, a przeważa w nim Św, w mniejszym udziale występuje Db oraz So. Podszyt zajmuje 6421,87 ha powierzchni zredukowanej, co stanowi 40,6% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa. Gatunkami przeważającymi tej warstwy są: JAŁ, DB, KRU, ale występują również: CZM.P, BRZ, ŚW, SO, CZM, JRZ, BK, LSZ, LP, AK, DB.C, OS, WB, GB, BEZ.C, PRZ.C, PRZ.CW, OL, BEZ.K, JW, SZK, KL, WZ, GŁG, TRZ, SO.WE, CZR.P, DER.B, JKL, KAL.K, ŚNG.B, ŚL, ŚL.T, TRZ.B, DER.Ś, MD, ŚL.A, JS, a także wszystkie gatunki drzew obecne w drzewostanach.

Dominującym gatunkiem lasów Nadleśnictwa jest sosna.

Wybrane cechy tego gatunku przedstawia tabela:

Tabela 35. Cechy dominującego gatunku lasotwórczego Nadleśnictwa

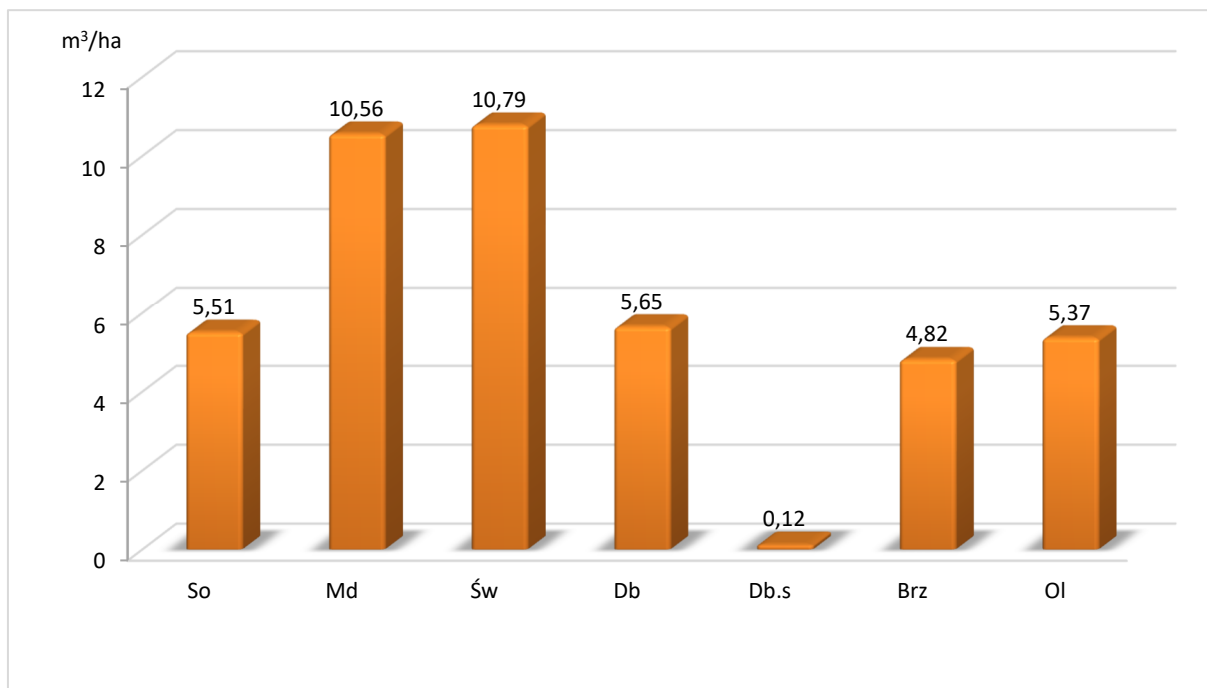
Cecha	Gatunek	
	So	
1	2	
Udział powierzchniowy [%]	93,17	
Udział miąższościowy [%]	92,83	
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	230	
Przeciętny wiek [lat]	63	

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Tabela 36. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	Nadleśnictwo		
	[m ³]	[m ³ /ha]	[%]
1	2	3	4
So	81315	5,51	93,5
Md	75	10,56	0,1
Św	255	10,79	0,3
Db	1220	5,65	1,4
Db.s	5	0,12	0,0
Gb	0	-	-
Brz	1540	4,82	1,8
OI	2530	5,37	2,9
Os	0	-	-
Lp	0	-	-
Ak	0	-	-
Razem	86940	5,49	100,0

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje Św - 10,79 m³/ha, najniższy Db.s - 0,12 m³/ha. Przyrost głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów Nadleśnictwa wynosi: So - 5,51 m³/ha, OI - 5,37 m³/ha, Brz - 4,82 m³/ha.

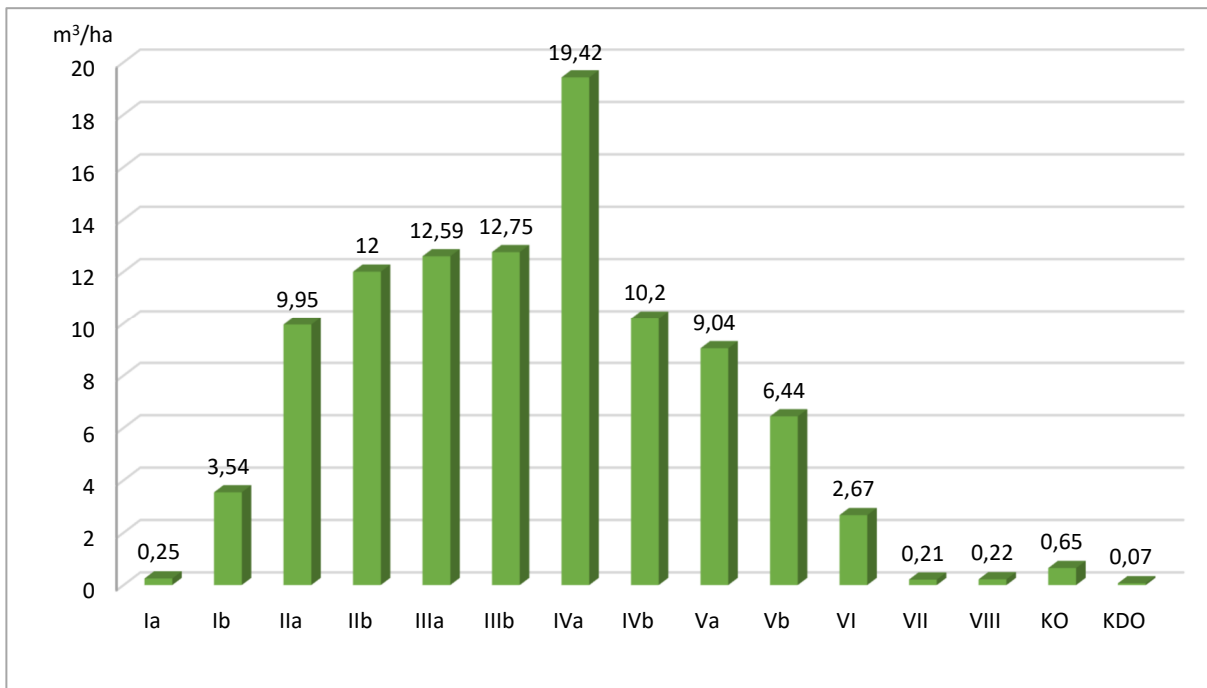

Ryc. 11. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Tabela 37. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Nadleśnictwo	
	[m³]	[%]
1	2	3
Ia	215	0,25
Ib	3080	3,54
IIa	8650	9,95
IIb	10435	12,00
IIIa	10950	12,59
IIIb	11085	12,75
IVa	16880	19,42
IVb	8865	10,20
Va	7860	9,04
Vb	5595	6,44
VI	2320	2,67
VII	185	0,21
VIII	195	0,22
KO	565	0,65
KDO	60	0,07
SP	0	0,00
Razem	86940	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w IVa klasie wieku - 16 880 m³ brutto rocznie.

Ryc. 12. Spodziewany bieżący przyrost roczny/ha w klasach i podklasach wieku

Przyrost użyteczny w ostatnim okresie gospodarczym wynosił:

$$(Z = V_k - V_p + U), (3654787 - 3489193 + 967331) = 1132925 \text{ m}^3 \text{ brutto.}$$

gdzie:

Z - przyrost,

V_k - zapas na końcu okresu,

V_p - zapas na początku okresu,

U - wykonanie użytkowania głównego.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zarejestrowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 1273,83 ha.

Tabela 38. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	14,59	10,57	4,02	-	3,04
Grzyby	482,77	447,78	34,99	-	97,57
Inne bez określenia	3,34	3,34	-	-	0,67
Owady	1,29	0,81	0,48	-	0,30
Pożary	30,29	28,26	1,32	0,71	4,40
Zakłócenia stosunków wodnych	59,12	50,97	8,15	-	13,27
Zwierzyna	682,43	650,96	31,47	-	92,83
Razem	1273,83	1192,69	80,43	0,71	212,08

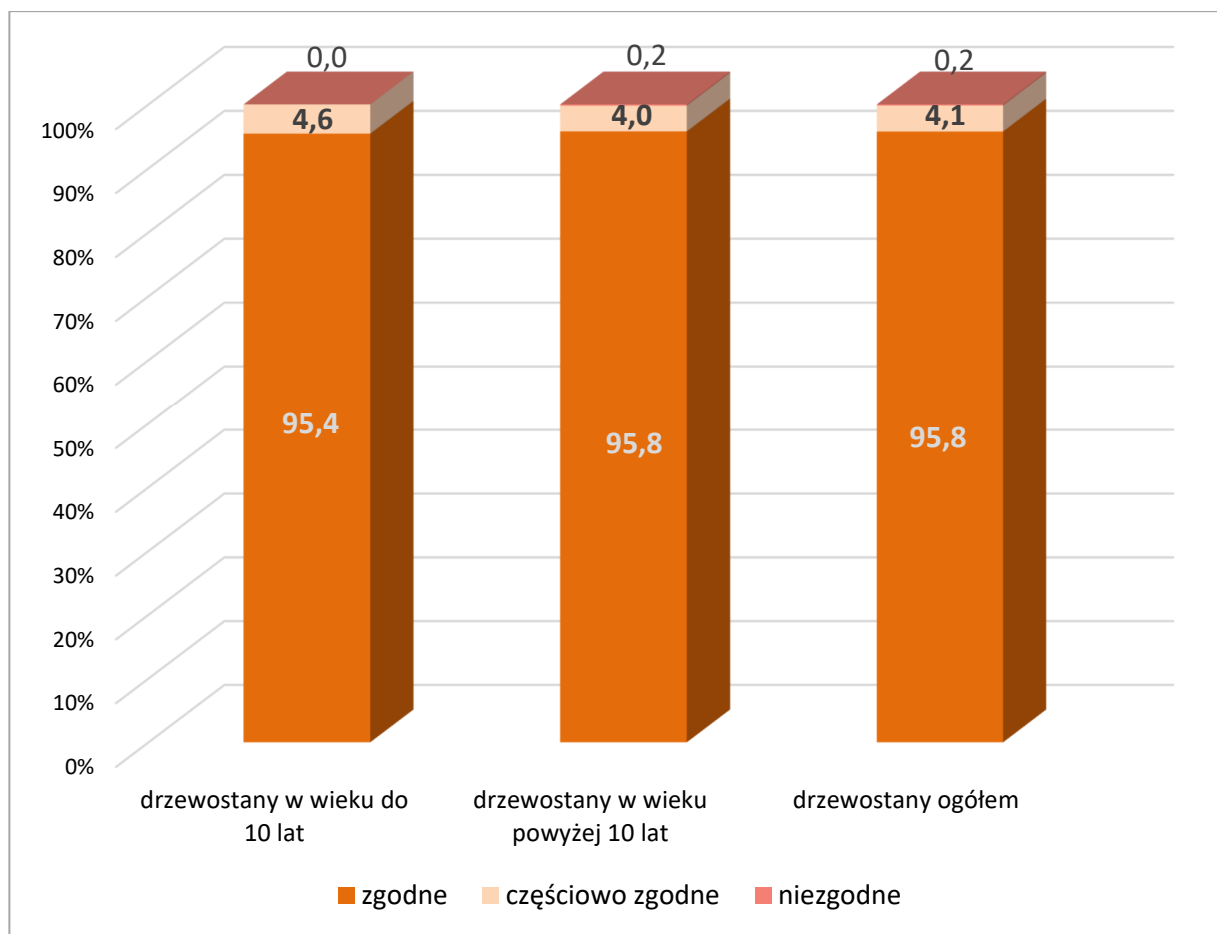
Szkody stwierdzone w drzewostanach Nadleśnictwa występujące w 1 stopniu uszkodzeń (uszkodzenia w przedziale 10-20%) należą do nieistotnych (nietrawnych). Szkody istotne (2 i 3 stopień uszkodzeń) występują na 0,51% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa. Wśród uszkodzeń istotnych najpoważniejszą pozycję stanowią uszkodzenia powodowane przez zwierzynę, grzyby, oraz zakłócenia stosunków wodnych.

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z § 40 Instrukcji urządzania lasu w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach poza uprawami i młodnikami.

Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętymi na Komisji Założeń Planu typami drzewostanów - TD.

Tabela 39. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności

Stopień zgodności	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3
Drzewostany w wieku do 10 lat		
Zgodne	815,77	95,43
Częściowo zgodne	39,11	4,57
Niezgodne	-	-
Razem	854,88	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat		
Zgodne	14343,48	95,79
Częściowo zgodne	603,77	4,03
Niezgodne	26,41	0,18
Razem	14973,66	100,00
Ogółem drzewostany		
Zgodne	15159,25	95,77
Częściowo zgodne	642,88	4,06
Niezgodne	26,41	0,17
Razem	15828,54	100,00

Ryc. 13. Udział procentowy drzewostanów wg stopni zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu

Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia klasy wieku - 854,88 ha) wykonano w stosunku do przyjętych typów drzewostanów ustalonych w poprzedniej rewizji urzędzenia lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z typem drzewostanu, stanowią 95,43% powierzchni Ia klasy wieku - 815,77 ha. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 4,57% upraw i młodników - 39,11 ha. Do upraw i młodników częściowo zgodnych zaliczono takie, w których nie występują określone w typie drzewostanu gatunki domieszkowe oraz drzewostany złożone z cennych domieszek, gdzie jednak gatunkiem panującym nie jest gatunek główny typu drzewostanu. W trakcie prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono upraw i młodników niezgodnych z TD.

Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

W drzewostanach starszych, drzewostany zgodne z TD stanowią 95,79% ich powierzchni - 14 343,48 ha. Skład gatunkowy częściowo zgodny z TD ma 4,03% drzewostanów starszych - 603,77 ha, a niezgodny 0,18%. Drzewostany o składzie niezgodnym z TD to drzewostany sosnowe występujące na siedlisku Lśw, brzożowe na siedlisku BMśw oraz LMśw, a także drzewostany olszowe występujące na siedlisku Lw. Powierzchnia drzewostanów o składzie gatunkowym niezgodnym z TD to zaledwie 26,41 ha.

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Powierzchnia upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 800,90 ha, jakość hodowlaną określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Powierzchnia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 121,11 ha, natomiast młodników i młodszych drzewostanów wynosi 9327,05 ha. Jakość hodowlaną odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, a także młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Powierzchnia starszych drzewostanów, dla których ocenia się jakość techniczną wynosi 5633,71 ha. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, zawarta w rozdziale ósmym elaboratu oraz omówiona w referacie Nadleśniczego dotyczącym analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 800,90 ha. W tej powierzchni 94,3% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0-0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8-0,7 jest 5,7%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 nie stwierdzono.

Upraw przepadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,97.

Tabela 40. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3
11	718,14	89,66
12	34,83	4,35
21	36,82	4,60
22	9,60	1,20
23	1,51	0,19
Razem	800,90	100,00

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, zawartej w rozdziale ósmym elaboratu oraz omówionej w referacie Nadleśniczego. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni zredukowanej 51,81 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z gatunkami panującymi Db, Db.s, So, Św. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 34,0%, a przeciętna jakość 12. Odnowienia podokapowe w KDO występują na powierzchni zredukowanej 2,42 ha, a gatunkiem w nich panującym jest Db i Jw. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KDO wynosi 23,5%, a przeciętna jakość 12. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 66,88 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 95%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 11.

Tabela 41. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3
KO		
11	12,80	8,41
12	24,48	82,05
13	6,65	4,37
22	7,88	5,17
Razem	51,81	100,00
KDO		
12	1,35	89,64
22	1,07	10,36
Razem	2,42	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych		
11	47,90	71,61
12	13,42	20,07
22	3,99	5,97
31	1,57	2,35
Razem	66,88	100,00

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia klasy wieku), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 9327,05 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12 (72,97% powierzchni tej grupy drzewostanów), drzewostany o jakości 11 i 22 zajmują odpowiednio 15,79% i 4,79% powierzchni. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 42. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3
11	1472,37	15,79
12	6806,15	72,97
13	422,80	4,53
21	86,52	0,93
22	446,69	4,79
23	85,01	0,91
32	6,21	0,07
33	1,30	0,01
Razem	9327,05	100,00

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną zajmują powierzchnię 5 633,71 ha. Dla 59% drzewostanów Nadleśnictwa jakość techniczną oceniono wskaźnikiem 3, dla 39% wskaźnikiem 2. Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazały drzewostany na powierzchni 20,21 ha, w wydzieleniach leśnych: 466d, 466f, 466g, 467g.

Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeteminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

Tabela 43. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3
1	20,21	0,36
2	2197,50	39,01
3	3332,33	59,14
4	83,67	1,49
Razem	5633,71	100,00

1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Na terenie Nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi 312,70 ha, co stanowi 1,94% powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tabela 44. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
poletko łowieckie	14,46	32l, 36g, 49j, 55h, 61f, 73f, 98l, 102f, 102h, 191x, 383g, 442m, 467c, 541d, 541f, 642m, 670h, 707c, 707d, 719c, 721i, 773h, 788b
retencja	27,93	68g, 69d, 211d, 646f, 646g, 654c, 723b, 728a, 730a, 731a, 771f, 790h
sukcesja	101,51	97g, 191i, 195f, 234m, 240b, 266b, 266d, 287f, 288c, 368b, 369a, 369c, 369j, 383f, 423i, 534l, 539c, 539d, 572d, 592c, 629j, 637g, 646d, 647d, 654b, 656d, 684c, 696f, 697a, 698c, 702c, 731h, 746j, 771d, 771h, 772b, 772g, 788k, 799a, 799c, 799f, 799i, 822a, 822c, 822f, 824l, 824m
zrąb	168,80	24f, 29b, 34c, 37d, 37j, 38d, 42d, 43a, 46c, 55f, 73b, 78a, 78d, 80b, 84b, 88d, 89f, 91a, 97b, 102a, 109b, 140g, 153j, 155g, 170d, 173b, 180d, 196a, 196i, 198c, 213c, 218f, 220c, 222a, 237b, 274b, 276f, 283c, 303g, 330m, 338d, 342h, 345g, 365c, 378a, 378c, 386h, 421b, 421c, 422c, 437g, 451c, 469g, 470f, 471a, 474c, 497i, 641c, 642j, 647g, 648h, 658d, 665g, 672f, 718f

W stosunku do poprzedniej rewizji udział powierzchni leśnej niezalesionej ze 151,68 ha uległ zwiększeniu do 312,70 ha. Jest to przede wszystkim skutek uznania nieużytków jako powierzchni przewidzianych do naturalnej sukcesji lub jako obiektów małej retencji oraz przelegiwania powierzchni zrębowych.

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną, w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wyrwconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Tabela 45. Zestawienie miąższości drewna martwego

TSL	Miąższość drzew martwych					
	Stojących i złomów		Leżących i fragmentów drzew		Razem Nadleśnictwo	
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7
Bs	64,76	0,55	116,75	1,00	181,51	1,56
Bśw	5202,33	0,49	3601,31	0,34	8803,64	0,82
Bw	68,40	0,68	14,20	0,14	82,60	0,82
BMśw	773,97	0,51	619,79	0,41	1393,76	0,93
BMw	467,65	0,94	220,83	0,45	688,48	1,39
BMb	6,36	0,32	1,94	0,10	8,30	0,42
LMśw	841,07	1,76	548,96	1,15	1390,03	2,91
LMw	828,80	4,50	612,75	3,33	1441,55	7,83
LMb	157,17	10,29	94,37	6,18	251,54	16,46
Lśw	399,05	2,27	304,56	1,73	703,61	4,00
Lw	786,00	5,53	559,76	3,94	1345,76	9,46
OI	1684,11	8,51	2098,65	10,61	3782,76	19,12
OII	2280,33	13,45	2497,58	14,73	4777,91	28,17
LI	35,82	8,98	47,48	11,90	83,30	20,88
Razem	13595,82	0,95	11338,93	0,79	24934,75	1,74

Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość drewna martwego oszacowano na 24 934,75 m³ (brutto), co stanowi 0,68% ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach Nadleśnictwa wynosi 1,74 m³/ha, przy 8,0 m³/ha dla średniej kraju w zarządzie LP i 9,1 m³/ha dla RDLP Olsztyn (WISL 2015-2019, BULiGL).

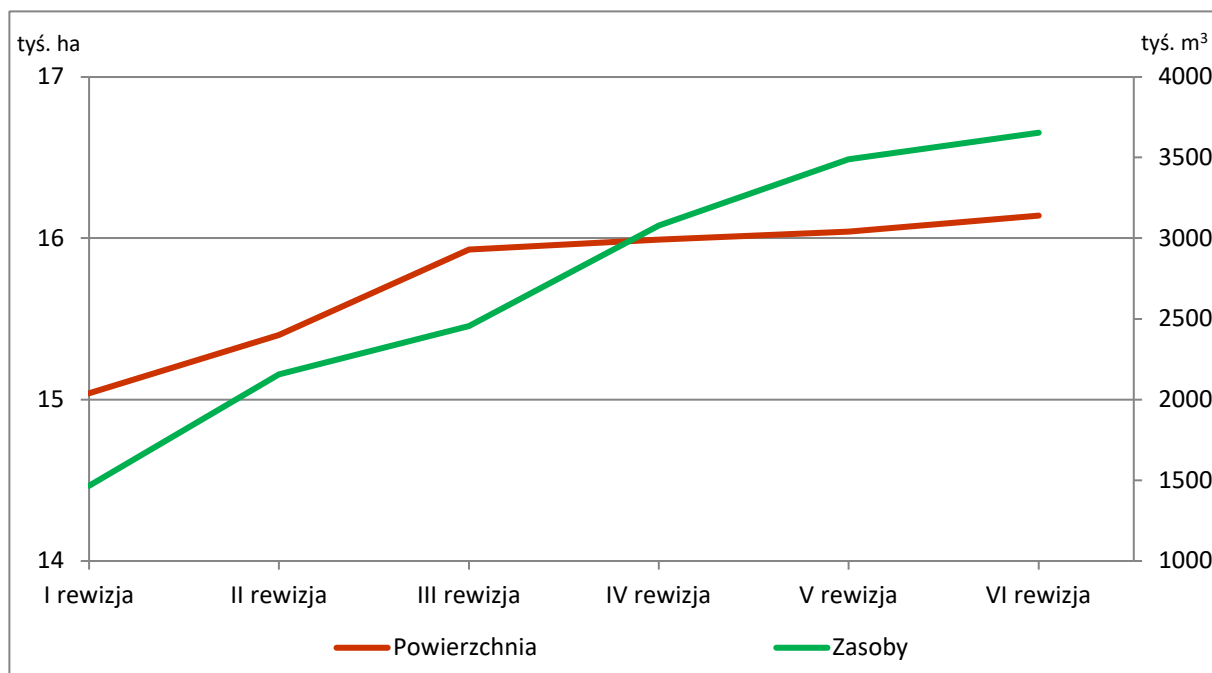
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urzędzenia lasu i w prognozie na koniec okresu gospodarczego, przedstawia Tabela nr XIII dołączona do części tabelarycznej elaboratu oraz omówiona w referacie

Nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli przedstawia się poniżej:

Tabela 46. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Ostrołęka w kolejnych rewizjach

Wskaźnik	Rewizja					
	I	II	III	IV	V	VI
1	2	3	4	5	6	7
Powierzchnia leśna [ha]	15 043,89	15 398,76	15 925,73	15 991,13	16 044,16	16 141,24
Zasoby [m ³]	1 466 391	2 155 181	2 455 167	3 077 185	3 489 193	3 654 787
Zasobność [m ³ /ha]	101	140	156	193	217	226
Przeciętny wiek	42	42	44	50	56	61
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]	b.d.	b.d.	5,96	6,36	5,90	5,49
Uzyskany bieżący roczny przyrost miąższości - użyteczny [m ³ /ha/rok]	5,50	3,29	6,30	6,28	7,02	-

Ryc. 14. Zmiany powierzchni i zasobów Nadleśnictwa na przestrzeni kolejnych rewizji urzędzenia lasu

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w porównaniu z V rewizją urzędzenia lasu nastąpił wzrost zasobów drzewnych o 4,8%, przy wzroście powierzchni leśnej o 0,6%. Przeciętna zasobność na 1 ha wzrosła o 9 m³, przeciętny wiek wzrósł o 5 lat.

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie powinien być zbliżony do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów z tolerancją +/- 5 lat. Należy przyjąć, że różnica mieszcząca

się w przedziale od 5 do 15 lat jest odstępstwem od takiego pożądanego stanu, a przekraczająca 15 lat jest odstępstwem znacznym.

W Nadleśnictwie Ostrołęka orientacyjny średni wiek rębności drzewostanów wynosi 99 lat, a przeciętny wiek drzewostanów 61 lat. Jest więc on o 11 lat wyższy od połowy orientacyjnego średniego wieku rębności drzewostanów (50 lat), co stanowi odstępstwo od stanu pożądanego. W związku z tym, aby nie dopuszczać do pogłębiania się odstępstwa od stanu pożądanego, zaprojektowano użytkowanie rębne na maksymalnym, dopuszczalnym poziomie.

Na podstawie analizy rozdziałów 1.5.1 - 1.5.3 można wnioskować, że rzeczywiste składy gatunkowe drzewostanów na koniec okresu gospodarczego będą bardziej zbliżone do poświadczonych na danych siedliskach. Stan sanitarny lasu jest dobry i wykonanie zaprojektowanych czynności gospodarczych pozwoli na jego utrzymanie lub poprawę.

Łączny rozmiar użytkowania zaplanowano odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania jednocześnie mając na względzie zaspokojenie potrzeb rynku lokalnego oraz ciągłość dostaw surowca drzewnego dla odbiorców strategicznych.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

2.1. Referat Nadleśniczego

Załącznik 7.2: „Analiza gospodarki leśnej za okres 2012-2021, Nadleśnictwo Ostrołęka”.

2.2. Koreferat wykonawcy planu

Załącznik 7.3: „Koreferat Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie do Analizy Gospodarki Leśnej Nadleśnictwa Ostrołęka w latach 2012-2021”.

2.3. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie

Załącznik 7.4: „Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie na posiedzenie NTG Nadleśnictwa Ostrołęka”.

2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

Ocenę końcową gospodarki leśnej dokonaną przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie zawiera załącznik 7.5: „Protokół z posiedzenia Narady Techniczno-Gospodarczej w sprawie sporządzenia Planu Urządzenia Lasu na okres: 1.01.2022 r. - 31.12.2031 r. dla Nadleśnictwa Ostrołęka”.

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Ostrołęka najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszlorębnych;
- obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów Nadleśnictwa do poziomu 50 lat;
- poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i przeszlorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych;
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych;
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikrozmianowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych;
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków zgodnych z kierunkiem ochronnym poszczególnych typów drzewostanów;
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych;

- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej;
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami;
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależy będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urządzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i witalności ekosystemów leśnych - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym),

- popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;
 - 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
 - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach - tam gdzie to możliwe,
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;
 - 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
 - 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-

gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:

- a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Komisji Projektu Planu),
- b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
- c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
- d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie Nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w Nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczone dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- a) zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- b) zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;

- c) ustaleniu pożądanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- d) zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej - wyrażonego dla głównych gatunków drzew w formie przeciętnych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- a) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- b) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- c) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- d) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- e) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- f) wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, leśnych kompleksów promocyjnych, lasów stref ochronnych, otulin itp.);
- g) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów - na podstawie celów ustalonych ramowo dla Nadleśnictwa - z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- h) wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);

- i) wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- j) wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
- zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

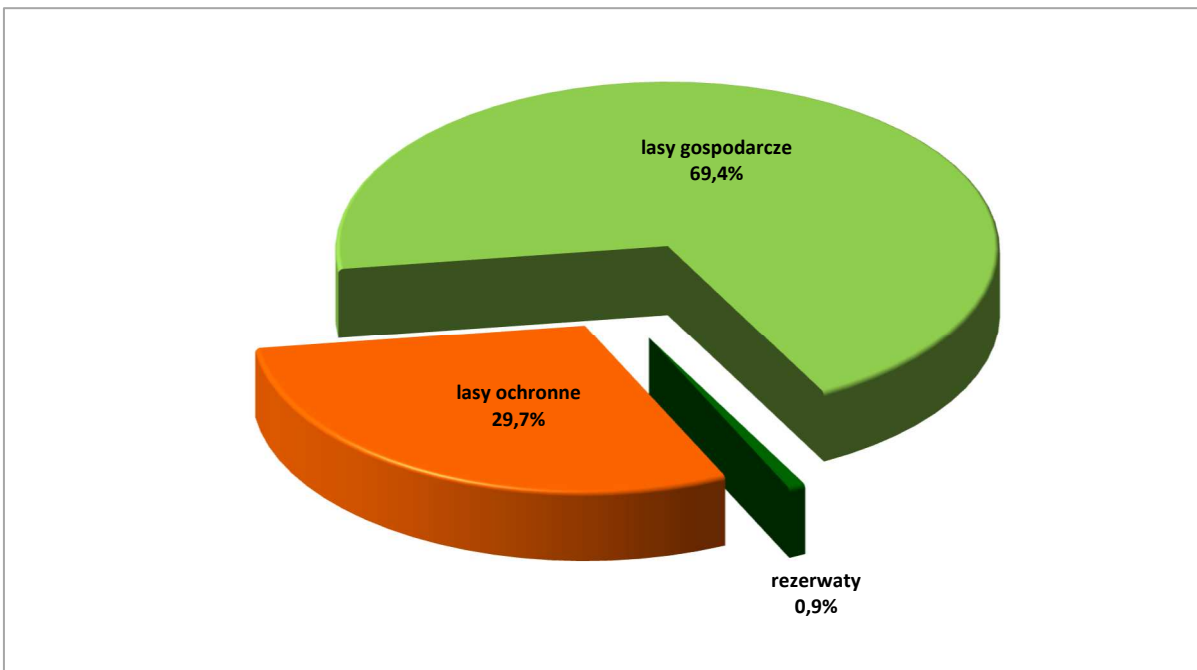
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

W Nadleśnictwie Ostrołęka przyjęto podział lasu na kategorie ochronności określony Decyzją Ministra Klimatu i Środowiska DLŁ-WGL.8101.4.2022.LP z dnia 8 marca 2022 r. Podział powierzchni leśnej Nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Tabela 47. Zestawienie powierzchni i miąższości gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp.	Kategoria lasu	Powierzchnia	
		[ha]	[%]
1	2	3	4
1	Rezerваты	136,72	0,85
2	Lasy ochronne razem	4795,30	29,71
	glebochronne	220,89	1,37
	stałe powierzchnie badawcze i doświadczalne	4,53	0,03
	nasienne	24,68	0,15
	wodochronne	162,92	1,01
	w miastach i wokół miast	3 542,53	21,95
	cenne fragm. przyrody	605,38	3,75
	wodochronne, w miastach i wokół miast	92,00	0,57
	cenne fragmenty przyrody, w miastach i wokół miast	31,98	0,20
	wodochronne, cenne fragmenty przyrody	85,13	0,53
	wodochronne, cenne fragm. przyrody, w miastach i wokół miast	25,26	0,15
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	11209,22	69,44
Razem		16141,24	100,00

Ryc. 15. Procentowy udział powierzchni lasów wg funkcji lasu w Nadleśnictwie

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu, Narady Techniczno-Gospodarczej, obszar Nadleśnictwa Ostrołęka zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S) - do którego w zaliczono:

- lasy rezerwatowe,
- lasy stanowiące wyłączone drzewostany nasienne,
- lasy stanowiące drzewostany zachowawcze,
- lasy o znaczeniu kulturowym,
- lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej,
- lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych,
- lasy cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym, w szczególności na gruntach podmokłych, unikatowych, rzadkich i ważnych dla regionu (w tym wszystkie drzewostany na siedliskach bagiennych i zalewowych - Bb, BMb, LMb oraz Lł).

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

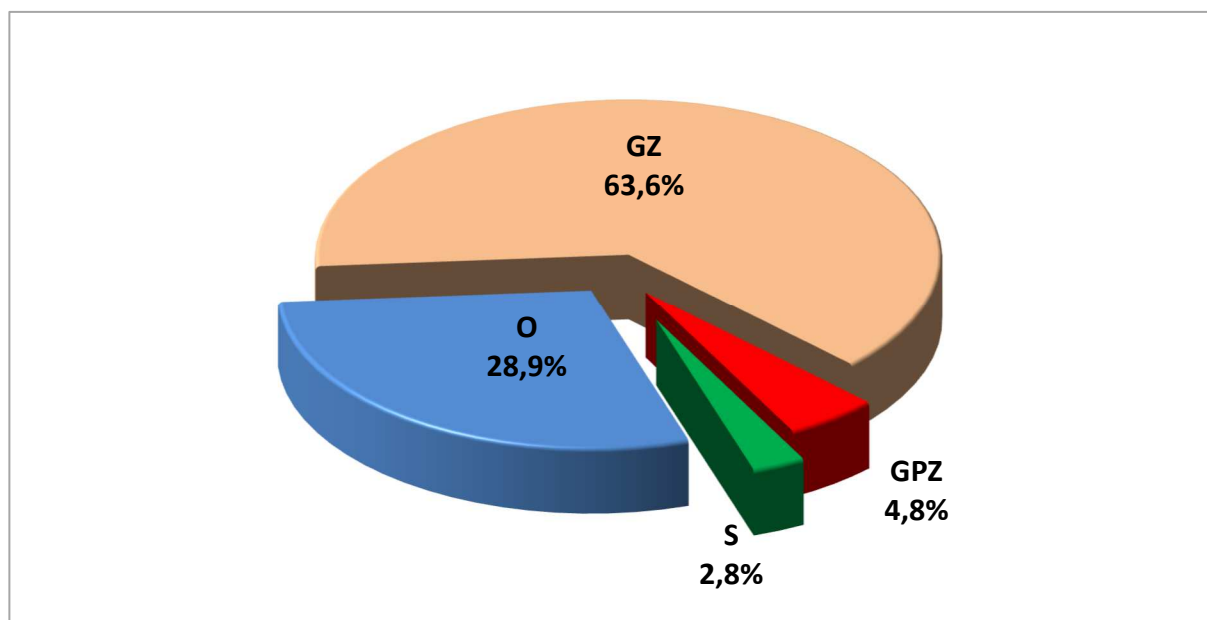
Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G) - obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody.

Dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnia się obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania, w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (**GZ**) w odniesieniu do siedlisk borowych Nadleśnictwa oraz olsów, a także w uzasadnionych przypadkach - wydzielania o powierzchni ok. 1 ha, o wydłużonym kształcie, położone wśród pól itp. - niezależnie od warunków siedliskowych,
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (**GPZ**) w odniesieniu do siedlisk lasowych Nadleśnictwa.

Tabela 48. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia [ha]	%
1		2	3
Specjalne (S)		443,26	2,75
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		4657,56	28,86
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		11040,42	68,40
W tym:	- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	10258,87	63,55
	- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	781,55	4,84
	- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-
Ogółem		16141,24	100,00

Ryc. 16. Udział powierzchni leśnej według gospodarstw

3.1.2.3. Wiek rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP oraz NTG. Dla sosny, świerka i dębu wieki rębności przyjęto zgodnie z wykazem wieków rębności, będącym załącznikiem nr 1 obowiązującej Instrukcji urządzania lasu.

Tabela 49. Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
So, Md	100	-
Św, Kl, Gb, Lp	80	-
Db, Db.s, Js	140	-
Brz, Ol, Ak	70	-
Ol.s, Tp, Wb	40	-
Os, Ol odr.	50	-

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz lasów gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. W VI rewizji urządzania lasu dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu określano indywidualnie według kryteriów zawartych w § 83 pkt 4-6 Instrukcji urządzania lasu i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.4. Okres odnowienia i nawrót cięć

Średnie okresy odnowienia wynoszą: przy rębni II - 15-20 lat, przy rębni III - 15-20 lat, IV - 20-30 lat, przy cięciach uprzątających - 10 lat. W lasach gospodarczych przy rębni I, należy stosować 5-letni nawrót cięć, a w lasach ochronnych 6-7-letni.

3.1.2.5. Podział lasu na ostępy

Podział lasu na ostępy w opracowanym planie przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędzeniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie na gruntach przyłączonych. Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Średnia długość ostępów waha się w granicach 400-1200 m. Zasadniczy

kierunek cięć w Nadleśnictwie przebiega z północnego wschodu na południowy zachód z większymi bądź mniejszymi odchyleniami. W celu zachowania ciągłości użytkowania w zblokowanych powierzchniach drzewostanów rębnych zastosowano ostępy przejściowe. Ostępy stałe na mapach cięć zostały oznaczone kolorem czerwonym, a ostępy przejściowe - niebieskim.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

3.1.3.2. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z § 88-93 Instrukcji urządzania lasu. Etaty obliczono dla poszczególnych gospodarstw. Obliczone etaty są w wymiarze miąższościowym w m³ grubizny brutto. W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono następujące tabele i wzory:

- **Tabela nr VI** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- **Wzór nr 3** - Wykaz drzewostanów do przebudowy.
- **Wzór nr 4** - Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- **Wzór nr 5** - Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w wykazach zagospodarowania, a Tabela VI w części tabelarycznej elaboratu.

Zgodnie z § 89, dla gospodarstwa specjalnego (S) etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów, stąd etatu nie obliczono. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono zgodnie z § 90 i 91 Instrukcji urządzania lasu etaty wg dojrzałości drzewostanów i etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczony został również etat z potrzeb przebudowy.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębnego dla Nadleśnictwa przedstawia tabela nr XIV.

Tabela 50. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat projektowany na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
specjalne (S)	x	x	x	x	0	0	0	0
lasów ochronnych (O)	15127	16813	14665	15127	0	2489	141583	141583
lasów gospodarczych (GZ)	38281 116,67	38276 134,38	33252 92,30	38276 116,67	93 5,0	x	x	373275 1166,34
lasów gospodarczych (GPZ)	1827	3317	3118	3118	0	1938	x	20325
Razem gospodarstwo (G)	40108	41593	36370	41394	93	1938	0	393600
Razem	55235	58406	51035	56521	93	4427	142139	535183

Przyjęte etaty są:

- w gospodarstwie specjalnym (S) - etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) - etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych stanowiącym 94% miąższościowego etatu optymalnego;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) - etatem w wymiarze powierzchniowym - 100%, sumy etatów: optymalnego i etatu z potrzeb przebudowy;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem stanowiącym 65% miąższościowego etatu optymalnego, który jest jednocześnie etatem wg zrównania średniego wieku.

Łączny etat w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych przyjęty na okres obowiązywania niniejszego planu, tj. 393 600 m³ brutto, stanowi 95% łącznego etatu optymalnego w tym gospodarstwie.

Orientacyjny etat według pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa wynosi 51 035 m³ brutto/rok i odpowiada etatowi wg. zrównania średniego wieku.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszlorębne,
- drzewostany rębne.

Nabór miąższości w użytkowaniu rębnym w poszczególnych kategoriach drzewostanów Nadleśnictwa Ostrołęka przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 51. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii

Kategoria drzewostanów	Ogółem w Nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha m ³		%	ha m ³	%
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
W klasie odnowienia	152,28	121,84	80,01	30,44	19,99
	45275	32051	70,79	13224	29,21
W klasie do odnowienia	17,36	9,94	57,26	7,42	42,74
	5450	1008	18,50	4442	81,50
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-
	-	0	-	-	-
Przeszlorębne	865,88	321,30	37,11	544,58	62,89
	312670	109446	35,00	203224	65,00
Rębne	2800,20	1259,46	44,98	1540,74	55,02
	909415	389702	42,85	519713	57,15
Bliskorębne i młodsze	11992,82	25,06	0,21	11967,76	99,79
	2376433	2976	0,13	2373457	99,87
Ogółem Nadleśnictwo	15828,54	1737,6	10,98	14090,94	89,02
	3649243	535183	14,67	3114060	85,33

Drzewostany potencjalnie nadające się do użytkowania rębego (rębne, przeszlorębne, KO, KDO) zajmują w Nadleśnictwie 24,24% tj. 3 835,72 ha. Użytkowaniem rębnym objęto 44,65% tych drzewostanów.

3.1.3.3. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu powierzchniowego

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego uprzątnięcie nasienników i przestoi oraz poszerzenie projektowanych linii oddziałowych. Uprzątnięcie przestoi i nasienników projektowano tylko w niezbędnej ilości, w pozostałych przypadkach z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do uprzątnięcia.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 52. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Nadleśnictwo Ostrołęka		
	Pow. [ha]	Miąższość [m ³]	
		brutto	netto
1	2	3	4
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	537	450
Pozostałe (uprzątnięcie drzew z linii proj.)	1,22	193	166
Razem	1,22	730	616

3.1.3.4. Łączny rozmiar użytkowania rębego

Łączny etat użytkowania rębego składa się z sumy miąższości użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu z ich 5% spodziewanym przyrostem w nadchodzącym 10-leciu oraz użytków rębnych niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowego.

Tabela 53. Zestawienie składowych etatu użytkowania rębego

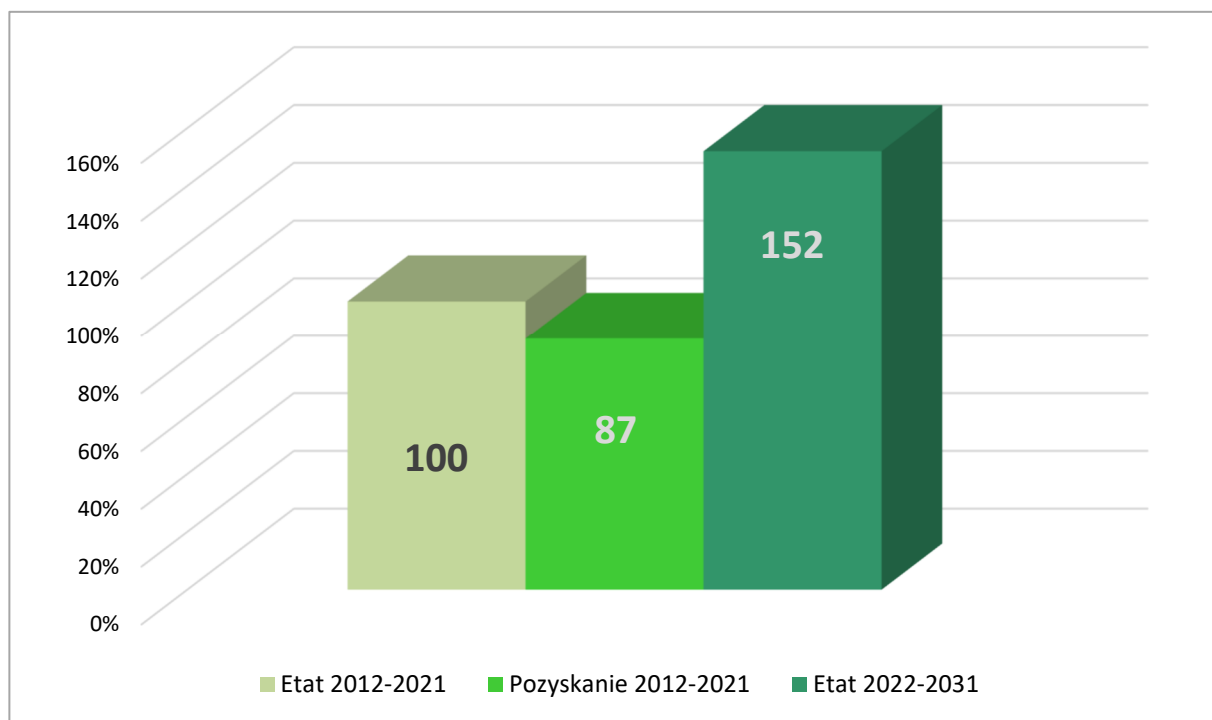
Etat użytkowania rębego	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	Miąższość [m ³]	
	brutto	netto
1	2	3
Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego	535183	449110
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	26759	22450
Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego	730	616
Razem	562672	472176

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawia się poniżej:

Tabela 54. Porównanie etatu użytkowania rębego V i VI rewizji urządzenia lasu

Etat w ubiegłym okresie gospodarczym	Wykonanie użytkowania rębego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat przyjęty (z 5% przyrostem)	Różnica	
	Cięcia rębne	Przygodne rębne	razem			
m ³ grubizny netto						
1	2	3	4	5	6	7
310995	260431	10035	270466	472176	+161181	+52

Suma użytków rębnych wynosząca **472 176 m³ netto** stanowi wielkość maksymalną użytkowania rębego w Nadleśnictwie na okres obowiązywania planu, jest wielkością obligatoryjną i nieprzekraczalną w okresie obowiązywania planu.

Ryc. 17. Procentowy stosunek przyjętego etatu do etatu i wykonania w ubiegłym okresie gospodarczym

W stosunku do etatu cięć użytków rębnych z ubiegłego okresu gospodarczego, wielkość zaprojektowanego etatu cięć użytków rębnych jest większa o 52%, natomiast w stosunku do wykonania cięć użytków rębnych w okresie gospodarczym 2012-2021 jest większa o 75%.

3.1.3.5. Etat użytkowania przedrębego

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o § 94-95 Instrukcji urządzania lasu. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10-lecie.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby, TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego dla Nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Tabela 55. Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI)

Rodzaj cięć		Nadleśnictwo	
		Powierzchnia [ha]	
1		2	
Czyszczenia późne (CPP)		-	
Trzebieże	Wczesne (TW)	1768,38	
	Późne (TP)	6224,65	
	Razem	7993,03	
Ogółem		7993,03	

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 7993,03 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzania lasu.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 6574,82 ha drzewostanów w wieku powyżej 20 lat tj. 41,5% powierzchni zalesionej Nadleśnictwa. Są to drzewostany w rezerwacie przyrody, strefie ochrony całorocznej zwierząt chronionych, drzewostany głównie starszych klas wieku, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, drzewostany rębne, które ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie zostały objęte użytkowaniem rębnym, drzewostany o niewielkich powierzchniach położone wśród lasów innej własności oraz drzewostany o niskim, równomiernym zwarciu i zadrzewieniu.

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczono tabelę XVI: „Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku”.

Orientacyjną miąższość użytkowania przedrębego ustala się w m³ grubizny netto sumarycznie dla całego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Wielkość

użytkowania przedrębego w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych zaproponowano na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 5 lat (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela VIIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Tabela 56. Wskaźniki użytkowania przedrębego

Nadleśnictwo	Wykonanie w poprzednim 10-leciu (razem z użytkami przygodnymi)		Wykonanie w ostatnich 5 latach (razem z użytkami przygodnymi)		Maksymalny rozmiar przyjęty na 10-lecie	
	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5	6	7
Razem	503399	46,04	245019	45,66	296824	37,14

Tabela 57. Zestawienie danych, na podstawie których zaprojektowano orientacyjną wielkość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie Ostrołęka

Lp.	Wyszczególnienie	Grubizna [m ³ netto]	Udział [%]	Dane z kolumny 3
1	2	3	4	5
1.	Rozmiar wykonanego użytkowania przedrębego w ubiegłym okresie	503399	67,14	Wiersz 1:2
			55,54	Wiersz 1:3
2.	Spodziewany tabelaryczny przyrost miąższości w ubiegłym okresie	749760	X	
3.	Uzyskany w ubiegłym dziesięcioleciu przyrost bieżący użyteczny	906340	X	
4.	Spodziewany w bieżącym 10-leciu przyrost miąższości w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny	592080	X	
5.	Przyjęty rozmiar użytkowania	296824	58,96	Wiersz 5:1
			50,13	Wiersz 5:4

W ubiegłym 10-leciu Nadleśnictwo pozyskało w ramach użytkowania przedrębnego 503 399 m³ drewna netto na powierzchni 10 933 ha. Uzyskany wskaźnik użytkowania przedrębnego wyniósł 46,04 m³/ha (netto). Wielkość użytkowania przedrębnego stanowi 55,54% uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego. Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny wyniósł 1 132 925 m³ brutto czyli 7,02 m³/ha brutto na rok.

Spodziewany przyrost bieżący w Nadleśnictwie w okresie 10-letnim dla drzewostanów nie objętych użytkowaniem przedrębnym wyniesie 592 080 m³ grubizny netto (740 100 m³ grubizny brutto).

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu szacunkowej miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 296 824 m³ grubizny netto.

Przyjęta wielkość stanowi 50,13% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny w 10-leciu.

Planowany rozmiar pozyskania miąższości 296 824 m³ grubizny netto, traktowany jest jako maksymalny etat użytkowania przedrębnego.

3.1.3.6. Łączny rozmiar miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2022-2031 dla Nadleśnictwa Ostrołęka oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem przedstawia się następująco:

Tabela 58. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

Użytki	Zasoby ogółem [m ³ brutto]	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy [m ³ brutto]	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny [m ³ brutto]	Przyjęty etat		Relacja etatów w stosunku do :		
				m ³ brutto	m ³ netto	Zasobów ogółem	Przyrostu bieżącego spodziewanego tablicowego	Uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne	-	-	-	562672	472176	15,4	64,72	-
Przedrębne	-	-	-	371030	296824	10,15	42,68	-
Ogółem	3654787	869400	1132925	933702	769000	25,55	107,40	82,42

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębnego i przedrębnego miąższość grubizny netto, wynosić będzie 769 000 m³ i stanowić będzie blisko 107,4% spodziewanego przyrostu drzewostanów w okresie bieżącego 10-lecia. Wielkość tę należy traktować jako maksymalną.

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6), wykazów drzewostanów w KO i KDO, drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu (Wzory nr odpowiednio 4, 5, 3), w oparciu o zasady określone w Zasadach hodowli lasu z roku 2011.

Wszystkie wyżej wymienione cztery wykazy zostały zamieszczone w oddzielnym tomie planu urządzenia lasu (Wykazy zagospodarowania lasu).

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw. W celu osiągnięcia pożądaných, docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień, zastosowano sposoby użytkowania rębego w oparciu o ustalenia KZP i Zasady hodowli lasu.

Plan cięć użytków rębnych sporządzony został w formie wykazu bez podziału na lata gospodarcze.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 Instrukcji urządzania lasu) ilustruje, wraz z mapą przeglądową cięć, lokalizację wskazań gospodarczych zapisanych w opisie taksacyjnym lasu, jak również rozkład przyjętych etatów. Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się dla obrębu leśnego (z podaniem symbolu gospodarstwa przy każdej pozycji wykazu), w kolejności oddziałów i pododdziałów.

Do użytkowania rębego zakwalifikowano drzewostany w kolejności wg pilności użytkowania i potrzeb odśniania młodego pokolenia:

- w klasie odnowienia,
- przeszlorębne,
- rębne,
- w klasie do odnowienia,
- bliskorębne.

Tabela 59. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzętające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	-	-	-	-	-	-
Lasów ochronnych (O)	367,59	64,3	23,9	88,2	-	455,79
Lasów gospodarczych (GZ)	1166,34	-	-	-	-	1166,34
Lasów gospodarczych (GPZ)	-	48,32	67,15	115,47	-	115,47
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	1166,34	48,32	67,15	115,47	-	1281,81
Ogółem	1533,93	112,62	91,05	203,67	-	1737,60

Przebudowa drzewostanów cięciami rębnymi nie została zaplanowana w rezerwatach przyrody, w strefach ochrony całorocznej ostoi zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w wyłączonych drzewostanach nasiennych, w lasach wyłączonych z gospodarowania zgłoszonych przez Nadleśnictwo oraz w drzewostanach niedostępnych. Wyłączono z użytkowania rębego także drzewostany na siedliskach Bb, BMb i LMb. W lasach stanowiących strefy ochrony zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, na wykonanie wszelkich zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej, należy uzyskać zezwolenie Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie.

Łączna powierzchnia drzewostanów rębnych i przeszłorębnych nie objętych użytkowaniem rębnym w Nadleśnictwie wynosi 2 146,27 ha.

Drzewostany do przebudowy

Na terenie Nadleśnictwa Ostrołęka istnieją drzewostany do przebudowy, których proces przebudowy rozpoczął się w ubiegłym okresie gospodarczym oraz drzewostany w których proces przebudowy rozpoczęto w obecnym planie urządzenia lasu jako pilną przebudowę pełną typu A przy zastosowaniu użytkowania rębego. Łączna powierzchnia tych drzewostanów wynosi 17,14 ha. Przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych w postaci trzebieży przekształceniowych typu C nie zaprojektowano.

Poniżej w zestawieniach tabelarycznych przedstawia się wykaz drzewostanów do pilnej przebudowy typu A, uzgodnionych z Nadleśnictwem.

Tabela 60. Przebudowa pilna typu A

Adres	Pow.	B. pion.	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
85f	1,80	DRZEW	10	So	105	0,7	IB	100
685a	0,71	DRZEW	10	So	50	0,4	IB	100
513b	2,22	DRZEW	10	So	90	0,5	IB	100
587b	12,41	KO	9	So	68	0,5	IVD	10
Razem	17,14							

Zagospodarowanie drzewostanów niezgodnych z przyjętym TD

Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie planowanych zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z przyjętymi typami gospodarczymi.

Tabela 61. Zestawienie powierzchni zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z TD

Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
	Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe	Przerębowo-zrębowe	Przerębowe	Razem
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Rębnie	-	-	0,65	10,56	-	11,21
CP/CP-P	-	-	-	-	-	-
TW/TP	-	-	-	3,86	-	3,86
Trzeb. przekoszt.	-	-	-	-	-	-
Razem	-	-	0,65	14,42	-	15,07

Do planu cięć użytków rębnych zaliczonych na etat opracowano mapę przeglądową cięć w skali 1:25 000. Rębnie zaznaczono kolorem czerwonym. Na mapie zamieszczono informacje o rodzaju rębni i procencie miąższości do pozyskania. Zaznaczono tu też główne drogi wywozowe. Na mapy naniesiono również granicę rezerwatu, wyłączonych i gospodarczych drzewostanów nasiennych. Działki zrębowe wniesione zostały także na mapy gospodarcze w skali 1:5 000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe projektowanych cięć rębnych w skali 1:10 000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne Zasad hodowli lasu. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb, na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu.

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowią ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego”. Są one umieszczone w tomie „Wykazy zagospodarowania lasu”.

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów.

W skład tego wykazu wchodzi:

- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym została podana globalnie dla całego Nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębnego, w miarę potrzeby TW i TP mogą przybierać charakter cięć, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w Zasadach hodowli lasu. W części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienie zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego, (Tabela nr XVI - Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

Poniżej przedstawia się syntetyczne dane wynikające z tej tabeli:

Tabela 62. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego

Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9
CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
TW	251,74	1515,03	-	-	-	-	1,61	1768,38
TP	-	467,04	2994,31	2721,40	41,90	-	-	6224,65
Razem	251,74	1982,07	2994,31	2721,40	41,90	-	1,61	7993,03

3.2.1.3. Łącznie użytki główne

Zestawienie łączne użytków głównych przedstawia tabela XVII - „Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć” zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu. Syntetyczne zestawienie tych danych przedstawia się poniżej:

Tabela 63. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Kategoria użytkowania	Nadleśnictwo	
	brutto	netto
	m ³	
1	2	3
Rębne zaliczone na etat	535183	449110
5% przyrostu miąższości	26759	22450
Rębne niezaliczone na etat	730	616
Razem użytki rębne	562672	472176
Przedrębne	371030	296824
Ogółem	933702	769000

3.2.1.4. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego dla leśnictw

Tabela 64. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³netto] z zakresu użytkowania lasu leśnictwami

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem		Bez wskazań.
		Zal. na etat ¹⁾		Niezal. na etat		Razem		ha	m ³	ha	m ³	ha
		ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	9	10	11	12	13
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Płoszyce	178,05	50226	-	450	178,05	50676	618,34	22011	796,39	72687	458,11
2	Dąbrówka	185,46	52323	0,12	6	185,46	52329	623,82	22865	809,28	75194	350,19
3	Lelis	70,14	20914	0,12	9	70,14	20923	909,04	32344	979,18	53267	189,54
4	Łodziska	140,35	38657	0,28	53	140,35	38710	529,61	17277	669,96	55987	499,71
5	Wyszel	191,81	52534	-	-	191,81	52534	604,38	19304	796,19	71838	197,04
6	Borawe	142,31	37898	-	-	142,31	37898	302,53	10521	444,84	48419	266,88
7	Olszewo Borki	5,81	1371	-	-	5,81	1371	144,05	5711	149,86	7082	119,56
8	Przystań	107,06	30311	-	-	107,06	30311	785,47	31895	892,53	62206	339,16
9	Zabiele	169,45	49253	-	-	169,45	49253	438,45	17502	607,9	66755	281,01
10	Gutowo	203,27	57083	0,32	14	203,27	57097	702,75	26652	906,02	83749	348,07
11	Rżaniec	116,16	30584	0,14	34	116,16	30618	902,91	28383	1019,07	59001	184,42
12	Czerwin	75,29	14799	0,24	50	75,29	14849	298,35	11575	373,64	26424	81,98
13	Goworowo	44,52	7564	-	-	44,52	7564	406,56	17784	451,08	25348	118,13
14	Kruszewo	107,92	28043	-	-	107,92	28043	726,77	33000	834,69	61043	268,01
Nadleśnictwo		1737,60	471560	1,22	616	1737,60	472176	7993,03	296824	9730,63	769000	3701,81

¹⁾Zaliczone na etat - netto z 5% przyrostu

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu urządzenia lasu perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskaźników gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskaźników gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisanego ogólnego.

Tabela 65. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Lp.	Rodzaj czynności	Nadleśnictwo
		Powierzchnia [ha]
1	2	4
1	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	168,80
2	Zalesienia gruntów nieleśnych	-
3	Odnowienia zrębów projektowanych	1073,75
4	Odnowienia przy rębniach złożonych	79,15
5	Podsadzenia produkcyjne	-
6	Dolesienia luk i przerzedzeń	0,30
7	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	0,35
8	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 5% ich pow.	66,10
9	Wprowadzenie podszytów	-
10	Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	396,03
11	Pielęgnowanie gleby w uprawach proj.	979,97
12	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	734,85
13	Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW)	807,03
14	Pielęgnowanie młodników (CP)	997,79
15	Pielęgnowanie młodników (CP-P)	-
16	Nawożenie	-
17	Regulacja stosunków wodnych	-
18	Specjalne zabiegi agrotechniczne	1704,00

- odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych

Odnowienia na powierzchniach otwartych obejmują powierzchnię zrębów zaległych oraz powierzchnię do odnowienia zrębów zupełnych zaprojektowanych na obecny okres gospodarczy.

Do planu urządzenia lasu przyjęto powierzchnie odnowień zrębów projektowanych jako **70%** powierzchni wynikającej z sumy powierzchni wskazań gospodarczych wg Tabeli XVIII.

Skład gatunkowy upraw w odnowieniach otwartych należy dostosować do typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk przyjętych przez KZP i NTG. Na powierzchniach niejednorodnych pod względem siedliskowym, na mikrosiedliskach, należy stosować gatunki domieszkowe zgodnie z ich wymaganiami w stosunku do żyzności i wilgotności gleby.

- odnowienia przy rębniach złożonych

Odnowienia przy rębniach złożonych obejmują powierzchnię przewidzianą do odnowienia w drzewostanach użytkowanych rębnią II, III i IV.

Do planu urządzenia lasu przyjęto powierzchnie odnowień przy rębniach złożonych jako **70 %** powierzchni wynikającej z sumy powierzchni wskazań gospodarczych wg Tabeli XVIII.

Rębnia częściowa (II) odznacza się regularnie rozłożonym w czasie użytkowaniem drzewostanu, prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych. Odnowienia naturalnego, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego. Wykorzystuje się kilka lat nasiennych. Po cięciu uprzątającym pozostałą powierzchnię odnowić należy pozostałymi gatunkami, zgodnymi z typem drzewostanu dla danego siedliska.

W rębni IIIa w pierwszym etapie wycinane są gniazda, cięciami zupełnymi, każde o powierzchni od 5 do 50 arów. Zaleca się rozmieszczanie gniazd z wykorzystaniem bardziej żyznych fragmentów siedliska, istniejących odnowień i luk w drzewostanie. W drugim etapie następuje usunięcie drzewostanu z powierzchni między gniazdami. Na powierzchnię między gniazdami należy wprowadzić odnowienie sztuczne gatunków właściwych dla siedliska o składzie zapewniającym osiągnięcie celu hodowlanego z wykorzystaniem istniejących nalotów i podrostów.

W rębni IIIb zakłada się jednorazowo lub dwukrotnie cięciem zupełnym gniazda o powierzchni od 5 do 50 arów. Cięcia częściowe na powierzchni między gniazdami wykonuje się w celu uzyskania odnowienia naturalnego. Po cięciu uprzątającym, na powierzchnię nieodnowioną wprowadza się gatunki zgodne z typem drzewostanu.

Odnowione gniazda zaleca się chronić przed zwierzyną poprzez ochronę pojedynczych sadzonek, lub grodzenie gniazd.

Rębnia IV stopniowa polega na wykonywaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych (w tym także zupełnych na małych powierzchniach) prowadzących do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przeredzenia drzewostanu. Tworzone ośrodki odnowienia poszerza się zazwyczaj podczas długiego okresu odnowienia cięciami brzegowymi.

Daje ona możliwość wyhodowania drzewostanów wielogatunkowych, różnowiekowych, o kępowej formie mieszania gatunków. W rębni tej wykorzystuje się wiele lat nasiennych, przy czym proces odnowienia na powierzchni manipulacyjnej nie odbywa się w tym samym czasie, dzięki czemu wszystkie stadia odnowienia występują obok siebie. Naturalny sposób odnowienia należy preferować na wszystkich siedliskach, wykorzystując zwarte kępy istniejących samosiewów.

- podsadzenia produkcyjne

Nie zaplanowano wprowadzania podsadzeń produkcyjnych.

- dolesienia luk i przerzedzeń

Zaprojektowano dolesienie jednej luki w drzewostanie III klasy wieku w celu jej uproduktywnienia. Niewielkie luki, o powierzchni poniżej 0,10 ha pozostawiono do sukcesji naturalnej.

- poprawki i uzupełnienia

Poprawki i uzupełnienia należy wykonywać gatunkami docelowymi. Wielkość poprawek i uzupełnień w uprawach i młodnikach projektowanych, NTG określiła na 5% powierzchni projektowanych do odnowienia i zalesienia.

- wprowadzenie podszytów

W planie urządzenia lasu na lata 2022-2031 nie zaprojektowano wprowadzania podszytów.

- pielęgnowanie lasu

Pielęgnowanie lasu obejmuje prace związane z pielęgnowaniem gleby (PIEL), czyszczenia wczesne (CW) oraz czyszczenia późne (CP).

Pielęgnowanie gleby zaprojektowano na powierzchni upraw istniejących, w zasadzie do 5 lat oraz na powierzchni odnowień i zalesień projektowanych do wykonania w obecnym 10-leciu. Wielkość powierzchni pielęgnowania gleby w uprawach projektowanych NTG ustaliła na **85 %** sumy powierzchni odnowień projektowanych zrębów, odnowień po rębniach złożonych oraz dolesień.

Pielęgnowanie upraw (CW) zaplanowano w uprawach i młodnikach istniejących w wieku do ok. 10 lat, w zależności od występującego składu gatunkowego. Wielkość powierzchni pielęgnowania upraw projektowanych NTG ustaliła na **70 %** sumy powierzchni odnowień projektowanych zrębów, odnowień po rębniach złożonych i dolesień.

Pielęgnowanie młodników (CP) zaplanowano głównie w drzewostanach Ib podklasy wieku. Czyszczenia późne projektowane były także w podklasie Ia, w zależności od gatunku oraz ilości nawrotów oraz w młodnikach po rębniach złożonych w II klasie wieku.

- specjalne zabiegi agrotechniczne

Zostały zaprojektowane na powierzchniach, gdzie zachodzi konieczność usunięcia zbędnych oraz bezwartościowych samosiewów i podszytów lub zadarnionej i zachwaszczonej pokrywy.

- lokalna regulacja stosunków wodnych

W planie urządzenia lasu na lata 2022-2031 nie została zaprojektowana regulacja stosunków wodnych.

3.2.2.1. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Tabela 66. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe							Zalesienia	Pielęgnowanie				Melioracje agrotech.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istn.	Wprow. podszytów		Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP	
		Halizny, pfaz., zręby	Zręby projekt.	Złoż.	II p.	Luki								
Powierzchnia [ha]														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Płoszyce	27,32	124,64	-	-	-	-	-	-	154,95	185,92	102,42	-	199,40
2	Dąbrówka	24,86	129,81	-	-	-	-	-	-	165,17	167,86	74,42	-	193,34
3	Lelis	18,58	49,10	-	-	-	-	-	-	67,17	68,91	63,69	-	82,70
4	Łodziska	22,32	98,25	-	-	-	-	-	-	135,46	146,38	58,48	-	144,04
5	Wyszel	19,29	134,26	-	-	-	0,35	-	-	174,75	171,57	137,38	-	198,42
6	Borawe	11,34	68,24	20,47	-	0,30	-	-	-	113,69	171,03	137,53	-	127,87
7	Olszewo Borki	-	4,07	-	-	-	-	-	-	6,84	8,80	13,94	-	5,81
8	Przystań	13,92	65,24	4,68	-	-	-	-	-	88,00	90,19	60,70	-	99,89
9	Zabiele	21,24	116,38	2,23	-	-	-	-	-	139,76	133,10	62,55	-	174,17
10	Gutowo	-	131,70	1,69	-	-	-	-	-	113,38	123,4	140,90	-	190,55
11	Rżaniec	7,46	81,31	-	-	-	-	-	-	86,71	93,49	55,26	-	119,22
12	Czerwin	-	9,92	23,41	-	-	-	-	-	36,14	55,69	23,05	-	47,61
13	Goworowo	-	9,46	8,83	-	-	-	-	-	17,14	25,64	13,49	-	26,12
14	Kruszewo	2,47	51,37	17,84	-	-	-	-	-	76,84	99,90	53,98	-	94,86
Nadleśnictwo		168,80	1073,75	79,15	-	0,30	0,35	-	-	1376,00	1541,88	997,79	-	1704,00

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- wytyczne Instrukcji urządzania lasu z roku 2011,
- wytyczne Instrukcji ochrony lasu z roku 2011,
- ustalenia KZP i NTG dla Nadleśnictwa,
- wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, zebrane tam materiały i dane ujęte w formie Referatu Kierownika ZOL,
- dane Nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącym analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy,
- wyniki urzędzeniowych prac terenowych - taksacyjnych w Nadleśnictwie,
- doświadczenia i obserwacje pracowników Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Inspekcji Lasów Państwowych.

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Głównym zadaniem z zakresu ogólnej ochrony lasu jest działalność zmierzająca do poprawy stanu sanitarnego lasu poprzez przeciwdziałanie rozwojowi szkodliwych owadów i grzybów oraz poprzez szybkie reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Szkody od zwierzyny w uprawach i młodnikach zostały zinwentaryzowane na ogólnej powierzchni 682,43 ha. Na powierzchni 650,96 ha wystąpiły uszkodzenia w pierwszym stopniu, uszkodzenia w drugim stopniu na 31,47 ha, uszkodzeń w trzecim stopniu nie zinwentaryzowano. Powierzchnia drzewostanów uszkodzonych przez zwierzynę jest wynikiem dużej liczebności populacji jelenia i łosia, przekraczających stan docelowy wg WŁPH. Działaniami w zakresie ochrony nowo zakładanych upraw w ostatnim dziesięcioleciu było zabezpieczanie chemiczne oraz mechaniczne (repelenty, grodzenie, palikowanie), a także pozostawianie drzew zgryzowych pozyskiwanych w trakcie cięć pielęgnacyjnych. Nadleśnictwo powinno dążyć do zwiększania planów pozyskania pręźnie rozwijającej się populacji jelenia szlachetnego oraz egzekwować wykonanie planów w poszczególnych obwodach łowieckich. Biorąc pod uwagę podwyższone w ostatnich latach stany jeleni i łosi, należy kontynuować działania ograniczające szkody przez nie powodowane, szczególnie grodzenia upraw i gniazd na obszarach ostoi zwierzyny oraz dążyć do uzyskania docelowego stanu zwierzyny według WŁPH.

Podczas bieżących prac terenowych zinwentaryzowano 1 558,39 ha drzewostanów na gruntach porolnych. Drzewostany uszkodzone przez grzyby patogeniczne zinwentaryzowano na powierzchni 482,77 ha, w tym 447,78 ha w pierwszym stopniu uszkodzenia oraz 34,99 ha w drugim stopniu uszkodzenia. Drzewostanów w trzecim stopniu uszkodzenia nie stwierdzono. Do metod zapobiegania

chorobom grzybowym (hubie korzeniowej i opieńce), zagrażającym starszym drzewostanom (szczególnie na gruntach porolnych), należą: zachowanie odpowiedniego terminu wykonania cięć pielęgnacyjnych, tak aby nie dopuścić do rozsiewu zarodników grzybów, ograniczenie mechanicznego przygotowania gleby na powierzchniach zagrożonych przez opieńkę, odpowiedni dobór składu gatunkowego upraw na gruntach porolnych, zabezpieczanie pniaków preparatami biologicznymi, rozluźnienie więźby w zakładanych zalesieniach. Należy również wprowadzać podsadzenia gatunkami liściastymi, jak też pielęgnować pojawiające się samorzutnie odnowienia naturalne.

Zakłócenia stosunków wodnych zaobserwowano na powierzchni 59,12 ha. Drzewostany wykazywały oznaki uszkodzenia i osłabienia na skutek podtapiania, lub obniżenia poziomu wód gruntowych. Szkody powodowane przez bobry występują na niewielkich powierzchniach.

Czynniki klimatyczne były przyczyną uszkodzeń opisaną w drzewostanach na powierzchni 10,57 ha w pierwszym stopniu i 4,02 ha w drugim stopniu uszkodzeń (łącznie 14,59 ha). Odporność drzewostanów należy podnosić poprzez odpowiednio prowadzone zabiegi hodowlane.

Požary były przyczyną uszkodzeń opisaną w drzewostanach na łącznej powierzchni 30,29 ha, w tym w pierwszym stopniu uszkodzenia na powierzchni 28,26 ha, w drugim stopniu uszkodzenia na powierzchni 1,32 ha, a w trzecim na powierzchni 0,71 ha. Biorąc pod uwagę fakt, że Nadleśnictwo Ostrołęka zostało zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego lasów, powierzchnia zinwentaryzowanych szkód jest mała. Istotny wpływ na taki stan rzeczy ma bardzo dobrze funkcjonująca i stale rozbudowywana infrastruktura zabezpieczenia pożarowego lasów oparta na dostrzegalniach.

Uszkodzenia spowodowane przez szkodliwe owady zinwentaryzowano na powierzchni 1,29 ha. Uszkodzenia pierwszego stopnia stwierdzono na powierzchni 0,81 ha, uszkodzenia w stopniu drugim na 0,48 ha. Z danych przedstawionych przez Nadleśnictwo oraz Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie wynika jednak, że szkodniki owadzie, szczególnie brudnica mniszka oraz boreczniki, stanowią obecnie istotne zagrożenie dla lasów Nadleśnictwa. Należy zatem nadal dążyć do poprawy stanu sanitarnego lasu, monitorować rozwój liczebny szkodników, prowadzić ich poszukiwania, a w przypadkach koniecznych przystąpić do ich zwalczania.

W ramach walki biologicznej ze szkodnikami owadzimi niezwykle skuteczną metodą jest ochrona pożytecznych ssaków owadożernych (ryjówki, jeże, nietoperze), płazów, gadów, ptaków i pożytecznych owadów. Skuteczne, zwłaszcza w drzewostanach sosnowych jest przeciwdziałanie nadmiernemu rozwojowi owadów poprzez zasiedlenia i ochronę mrowisk mrówki śmawej.

Problem szkód w uprawach powodowanych przez szeliniaka skutecznie rozwiązuje wydłużony okres przelegiwania zrębów. W ramach zwalczania smolika znaczonego wykładano tyczki sosnowe. W celu monitorowania zagrożenia, konieczne są lustracje upraw w sezonie wiosennym i letnim.

Prac związanych z ustaleniem stref zagrożenia przemysłowego, z uwagi na brak odpowiednich wytycznych, nie prowadzono, a całość lasów Nadleśnictwa zaliczono do strefy zerowej.

Generalnie, wykonując zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy położyć nacisk na następujące zagadnienia:

- utrzymywanie odpowiedniego stanu sanitarnego lasu poprzez usuwanie na bieżąco wiatrołomów i drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne,
- prowadzenie kontroli występowania owadów,
- zwalczania szkodliwych owadów jeżeli liczebność ich populacji zagrażać będzie drzewostanom,
- ochronę pożytecznego ptactwa przez rozwieszanie i konserwację budek lęgowych,
- ochronę drzewostanów przed wywalającymi wiatrami i przed okiścią poprzez prawidłowe wykonywanie cięć rębnych zgodnie z ustalonymi kierunkami, a cięć przedrębnych w odpowiednim terminie i właściwej intensywności,
- dostosowanie wielkości populacji zwierzyny płowej do pojemności łowisk oraz ochronę upraw i młodników przed szkodami.

Integralną częścią planu ochrony lasu jest mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1:50 000 sporządzona dla Nadleśnictwa. Na mapie tej zaznaczono:

- stałe partie kontrolne do jesiennych poszukiwań szkodników sosny,
- obszary zagrożone uporczywym występowaniem istotnych szkód powodowanych przez szkodniki pierwotne, szkodniki wtórne, szkodniki systemu korzeni, choroby grzybowe, zwierzynę, czynniki klimatyczne i antropogeniczne oraz zakłócenie stosunków wodnych,
- drzewostany na gruntach porolnych.

3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

A. PODSTAWA PRAWNA I UREGULOWANIA WEWNĘTRZNE PGL LP W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ LASU

Kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy z zakresu ochrony przeciwpożarowej wynikają z analizy stanu ochrony ppoż. funkcjonującej w zarządzanym obiekcie w świetle obowiązujących w tym względzie przepisów prawnych tj.:

- ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dziennik Ustaw 2021 poz. 869, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dziennik Ustaw 2022 poz. 672, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 marca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dziennik Ustaw 2021 poz. 1098, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dziennik Ustaw 2021 poz. 1737),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dziennik Ustaw 2010 nr 109. poz. 719),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dziennik Ustaw 2006 Nr 58, poz. 405, zmienione Rozporządzeniami MŚ z dnia 13 lipca 2015 r. Dziennik Ustaw 2015 poz. 1070 oraz z dnia 9 lipca 2010 r. Dziennik Ustaw 2010 nr 137 poz. 923.),
- obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonywania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych (Dziennik Ustaw 2020 poz. 1247),
- rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dziennik Ustaw 2009 nr 124, poz. 1030),

- Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu (stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 81 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 grudnia 2019 r., obowiązująca w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych od dnia 1 stycznia 2020 r. - wydana przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, Warszawa 2020),

- Instrukcja urządzania lasu cz. 1. (stanowiąca załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., obowiązująca w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych od dnia 21 listopada 2011 r. - wydana przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych, Warszawa 2012).

B. ANALIZA STANU ZAGROŻENIA POŻAROWEGO W UBIEGLYM OKRESIE

1. Pożary w ubiegłym okresie gospodarczym

W okresie ostatnich 10 lat na terenie Nadleśnictwa zarejestrowano 54 pożary na łącznej powierzchni 29,89 ha. Było to 44 pożary pokrywy gleby, 2 pożary pojedynczych drzew oraz 8 pożarów całkowitych drzewostanu o łącznej powierzchni 22,62 ha. Przyczyną trzech pożarów było podpalenie, szesnastu szeroko rozumiana nieostrożność dorosłych, sześć powstało przy liniach energetycznych. Przyczyny 26 pożarów nie zostały ustalone. Do stosunkowo niewielkich strat powstałych w wyniku pożarów przyczyniło się niewątpliwie stworzenie systemu obserwacji opartego na dostrzegalniach przeciwpożarowych, patrolach naziemnych i lotniczych, który umożliwił szybkie podjęcie akcji gaśniczych.

Tabela 67. Wykaz pożarów w Nadleśnictwie Ostrołęka w latach 2012-2021

Rok	Leśnictwo	Adres leśny	Pow. pożaru (ha)	Rodzaj pożaru	Przyczyny pożaru
1	2	3	4	5	6
2012	Łęg	07-19-1-03-163 -g -00	0,25	pokrywy gleby	nieostrożność
	Łęg	07-19-1-03-181 -b -00	0,21	pokrywy gleby	nieostrożność
	Płoszyce	07-19-1-01-17 -f -00	0,9	pokrywy gleby	nieostrożność
	Łęg	07-19-1-03-160 -j -00	0,25	pokrywy gleby	nieostrożność
2013	Płoszyce	07-19-1-01-27 -i -00	0,01	pokrywy gleby	nieostrożność
	Łodziska	07-19-1-04-210B -i -00	0,02	pokrywy gleby	linia energ.
	Płoszyce	07-19-1-01-21 -i -00	0,83	całkowity	nieostrożność
	Olszewo-Borki	07-19-2-14-197A -c -00	0,1	pokrywy gleby	nieostrożność
	Borawe	07-19-1-05-239 -a -99	0,04	pokrywy gleby	nieustalona
2014	Kruszewo	07-19-1-06-325 -f, h -00	0,71	pokrywy gleby	używanie ognia
	Dąbrówka	07-19-1-02-124A -f -00	0,18	pokrywy gleby	nieustalona
	Łęg	07-19-1-03-175A -c -02	0,01	pokrywy gleby	linia energ.
		07-19-1-01-26 -d -00			
	Płoszyce	07-19-1-01-31 -b,c,d -00	20,19	całkowity	nieustalona
		07-19-1-01-35 -b,c,d,f,g -00			
	Rżaniec	07-19-2-13-95 -a -00	0,1	pokrywy gleby	rekreacja
	Rżaniec	07-19-2-13-112 -c -00	0,07	pokrywy gleby	nieustalona
	Rżaniec	07-19-2-13-82 -c,h -00	0,50	pokrywy gleby	wył. atmosferyczne
Gutowo	07-19-2-12-223 -d -00	0,05	pokrywy gleby	nieustalona	
Olszewo-Borki	07-19-2-14-312 -c -00	0,01	pokrywy gleby	rekreacja	
2015	Olszewo-Borki	07-19-2-14-296 -b -00	0,02	pokrywy gleby	nieustalona
	Rżaniec	07-19-2-13-307 -b, c -00	0,8	całkowity	podpalenie
	Przystań	07-19-2-10-169A -a -00	0,04	pokrywy gleby	nieustalona
	Płoszyce	07-19-1-01-67 -k -00	0,04	pokrywy gleby	nieustalona
	Zabiele	07-19-2-11-142 -h -00	0,03	pokrywy gleby	nieustalona
	Zabiele	07-19-2-11-155 -a -00	0,35	pokrywy gleby	nieustalona
	Łęg	07-19-1-03-158 -a -00	0,1	pokrywy gleby	nieustalona
	Goworowo	07-19-1-08-385 -i -00	0,07	całkowity	nieustalona
	Borawe	07-19-1-05-239A -n -00	0,03	pokrywy gleby	podpalenie
	Goworowo	07-19-1-08-336 -b -99	0,03	pokrywy gleby	nieustalona
	Płoszyce	07-19-1-01-1 -d -00	0,11	pokrywy gleby	nieustalona
	Borawe	07-19-1-05-254 -a -00	0,01	pokrywy gleby	nieustalona
	Borawe	07-19-1-05-254 -a -00	0,01	pokrywy gleby	pow. zapłon
2016	Przystań	07-19-2-10-170 -c,d -00	0,02	pokrywy gleby	transport drewna
	Borawe	07-19-1-05-278 -f -00	0,2	pokrywy gleby	nieustalona
	Łodziska	07-19-1-04-213 -i -00	0,25	całkowity	rekreacja
	Rżaniec	07-19-2-13-107 -b,d -00	0,32	pokrywy gleby	nieustalona
	Borawe	07-19-1-05-244 -d -00	0,01	pokrywy gleby	nieustalona
	Rżaniec	07-19-2-13-113 -a -00	0,01	pokrywy gleby	nieustalona
	Rżaniec	07-19-2-13-97 -g -00	0,3	pokrywy gleby	nieustalona

Rok	Leśnictwo	Adres leśny	Pow. pożaru (ha)	Rodzaj pożaru	Przyczyny pożaru
1	2	3	4	5	6
2017	Płoszyce	07-19-1-01-44 -f -00	0,19	całkowity	nieustalona
	Płoszyce	07-19-1-01-14 -h -00	0,05	całkowity	nieustalona
2018	Dąbrówka	07-19-1-02-90 -c -00	0,22	pokrywy gleby	nieustalona
	Łęg	07-19-1-03-164 -h -00	0,24	całkowity	nieustalona
	Olszewo-Borki	07-19-2-14-310 -j -00	0,8	pokrywy gleby	linia energ.
	Goworowo	07-19-1-08-385 -n -00	0	pjd. drzewa	nieustalona
	Olszewo-Borki	07-19-2-14-300 -b -00	0,26	pokrywy gleby	nieustalona
	Rzaniec	07-19-2-13-104 -a -00	0,36	pokrywy gleby	nieustalona
2019	Łęg	07-19-1-03-140 -b -00	0,2	pokrywy gleby	zaniedbania
	Olszewo-Borki	07-19-2-14-311 -f -00	0,27	pokrywy gleby	linia energ.
	Borawe	07-19-1-05-244 -a -00	0	pjd. drzewa	linia energ.
	Kruszewo	07-19-1-06-300 -a -00	0,02	pokrywy gleby	nieustalona
2020	Goworowo	07-19-1-08-360 -b -00	0,05	pokrywy gleby	niedopałek papierosa
	Olszewo-Borki	07-19-2-14-300 -d,g -00	1,43	pokrywy gleby	podpalenie
2021	Zabiele	07-19-2-11-121 -d -00	0,27	pokrywy gleby	linia energ.
	Rzaniec	07-19-2-13-113 -a -00	0,11	pokrywy gleby	niedopałek papierosa
Razem			29,89		

Nadleśnictwo w swoich granicach administracyjnych sprawuje nadzór nad lasami niepaństwowymi o powierzchni 21 689 ha na zlecenie Starostw Powiatowych w Makowie Mazowieckim i Ostrołęce oraz Prezydenta Miasta Ostrołęka.

Powierzchnia lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa wynosi 38 220 ha.

Z punktów obserwacyjnych prowadzony jest monitoring wszystkich obszarów leśnych bez względu na formę ich własności.

2. Ocena uszkodzeń spowodowanych przez pożary w ubiegłym okresie gospodarczym

W czasie prac taksacyjnych prowadzonych w latach 2020-2021 w drzewostanach Nadleśnictwa Ostrołęka uszkodzenia spowodowane przez pożary zinwentaryzowano w jedenastu wydzieleniach: 21 a, f; 136 g; 153 g; 379 b, d; 597 a; 600 b, l; 685 a; 687 a.

Pożary które wystąpiły w ubiegłym dziesięcioleciu, spowodowały całkowite zniszczenie drzewostanów na powierzchni 22,62 ha.

C. ANALIZA I OCENA AKTUALNEGO STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Czynniki kształtujące obecne i potencjalne zagrożenie pożarowe lasów

Określenie potencjalnego zagrożenia pożarowego lasów Nadleśnictwa Ostrołęka oparto o analizę poszczególnych czynników decydujących o tym zagrożeniu.

Poddane analizie czynniki to:

- linie energetyczne, rurociągi i gazociągi,
- turystyka i rekreacja w lasach,
- miejsca szczególnie palne graniczące z gruntami Nadleśnictwa,
- linie kolejowe, szlaki komunikacyjne przebiegające przez tereny leśne,
- zakłady przemysłowe i magazyny w bezpośrednim sąsiedztwie lasu,
- obszary leśne szczególnie podatne na rozprzestrzenianie się pożaru,
- wskazane przez Nadleśnictwo utrudnienia ograniczające prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej,
- obiekty szczególnie cenne przyrodniczo, które mogą ulec zniszczeniu na skutek pożaru,
- warunki meteorologiczne z ostatnich lat i wilgotność gleby w lasach,
- udział siedlisk borowych i łęgowych w powierzchni leśnej,
- struktura gatunkowo-wiekowa drzewostanów,
- inne elementy istotne dla Nadleśnictwa wskazane w protokołach KZP i NTG.

a) linie energetyczne, rurociągi i gazociągi

Przez teren Nadleśnictwa Ostrołęka przebiegają napowietrzne i kablowe linie energetyczne niskiego, średniego i wysokiego napięcia o łącznej długości 7 670 m. Łączna długość gazociągów przebiegających przez teren Nadleśnictwa wynosi 1 200 m.

Przez teren Nadleśnictwa nie przebiegają inne rurociągi transportujące materiały palne.

Szczegółowy wykaz obiektów infrastruktury przesyłowej znajduje się w Nadleśnictwie Ostrołęka.

b) turystyka i rekreacja w lasach

W dobie postępującej urbanizacji lasy Nadleśnictwa Ostrołęka są zapleczem rekreacyjnym dla mieszkańców miast. Lasy te są atrakcyjne pod względem turystycznym. Świadczyć o tym może fakt

nasilenia zabudowy letniskowej, domków usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych. Znajdują się tutaj zarówno gospodarstwa agroturystyczne, pensjonaty, jak i domki wczasowe. Pobyt mieszkańców w tych miejscowościach ma raczej charakter sezonowy, aczkolwiek coraz większy odsetek korzysta ze swoich posiadłości przez cały rok. W związku z tym rośnie liczba wypoczywających, co wiąże się z rosnącą presją na las. Na terenach administrowanych przez Nadleśnictwo nie ma żadnych ośrodków wczasowych, pól biwakowych czy obozowisk harcerskich.

Omawiając temat turystyki, należy poruszyć problem okresowej penetracji lasu w czasie zbioru płodów runa leśnego. Nasilenie pobytu ludzi w lesie kształtowane jest przez czynniki przyrodnicze, dlatego nie można go jednoznacznie zinterpretować. Faktem pozostaje jednak to, że w okresie zbioru grzybów i jagód penetracja ostępów leśnych jest ogromna, a co za tym idzie, możliwość zaistnienia pożaru wzrasta w dużym stopniu. Interesującym obiektem przyrodniczym jest częściowy rezerwat przyrody „Olsy Płoszyckie” położony na terenie leśnictwa Płoszyce.

Nasilenie ruchu rekreacyjnego nie jest równomierne we wszystkich drzewostanach. Nadleśnictwo współpracuje z organami samorządowymi by ukierunkować ruch turystyczny na wyznaczone szlaki: piesze, rowerowe, wodne. Istotnym obiektem dla rekreacji oraz edukacji społeczeństwa jest leśna ścieżka edukacyjna w leśnictwie Lelis oraz ogród dydaktyczny przy siedzibie Nadleśnictwa. Na gruntach Nadleśnictwa znajdują się liczne miejsca wypoczynku poza terenami administrowanymi przez LP. Istnienie rozbudowanego zaplecza turystycznego pozwala utrzymać wczasowiczów w określonym miejscu, co ogranicza obszar ewentualnego niekorzystnego wpływu na środowisko. Szczególnym problemem jest niekontrolowany wjazd pojazdów do lasu i związane z tym zagrożenia. W celu minimalizacji skali problemu, Nadleśnictwo urządziło i utrzymuje 14 miejsc postoju. Samo istnienie takich miejsc stwarza ryzyko wystąpienia pożaru, jednakże ograniczony został obszar zagrożenia, a dogodna lokalizacja umożliwia ewentualne szybkie przeprowadzenie akcji ratowniczej. Z drugiej strony, biorąc pod uwagę fakt, że prawie wszyscy poruszający się po lesie turyści, wyposażeni są w telefony komórkowe, to ruch turystyczny może przyczynić się do wczesnego wykrycia pożaru i zaalarmowania służb ratowniczych.

Tabela 68. Lokalizacja miejsc postoju pojazdów w Nadleśnictwie

Leśnictwo	Oddz., pododdział	Gmina	Bliższa lokalizacja
1	2	3	4
Płoszyce	07-19-1-01-13 c	Kadzidło	przy drodze powiatowej nr 2522W (Kadzidło - Płoszyce)
Dąbrówka	07-19-1-02-73 d	Lelis	przy drodze powiatowej nr 2523W (Golanka - Nasiadki)
	07-19-1-02-98 m		przy drodze powiatowej nr 2537W (Dąbrówka - Nasiadki)
	07-19-1-02-117 f		przy drodze gminnej nr 250616W (Dąbrówka - Kurpiewskie)
Lelis	07-19-1-03-179 b		przy drodze powiatowej nr 2539W (Kurpiewskie- łąg Przedmiejski)
Łodziska	07-19-1-04-216 d		przy drodze krajowej nr 53 (Ostrołęka - Kadzidło)
Przystań	07-19-1-08-454 j	Olszewo-Borki	przy drodze powiatowej nr 2543W (Nowa Wieś - Przystań)
	07-19-1-08-507 f		przy drodze wojewódzkiej nr 626 (Nowa Wieś - Sypniewo)
Rżaniec	07-19-1-11-385 a		
Borawe	07-19-1-06-644 c	Rzekuń	przy drodze powiatowej nr 4403W (Borawe - Ostrołęka)
	07-19-1-06-632 a		przy drodze innej nr DWI100000132 (Kamianka - Czarnowiec)
	07-19-1-06-642 h		przy drodze innej nr DWI100000132 (Kamianka - Czarnowiec)
	07-19-1-06-663 b		przy drodze innej nr DWI100000124 (Kamianka - Borawe)
Kruszewo	07-19-1-14-734 b	Goworowo	przy drodze powiatowej nr 2569W (Lipianka - Jawory Stare)

c) miejsca szczególnie palne graniczące z gruntami Nadleśnictwa

W zasięgu Nadleśnictwa Ostrołęka nie zinwentaryzowano miejsc szczególnie palnych graniczących z gruntami Nadleśnictwa. Jednak w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się lasy nie zarządzane przez LP, wśród których mogą znajdować się powierzchnie szczególnie palne. Wszystkie lasy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa objęte są monitoringiem przeciwpożarowym. Ponadto lasy Nadleśnictwa graniczą z wsiami, rozrzuconymi przysiółkami lub pojedynczymi gospodarstwami. W większości tereny przyległe do lasu są zagospodarowane rolniczo, co w przypadku powstania pożaru podczas prowadzenia prac polowych stwarza możliwość niekontrolowanego przedostania się ognia na sąsiadujące drzewostany.

d) linie kolejowe, szlaki komunikacyjne przebiegające przez tereny leśne

Przez teren Nadleśnictwa przebiegają następujące szlaki komunikacyjne, mogące przyczynić się do zwiększenia zagrożenia pożarowego:

Tabela 69. Wykaz ważniejszych szlaków komunikacyjnych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

L.p.	Rodzaj szlaku komunikacyjnego	Numer	Przebieg drogi	Długość przebiegu w obszarze zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa [km]
1	2	3	4	5
1	Linia kolejowa	29	Ostrołęka-Tłuszcz	28,8
2	Droga krajowa	53	Ostrołęka-Szczytno	10,2
3	Droga krajowa	61	Łomża-Różan	32,6
4	Droga krajowa	60	Różan -Ostrów Maz.	6,8
5	Droga wojewódzka	544	Ostrołęka-Przasnysz	24,8
6	Droga wojewódzka	626	Nowa Wieś-Maków Mazowiecki	34,3
7	Droga wojewódzka	627	Ostrołęka-Ostrów Mazowiecka	26,7

Oprócz wymienionych wyżej szlaków komunikacyjnych, istnieje bardzo gęsta sieć dróg powiatowych i gminnych, z reguły o ulepszonych nawierzchniach, często asfaltowych. Pełnią one rolę dróg dojazdowych do typowych, leśnych dojazdów ppoż. lub same zabezpieczają dostępność do terenów leśnych w przypadku zaistnienia pożaru.

e) zakłady przemysłowe i magazyny w bezpośrednim sąsiedztwie lasu

Na obszarze Nadleśnictwa nie zinwentaryzowano zakładów przemysłowych, ani magazynów, które graniczą bezpośrednio z lasami Nadleśnictwa i powodują wzrost zagrożenia pożarowego. Największą miejscowością w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest miasto Ostrołęka. Tereny bezpośrednio sąsiadujące z gruntami Nadleśnictwa to obszary wiejskie, rolne lub leśne, o słabym uprzemysłowieniu.

f) obszary leśne szczególnie podatne na rozprzestrzenianie się pożaru

Obszary leśne szczególnie podatne na rozprzestrzenianie się pożaru to:

- drzewostany w klasie palności A - Załącznik 1 do Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu,
- zwarte obszary torfowo-murszowe,
- powierzchnie pokłeskowe,
- zdegradowane tereny leśne.

Tabela 70. Wykaz obszarów szczególnie podatnych na rozprzestrzenianie się pożaru

Leśnictwo	Drzewostany w klasie palności A	Zwarte obszary torfowo-murszowe	Powierzchnie pokłękowe	Zdegradowane tereny leśne
1	2	3	4	5
Płoszyce	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37,38,39,40,41,42,43,44,45,46,47,48,49,52,53,54,55,58,59,60,61	Nie występują	Nie występują	Nie występują
Dąbrówka	64,65,66,70,71,72,73,76,77,78,79,80,82,83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,101,103,104,105,106,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116,117,118,119,120,121,122,123,124,125,126,127,128,129,130			
Lelis	131,132,133,134,135,136,137,138,139,140,141,142,143,144,145,146,147,148,149,150,151,152,153,154,155,156,157,159,160,161,162,163,164,165,166,167,168,169,170,171,172,173,174,175,176,177,178,179,180,181,182,183,187,250,252,253			
Łodziska	192,193,194,195,196,197,198,199,200,201,202,203,204,205,206,207,208,209,210,211,212,213,214,215,216,218,219,220,221,222,223,224,225,226,227,228,229,230,231,232,233,234,235,236,238,239,240,241,242,243,244,245,246,248,249			
Wyszel	273,274,275,276,277,278,279,280,281,282,283,284,285,286,287,289,290,291,292,293,294,295,296,297,299,300,301,302,303,304,305,306,307,308,309,311,312,313,315,316,317,318,331,332,333,334,335,340,341,342,343,344,345,346			
Borawe	623,629,630,631,632,633,637,638,639,640,642,644,645,647,648,650,653,654,655,656,657,658,660,661,662,663,664,665,666,667,668,671,672,673,674,675			
Olszewo-Borki	254,257,269,270,271,501,597,598,599,600,601,602,603,604,605,606,607,608,609,610,611,627,676,678,679,680,681,682,683,685,686,687			
Przystań	324,325,326,327,328,329,330,336,337,338,339,447,455,456,457,458,459,460,461,462,463,472,473,474,475,476,477,479,480,481,482,491,492,493,494,495,496,497,498,499,500,502,503,504,505,506,507,508,516,517,518,519,520,521,522,523,524,525,526			
Zabiele	419,420,421,422,423,424,425,426,430,431,432,433,434,436,437,438,439,440,441,442,443,444,445,446,448,450,451,452,453,464,465,466,468,469,470,471,483,484,485,486,487,488,489,490,509,510,511,512,513,514,515			

Leśnictwo	Drzewostany w klasie palności A	Zwarte obszary torfowo-murszowe	Powierzchnie pokłękowe	Zdegradowane tereny leśne
	Oddział			
1	2	3	4	5
Gutowo	527,528,529,530,531,532,533,536,537,538,539,540,542,543,544,545,546,547,549,550,551,552,557,558,559,560,561,562,563,564,565,566,567,568,569,570,572,573,574,575,576,577,578,579,580,581,582,583,584,585,586,587,588,589,590,591,592,593,594,595	Nie występują	Nie występują	Nie występują
Rżaniec	347,348,349,350,351,352,353,354,355,356,357,358,359,360,361,362,363,364,365,366,367,369,370,371,372,373,374,375,376,377,378,379,380,381,382,383,384,385,387,388,389,390,391,392,393,394,395,396,397,398,399,400,401,402,403,404,405,406,407,408,409,410,413,415,416,417,418,435,806,807			
Czerwin	260,688,698			
Goworowo	692,693,694,711,712,759,760,765,795,798,799,817,818,819,820,821,825,826,827,829			
Kruszewo	713,716,720,725,726,733,734,735,736,737,738,740,743,744,746,747,776,779,780,784,789,791,796,797			

g) wskazane przez Nadleśnictwo utrudnienia ograniczające prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej

Na terenie lasów Nadleśnictwa Ostrołęka nie występują obszary, na których mogą znajdować się miny z okresu II Wojny Światowej ani inne utrudnienia ograniczające prowadzenie akcji ratowniczo-gaśniczej.

h) obiekty o szczególnym znaczeniu przyrodniczo-kulturowym, które mogą ulec zniszczeniu na skutek pożaru

Tabela 71. Wykaz obszarów szczególnie podatnych na rozprzestrzenianie się pożaru

Lp.	Leśnictwo	Oddział, wydzielenie	Rodzaj obiektu
1	2	3	4
1	Płoszyce	50c,d; 51a-c; 57a-d; 62a-h; 63a; 68a-d; 69a-f	Rezerwat Olsy Płoszyckie
2	Łodziska	218j	Pomnik przyrody Brz
3	Przystań	321l	Pomnik przyrody Db
4	Przystań	321l	Park podworski
5	Borawe	628a	Pomnik przyrody - grupa lip
6	Borawe	628a	Pomnik przyrody Md
7	Wyszel	753c	Cmentarz nieczynny
8	Wyszel	275b	Pomnik przyrody So
9	Wyszel	312f	Pomnik przyrody So

Wymienione obiekty nie posiadają szczególnych zabezpieczeń przeciwpożarowych.

i) warunki meteorologiczne

Warunki meteorologiczne są jednym z najważniejszych czynników kształtujących zagrożenie pożarowe lasów. Determinują one wilgotność pokrywy gleby, powietrza oraz innych materiałów znajdujących się w lesie, przez co decydują o możliwości powstania pożaru. Najbardziej istotne znaczenie mają one w okresie od wczesnej wiosny do jesieni, tj. w okresie bez pokrywy śnieżnej w lesie.

Charakterystyka czynników meteorologicznych obszaru Nadleśnictwa Ostrołęka w okresie największej palności dla lasów:

Tabela 72. Średnie wartości w okresie 2016 - 2020 - dane ze stacji meteorologicznej w Budziskach

Czynnik meteorologiczny	Miesiące							W okresie IV-X
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Średnie opady [mm]	28,64	77,30	77,68	93,40	74,14	57,70	77,90	486,76
Średnie temp. pow. [°C]	8,78	13,86	18,90	18,50	18,44	13,83	8,57	14,41
Średnia prędkość panujących wiatrów [m/sek.]	1,07	0,88	0,74	0,59	0,44	0,55	0,63	0,70
Kierunek pan. wiatrów [°]	207	207	206	190	184	195	191	197
Częstotliwość występowania dni upalnych z temp. 30°C i >	0,40	3,40	9,80	7,20	7,80	1,40	0,00	30,00

Największe zagrożenie pożarowe występuje w okresie przedwiośnia, przed rozpoczęciem wegetacji roślin. Okres pełnej wegetacji roślin znacznie ogranicza palność drzewostanów, choć silne promieniowanie słoneczne wzmacnia zagrożenie pożarowe lasu. Czynnik ten ma największe znaczenie na siedliskach Bśw, gdzie z racji niewielkiej żyzności szata roślinna jest szczególnie uboga. Wczesną jesienią zagrożenie pożarowe jest wynikiem wzmożonej penetracji lasu przez zbieraczy płodów runa leśnego.

j) udział siedlisk borowych i łęgowych w ogólnej powierzchni leśnej

Tabela 73. Powierzchniowy udział siedlisk Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł

TSL	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	ha	%
1	2	3
Bs	116,7	0,72
Bśw	11960,57	74,10
Bw	117,94	0,73
BMśw	1724,34	10,68
BMw	611,11	3,79
Lł	5,16	0,03
Razem	14535,82	90,05

Z powyższego zestawienia wynika, że 90,05% powierzchni leśnej to siedliska Bśw, BMśw, BMw i Lł.

Ogólny udział siedlisk o różnych stopniach uwilgotnienia w lasach Nadleśnictwa Ostrołęka przedstawia się następująco:

Tabela 74. Powierzchniowy udział siedlisk wg uwilgotnienia

Uwilgotnienie siedlisk	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	ha	%
1	2	3
suche	116,7	0,72
świeże	14378,74	89,08
wilgotne	1113,34	6,90
bagienne i zalewowe	532,43	3,30
Razem	16141,21	100,00

k) struktura gatunkowo-wiekowa drzewostanów

Z analizy struktury gatunkowo-wiekowej wynika, że drzewostany I i II klasy wieku stanowią 22,52% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa. W obrębie tej grupy należy zwrócić szczególną uwagę na drzewostany z panującymi gatunkami iglastymi (sosna, świerk, modrzew). Są to drzewostany najbardziej podatne na wystąpienie pożaru ze względu na:

- duże zwarcie,
- nagromadzenie obumarłych gałęzi, opadłe igły oraz wzmożony proces wydzielania się posuszu,
- zawartość żywicy i olejków eterycznych,

- zaniechanie wyrabiania drobnicy po zabiegach czyszczeń i pozostawianie jej na pielęgnowanej powierzchni.

Dominującym gatunkiem w drzewostanach Nadleśnictwa Ostrołęka jest sosna, która jako gatunek panujący występuje na 93,2% powierzchni leśnej zalesionej. Towarzyszy jej olsza 3,0% oraz brzoza 2,0% i dąb 1,4%. Drzewostany iglaste zajmują 93,4% a liściaste 6,6% powierzchni leśnej zalesionej.

I) inne elementy istotne dla Nadleśnictwa wskazane w protokole KZP

W protokole z KZP dla Nadleśnictwa Ostrołęka zawarto zapis, że zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. Nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego, a plan ochrony przeciwpożarowej zostanie sporządzony w oparciu o sposoby postępowania w razie pożaru, instrukcję przeciwpożarową i ww. rozporządzenie oraz uzgodniony z odpowiednią terytorialnie Komendą Wojewódzką PSP.

2. Opis i ocena systemu zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów w Nadleśnictwie

a. system obserwacji przeciwpożarowej

- sieć stałej obserwacji naziemnej

Nadleśnictwo Ostrołęka posiada w swoim zasięgu trzy stałe punkty obserwacji naziemnej, wieże obserwacyjne w leśnictwach:

- Lelis w oddz. 152 a,
- Wyszel w oddz. 331 b,
- Kruszewo w oddz. 719 c.

System obserwacji naziemnej lasów Nadleśnictwa tworzą też dostrzegalnie znajdujące się na terenie sąsiednich nadleśnictw. Dają one pełne pokrycie nadzorowanego obszaru. Meldunki z wież przekazywane są drogą radiową, bądź telefonicznie.

Tabela 75. Wieże obserwacyjne

Nazwa obiektu	Adres	Nadleśnictwo	Współrzędne ukł.1992	
			X	Y
1	2	3	4	5
Dostrzegalnia Lelis	07-402 Lelis	Ostrołęka	593272,45	670546,40
Dostrzegalnia Wyszel	07-416 Chojniki	Ostrołęka	585305,06	660115,24
Dostrzegalnia Kruszewo	07-440 Lipianka	Ostrołęka	571124,25	668387,96
Dostrzegalnia Budziska	Budziska 1, 06-323 Jednoróżec	Parciaki	590749,16	639746,76
Dostrzegalnia Rupin	Rupin 13, 06-320 Baranowo	Parciaki	589213,21	648580,54
Dostrzegalnia Łazy	Łazy 36, 06-212 Krasnosielc	Parciaki	574486,76	641376,79
Dostrzegalnia Brzozowy Kąt	07-431 Brzozowy Kąt	Myszyniec	611967,48	649073,90
Dostrzegalnia Podgórze	07-420 Wach	Myszyniec	603880,83	657155,26
Dostrzegalnia Załuzie	Słojki 35, 06-225 Rzewnie	Pułtusk	560058,43	657129,20
Nadleśnictwo Wyszaków	Leszczydół-Nowiny ul. Leśników 27	Wyszaków	532897,59	665943,84
Wieża Porządzie	Porządzie 140, 07-205 Porządzie	Wyszaków	539498,51	664778,04
Wieża Przetycz	ul. Poniatowskiego 27 07-210 Długosiodło	Wyszaków	546955,77	674177,87

- naziemne patrole przeciwpożarowe

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. § 4-5 w okresie podwyższonego ryzyka wystąpienia pożaru prowadzona jest obserwacja lasu przez naziemne patrole przeciwpożarowe.

- patrole lotnicze

W okresie nasilenia zagrożenia pożarowego skuteczną i szybką metodą wykrywania pożarów w lasach są patrole lotnicze. RDLP w Olsztynie w okresie dużego zagrożenia pożarowego organizuje patrole lotnicze obszarów leśnych. Do wykonywania akcji patrolowo-gaśniczych zorganizowano leśną bazę lotniczą na lotnisku w Szymanach oraz lądowiska operacyjne:

- lądowisko we Wlewsku na terenie Nadleśnictwa Lidzbark - RDLP Olsztyn,
- lotnisko w Karwaczu na terenie Nadleśnictwa Przasnysz - RDLP Olsztyn.

Przyjęty w Nadleśnictwie system obserwacji jest zgodny z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. § 4-5 oraz Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. rozdział 9, § 39, ust. 2.

b. punkty alarmowo dyspozycyjne

Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny (PAD) znajduje się w siedzibie Nadleśnictwa Ostrołęka. PAD Nadleśnictwa współpracuje z Regionalnym Punktem Alarmowo-Dyspozycyjnym przy RDLP w Olsztynie. W okresie podwyższonego zagrożenia pożarowego PAD funkcjonuje również po godzinach pracy.

Alarmowanie KP PSP o powstaniu pożaru może odbywać się drogą telefoniczną bądź radiową - kanał 9 (RDLP Olsztyn), kanał 1 i 4 (RDLP Warszawa), kanał 2 (RDLP Białystok).

Tabela 76. Wykaz ważniejszych telefonów i radiotelefonów własnych w Nadleśnictwie

Funkcja	Nr telefonu	Kryptonim radiostacji
1	2	3
PAD Nadleśnictwa	29 760 71 22; 692 463 428	Olsztyn 1-37
Nadleśniczy	606 377 489	Olsztyn 1-37
Z-ca Nadleśniczego	664 045 299	Olsztyn 1-37-06
Inżynier Nadzoru	604 648 494	Olsztyn 1-37-07
Sekretariat	29 760 21 32	Olsztyn 1-37
Osoba ds. ochrony ppoż.	29 761 10 25	Olsztyn 1-37-04
Wieża ppoż. Lelis	kamera	
Wieża ppoż. Wyszel	kamera	
Wieża ppoż. Kruszewo	kamera	
Samochód z modułem gaśniczym	692 156 258	Olsztyn 1-37-03
Straż leśna	660 449 540; 692 156 258	Olsztyn 1-37-02

Sprawność alarmową w terenie gwarantują służbowe telefony komórkowe, w jakie wyposażeni zostali pracownicy terenowi służby leśnej Nadleśnictwa.

Tabela 77. Wykaz telefonów leśnictw:

Nr	Leśnictwo	Adres	Nr telefonu
1	2	3	4
1	Płoszyce	Dąbrówka 82G, 07-402 Lelis	606 759 295
2	Dąbrówka	Dąbrówka 82G, 07-402 Lelis	604 647 737
3	Lelis	Lelis Słoneczna, 07-402 Lelis	570 901 919
4	Łodziska	Lelis Słoneczna, 07-402 Lelis	29 764 18 26; 604 647 761
5	Wyszel	Zimna Woda 8, 06-320 Baranowo	29 760 48 77; 606 292 073
6	Borawe	Lipianka 2B, 07-440 Goworowo	29 764 71 26; 505 011 559
7	Olszewo-Borki	Parkowa 2B Nowa Wieś, 07-416 Olszewo-Borki	29 761 10 16; 604 648 472
8	Przystań	Parkowa 2B Nowa Wieś, 07-416 Olszewo-Borki	29 760 47 10; 604 648 515
9	Zabiele	Parkowa 2B Nowa Wieś, 07-416 Olszewo-Borki	29 760 47 91; 698 787 177
10	Gutowo	Glinki Rafały 24, 06-216 Sypniewo	604 647 589
11	Rżaniec	Parkowa 2B Nowa Wieś, 07-416 Olszewo-Borki	29 760 48 78; 604 648 456
12	Czerwin	Polna 1, 07-407 Czerwin	29 761 45 17; 664 045 302
13	Goworowo	Brzeźno 28, 07-440 Goworowo	29 761 42 23; 604 648 572
14	Kruszewo	Lipianka 2B, 07-440 Goworowo	29 761 40 46; 662 519 793

Tabela 78. Inne ważne telefony i radiotelefony

Nazwa instytucji		Nr telefonu	Kryptonim radiostacji
1		2	3
Komenda Wojewódzka PSP w Warszawie		22 55 95 104	1-65
Komenda Powiatowa PSP w Makowie Mazowieckim		29 717 11 50; 29 717 10 88	Olsztyn-152
Komenda Miejska PSP w Ostrołęce		29 769 44 00; 29 769 44 11; 29 769 44 12	Olsztyn-158
Leśna Baza Lotnicza	Szymany	607-661-548	Olsztyn 1-55
	samoloty		Olsztyn 1-104 Olsztyn 1-105 Olsztyn 1-106
Lądowisko operacyjne	Karwacz	607 661 548	Kanał 9 Olsztyn 1-56
	Wleusk	600 854 872	
RDLP w Olsztynie	PAD	600 244 707 89 521 01 28 89 527 22 72	Olsztyn 1-1
	Z-ca Dyrektora	89 527 21 70	
	Nacz. Wydz. Ochrony Ekosystemów	89 521 01 94	
Nadleśnictwo Myszyniec	PAD	29 772 22 83 wew. 444 510 891 768	Olsztyn 1-29
Nadleśnictwo Pułtusk	PAD	23 692 14 65 *444 517 754 623	Warszawa 1-35
Nadleśnictwo Wyszaków	PAD	29 742 95 39 660 734 754	Warszawa 1-35
Nadleśnictwo Ostrów Mazowiecka	PAD	602 605 581	Warszawa 1-33 Kanał 1
Nadleśnictwo	PAD	86 216 43 03	Białystok 1-15

Nazwa instytucji		Nr telefonu	Kryptonim radiostacji
1		2	3
Łomża			
Nadleśnictwo Nowogród	PAD	86 217 52 97 505 093 795	Białystok 1-17
Nadleśnictwo Parciaki	PAD	29 751 83 76 533 229 807 515 691 465	Olsztyn 1-27

Do podstawowych zadań PAD Nadleśnictwa należy:

- realizacja oraz koordynacja zadań i przedsięwzięć ochronnych w Nadleśnictwie;
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu obserwacyjno-alarmowego na podległym terenie i kierowanie jego pracą;
- w okresach panowania tzw. pogody pożarowej sporządzanie prognozy rozprzestrzeniania się pożaru, bazującej na danych meteorologicznych, z wykorzystaniem „modelu pożaru lasu”;
- ustalenie miejsca pożaru zgłoszonego przez sieć obserwacyjną;
- powiadomienie o pożarze stanowiska kierowania właściwej powiatowej (miejskiej) komendy PSP;
- powiadomienie o pożarze kierownictwa nadleśnictwa, PAD RDLP i właściwej służby terenowej;
- skierowanie do pożaru sił i środków będących w dyspozycji nadleśnictwa;
- zgłoszenie zapotrzebowania na siły i środki będące w dyspozycji RDLP;
- utrzymywanie łączności z miejscem akcji gaśniczej.

Organizacja Punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego w Nadleśnictwie Ostrołęka spełnia wymagania Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu (rozdział 4. 4).

c. drogi dojazdowe i dojazdy pożarowe

Jednym z najważniejszych czynników decydujących o szybkości i skuteczności podjętych działań ratowniczych w przypadku powstania pożaru lasu, jest dostępność terenów leśnych dla pojazdów służb ratowniczych.

Sieć dróg dojazdowych w Nadleśnictwie Ostrołęka tworzą dojazdy pożarowe wyznaczone na drogach leśnych Nadleśnictwa Ostrołęka oraz lokalne drogi publiczne, o nawierzchni ulepszonej (głównie asfaltowe) przebiegające przez poszczególne kompleksy leśne lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie, spełniające wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U. 2010 poz. 923 ze zm.).

Wymogi pod względem gęstości sieci dróg dojazdowych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. § 8. W przypadku Nadleśnictwa Ostrołęka (I kategoria zagrożenia) przepis ten stanowi, że odległość dowolnego punktu w lesie do najbliższego dojazdu pożarowego nie powinna przekraczać 750 m.

Nadleśnictwo posiada 102 drogi leśne o łącznej długości ok. 176 km, pełniące funkcje dojazdów pożarowych, co w połączeniu z siecią dojazdowych dróg publicznych zapewnia spełnienie w/w wymogu.

Jakość dróg leśnych wykorzystywanych jako dojazdy pożarowe określa § 7 wymienionego Rozporządzenia Ministra Środowiska, wg którego:

- drogi leśne, wykorzystywane jako dojazdy pożarowe, powinny być utrzymywane w sposób zapewniający ich przejezdność oraz oznakowane i ponumerowane,
- powinny posiadać nawierzchnię o nośności 10 ton i nośności na oś 5 ton,
- powinny posiadać promienie zewnętrzne łuków o długości co najmniej 11 m,
- odstępy pomiędzy koronami drzew do wysokości 4 m liczonej od nawierzchni jezdni winny wynosić co najmniej 6 m,
- szerokość jezdni powinna wynosić co najmniej 3 m,
- w wypadku dróg nieprzelotowych winny posiadać plac manewrowy (20 x 20 m),
- jednopasmowe drogi ppoż. winny posiadać mijanki (o parametrach co najmniej 3 m szerokości i 23 m długości).

Tabela 79. Wykaz dojazdów pożarowych Nadleśnictwa

L.p.	Nr dojazdu pożarowego	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni	Przebieg [oddziały]	Leśnictwo
1	2	3	4	5	6
1	Dojazd pożarowy nr 1	2,71	ulepszona żwirowa	2,5,6,7,8,9,11,12	Płoszyce
2	Dojazd pożarowy nr 2	2,07	ulepszona żwirowa	29,30,34,35,39,40	Płoszyce
3	Dojazd pożarowy nr 3	1,86	gruntowa naturalna	26,27,28,31,34,35	Płoszyce
4	Dojazd pożarowy nr 4	2,32	ulepszona żwirowa	13,17,22,27,32,36	Płoszyce
5	Dojazd pożarowy nr 5	1,92	ulepszona żwirowa	33,37,38,43,44,49	Płoszyce
6	Dojazd pożarowy nr 6	2,40	gruntowa naturalna	48,49,50,55	Płoszyce
7	Dojazd pożarowy nr 7	2,24	gruntowa naturalna	58,59,60,61	Płoszyce
8	Dojazd pożarowy nr 8	2,45	ulepszona żwirowa	64,70,71,78,79,85,86,93	Dąbrówka
9	Dojazd pożarowy nr 9	1,35	gruntowa naturalna	77,78,79	Dąbrówka
10	Dojazd pożarowy nr 10	1,87	ulepszona żwirowa	79,83,84,85,90,98	Dąbrówka

L.p.	Nr dojazdu pożarowego	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni	Przebieg [oddziały]	Leśnictwo
1	2	3	4	5	6
11	Dojazd pożarowy nr 11	2,54	ulepszona żwirowa	96,97,98,101,102,107,113	Dąbrówka
12	Dojazd pożarowy nr 12	1,67	gruntowa naturalna	99,105,111,112	Dąbrówka
13	Dojazd pożarowy nr 13	0,98	gruntowa naturalna	99,100,106	Dąbrówka
14	Dojazd pożarowy nr 14	2,39	gruntowa naturalna	101,102,108,109,115,118,121	Dąbrówka
15	Dojazd pożarowy nr 15	0,74	gruntowa naturalna	117,119,120	Dąbrówka
16	Dojazd pożarowy nr 16	1,27	ulepszona żwirowa	117,120,124	Dąbrówka
17	Dojazd pożarowy nr 17	1,55	gruntowa naturalna	125,126,128,129	Dąbrówka
18	Dojazd pożarowy nr 18	1,12	ulepszona żwirowa	176,180,181	Lelis
19	Dojazd pożarowy nr 19	2,51	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	174,178,182,187,191	Lelis
20	Dojazd pożarowy nr 19A	0,61	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	187,191	Lelis
21	Dojazd pożarowy nr 20	1,77	gruntowa naturalna	179,184,185,186	Lelis
22	Dojazd pożarowy nr 21	1,59	gruntowa naturalna	133,134,137,140	Lelis
23	Dojazd pożarowy nr 22	0,39	ulepszona żwirowa	151	Lelis
24	Dojazd pożarowy nr 23	1,02	gruntowa naturalna	147,148,156	Lelis
25	Dojazd pożarowy nr 24	1,92	gruntowa naturalna	152,155,161,162,163	Lelis
26	Dojazd pożarowy nr 25	0,39	ulepszona żwirowa	164	Lelis
27	Dojazd pożarowy nr 26	1,47	gruntowa naturalna	193,194,196	Łodziska
28	Dojazd pożarowy nr 27	3,95	ulepszona żwirowa	198,199,205,206,213-216	Łodziska
29	Dojazd pożarowy nr 28	1,82	gruntowa naturalna	201,202,209,218	Łodziska
30	Dojazd pożarowy nr 29	0,93	gruntowa naturalna	228,229	Łodziska
31	Dojazd pożarowy nr 30	2,05	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	210,211,219,220,221,232	Łodziska
32	Dojazd pożarowy nr 31	2,40	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	220,221,234,235,236,242	Łodziska
33	Dojazd pożarowy nr 31A	1,64	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	223,224,234,235,236	Łodziska
34	Dojazd pożarowy nr 31B	4,26	ulepszona żwirowa	214,225,232-234,237,239-243	Łodziska
35	Dojazd pożarowy nr 32	2,50	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	628,629,630,632,636,637	Borawe
36	Dojazd pożarowy nr 33	3,35	ulepszona żwirowa, wzmocniona tłuczniem	639,644,645,646,647,648,649,650,651	Borawe
37	Dojazd pożarowy nr 34	4,77	ulepszona żwirowa	652-657,660,661,665,666,670,671,674,675	Borawe
38	Dojazd pożarowy nr 35	2,76	ulepszona żwirowa	642,651,657-660,663	Borawe

L.p.	Nr dojazdu pożarowego	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni	Przebieg [oddziały]	Leśnictwo
1	2	3	4	5	6
39	Dojazd pożarowy nr 34A	1,39	ulepszona żwirowa	665,670,674	Borawe
40	Dojazd pożarowy nr 36	1,41	ulepszona żwirowa, wzmocniona tłuczniem	667,670,671,672,674	Borawe
41	Dojazd pożarowy nr 37	1,35	ulepszona żwirowa	716,717,718	Kruszewo
42	Dojazd pożarowy nr 38	1,92	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	719,721,722,724,725,726	Kruszewo
43	Dojazd pożarowy nr 39	2,58	ulepszona żwirowa	719,721,722,723,727,728	Kruszewo
44	Dojazd pożarowy nr 40	1,74	ulepszona żwirowa	774,776,777,778,781	Kruszewo
45	Dojazd pożarowy nr 41	1,47	ulepszona żwirowa	783,784,785,786	Kruszewo
46	Dojazd pożarowy nr 42	0,93	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	782,788,789	Kruszewo
47	Dojazd pożarowy nr 44	2,38	gruntowa naturalna	699,700,704,705,706	Czerwin
48	Dojazd pożarowy nr 45	1,13	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	764,765,766	Goworowo
49	Dojazd pożarowy nr 46	1,40	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	765,766,767,769	Goworowo
50	Dojazd pożarowy nr 47	0,78	gruntowa naturalna	813,814	Goworowo
51	Dojazd pożarowy nr 48	0,45	gruntowa naturalna	813,814	Goworowo
52	Dojazd pożarowy nr 51	2,56	ulepszona żwirowa	335,343,344,345,346	Wyszel
53	Dojazd pożarowy nr 52	1,38	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	273,275,279,280,287	Wyszel
54	Dojazd pożarowy nr 53	3,01	gruntowa naturalna	277,284,293,294,304,314,315	Wyszel
55	Dojazd pożarowy nr 54	0,89	gruntowa naturalna	299,300,301	Wyszel
56	Dojazd pożarowy nr 55	1,28	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	310,311,312,313	Wyszel
57	Dojazd pożarowy nr 56	0,78	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	314,315	Wyszel
58	Dojazd pożarowy nr 57	1,95	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	308,315,316,317,318	Wyszel
59	Dojazd pożarowy nr 58	3,62	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	325,326,330,331,332,341,342	Wyszel/Przystań
60	Dojazd pożarowy nr 59	1,70	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	336,337,454,473	Przystań
61	Dojazd pożarowy nr 60	0,85	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	330,339	Przystań

L.p.	Nr dojazdu pożarowego	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni	Przebieg [oddziały]	Leśnictwo
1	2	3	4	5	6
62	Dojazd pożarowy nr 61	1,89	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	454,455,456,476,477,478	Przystań
63	Dojazd pożarowy nr 62	1,63	ulepszona żwirowa	474,493,498	Przystań
64	Dojazd pożarowy nr 63	1,58	gruntowa naturalna	493,494,495,496	Przystań
65	Dojazd pożarowy nr 64	1,29	gruntowa naturalna	476,495,500	Przystań
66	Dojazd pożarowy nr 65	1,04	gruntowa naturalna	365,377,386	Rżaniec
67	Dojazd pożarowy nr 66	0,91	gruntowa naturalna	370,380,381	Rżaniec
68	Dojazd pożarowy nr 67	1,10	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	371,372,373,374	Rżaniec
69	Dojazd pożarowy nr 68	0,71	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	362	Rżaniec
70	Dojazd pożarowy nr 69	1,68	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	347,348,349,350,352	Rżaniec
71	Dojazd pożarowy nr 70	0,78	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	360,363	Rżaniec
72	Dojazd pożarowy nr 71	2,20	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	372,383,384,388,390, 391,419	Rżaniec
73	Dojazd pożarowy nr 73	0,76	ulepszona żwirowa	397,398	Rżaniec
74	Dojazd pożarowy nr 74	1,05	gruntowa naturalna	395,396,397,403	Rżaniec
75	Dojazd pożarowy nr 75	1,37	ulepszona żwirowa	403,404,405,406,407	Rżaniec
76	Dojazd pożarowy nr 76	1,84	ulepszona żwirowa	422,426,433,441	Zabiele
77	Dojazd pożarowy nr 77	2,22	gruntowa naturalna	419,423,424,430,438,443	Zabiele
78	Dojazd pożarowy nr 78	2,78	ulepszona żwirowa	420,424,431,432,439,444	Zabiele
79	Dojazd pożarowy nr 79	2,19	gruntowa naturalna	419,420,424,425,432, 433,441	Zabiele
80	Dojazd pożarowy nr 80	2,67	ulepszona żwirowa	442,443,444,451,452,453	Zabiele
81	Dojazd pożarowy nr 81	1,12	ulepszona żwirowa	469,470,471	Zabiele
82	Dojazd pożarowy nr 82	0,96	ulepszona żwirowa	463,482	Przystań
83	Dojazd pożarowy nr 83	0,91	gruntowa naturalna	461,480	Przystań
84	Dojazd pożarowy nr 84	1,00	gruntowa naturalna	465,466,467	Zabiele
85	Dojazd pożarowy nr 85	1,49	gruntowa naturalna	464,465,466,485,486	Zabiele
86	Dojazd pożarowy nr 86	1,06	gruntowa naturalna	582,586,588	Gutowo
87	Dojazd pożarowy nr 87	2,90	gruntowa naturalna	507,508,517,521,524,526	Przystań
88	Dojazd pożarowy nr 88	1,81	gruntowa naturalna	519,522,525	Przystań
89	Dojazd pożarowy nr 89	0,75	ulepszona żwirowa	485,486,510	Zabiele
90	Dojazd pożarowy nr 90	1,50	ulepszona żwirowa	535,536,537,538	Gutowo
91	Dojazd pożarowy nr 91	0,85	gruntowa naturalna	528,529,530,534	Gutowo

L.p.	Nr dojazdu pożarowego	Długość [km]	Rodzaj nawierzchni	Przebieg [oddziały]	Leśnictwo
1	2	3	4	5	6
92	Dojazd pożarowy nr 92	2,39	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	530,536,537,543,548	Gutowo
93	Dojazd pożarowy nr 93	2,68	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	534,535,540,541,545,550	Gutowo
94	Dojazd pożarowy nr 94	1,96	gruntowa naturalna	536,542,547,553,558	Gutowo
95	Dojazd pożarowy nr 95	1,58	gruntowa naturalna	559,562,563,570	Gutowo
96	Dojazd pożarowy nr 96	1,49	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	560,561,569,570	Gutowo
97	Dojazd pożarowy nr 97	1,28	gruntowa naturalna/ulepszona żwirowa	560,567,573	Gutowo
98	Dojazd pożarowy nr 98	2,73	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	572,573,580,581,582,583	Gutowo
99	Dojazd pożarowy nr 99	1,52	ulepszona żwirowa	575,576,582	Gutowo
100	Dojazd pożarowy nr 100	0,94	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	570,576,583	Gutowo
101	Dojazd pożarowy nr 101	0,77	gruntowa naturalna	579,580,581	Gutowo
102	Dojazd pożarowy nr 102	1,79	ulepszona żwirowa wzmocniona tłuczniem	581,584,585,591,592,595	Gutowo

Sieć dróg publicznych oraz przebiegi dróg leśnych spełniających funkcję dojazdów pożarowych wraz z ich numeracją zawiera mapa ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. Leśne dojazdy pożarowe oznaczone zostały w terenie tablicami kierunkowymi z numerem dojazdu pożarowego.

W Nadleśnictwie Ostrołęka sieć dróg leśnych pełniących funkcję dojazdów pożarowych, w połączeniu z siecią dróg publicznych spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. § 8.

d. zabezpieczenie w wodę do celów gaśniczych

Obowiązek zapewnienia wody do celów gaśniczych nakłada na nadleśnictwa Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 roku (rozdz. 9, § 39):

- ust. 2, pkt 4: „oznaczają stanowiska czerpania wody znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa”;
- ust. 3: „Źródło wody do celów przeciwpożarowych w lasach powinno zapewnić możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4 m, licząc między lustrem wody, a poziomem stanowiska czerpania wody i być wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem”;
- ust. 4: „Źródła wody do celów przeciwpożarowych w lasach, które samoistnie lub wspólnie tworzą kompleks o powierzchni ponad 300 ha, zapewnia się w postaci nie więcej niż 2 zbiorników w obrębie chronionej powierzchni zawierających łącznie co najmniej 50 m³ wody, hydrantów zewnętrznych lub ciekę wodnego o stałym przepływie wody nie mniejszym niż 10 dm³/s przy najniższym stanie wód, z zapewnieniem najbliższego stanowiska czerpania wody w terenie o promieniu nieprzekraczającym 3 km w lasach I kategorii zagrożenia pożarowego”.

Tabela 80. Wykaz punktów czerpania wody do celów gaśniczych:

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Współrzędne PUWG 1992	Opis punktu czerpania wody
1	2	3	4	5
1	Płoszyce	-	X:601392,91 Y:666179,84	Most na rzece Rozoga
2	Płoszyce		X:598767,25 Y:675020,12	Hydrant we wsi Płoszyce
3	Płoszyce		X:602033,66 Y:673373,24	Most na rzece Szkwa
4	Dąbrówka	-	X:597512,85 Y:677606,88	Most na rzece Szkwa
5	Lelis		X:594315,87 Y:672337,84	Most na rzece Rozoga
6	Lelis		X:593287,92 Y:679931,19	Most na rzece Szkwa (200 m od wsi Sochy)
7	Lelis		X:592425,71 Y:674461,63	Hydrant we wsi Szafarczyska
8	Lelis		X:596309,41 Y:669394,59	Hydrant we wsi Długi Kąt
9	Lelis	-	X:590052,14 Y:675214,85	Most na rzece Rozoga we wsi Łęg Przedmiejski
10	Łodziska	07-19-1-04-211-d	X:590149,40 Y:668968,13	Zbiornik ziemny sztuczny (100 m ³)
11	Wyszel	07-19-1-05-287-f	X:588054,44 Y:653611,98	Zbiornik ziemny sztuczny (50 m ³) - Witowy Most 300 m
12	Wyszel	07-19-1-05-314-l	X:587775,04 Y:657129,89	Zbiornik ziemny przy osadzie leśnej w Ratajach (50 m ³)

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Współrzędne PUWG 1992	Opis punktu czerpania wody
1	2	3	4	5
13	Wyszel	07-19-1-05-314-l	X:587775,04 Y:657129,89	Pompa o dużej wydajności przy osadzie leśnej w Ratajach
14	Borawe	07-19-1-06-644-c	X:575653,22 Y:673597,27	Zbiornik ziemny sztuczny (50 m ³)
15	Borawe		X:573383,89 Y:668605,76	Rzeka Narew - ok. 1 km na zachód od wsi Kamianka
16	Borawe		X:676037,00 Y: 575802,00	Hydrant we wsi Daniszewo
17	Olszewo-Borki		X:583158,57 Y:661526,42	Hydrant we wsi Nowa Wieś
18	Olszewo-Borki		X:582593,70 Y:663344,33	Hydrant we wsi Żebry Chudek
19	Olszewo-Borki		X:572980,90 Y:661547,52	Hydrant we wsi Strzemieczne-Oleksy
20	Olszewo-Borki		X:570307,68 Y:661622,33	Hydrant we wsi Gierwaty
21	Olszewo-Borki		X:570253,40 Y:659217,80	Hydrant we wsi Ochenki
22	Olszewo-Borki		X:571422,42 Y:663637,03	Hydrant we wsi Sadykierz
23	Olszewo-Borki		X: 665362,20 Y: 578219,98	Hydrant we wsi Stępna Stara
24	Przystań	07-19-1-08-454-d	X:584906,10 Y:661240,92	Zbiornik ziemny - sztuczny (9000 m ³)
25	Przystań		X:586809,76 Y:662252,25	Rzeka Omulew - most we wsi Przystań
26	Przystań		X:583348,03 Y:660017,58	Hydrant we wsi Grabnik
27	Zabiele	07-19-1-09-433-f	X:580464,93 Y:654535,93	Zbiornik ziemny - sztuczny (500 m ³)
28	Gutowo	07-19-1-10-534-d	X:577889,52 Y:658309,62	pompa o dużej wydajności
29	Rżaniec	07-19-1-11-383-f	X:583241,25 Y:652878,66	Zbiornik ziemny - sztuczny (2000 m ³)
30	Rżaniec		X: 647982,00 Y: 567174,00	Hydrant we wsi Zalesie
31	Zabiele		X:574480,37 Y:656421,95	Hydrant we wsi Chełchy
32	Rżaniec		X:580086,50 Y:649950,54	Hydrant we wsi Amelin
33	Czerwin		X:568115,39 Y:685238,07	Hydrant we wsi Czerwin
34	Czerwin		X:566052,06 Y:681191,4	Hydrant we wsi Chruśnice
35	Czerwin		X:572386,59 Y:684431,02	Hydrant we wsi Stylągi
36	Czerwin		X: 680210,15 Y: 574247,92	Hydrant we wsi Janki Stare
37	Goworowo		X:564314,76 Y:675707,2	Hydrant we wsi Brzeźno
38	Goworowo		X:570564,37 Y:674620,67	Hydrant we wsi Damięty

Lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Współrzędne PUWG 1992	Opis punktu czerpania wody
1	2	3	4	5
39	Goworowo		X:557966,96 Y:675811,45	Hydrant we wsi Jemieliste
40	Goworowo		X: 668378,00 Y: 563251,00	Hydrant we wsi Ludwinowo
41	Goworowo	07-19-1-13-818-c	X:556000,52 Y:672800,82	Pompa o dużej wydajności
42	Kruszewo		X:570849,57 Y:670350,86	Hydrant we wsi Lipianka
43	Kruszewo		X:567051,75 Y:665744,44	Hydrant we wsi Kruszewo

Zabezpieczenie w wodę do celów przeciwpożarowych, poza wymienionymi powyżej punktami czerpania wody, uzupełniają hydranty sieci wodociągowej w okolicznych miejscowościach.

Istniejąca w Nadleśnictwie sieć punktów czerpania wody do celów przeciwpożarowych spełnia wymagania wymienionego rozporządzenia.

e. bazy sprzętu przeciwpożarowego

Obowiązek, posiadania i wyposażenia baz sprzętu przeciwpożarowego reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. § 11 (Dz. U. 2006 nr 58, poz. 405), „Na każde 10 tys. ha lasu lub dla nadleśnictwa albo parku narodowego organizuje się co najmniej jedną bazę sprzętu do gaszenia pożarów lasów”. W Nadleśnictwie Ostrołęka funkcjonują dwie takie bazy.

Bazy sprzętu ppoż. znajdują się przy siedzibie Nadleśnictwa (baza główna) oraz w leśnictwie Dąbrówka (baza pomocnicza).

Tabela 81. Wyposażenie baz sprzętu ppoż.

Sprzęt ppoż.	Baza przy siedzibie Nadleśnictwa	Baza pomocnicza w leśnictwie Dąbrówka
	Ilość sprzętu szt.	
1	2	3
hydronetka	10	10
tłumica	20	20
szpadel	30	30
piłarka	1	0
samochód patrolowo-gaśniczy	1	0
pług	3	0

Każda z baz dysponuje ciągnikami z pługiem na mocy umów podpisanych przez Nadleśnictwo z trzema Zakładami Usług Leśnych.

Ilość baz i sprzętu przeciwpożarowego spełnia wymogi wymienionego wyżej rozporządzenia.

f. działania gospodarcze ograniczające rozprzestrzenianie się pożaru lasu, pasy przeciwpożarowe

Obowiązek zakładania pasów wprowadza Rozporządzenie MSWiA z 7 czerwca 2010 r. rozdz. 9 § 38.

Według wymienionego Rozporządzenia (§ 38 ust. 3) obowiązek utrzymywania pasów nie dotyczy:

- 1) lasów zaliczonych do III kategorii zagrożenia pożarowego;
- 2) drzewostanów starszych niż 30 lat położonych przy drogach publicznych i parkingach oraz drzewostanów położonych przy drogach o nawierzchni nieutwardzonej, z wyjątkiem dróg poligonowych i międzypoligonowych;
- 3) lasów o szerokości mniejszej niż 200 m.

W związku z zaliczeniem Nadleśnictwa Ostrołęka do I kategorii zagrożenia pożarowego, Nadleśnictwo wykonuje i utrzymuje pasy przeciwpożarowe na długości:

- typ A - 0,39 km,
- typ B - 6,9 km - wokół miejsc postoju, przy drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych,
- typ D - 1,53 km.

Szczegółowa ich lokalizacja została przedstawiona na załączonej mapie sytuacyjno-zbiorczej ochrony przeciwpożarowej.

Nadleśnictwo Ostrołęka spełnia wymogi Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie zakładania i utrzymywania pasów ppoż.

3. Siły interwencyjne, przewidziane do gaszenia pożarów lasu na terenie Nadleśnictwa

Nadleśnictwo położone jest w zasięgu działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Ostrołęce oraz Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Makowie Mazowieckim.

Tabela 82. Wykaz sił interwencyjnych, przewidzianych do gaszenia pożarów lasu na terenie Nadleśnictwa

Lp.	Jednostka Straży Pożarnej	Sposób powiadamiania jednostki
1	2	3
1	Komenda Miejska PSP w Ostrołęce	998 112 29 769 44 00
2	Komenda Powiatowa PSP w Makowie Mazowieckim	998 112 29 717 10 88
3	OSP Borawe	
4	OSP Kamianka	
5	OSP Dzbenin	
6	OSP Rzekuń	
7	OSP Zabiele	
8	OSP Rozwory	
9	OSP Ostrołęka	
10	OSP Goworowo	
11	OSP Kunin	
12	OSP Suchcice	
13	OSP Ponikiew Mała	
14	OSP Czarnowo	
15	OSP Pasięki	
16	OSP Dąbrówka	998
17	OSP Lelis	112
17	OSP Łęg Przedmiejski	
19	OSP Ogony	
20	OSP Rupin	
21	OSP Sypniewo	
22	OSP Mamino	
23	OSP Rawy	
24	OSP Biedrzyce	
25	OSP Sławkowo	
26	OSP Amelin	
27	OSP Niesułowo	
28	OSP Rżaniec	
29	OSP Zamość	
30	OSP Zabiele Wielkie	

4. Sposób postępowania na wypadek pożaru

Zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej art. 4 p. 7, Nadleśnictwo Ostrołęka posiada opracowany dokument pt. „Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”. Jest on jednym z podstawowych dokumentów wyposażenia PAD Nadleśnictwa, zawierającym plan alarmowania oraz wykaz sił i środków do operacyjnego zabezpieczenia Nadleśnictwa.

„Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” jest sporządzany zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu (załącznik 8) oraz corocznie aktualizowany i uzgadniany z PSP.

5. Ustalenie czasu swobodnego rozwoju pożaru lasu

W punktach prognostycznych Regionalnego Punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego RDLP Olsztyn, w okresie wzmożonego zagrożenia pożarowego lasu, tj. przeciętnie od miesiąca marca do października, dwa razy dziennie (godz. 9.00 i 13.00), wykonywane są pomiary, określające temperaturę, wilgotność powietrza, wilgotność ściółki, ciśnienie atmosferyczne, wielkość opadów oraz siłę i kierunek wiatru. Na tej podstawie określany jest stopień zagrożenia pożarowego w lasach.

Powyższe parametry pozwalają na wyliczenie, w oparciu o program Zakładu Ochrony Lasu Instytutu Badawczego Leśnictwa, prognozy swobodnego rozwoju pożarów leśnych. Ustalenie czasu swobodnego rozwoju pożaru lasu dotyczy najbardziej oddalonych od sił ratowniczo-gaśniczych fragmentów kompleksów leśnych, przy zaistnieniu pogody pożarowej. Czas swobodnego rozwoju pożaru jest równy czasowi dojazdu jednostek gaśniczych do najbardziej oddalonych fragmentów kompleksów leśnych. Dane prognostyczne i modelowy rozwój pożaru podawany jest przez Regionalny Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny do PAD nadleśnictw.

Tabela 83. Przykład swobodnego rozwoju pożaru - modelowy rozwój pożaru

Parametry	Pożar ściółki	Pożar trawy	Pożar całkowity
1	2	3	4
Obciążenie [kg/m ²]	2,6	0,8	13,0
Wilgotność materiału [%]	10	6	10
Prędkość wiatru [m/sek.]	4	4	4
Prędkość frontu [m/min.]	1,07	5,45	4,12
Czas trwania pożaru [min.]	45	45	45
Powierzchnia objęta pożarem [ha]	0,09	2,55	1,46
Obwód pożaru [m]	119	598	452

- Obciążenie ogniowe (kg/m²) - zależy od rodzaju materiału palnego, składu gatunkowego drzewostanu i jego wieku.
- Prędkość wiatru (m/sek.) wywiera istotny wpływ na prędkość frontu.
- Czas trwania pożaru (min.) jest czasem swobodnego rozwoju pożaru.
- Powierzchnia pożaru, zależy od prędkości frontu i czasu jego trwania.
- Obwód pożaru (m) podobnie jak i powierzchnia zależy od prędkości frontu i czasu trwania pożaru.

Wymieniony program pozwala obliczyć także, w zależności od sytuacji pożarowej, siły i środki konieczne do ugaszenia ognia dla różnych wariantów taktyki działań gaśniczych przy użyciu wody czy piany.

D. OKREŚLENIE KATEGORII ZAGROŻENIA POŻAROWEGO LASÓW

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. „w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów” (Dz. U. Nr 58, poz. 405 z późn. zm.) dokonano wyliczenia sumy punktów w celu zaliczenia lasów Nadleśnictwa Ostrołęka do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego lasów.

Tabela 84. Określenie kategorii zagrożenia pożarowego lasów

Lp	Wskaźnik	Dane		Wzór	Liczba punktów	
					wyliczona	przyjęta
1	2	3		4	5	6
1	Średnia roczna liczba pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km ² (Pp) Pp = 12,5 x log(11,2 x Gp + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = Lp / Pl x 10	Średnia roczna liczba pożarów w okresie 10 lat (Lp)	5,40	Pp = 12,5 x log(11,2 x 0,3344 + 0,725) + 1,5 gdzie: Gp = 5,4 / 161,47 x 10 = 0, 3344	9,6	10
		Powierzchnia leśna w km ² (Pl) ¹	161,47			
2	Udział procentowy powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Pd) Pd = 0,1 x Us	Udz. %: Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw i Lł (Us)	90,06	Pd = 0,1 x 90,06	9	9
3	Średnia wilgotność względna powietrza i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Pk) ² Pk = 0,221 x Uds - 0,59 x Wp + 45,1	Średnia wilgotność względna powietrza o godz. 9 ⁰⁰ (Wp)	70,40	Pk = 0,221 x 26,80 - 0,59 x 70,40 + 45,1	9,5	9
		Udział procentowy dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9 ⁰⁰ (Uds)	26,80			
4	Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² (Pa) Pa = 2,4 x log(0,0461 x Gz) + 5,16 gdzie: Gz = Lm / Pl / 100	Liczba mieszkańców (Lm) ³	106 188	Pa = 2,46 x log(0,0461 x 6,5763) + 5,16 gdzie: Gz = 106 188 / 161,47 / 100 = 6,5763	3,9	4
Określenie kategorii zagrożenia pożarowego na podstawie sumy punktów: 1) ≥ 25 punktów - las zalicza się do I kategorii zagrożenia pożarowego, 2) 16-24 punktów - las zalicza się do II kategorii zagrożenia pożarowego, 3) ≤ 15 punktów - las zalicza się do III kategorii zagrożenia pożarowego.				Suma punktów		32
				Kategoria zagrożenia pożarowego		I

Do obliczeń przyjęto:

¹ Pl - powierzchnia leśna Nadleśnictwa Ostrołęka.

² Pk - średnia wilgotność względna powietrza (Wp) i procentowy udział dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godz. 9⁰⁰ [wg danych IBL 2016-2020, Nadleśnictwo Parciaki].

³ Lm - liczba mieszkańców w zasięgu Nadleśnictwa Ostrołęka wg danych GUS za rok 2020.

Na podstawie wyliczonej sumy punktów, która wynosi 32, Nadleśnictwo Ostrołęka zaliczono do I kategorii zagrożenia pożarowego lasów.

Nadleśnictwo Ostrołęka jest położone w strefie prognostycznej nr 7 C. Punkt prognostyczny zlokalizowany jest w Nadleśnictwie Parciaki (najbliżej położony punkt meteorologiczny). Informacja o stopniu zagrożenia pożarowego dla strefy prognostycznej dostępna jest na stronie internetowej <http://www.traxelektronik.pl/pogoda/las/rejon.php?RejID=65>, a w przypadku braku zasilania, telefonicznie w PAD Nadleśnictwa Parciaki.

Kategoryzacja zagrożenia pożarowego obszarów leśnych na poziomie III NTS: obszar całego Nadleśnictwa znajduje się w podregionie ostrołęcko-siedleckim PL-122, w I kategorii zagrożenia pożarowego lasu (Rozporządzenie RM. Dz. U. 2007 nr 214 poz. 1573).

E. KIERUNKOWE WYTYCZNE DOTYCZĄCE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU OCHRONY RZECIWPOŻAROWEJ

1. Zasady działań w zakresie profilaktyki

Zagrożenie pożarowe lasów, wynikające z ogólnej dostępności lasu, wymusza na zarządzających lasami podjęcie szeregu działań profilaktycznych minimalizujących to zagrożenie.

a) prowadzenie działalności informacyjnej i ostrzegawczej

Działalność informacyjna i ostrzegawcza zmierzać ma do wywoływania odpowiednich zachowań ludzi w lesie i jego otoczeniu.

Obowiązek w zakresie informowania i ostrzegania o zagrożeniu pożarowym nakłada Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. rozdz. 9, § 39, ust. 5.

Nadleśnictwo ustawiło tablice ostrzegawcze przy wjazdach do lasu oraz w miejscach o dużej penetracji ludności w liczbie 71 sztuk.

Rozszerzając działalność informacyjną i ostrzegawczą zaleca się:

- rozprawdzać ulotki o tematyce przeciwpożarowej;
- wywieszać plakaty i ogłoszenia o tematyce ppoż. w miejscach zbiorowego przebywania ludności;
- współpracować z lokalną prasą, lokalnymi organizacjami młodzieżowymi, ruchami ekologicznymi i samorządami terytorialnymi w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- prowadzić działania edukacyjne wśród dzieci i młodzieży w szkołach;

- należy kłaść nacisk na informowanie w środkach masowego przekazu o dużym zagrożeniu pożarowym lasu oraz wprowadzanych w związku z tym okresowych zakazach wstępu na tereny leśne.

Powyzsze zalecenia Nadleśnictwo realizuje poprzez działalność edukacyjną i informacyjną.

b) korzystanie z lasu i zachowanie się w lesie

Korzystanie z lasu i zasady zachowania się w lesie regulują następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej,
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

c) posługiwanie się otwartym ogniem w lesie

Posługiwanie się otwartym ogniem w lesie lub w odległości 100 m od jego granicy dozwolone jest wyłącznie do celów związanych z gospodarką leśną pod warunkiem przestrzegania szczegółowych przepisów za wiedzą lub zgodą właściciela lub zarządcy.

d) zalecenia hodowlane w ochronie przeciwpożarowej

W celu zmniejszenia zagrożenia pożarowego w drzewostanach, wskazane jest:

- przy zakładaniu upraw wzdłuż dróg i linii podziału powierzchniowego wprowadzać maksymalną ilość gatunków domieszkowych i pomocniczych w wielorzędowej formie zmieszania;
- przy odnawianiu powierzchni powyżej 6 ha na obszarach po kłęskowych stosować podział na mniejsze części przy pomocy wielorzędowych pasów z gatunkami liściastymi;
- przy zakładaniu upraw w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowych, dróg publicznych itp., tam gdzie jest to możliwe, mechaniczne przygotowanie gleby należy wykonać równoległe do źródeł zagrożenia, na szerokość nie mniejszą niż 30 m.
- przy odnowieniach i zalesieniach zaleca się zakładanie szlaków zrywkowych.

Nadleśnictwo Ostrołęka realizuje wymienione wyżej zalecenia.

e) zalecane zasady ochrony przeciwpożarowej w pracach użytkowania lasu

W myśl § 39, ust. 1 Rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r., w odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego lub drogi publicznej, z wyjątkiem drogi o nawierzchni nieutwardzonej,

pozostawianie w szczególności gałęzi, chrustu, nieokrzęsanych ściętych drzew i odpadów poeksploatacyjnych jest zabronione.

f) szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Szkoleniem w zakresie ochrony przeciwpożarowej objęci są wszyscy pracownicy Nadleśnictwa oraz pracownicy wykonujący pracę na terenie lasów.

2. Kierunkowe wytyczne dotyczące pożądanых działań z zakresu ochrony przeciwpożarowej na lata 2022-2031

Z przedstawionej powyżej analizy przepisów regulujących zabezpieczenie przeciwpożarowe lasów oraz aktualnego stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego funkcjonującego w Nadleśnictwie Ostrołęka, wynikają określone wnioski i wytyczne na najbliższy okres gospodarczy, konieczne do zapewnienia pełnej ochrony przeciwpożarowej:

- System obserwacji lasu w czasie zagrożenia pożarowego, oparty na bazie wież obserwacyjnych, patroli naziemnych oraz lotniczych, jest zgodny z obowiązującymi przepisami.
- Funkcjonowanie i wyposażenie PAD w Nadleśnictwie jest właściwe.
- Sieć dróg leśnych, służących jako dojazdy pożarowe spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. § 8.
- Zabezpieczenie w wodę do celów gaśniczych jest zgodne z obowiązującymi w tym względzie przepisami.
- Liczba baz sprzętu ppoż. i ilość sprzętu ppoż. jest zgodna z wymogami rozporządzenia.
- W ramach użytkowania lasu, na pasie wzdłuż dróg publicznych (szer. 30 m), nie pozostawiać nieokrzęsanych drzew, gałęzi, chrustu i odpadów poeksploatacyjnych.
- W ramach prac odnowieniowych minimalizować zagrożenie zgodnie z zaleceniami, w tym szczególnie poprzez:
 - wprowadzanie gatunków liściastych na pasie wzdłuż uczęszczanych dróg publicznych,
 - podział dużych powierzchni odnowień i zalesień na mniejsze części poprzez wielorzędowe pasy gatunków liściastych, tworząc w ten sposób biologiczne pasy zabezpieczenia pożarowego.
- Liczba ustawionych tablic informacyjnych jest wystarczająca. Zaleca się prowadzić, w ramach czynności profilaktycznych, działalność informacyjną i ostrzegawczą w szkołach, instytucjach samorządowych, zebraniach mieszkańców, na temat przyczyn powstawania i skutków pożarów w lasach, a także zachowania się ludzi w lesie i jego otoczeniu.

- Corocznie uaktualniać i uzgadniać z właściwym Komendantem Miejskim i Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej „Sposób postępowania na wypadek pożaru lasu”.

3. Dokumentacja kartograficzna

Część graficzną tego opracowania stanowi mapa sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa w skali 1: 50 000.

3.2.4. Użytkowanie uboczne

3.2.4.1. Gospodarka łowiecka

Nadleśnictwo Ostrołęka należy do Rejonu Hodowlanego nr 4 „Kurpie Zachodnie”, który tworzą Nadleśnictwa: Ostrołęka, Parciaki, Myszyniec, Przasnysz. Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany obowiązuje na lata 2017-2027. Rolę koordynatora Rejonu pełni Nadleśniczy Nadleśnictwa Parciaki. Głównym celem WŁPH jest optymalizacja gospodarki łowieckiej poprzez utrzymanie odpowiedniego stanu liczebnego zwierzyny, w tym struktury wiekowej i struktury płci przy jednoczesnym zachowaniu równowagi biologicznej środowiska naturalnego i jego różnorodności.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Ostrołęka zatwierdza roczny plan łowiecki dla 19 obwodów łowieckich (3 leśnych i 16 polnych).

Nadleśnictwo i koła łowieckie powinny dbać o to by stan zwierzyny utrzymywać na poziomie, przy którym szkody wyrządzone przez nią w środowisku leśnym można było określić jako gospodarczo znośne. Obecnie wyniki inwentaryzacji wskazują, że w przypadku łosia i jelenia stany liczebne tych gatunków są znacznie przekroczone w stosunku do wartości docelowych określonych w WŁPH (stan docelowy łosia 99 szt. - w 2021 r. zinwentaryzowano 157 szt.; stan docelowy jeleni - 240 szt. w 2021 r. zinwentaryzowano 299 szt.). Liczebność populacji sarny jest mniejsza niż zakładana. Analiza liczebności i pozyskania wskazuje na tendencję wzrostu liczebności populacji jelenia szlachetnego pomimo wysokiego poziomu pozyskania. Dynamiczny rozwój populacji łosia spowodowany jest obowiązującym całorocznym okresem ochronnym.

Krótką charakterystykę obwodów łowieckich, a także dane dotyczące liczebności zwierzyny i pozyskania za ubiegłe dziesięciolecie zawiera referat Nadleśniczego (pkt 7.1.) w dziale Załączniki (7.2.).

Dzierżawcy przy udziale pracowników Nadleśnictwa corocznie określają liczebność zwierzyny poprzez inwentaryzację metodą obserwacji całorocznych i pędzeń próbnych.

Ograniczanie liczebności populacji drapieżników (lisów, jenotów, kun), sprzyja nie tylko rozwojowi populacji pożądanego zwierzyny drobnej, ale pośrednio wpływa także na drzewostany, gdyż ofiarami drapieżników padają często ptaki i ich lęgi, a są one ważnym czynnikiem kompleksowej metody ochrony lasu.

Na obszarze administrowanym przez Nadleśnictwo znajdują się poletka łowieckie o łącznej powierzchni 19,05 ha.

Tabela 85. Zestawienie powierzchni poletek łowieckich w Nadleśnictwie

Poletka łowieckie	Nadleśnictwo	
	Liczba	Powierzchnia ha
1	2	3
na gruntach leśnych - wydzielone	23	14,46
na gruntach leśnych - niewydzielone	2	0,23
na gruntach nieleśnych	6	4,36
Razem	31	19,05

- **szkody powodowane przez zwierzynę**

Szkody od zwierzyny w uprawach i młodnikach wystąpiły na ogólnej powierzchni 682,43 ha. Powierzchnia drzewostanów uszkodzonych przez zwierzynę jest wynikiem wysokiej liczebności populacji jelenia, a także lokalnie wysokiej koncentracji populacji łosia. Uszkodzenia te nie grożą zniekształceniem składów gatunkowych upraw z powodu ograniczania przez zwierzynę pożądanego udziału gatunków lasotwórczych w uprawach. Działaniami w zakresie ochrony nowo zakładanych upraw w ostatnim dziesięcioleciu objęto powierzchnię 1390,65 ha.

- **kierunkowe zadania na najbliższe 10-lecie**

W celu ograniczenia szkód wyrządzanych przez zwierzynę należy intensyfikować działania w tym zakresie poprzez:

- dostosowanie wielkości populacji zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej do poziomu zapewniającego możliwość realizacji celów hodowli lasu; poprzez konsekwentną realizację planów łowieckich prowadzącą do osiągnięcia stanów docelowych zwierzyny wg WŁPH,
- zwiększenie bazy żerowej dla zwierzyny, między innymi przez udostępnianie małych łąk śródleśnych, zwiększenie ilości różnych form poletek łowieckich, wprowadzenie zadrzewień, właściwy dobór gatunków drzew i krzewów w uprawach itp.,
- zabezpieczanie upraw i młodników przed zgryzaniem i spałowaniem,
- dobieranie właściwych terminów prowadzenia cięć pielęgnacyjnych sprzyjających żerowaniu zwierzyny,
- stałą współpracę Nadleśnictwa z kołami łowieckimi w zakresie inwentaryzacji zwierzyny, opiniowania i zatwierdzania rocznych planów łowieckich i poprawiania warunków bytowania zwierzyny.

- **mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej**

Plan urządzenia lasu zawiera mapę przeglądową gospodarki łowieckiej w skali 1:50 000, na którą naniesione zostały: granice obwodów łowieckich, obszary uszkodzone przez zwierzynę, poletka łowieckie.

3.2.4.2. Pozyskanie żywicy, choinek i innych użytków ubocznych

W latach 2012-2021 średnioroczne pozyskanie choinek kształtowało się na poziomie ok. 100 szt. Drzewka pozyskiwano dla zaspokojenia potrzeb miejscowej ludności. Lasy Nadleśnictwa dostępne są dla zbieraczy owoców runa leśnego. Nadleśnictwo podpisało jedną umowę na zbiór komercyjny owoców runa leśnego. Zbiór owoców runa leśnego nie ma negatywnego wpływu na stan środowiska leśnego.

Pozyskania kory garbarskiej, strojszu, cetyny i ziół nie przewiduje się.

Zbiór nasion z gospodarczych drzewostanów nasiennych należy utrzymać na dotychczasowym poziomie.

Nadleśnictwo Ostrołęka wydierżawia grunty pod wydobycie kopalin pospolitych: piasków i żwirów w rozmiarze (stan na 31.12.2021 r.) 20,08 ha. Łączna powierzchnia udokumentowanych złóż kopalin pospolitych wynosi ok. 120 ha, z czego znacząca większość została już wyeksploatowana i zrehabilitowana.

3.2.4.3. Gospodarka rolno-łąkowa

Zestawienie gruntów rolnych ujętych w stanie posiadania Nadleśnictwa przedstawia tabela poniżej.

Tabela 86. Zestawienie gruntów rolnych ujętych w stanie posiadania w Nadleśnictwie

Rodzaj gruntu	Nadleśnictwo [ha]
1	2
Grunty orne - razem	81,29
Łąki trwałe	101,03
Pastwiska trwałe	49,53
Sady	0,58
Grunty pod rowami rolnymi	1,64
Razem	234,07

Grunty orne, łąki i pastwiska są użytkowane w ramach delegalizacji pracowników lub umów dzierżawy. Część gruntów rolnych nie jest objęta użytkowaniem ze względu na utrudnienia w gospodarowaniu (m.in. sezonowe podtopienia). W przypadku rezygnacji z dzierżawy, każdorazowo rozpatrywana jest

zasadność wyłączenia gruntów z gospodarki rolnej i zalesienia (w szczególności gruntów ornych i pastwisk na brzegach kompleksów leśnych). Grunty nieużytkowane, na których rozpoczął się proces naturalnej sukcesji zostały włączone do powierzchni leśnej.

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych

Na terenie Nadleśnictwa istnieje gęsta sieć dróg asfaltowych, utwardzonych i gruntowych, która jednak nie zawsze umożliwia dojazd do wszystkich kompleksów leśnych. Dotyczy to przede wszystkim drobnych kompleksów leśnych położonych wśród gruntów innej własności. W ubiegłym dziesięcioleciu przeprowadzone zostały liczne inwestycje, których celem była poprawa stanu sieci drogowej terenów leśnych. Wykonane remonty, modernizacje i budowa nowych dróg leśnych sprawiły, że większość dróg pojarowych i drogi główne są w dobrym stanie. Część dróg - szczególnie gruntowych jest w złym stanie technicznym i wymaga bieżących remontów. Leśne drogi wywozowe należy szczególnie monitorować w okresie wiosennym i jesiennym. W tym okresie, po wielokrotnych przejazdach ciężkiego sprzętu z ładunkiem, nawierzchnia jest często deformowana i wymaga naprawy. Na bieżąco należy również usuwać nisko zwisające gałęzie oraz tarasujące drogi wywroty po huraganach. Przedmiotem ciągłej kontroli i konserwacji powinny być także wszystkie mosty i przepusty.

Dla Nadleśnictwa został sporządzony „Operat drogowy dla Nadleśnictwa Ostrołęka” na podstawie stanu dróg na 1 stycznia 2012 r.

3.2.5.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych

W Nadleśnictwie istnieje już sieć szlaków zrywkowych ułatwiających dostęp do drzewostanów objętych użytkowaniem. Wykonanie nowych będzie niezbędne w miejscach pozyskania drewna przez ciężki sprzęt maszynowy. Szlaki zrywkowe należy wykonywać podczas ostatniego nawrotu czyszczeń późnych.

3.2.5.3. Budowa i remonty siedzib jednostek LP oraz budynków gospodarczych

W ubiegłym dziesięcioleciu przeprowadzone zostały liczne inwestycje. Zmodernizowany został budynek biurowy Nadleśnictwa wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Wybudowane zostały nowe budynki administracyjno-biurowe tzw. samodzielne kancelarie dla dziesięciu leśnictw (trzy budynki mieszczące po dwie kancelarie i jeden budynek mieszczący cztery kancelarie). Nadleśnictwo zainwestowało także m.in. w poprawę stanu infrastruktury ppoż., infrastruktury turystyczno-edukacyjnej oraz infrastruktury towarzyszącej przy funkcjonujących leśniczówkach.

3.2.5.4. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się 12 obiektów małej retencji, o łącznej powierzchni 27,93 ha. Większość rowów melioracyjnych położona jest na śródleśnych łąkach oraz na siedliskach wilgotnych i bagiennych. Główne rowy melioracyjne powinny być systematycznie oczyszczane, ponieważ ich niedrożność może powodować zalewanie okolicznych drzewostanów i wydłużać okres stagnacji wody.

3.2.5.5. Budowa i remonty urządzeń na potrzeby turystyki i rekreacji oraz izb edukacji przyrodniczej

Temat zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego został szczegółowo omówiony w „Programie edukacji leśnej w Nadleśnictwie Ostrołęka na lata 2022-2031” zatwierdzonym przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie.

Baza turystyczna w najbardziej atrakcyjnych miejscach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa jest dobrze rozbudowana. Istniejąca baza obiektów i urządzeń turystycznych w zasięgu i na terenie lasów Nadleśnictwa jest w chwili obecnej wystarczająca (miejsca postoju pojazdów, szlaki turystyczne i leśne obiekty dydaktyczne). Bazę tę, wraz z postępującym rozwojem turystyki i rekreacji należy poszerzać w porozumieniu z lokalnymi społecznościami, bez szkody dla lasów Nadleśnictwa.

Szczegóły dotyczące turystyki i rekreacji zostały zamieszczone na mapie sporządzonej w skali 1:50 000.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo posiada opracowany program ochrony przyrody wg stanu na 01.01.2012 r., który został zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt 4 oraz § 110 i 111 obowiązującej instrukcji przez BULiGL Oddział w Olsztynie, wg stanu na 01.01.2022 r.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla Nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i opracowany został jako osobny tom. W swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w Nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z Instrukcją urządzania lasu § 123 pkt 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy,
- Wzór 8 - Formularz wniosku dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzania lasu.

Przy planowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k - to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p - to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v - to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIa),

U - planowany rozmiar użytkowania brutto (Wzór nr 8).

Wyliczony prawdopodobny zapas na koniec okresu dla Nadleśnictwa Ostrołęka wyniesie:

Tabela 87. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Przyrost bieżący Z_v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu (na gruntach zal.)
m^3 brutto				
1	2	3	4	5
3649243	869400	933702	3584942	226,49

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu VI rewizji wykorzystano opracowanie glebowo-siedliskowe dla Nadleśnictwa Ostrołęka wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Warszawie wg stanu na 1.01.2010 r., dostosowując systematykę gleb do Klasyfikacji Gleb Leśnych Polski (CILP 2000), w celu uzyskania zgodności ze słownikiem programu TAKSATOR.

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Ostrołęka została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie na podstawie umowy nr EP.270.33.2019 z dnia 5.03.2020 r., zawartej pomiędzy Wykonawcą, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Olsztynie. Prace wykonano w oparciu o ustawę o lasach z dn. 28.09.1991 r. (Dz.U. 2022 poz. 672, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 marca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach), ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 2373, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 29 października 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko), ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2021 poz. 1098, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody), Rozporządzenia MŚ z dnia 12.11.2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1302) w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i Zasadami hodowli lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r. oraz protokołami z posiedzeń: Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

6.2.1. Prace terenowe

Inwentaryzacja zasobów leśnych „na gruncie” została wykonana w oparciu o zaktualizowane mapy gospodarcze w skali 1:5 000, w okresie od września 2020 roku do marca 2021 roku. Po zakończeniu prac terenowych w każdym leśnictwie, uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielenia. Odbiór terenowych prac urządzeniowych nastąpił w dniu 23 listopada 2020 r. z udziałem przedstawicieli RDLP, Nadleśnictwa i Wykonawcy.

Połączone zostały dwa obręby leśne: Seborcki i Ostrołęka w jeden obręb leśny Ostrołęka. Zmieniona została numeracja oddziałów leśnych, a także numeracja leśnictw. Liczba leśnictw oraz ich zasięg terytorialny pozostały bez zmian. Przebieg granic niektórych oddziałów uległ niewielkim zmianom wynikającym z przejęcia bądź przekazania gruntów oraz optymalizacji podziału powierzchniowego.

W trakcie prac terenowych zinwentaryzowano znaki podziału powierzchniowego (słupki oddziałowe) i sporządzono mapę ich lokalizacji. Podczas prac taksacyjnych nie utrwalano podziału powierzchniowego.

W trakcie prac urządzeniowych dokonano pomiaru nowych dróg, granic zrębów oraz zweryfikowano przebieg granic niektórych wydzieleń. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika GPS. Proste pomiary wykonano taśmą metodą domiarów lub dalmierzem laserowym. Pomiarem objęto granice wyłączzeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualnie opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posiłkując się również aktualną ortofotomapą tych terenów.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych została przeprowadzona w trzech etapach:

1. Szacunkowe określenie zasobności z wykorzystaniem powierzchni relaskopowych;
2. Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych;
3. Wyrównanie miąższości oszacowanej (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą - I klasa wieku. Dokładność określenia zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obciążona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym miąższość oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego. W drzewostanach II i starszych klas wieku założono 1161 powierzchni kołowych. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego. Błąd określenia miąższości wynosi - 0,98%.

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną, w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wyróconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. W Nadleśnictwie wylosowanych zostało 138 powierzchni do pomiaru istniejącego drewna martwego.

Odbiór inwentaryzacji zasobów wraz z testem kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych nastąpił w dniach 20-21 kwietnia 2021 r.

Wyniki:

- liczba błędów grubych - 0;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,112;
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,085;

liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki jest mniejsza od 2. Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie pomiarów miąższości dla Nadleśnictwa.

6.2.2. Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2020-2021. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator 6.0.626. Mapę numeryczną wykonano za pomocą aplikacji ArcGIS 10.6.1.

Dane taksacyjne, na podstawie których sporządzono Plan urządzenia lasu zostały przekazane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie w formie elektronicznej. Przekazano bazę programu Taksator w wersji 6.0.626, zawierającą opis taksacyjny, dane z ewidencji gruntów i budynków oraz dane geometryczne.

Prace terenowe i kameralne VI rewizji urządzenia lasu w Nadleśnictwie Ostrołęka zostały wykonane przez pracownię urządzeniową Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Olsztynie w składzie:

Radziszewski Wojciech	kierownik pracowni UL
Bałyga Tomasz	specjalista ds. ochrony przyrody
Jankowski Mariusz	taksator
Jeziorek Wojciech	starszy taksator
KajetaneK Michał	taksator
Karczewski Stanisław	starszy taksator
Kołodziński Łukasz	asystent taksatora
Kostka Bartosz	taksator
Majewski Roman	starszy taksator
Surazyński Bartosz	starszy asystent taksatora

Nadzór i kontrolę nad pracami prowadził Inspektor UL, mgr inż. Jerzy Średnicki.

Nadzór merytoryczny nad całokształtem prac sprawował Zastępca Dyrektora BULiGL Oddziału w Olsztynie mgr inż. Andrzej Biezuński.

6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Tom I - Ogólny opis lasów Nadleśnictwa (elaborat)

Tom II - Program ochrony przyrody

Tom III - Opis taksacyjny lasu

Tom IV - Wykazy zagospodarowania lasu

Tom V - Operaty dla leśniczych

Materiały kartograficzne:

- mapy gospodarczo-przeładowe cięć rębnych leśnictw w skali 1:10 000
- mapy gospodarczo-przeładowe drzewostanów leśnictw w skali 1:10 000
- mapy gospodarczo-przeładowe walorów przyrodniczo-kulturowych leśnictw w skali 1:10 000
- mapy gospodarczo-przeładowe zasięgu leśnictw w skali 1:10 000
- mapa przeładowa drzewostanów w skali 1:25 000
- mapa przeładowa siedlisk w skali 1:25 000
- mapa przeładowa cięć rębnych w skali 1:25 000
- mapa przeładowa ochrony lasu w skali 1:25 000
- mapa przeładowa nasiennictwa i selekcji w skali 1:25 000
- mapa przeładowa inwentaryzacji słupów oddziałowych w skali 1:25 000
- mapa sytuacyjno-przeładowa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50 000
- mapa sytuacyjno-przeładowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:50 000
- mapa sytuacyjno-przeładowa obszarów chronionych i funkcji lasów w skali 1:50 000
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa w skali 1:50 000
- mapa sytuacyjno-przeładowa gospodarki łowieckiej w skali 1:50 000
- mapa sytuacyjno-przeładowa zagospodarowania turystycznego w skali 1:50 000
- mapa przeładowa inwentaryzacji słupów oddziałowych w skali 1:25 000
- mapy gospodarcze leśnictw w formie atlasów w skali 1:5 000

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. Protokół z KZP

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W OLSZTYNIE

PROTOKÓŁ

Z POSIEDZENIA KOMISJI ZAŁOŻEŃ PLANU DLA NADLEŚNICTWA OSTROŁĘKA

W CELU USTALENIA WYTYCZNYCH DLA PRZEPROWADZENIA TERENOWYCH PRAC
URZĄDZENIOWYCH I UZGODNIENIA OGÓLNYCH ZASAD
DO OPRACOWANIA PLANU URZĄDZENIA LASU
na okres od **01.01.2022 r.** do **31.12.2031 r.**

Ostrołęka, 17 września 2019 r.

A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych.

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa wynika z ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. Zadania gospodarcze zaplanowane w planie urządzenia lasu muszą także uwzględniać przepisy określone w ustawach: prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.; o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., o dostępie do informacji publicznej dnia 6 września 2001; o ochronie baz danych z dnia 27 lipca 2001 r.; o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r.; o planowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.; o leśnym materiale rozmnożeniowym z dnia 7 czerwca 2001 r. i innych. Za realizację zadań określonych w planie urządzenia lasu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpowiada Nadleśniczy.

Na podstawie Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r., Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie zwołał posiedzenie Komisji Założeń Planu, mającej na celu ustalenie i przyjęcie wytycznych do prac terenowych nowego planu urządzenia lasu, na lata 1.01.2022 do 31.12.2031.

Posiedzenie Komisji odbyło się w dniu 17.09.2019 r. w siedzibie Nadleśnictwa Ostrołęka.

Skład Komisji:

Przewodniczący: Zbigniew Karaś - Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Olsztynie

1) Przedstawiciele RDLP w Olsztynie		
Wojciech Abramczyk	-	Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi
Barbara Widerska	-	Naczelnik Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego
Mariusz Górski-Kłodziński	-	Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu
Piotr Mioduszewski	-	Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej
Aleksander Sydoruk	-	Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi
2) Przedstawiciele Ministerstwa Środowiska i DGLP		
Wojciech Chmielewski	-	Kierownik Zespołu Ochrony Lasu
Tomasz Grzegorzewicz	-	Wydział Urządzania Lasu
3) Przedstawiciele Nadleśnictwa Ostrołęka		
Zdzisław Gadomski	-	Nadleśniczy
Hubert Pawelec	-	Zastępca Nadleśniczego
Andrzej Zabielski	-	Inżynier Nadzoru
Krzysztof Kowalczyk	-	Sekretarz
Marek Tomczuk	-	starszy specjalista SL
4) Przedstawiciele RDOŚ		
Arkadiusz Malec	-	Regionalny Konserwator Przyrody w Warszawie
5) Goście		
Włodzimierz Serwiński	-	Polskie Towarzystwo Leśne
Aleksander Syguła	-	OTOP - Koordynator projektu ochrona kraski

I. Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne.

Nadleśnictwo posiada operat glebowo-siedliskowy, wykonany przez BULiGL Oddział w Warszawie wg stanu na 1.01.2010 r. Operat będzie stanowił podstawę do przypisania typu siedliskowego lasu dla poszczególnych wydzieleń. W przypadku wątpliwości do aktualności określenia oraz działek nieobjętych opracowaniem dopuszcza się możliwość indywidualnego określenia siedliska wg stanu na gruncie.

Komisja zaleca, aby wykonawca przy weryfikacji granic wydzieleń, przyjął jako pierwsze kryterium - pozostawienie jednolitego płatu siedliska. Wykonawca powinien zwrócić szczególną uwagę na płaty siedlisk cennych z przyrodniczego punktu widzenia (np. LMb, Bb, BMw), dotychczas często wykazywanych jako fragmenty innych wydzieleń i w miarę możliwości tworzyć z nich jednolite siedliskowo wydzienia, niezależnie od powierzchni i rosnącego na nich drzewostanu.

II. Podstawowe założenia zagospodarowania przestrzennego regionu.

W poniższym zestawieniu zawarte są informacje na temat miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ostrołęka.

Na poziomie wojewódzkim są to między innymi:

1. Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego do roku 2022,
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego,

Na poziomie powiatowym:

1. Programy Ochrony Środowiska dla każdego z powiatów położonych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (powiat makowski na lata 2016-2020 z perspektywą na lata 2023, powiat ostrołęcki na lata 2019-2022 w trakcie opracowywania),
2. Strategię Rozwoju dla miasta Ostrołęka na lata 2012-2020, powiat makowski - na lata 2016-2020).

Na poziomie gminnym:

1. Programy Ochrony Środowiska dla gmin: Baranowo, Rzekuń na lata 2016 - 2019 z perspektywą do roku 2023; Krasnosielc na lata 2018-2022 z perspektywą na lata 2023 - 2025; Sypniewo na lata 2018 - 2023; Lelis na lata 2016-2025; Olszewo Borki; Troszyn na lata 2018 - 2021 z perspektywą do roku 2025; miasto Ostrołęka na lata 2017 - 2020 z perspektywą do roku 2024, Goworowo na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026).
Gminy Czerwin, Młynarze, Kadziło nie posiadają POŚ.
2. Strategie Rozwoju dla gmin: Baranowo na lata 2014-2023; Goworowo na lata 2015-2020; Kadziło na lata 2015-2030; Lelis na lata 2014-2030; Olszewo Borki na lata 2016-2030; Rzekuń na lata 2016-2025; Troszyn na lata 2014-2020; Krasnosielc na lata 2015-2025; Sypniewo na lata 2016-2023; miasto Ostrołęka na lata 2012-2020; Gminy Czerwin i Młynarze nie posiadają strategii rozwoju.

W zestawieniu poniżej zawarte są informacje na temat miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ostrołęka:

Miasto Ostrołęka	Ok 70 % obszaru miasta jest objęta MPZP. Trwają prace nad zmianami MPZP
Gmina Sypniewo	Nie posiada uchwalonego MPZP.
Gmina Młynarze	Nie posiada uchwalonego MPZP.
Gmina Krasnosielc	Część gminy objęta jest MPZP. Gmina posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów planistycznych gminy Krasnosielc tj. obszarów istniejącej zwartej zabudowy.
Gmina Troszyn	Cała gmina jest objęta MPZP.
Gmina Rzekuń	Cała gmina jest objęta MPZP.
Gmina Olszewo Borki	Cała gmina jest objęta MPZP.
Gmina Lelis	Cała gmina jest objęta MPZP.
Gmina Kadzidło	Obręb Grale nie posiada MPZP.
Gmina Goworowo	Część gminy objęta jest MPZP. Gmina posiada obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zwartej zabudowy. (oprócz miejscowości. Dzbądzek)
Gmina Czerwin	Nie posiada uchwalonego MPZP.
Gmina Baranowo	Obręby: Zimna Woda, Olkowa Kępa – posiadają MPZP.

III. Forma przekazania bazy danych SILP na potrzeby planu urządzenia lasu.

Granice zasięgu terytorialnego są zgodne z zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 82 z dnia 29 grudnia 2014 r. oraz Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 16 z 9 marca 2016 r.

Nadleśnictwo ma założone księgi wieczyste na prawie 100 % powierzchni. (KW nie są urządzone dla 6 działek o łącznej powierzchni 2,17 ha)

Dane z Ewidencji Gruntów i Budynków (wypisy i wyrisy) zostaną pobrane przez Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi i przekazane wykonawcy.

Baza programu „Taksator” zostanie przekazana wykonawcy w ciągu miesiąca od dnia podpisania umowy na wykonanie projektu planu. Jednocześnie Nadleśnictwo przekaze wykonawcy zaktualizowane warstwy „Leśnej Mapy Numerycznej”. Aktualizację bazy SILP i SLMN za 9 rok planu wykona Nadleśnictwo i wyniki przekaze wykonawcy planu.

Od 1.07.2021 r. należy, w miarę możliwości, wstrzymać obrót gruntami w celu zapewnienia zgodności planu urządzenia lasu.

IV. Korekty podziału powierzchniowego.

Generalnie nie zachodzi potrzeba wprowadzania zmian w podziale powierzchniowym. Ewentualne korekty granic oddziałów można wprowadzić na etapie wprowadzania nowej numeracji, w związku z połączeniem obrębów leśnych.

V. Oznaczenie granic wyłączeń taksacyjnych.

Wloty i skrzyżowania granic wyłączeń taksacyjnych zostaną oznaczone w terenie poprzez korowanie powierzchniowe „obrączek” oraz zaciosów kierunkowych. Odstępuje się od tego wymogu na terenie rezerwatu.

VI. Wykorzystanie zdjęć lotniczych przy sporządzaniu planu urządzenia lasu.

W zasobach Głównego Geodety Kraju istnieją zobrazowania lotnicze, obejmujące zasięg terytorialny Nadleśnictwa, z roku 2017 (około 35 % powierzchni) oraz 2016 (około 65 % powierzchni).

Komisja uważa za konieczne wykonanie aktualnych zdjęć lotniczych. Ortofotomapa to wszechstronne narzędzie podnoszące jakość prac urzędniowych. Ułatwia dokonanie analiz przebiegu granic użytków gruntowych, linii energetycznych, dróg, naruszeń stanu posiadania itp. Wysokorozdzielcze zdjęcia lotnicze całego Nadleśnictwa umożliwiają również prowadzenie nadzoru nad lasami prywatnymi oraz stanowią doskonały materiał wyjściowy do wydawania opinii w sprawach planów zagospodarowania przestrzennego lub wyłączania gruntów leśnych z produkcji. Wykonana ortofotomapa powinna zawierać również zdjęcia wykonane w barwach bliskiej podczerwieni, które umożliwią analizę zdrowotną drzewostanów Nadleśnictwa.

Dodatkowo należy pobrać z Państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, dostępne dane pochodzące ze skaningu laserowego (NMT, NMPT) oraz bazę danych obiektów topograficznych (BDOT10k). Komisja zobowiązuje wykonawcę do obowiązkowego wykorzystania powyższych danych w trakcie prac nad kompozycjami mapowymi.

VII. Ustalenie i uwzględnienie cech drzewostanów.

Zgodnie z § 26 IUL, wykazy drzewostanów wg wybranych cech zostaną sporządzone przez nadleśnictwo. Na tę okoliczność zostanie spisana notatka dotycząca uzgodnień. Przy kwalifikowaniu drzewostanów ze względu na cechę, należy uwzględnić wymogi zawarte w przepisach prawnych oraz w Zasadach hodowli lasu.

Cechę „drzewostany na gruntach porolnych” przypisywać należy pierwszemu pokoleniu drzewostanu, na glebach porolnych.

Zgodnie z zarządzeniem DGLP nr 58/2012 wykonawca sporządzi wykaz wszystkich opisanych, w trakcie wykonywania puł, powierzchni z odnowieniem naturalnym i uzgodni go z Nadleśnictwem i Wydziałem Gospodarki Leśnej RDLP w Olsztynie.

Wykonawca na bieżąco będzie sporządzał wykaz rozbieżności pomiędzy stanem ewidencyjnym, a faktycznym na gruncie. Protokół rozbieżności zostanie uzgodniony z Nadleśnictwem i RDLP. Ekosystemy śródleśne zaklasyfikowane dotychczas jako N (bagna, rozlewiska) należy, w miarę ich stanu na gruncie, przeklasyfikować na Ls (do sukcesji naturalnej, bądź retencji).

Należy zwrócić szczególną uwagę na wprowadzenie opisu w polu „informacje różne”. (baza programu Taksator oraz opis taksacyjny) informacji o innych elementach

zainwentaryzowanych w terenie np. naruszeniach granic, występujących elementach związanych z rekreacyjnym wykorzystaniem gruntu, nielegalnych wysypiskach śmieci, itp.

VIII. Zastosowanie jednostek kontrolnych.

Komisja nie przewiduje tworzenia jednostek kontrolnych.

IX. Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów.

Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy wiek rębności zostanie ustalony indywidualnie. Nadleśnictwo, w porozumieniu z wykonawcą, w oparciu o dane taksacyjne, sporządzi wykaz drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy, zgodnie z §40 IUL. W przypadkach przebudowy prowadzonej trzebieżami przekształceniowymi należy w opisie wydzielenia użyć kodu „przebudowa częściowa”

X. Zwiększenie powierzchni do odnowień w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

Komisja przyjmuje wielkość 10% jako współczynnik zwiększenia powierzchni do odnowień w drzewostanach w KO oraz w KDO.

XI. Dodatkowe pomiary drewna martwego.

Pomiary drewna martwego należy wykonać zgodnie z IUL, na co dziesiątej powierzchni próbnej.

XII. Sporządzenie oraz wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych oraz mapy sytuacyjnej.

Wydruki map zostaną wykonane zgodnie z IUL.

Dodatkowo zostaną wykonane:

1 - materiały dla leśniczych w formie operatu leśniczego i map gospodarczo-przeładowych (drzewostanów - klejona na płótnie, cięć - klejona na płótnie i walorów przyrodniczych, złożona do formatu A4; atlasu mapowego) - po 2 egzemplarze na leśnictwo,

2 - mapa drzewostanów, mapa cięć rębnych (klejone na płótnie) 2 szt. dla działu technicznego,

3 - mapa inwentaryzacji słupków oddziałowych.

Wykonawca pozyska z Banku Danych o Lasach poligonowe dane przestrzenne dotyczące lasów niepaństwowych. Warstwa lasów niepaństwowych zostanie umieszczona na wszystkich kompozycjach mapowych wchodzących w skład opracowania.

XIII. Podział na obręby leśne oraz na leśnictwa.

Komisja przychyliła się do wniosku Nadleśniczego o połączenie dwóch obecnych obrębów leśnych w jeden. Zaleca jednak dokonanie przenieumerowania oddziałów leśnych zgodnie z IUL. Nadleśnictwo złoży wniosek w RDLP o połączenie obrębów do końca stycznia 2020 r.

Podział na leśnictwa należy przyjąć zgodnie z propozycją Nadleśniczego.

XIV. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa występują stałe ogniska gradacyjne szkodników pierwotnych sosny, dlatego Komisja postanawia o pozostawieniu możliwości zwalczania szkodników pierwotnych.

Na gruntach Nadleśnictwa istnieją remizy i ogniska biocenotyczne, mające wzmacniać naturalną odporność drzewostanów. Dodatkowo Nadleśnictwo cyklicznie inwentaryzuje budki lęgowe i mrowiska.

Dane dotyczące szkód w drzewostanach zostaną dostarczone przez ZOL.

XV. Terminy i sposoby kontroli prac urzędniowych.

Odbiór prac taksacyjnych odbywać się będzie protokolarnie zgodnie z zarządzeniami:

- nr 63/2002 Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych w sprawie kontroli i odbioru robót urzędniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych
- nr 55/2011 Generalnego Dyrektora Lasów Państwowych w sprawie instrukcji urządzania lasu
- nr 1/2008 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie z dnia 3 stycznia 2008 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku dokonywania uzgodnień dotyczących przeprowadzonych prac terenowych związanych z wykonywaniem projektu planu urządzenia lasu lub sporządzeniem opracowania glebowo-siedliskowego.

Komisja przychyliła się do wniosku Nadleśnictwa o zorganizowanie przez wykonawcę prac urzędniowych spotkania z pracownikami Nadleśnictwa przed rozpoczęciem prac terenowych.

Do końca prac terenowych wykonawca, wraz z nadleśnictwem, sporządzi protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych.

XVI. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map.

Szczegółowe wytyczne określi „Opis przedmiotu zamówienia”.

XVII. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych nieobjętych obszarem Natura 2000.

W ramach sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko zostanie wykonana tabela XXII dotycząca gatunków chronionych występujących na obszarach naturowych. Nie ma potrzeby jej rozbudowywania.

XVIII. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognozę oddziaływania na środowisko należy sporządzić w oparciu o Ramowe wytyczne Ministerstwa Środowiska oraz o uzgodnienia z RDOŚ i PWIS w Warszawie. Na stronie BIP RDLP w Olsztynie będą zamieszczane informacje dotyczące przebiegu prac nad projektem pul. Społeczeństwo ma prawo zgłaszania uwag i wniosków w trakcie prac urzędniowych, na adres Nadleśnictwa i RDLP.

B. Założenia do planu urządzenia lasu.

I. Zestawienie obszarów chronionych i funkcji lasu.

Komisja zgadza się z opinią Nadleśniczego o sporządzeniu nowego wniosku określającego zasięg lasów ochronnych. Wniosek sporządzi Nadleśnictwo w porozumieniu z wykonawcą.

Zasięgi obszarów chronionych (obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu) należy przyjąć zgodnie z lokalizacją podaną w aktach je powołujących, a powierzchnię zgodnie z powszechną ewidencją gruntów. Zapisy istniejących planów zadań ochronnych zostaną zaimplementowane w pul.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa funkcjonują:

- rezerwat „Olsy płoszyckie”; plan ochrony rezerwatu obowiązuje do końca 2021; wg informacji uzyskanych od Regionalnego Konserwatora Przyrody nie jest planowana aktualizacja tego dokumentu;

- obszar Natura 2000 PLB140005 Dolina Omulwi i Płodownicy - posiada PZO;

- obszar Natura 2000 PLB140014 Dolina Dolne Narwi - posiada PZO;

- obszar Natura 2000 PLB140007 Puszcza Biała - posiada PZO.

Komisja zobowiązuje Nadleśnictwo, w roku 2021 (po pracach terenowych), do uzgodnienia z RDOŚ w Warszawie sposobu postępowania, na kolejne dziesięciolecie, jakie należy ująć w pul.

II. Typy siedliskowe lasu oraz siedliska przyrodnicze.

TSL należy przyjąć zgodnie z operatem glebowo-siedliskowym.

W opisie taksacyjnym należy wprowadzić siedliska przyrodnicze na obszarach sieci NATURA 2000, zgodnie z PZO. Na naradzie NTG wykonawca przedstawi ewentualne rozbieżności.

III. Zestawienie typów drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym (dla siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000) lub gospodarczym dla siedlisk leśnych.

Komisja przyjmuje przedstawione poniżej TD. Ostateczne warianty zostaną przyjęte w trakcie obrad NTG, na podstawie opracowania glebowo-siedliskowego oraz terenowych prac taksacyjnych.

STL	TYP DRZEWOSTANU	orientacyjny skład uprawy
Bs	So	So 100
Bśw	So	So 80, inne 20
	Brz-So	So 60, Brz 30, inne 10
Bw	So	So 80, inne 20
Bb	So	So 80, inne 20
BMśw	So	So 80, inne 20
	Db-So	So 60, Db 30, inne 10

BMw	So	So 80, inne 20
	Db-So	So 70, Db 20, inne 10
	Brz-So	So 70, Brz 20, inne 10
BMb	So	So 80, inne 20
	So-Brz	Brz 60, So 30, inne 10
LMśw	So-Db	Db 50, So 30, inne 20
	Db-So	So 50, Db 40, inne 10
LMw	So-Db	Db 50, So 40, inne 10
	So-Brz	Brz 60, So30, inne 10
	Ol-Brz	Brz 60, Ol 30, inne 10
LMb	Ol	Ol 70, inne 30
	Brz-Ol	Ol 40, Brz 30, inne 30
Lśw	Db	Db 70, inne 30
	Gb-Lp-Db	Db 50, Lp 20, Gb 20, inne 10
Lw	Db	Db 70, inne 30
	Lp-Brz-Db	Db 50, Brz 30, Lp 20, inne 10
Lł	Js-Db*	Db 50, Js 30, inne 20
Ol	Ol	Ol 80, inne 20
	Brz-Ol	Ol 60, Brz 30, inne 10
OIJ	Ol-Js*	Js 40, Ol 40, inne 20

* w typach drzewostanów z gatunkiem Js – do czasu ustąpienia zespołu chorób dopuszcza się zastępowanie go innymi gatunkami takimi jak: Ol, Św, Db, Kl, Wz, Lp

IV. Wiek rębności dla głównych gatunków lasotwórczych.

Wiek rębności dla gatunków głównych przyjąć wg poniższej tabeli. Są takie same jak w obecnie obowiązującym planie. Dla drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy oraz w uzasadnionych przypadkach wieki rębności dla konkretnych wydzieleni powinny być ustalone indywidualnie.

<i>Gatunek</i>	<i>wiek rębności</i>
Db, Js	140
So, Md	100
Św, Gb, Kl, Lp	80
Brz, Ol	70
Oś, Ol odr.	50
Tp, Wb, Olsz	40

V. Podział lasów nadleśnictwa na gospodarstwa.

Komisja przyjmuje następujący podział na gospodarstwa, zgodnie z § 82 IUL, na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętego sposobu zagospodarowania::

- 1) gospodarstwo specjalne (S)
- 2) gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)
- 3) gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

Ad. 1 Gospodarstwo specjalne obejmuje (lista wydzieleni zostanie uzgodniona z Nadleśnictwem):

- a) lasy na siedliskach Bb, Bs,
- b) lasy w których ustalone są strefy ochrony całorocznej gatunków wymagających ochrony strefowej,
- c) miejsca pamięci i zabytki wpisane do rejestru oraz lasy będące kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnych społeczności (zarządzenie nr 24 Dyrektora RDLP, z dnia 26.08.2008 r.) stanowiące osobne wydzielenia.

Ad. 2 Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych - obejmuje wszystkie lasy ochronne objęte obowiązującą decyzją Ministra Środowiska, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Ad. 3 Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych – pozostałe lasy. Ostateczna ilość i kształt gospodarstw zostanie ustalona w oparciu o decyzję Ministra Środowiska o uznaniu lasów za ochronne oraz wyniki prac terenowych, przed przystąpieniem do tworzenia planu cięć.

VI. Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach oraz użytkowania przedrębne.

1. Użytkowanie rębne

Użytkowanie rębne należy planować zgodnie z „Zasadami hodowli lasu”. Należy pozostawić dotychczasowy podział na ostępy i obowiązujący kierunek cięć. Nawroty cięć należy przyjmować zgodnie z ZHL.

Rębnie należy dobierać odpowiednio do założonych długookresowych celów hodowlanych w ramach poszczególnych gospodarstw, zgodnie z wytycznymi ZHL, uwzględniając przy tym stosownie do potrzeb i możliwości, wiedzę nt. rozpoznanych siedlisk, w oparciu o aktualną dokumentację planistyczną.

W lasach ochronnych położonych w granicach administracyjnych miast planować jedną działkę zrębową w ostępie w dziesięciolecie.

Plan cięć oraz lista zrębów I roku planu zostanie uzgodniona przez wykonawcę z RDLP i Nadleśnictwem.

Na powierzchniach zrębnych, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi, powinno się pozostawiać fragmenty starodrzewu stanowiące 5% powierzchni manipulacyjnej. Dotyczy to drzewostanów zagospodarowanych rębiami zupełnymi i złożonymi. Odstępstwem od obowiązku wyznaczania biogrup należy objąć wszystkie te powierzchnie (każdorazowo po indywidualnym rozpoznaniu), na których może to w stopniu istotnym przyczynić się do dużego wzrostu zagrożenia ze strony czynników biotycznych lub abiotycznych tych drzewostanów lub będących w ich otoczeniu np.: drzewostany ze stwierdzonym zagrożeniem od kornika ostrozębnego.

Na podstawie dotychczasowych, wieloletnich obserwacji kęp starodrzewu, szczególnie o niewielkich powierzchniach, pozostawianych na działkach zrębnych, na terenie RDLP w Olsztynie, nasuwają się wnioski o ich niskiej stabilności i często krótkiej żywotności. Pogarszające się coraz bardziej w ciągu ostatnich lat warunki atmosferyczne, w tym także w odniesieniu do coraz większej gwałtowności i nieprzewidywalności ich

parametrów, nie pozostają bez wyraźnego wpływu na wyznaczone kępy starodrzewu. Zatem przypisana im niezwykle ważna rola ekologiczna, która była definiowana jako refugium (repozytorium pożytecznych organizmów) jest relatywnie krótka. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest nagła zmiana warunków ekologicznych, głównie świetlnych i wilgotnościowych.

Zmiany klimatyczne sprzyjają coraz bardziej masowemu pojawowi gatunków owadów, które dotychczas nie miały większego znaczenia w kontekście ochrony lasu. Dla dużej części z nich to właśnie niewielkie i licznie rozporoszone kępy starodrzewu, stanowią doskonale miejsca gwarantujące optymalne warunki do szybkiego i masowego rozwoju, co w połączeniu z postulatem wyłączenia ich z prac gospodarczych, może przyczynić się do powstawania dużych strat o charakterze przyrodniczym i gospodarczym. Teren RDLP w Olsztynie stał się już niestety obszarem, na którym stwierdza się coraz częstsze przypadki występowania zagrożenia od niezwykle niebezpiecznego gatunku dla drzewostanów sosnowych, jakim jest kornik ostrozębny. Wszystkie dotychczasowe przypadki wystąpienia i rozprzestrzeniania zagrożenia miały swój związek z biogrupami o niewielkich powierzchniach. W związku z tym Dyrektor RDLP w Olsztynie, pismem z dnia 17.05.2019 r. (ZO.7102.3.2019), określił zasady postępowania w takiej sytuacji.

Uwzględniając powyższe, wskazana jest zmiana w podejściu do wyznaczania kęp starodrzewu, szczególnie w drzewostanach jednowiekowych i jednogatunkowych.

Komisja zaleca zatem następujące rozwiązanie. W możliwie maksymalnym stopniu, należy odstąpić od pozostawiania „małych” kęp starodrzewu na każdej powierzchni manipulacyjnej. Z części powierzchni, wszystkich wydzieleni rębnych, zlokalizowanych w ostępie, przewidzianych do użytkowania rębego w najbliższym dziesięcioleciu należy utworzyć odrębne wydzielanie, przeznaczone do naturalnego rozpadu. Jego lokalizacja powinna być uzgodniona z Nadleśnictwem, a powierzchnia określona jako 5% powierzchni łącznej drzewostanów zaliczonych do etatu cięć w ostępie. W wydzieleniu tym nie zostaną zaprojektowane wskazania gospodarcze i dodatkowo zostaną one oznaczone zapisem w polu „Informacje różne” - „*Biogrupa*”

Strefy ekotonowe należy kształtować zgodnie z ZHL i potrzebami terenowymi. Do kształtowania stref ekotonowych można przystąpić już w drzewostanach bliskorębnych poprzez użycie wskazówki gospodarczej „WPROWADZANIE PODSZYTU” ze zredukowaną powierzchnią zabiegu i pola informacji różnej „EKOTON”. Wykonawca prac urzędzeniowych sporządzi niestandardową warstwę poligonową planowanych ekotonów.

Plan cięć oraz lista zrębów I roku planu zostanie uzgodniona przez wykonawcę z RDLP i Nadleśnictwem.

2. Użytkowanie przedrębne.

Powierzchnia użytkowania przedrębego zostanie zestawiona jako pierwszy nawrót, natomiast masa - jako suma wszystkich nawrotów.

W drzewostanach o niskim zadrzewieniu oraz na małych powierzchniach położonych wśród gruntów innej własności można odstąpić od planowania wskazówek gospodarczych. Listę wydzieleni bez wskazówek należy uzgodnić z Nadleśnictwem. Przed przystąpieniem do prac terenowych Nadleśnictwo, przy udziale Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Olsztynie, ustali wykaz powierzchni referencyjnych i powierzchni HCVF, który protokolarnie przekaże wykonawcy prac.

Generalnie nie należy planować cięć przedrębnych w drzewostanach z panującą So, o wieku powyżej 70 lat.

VII. Wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy”.

Wykaz drzewostanów sporządzi Nadleśnictwo, po konsultacjach z wykonawcą, przed przystąpieniem do konstruowania planu cięć.

VIII. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych.

Pielęgnowanie należy projektować w oparciu o faktyczne potrzeby stwierdzone na gruncie. Wskazania dotyczące pielęgnowania lasu zostaną zestawione odrębnie dla upraw zainwentaryzowanych oraz upraw projektowanych.

IX. Wytyczne w sprawie hodowli lasu.

1. Zalesienia.

Do planu zalesień zostaną przyjęte wyłącznie grunty, które w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu zostały przeznaczone do zalesienia. Obowiązek wcześniejszego uzyskania decyzji o WZIZT spoczywa na Nadleśnictwie.

2. Poprawki.

Poprawki należy projektować w wysokości do 5% powierzchni projektowanych odnowień i zalesień w nadchodzącym dziesięcioleciu.

3. Pozostałe prace hodowlane.

Lokalizacja powierzchni projektowanych do wprowadzania podszytów, II piętra, luk do odnowienia, powierzchni przewidzianych do sukcesji naturalnej, zalesienia, klas odnowienia, klas do odnowienia, halizn i płazowin, wydzielen bez wskazań gospodarczych, plantacji szybkorosnących zostanie uzgodniona w trakcie prac terenowych oraz potwierdzona stosownym protokołem i uzgodniona z Wydziałem Gospodarki Leśnej. Wprowadzanie podszytów, II piętra oraz projektowanie luk do odnowienia należy planować tylko tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami hodowlanymi.

4. Selekcja i nasiennictwo.

Ewentualne zmiany w tym zakresie Nadleśnictwo uzgodni z Wydziałem Gospodarki Leśnej oraz dokona stosownych zmian w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego. Wykonawca przyjmie w pul powyższe ustalenia. Dodatkowo zobowiązuje się wykonawcę do nierozliczania ponownego powierzchni wydzielen, figurujących w rejestrze LMP (zmiany są dopuszczalne w przypadku stwierdzenia znacznych rozbieżności w powierzchni).

5. Szkółkarstwo.

Zagadnienia dotyczące produkcji szkółkarskiej zostaną ujęte w pul zgodnie z Programem Szkółkarskim RDLP w Olsztynie.

X. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej.

Wykonawca szczegółowo przedstawi zagadnienia ochrony i różnorodności biologicznej oraz zagrożenia ze strony szkodliwych czynników biotycznych i abiotycznych w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody.

W trakcie prac terenowych, rozpoznany zostanie aktualny stan zdrowotny i sanitarny lasów w aspekcie uszkodzeń ze strony czynników biotycznych – grzybów, owadów, zwierzyny oraz czynników abiotycznych – przymrozków, okiści, wiatru a także czynników antropogenicznych.

Sprawy zagrożenia pożarowego zostaną przeanalizowane podczas prac terenowych i opisane w oddzielnym rozdziale elaboratu. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego. Plan ochrony przeciwpożarowej zostanie sporządzony w oparciu o sposoby postępowania w razie pożaru, instrukcję przeciwpożarową i w/w rozporządzenie. Plan zostanie uzgodniony z odpowiednią terytorialnie Komendą Wojewódzką PSP.

Wykonawca podczas prac terenowych zainwentaryzuje istniejącą infrastrukturę ppoż oraz sporządzi mapę sytuacyjno - przeglądową uwzględniającą elementy związane z zabezpieczeniem ppoż. Elementy te należy również nanieść na odpowiednie warstwy LMN. Przebieg elementów infrastruktury liniowej (np. linie energetyczne, drogi wywozowe, szlaki turystyczne itp.) powinien być uzgadniany z sąsiednimi nadleśnictwami i kartowany na mapie w spójny sposób .

XI. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego.

Wykonawca zainwentaryzuje wszelkie elementy rekreacyjno-turystyczne na terenach lasów Nadleśnictwa. Zagadnienia powyższe omówione zostaną w elaboracie i Programie Ochrony Przyrody. Wykonawca wykorzysta materiały dostępne w Nadleśnictwie, a także pochodzące z innych źródeł, a dotyczące tych zagadnień. Wykonawca naniesie na LMN oraz na „Mapę sytuacyjno – przeglądową zagospodarowania turystycznego” wszystkie zainwentaryzowane obiekty związane z rekreacyjnym zagospodarowaniem lasu w również liniowe elementy zagospodarowania turystycznego. (np. ścieżki konne, rowerowe, szlaki kajakowe, szlaki turystyczne itp.) Dodatkowo w opisie taksacyjnym „w informacjach różnych” wprowadzona zostanie informacja o dodatkowym przeznaczeniu gruntów.

XII. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego.

Podział na obwody łowieckie zostanie przyjęty zgodnie z decyzją Marszałka Województwa. Nadleśnictwo dostarczy wykonawcy prac listę poletek łowieckich. Ich ilość i lokalizacja powinna wynikać z wielkości populacji zwierzyny, planów pozyskania, kategoryzacji obwodu łowieckiego oraz intensywności szkód w obwodach.

Wykonawca uzgodni z nadleśnictwem lokalizację plantacji choinkowych a także powierzchnie spełniające rolę baz roślin runa leśnego.

XIII. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa.

Zostaną opisane w elaboracie w sposób ogólny, zgodnie z IUL.

Zgodnie z zarządzeniem Dyrektora Generalnego LP Nadleśnictwo do końca roku 2019 ma wykonać „Ekspertyzę docelowej sieci drogowej”. Jej ustalenia zostaną uwzględnione w pul. Do wykonania opracowania należy użyć danych lidarowych pozyskanych od Głównego Geodety Kraju, które pozyska Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi.

XIV. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej.

Wykonawca zamieści w elaboracie charakterystykę ekonomiczną terenu nadleśnictwa oraz zestaw tabelę XIX.

XV. Prognoza stanu zasobów na koniec okresu gospodarczego.

Zostanie wykonana zgodnie z IUL.

XVI. Aktualizacja Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody obejmuje kompleksowy opis stanu ochrony przyrody w Nadleśnictwie, w tym cele i zasady trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach wielofunkcyjnych oraz przewidziane sposoby ich realizacji. Zgodnie z §110 i 111 IUL wykonawca dokona aktualizacji, sporządzonego na lata 2011-2020 Programu Ochrony Przyrody.

Program Ochrony Przyrody obejmie powierzchnię zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Ostrołęka. Będzie się składał z części opisowej oraz mapy sytuacyjno-przeładowej walorów przyrodniczo-kulturowych, wykonanej na bazie mapy sytuacyjno-przeładowej funkcji lasu w skali 1:50 000.

Część opisowa programu będzie zawierać dane dotyczące form ochrony wymienionych w ustawie o ochronie przyrody.

W programie zostaną uaktualnione granice zasięgu poszczególnych form ochrony przyrody oraz powierzchnia gruntów nadleśnictwa w ramach poszczególnych obszarów. Źródłem informacji do Programu Ochrony Przyrody będą dane zawarte w planach zadań ochronnych oraz informacje uzyskane od pracowników Nadleśnictwa, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Konserwatora Zabytków, z Biura Planowania Przestrzennego, z Urzędów Gmin, ze środowisk naukowych, przyrodniczych i organizacji społecznych oraz dane pozyskane w trakcie inwentaryzacji lasu.

Wykonawca sporządzi listę gatunków chronionych i cennych w warunkach przyrodniczych Nadleśnictwa Ostrołęka z podaniem źródła informacji.

Elementy ujęte w Programie Ochrony Przyrody zostaną umieszczone na odpowiednich warstwach Leśnej Mapy Numerycznej.

POP oraz związane z nim mapy, zostanie wykonany w dwóch wersjach: pełnej z przeznaczeniem dla LP oraz przeznaczonej do publikacji (będzie pozbawiona danych podlegających ochronie na podstawie art. 16 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Program Edukacji Społeczeństwa sporządzi Nadleśnictwo i przekaze wykonawcy przed NTG.

XVII. Wydruk map tematycznych.

Wydruk zostanie wykonany zgodnie z IUL.

XVIII. Projekt wystąpienia do RDOŚ z sprawie zakresu oraz stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko.

Komisja zatwierdza projektowany zakres oraz stopień szczegółowości prognozy celem przedstawienia do uzgodnienia.

XIX. Inne zagadnienia projektowe specyficzne dla Nadleśnictwa.

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa pełniony jest na podstawie zawartych porozumień ze starostwami.

SPORZĄDZIŁ:

SPECJALISTA
ds. Urządzania Lasu

mgr inż. Aleksander Sydoruk

DYREKTOR

*Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Białystok
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej*
mgr inż. Zbigniew Karaś

7.2. Referat Nadleśniczego

Analiza gospodarki leśnej za okres 2012-2021

Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Ostrołęka
na Naradę Techniczno-Gospodarczą

Ostrołęka, 30-11-2021

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. STAN POSIADANIA	4
3. ANALIZA REALIZACJI ZADAŃ GOSPODARCZYCH.....	7
3.1. Użytkowanie główne.....	7
3.1.1. Użytkowanie rębne.....	7
3.1.2. Użytkowanie przedrębne.....	7
3.1.3. Wylesienia gruntów	12
4. HODOWLA LASU	12
4.1. Nasiennictwo i selekcja	15
5. OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU	16
5.1. Wielkość zasobów drzewnych.....	16
5.2. Jakość upraw i młodników.....	17
5.3. Stan zdrowotny i sanitarny	19
6. SZKODY W LASACH.....	20
6.1. Szkody spowodowane przez zwierzyne	20
6.2. Szkody spowodowane przez pożary	21
6.3. Szkody spowodowane przez czynniki abiotyczne.....	22
6.4. Szkody spowodowane przez czynniki biotyczne.....	22
7. POZOSTAŁE DZIAŁY GOSPODARKI LEŚNEJ	23
7.1. Gospodarka łowiecka	23
7.2. Gospodarka łąkowo-rolna	24
7.3. Użytkowanie uboczne	24
7.4. Działalność dodatkowa.....	24
8. INWESTYCJE I REMONTY	25
9. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY PRZYRODY	27
10. OCENA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU EDUKACJI LEŚNEJ SPOŁECZEŃSTWA	28
11. LASY NIEPAŃSTWOWE.....	30
12. WNIOSKI.....	31

1. WSTĘP

Nadleśnictwo Ostrołęka leży w północnej części Mazowsza. Jest to obszar województwa mazowieckiego, trzech powiatów, tj. Miasta Ostrołęka (miasto na prawach powiatu) oraz powiatów makowskiego (gminy Krasnosielc, Młynarze i Sypniewo) i ostrołęckiego (gminy Baranowo, Czerwin, Goworowo, Kadzidło, Lelis, Olszewo Borki, Rzekuń, Troszyn).

Nadleśnictwo w obecnym kształcie istnieje od 01.01.1973 r. Powołane zostało Zarządzeniem Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych Nr 76 z dnia 21.12.1972 r. łączącego nadleśnictwa Seborgi i Ostrołęka. Początkowo wchodziło w skład OZLP w Siedlcach, a po jego likwidacji w 1975 r. należało do OZLP w Olsztynie, po 1991 r. RDLP w Olsztynie.

Według podziału przyrodniczego Nadleśnictwo Ostrołęka położone jest w IV Krainie Mazowiecko-Podlaskiej w mezoregionach:

- Mezoregion Puszczy Kurpiowskiej (IV.2),
- Mezoregion Wysoczyzny Ciechanowsko-Płońskiej (IV.4),
- Mezoregion Doliny Dolnej Narwi (IV.5)
- Mezoregion Wysoczyzny Łomżyńskiej (IV.5.a)

Specyfiką tego obszaru jest wysoki udział siedlisk borowych – sięgający poziomu 90% – stwarzających dogodne warunki do rozwoju przede wszystkim drzewostanów sosnowych.

Nadleśnictwo Ostrołęka podzielone jest na 2 obręby leśne (Ostrołęka, Seborgi). Na wniosek Nadleśniczego, Dyrektor RDLP w Olsztynie wyraził zgodę na połączenie obrębów leśnych w 1 obręb Ostrołęka. Nowy podział będzie obowiązywał od 1 stycznia 2022 r.

Gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Ostrołęka w latach 2012-2021 prowadzono na podstawie planu urządzenia lasu zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska z dnia 28.03.2012 r., znak sprawy DL-lpn-611-33/12573/12/JŁ oraz na podstawie decyzji Ministra Środowiska z dnia 09.12.2016 r. zatwierdzającej aneks do PUL, znak sprawy DL-1.611.17.2016.

Analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu sporządzono w oparciu o § 76, pkt. 3 Instrukcji Urządzania Lasu, będącej załącznikiem do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21.11.2011 r., na podstawie danych wygenerowanych z SILP oraz udostępnionych przez BULiGL w Olsztynie, które jest wykonawcą nowego PUL.

2. STAN POSIADANIA

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Ostrołęka wg stanu na 31.12.2021 r. wynosi 16 796,7975 ha (tabela nr 1). Nadleśnictwo nie posiada gruntów we współwłasnościach. Grunty Nadleśnictwa mają urządzone księgi wieczyste w 99,98%. Bez założonych ksiąg wieczystych pozostały grunty o łącznej powierzchni 2,1721 ha.

Tab. 1. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Ostrołęka

Lp.	Gmina	Powierzchnia (ha)
1	M. Ostrołęka	0,9401
2	Baranowo	1 035,1341
3	Czerwin	580,2400
4	Goworowo	1 867,0733
5	Kadzidło	1 090,8957
6	Lelis	4 855,0307
7	Olszewo-Borki	4 097,1206
8	Rzekuń	1 036,6334
9	Troszyn	29,4558
10	Krasnosielc	493,1402
11	Młynarze	212,3556
12	Sypniewo	1 498,7780
Razem		16 796,7975

W stosunku do stanu na 01.01.2012 r. powierzchnia Nadleśnictwa zmniejszyła się o 8,7049 ha. Zmiany przedstawiono w tabeli nr 2.

Tab. 2. Zmiany w stanie posiadania wg kategorii gruntów

Lp.	Rodzaje użytków gruntowych	01.01.2012 r.	31.12.2021 r.	Różnica
1	Lasy (Ls)	16435,8493	16442,6679	6,8186
2	Grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz)	3,0100	0,4600	-2,5500
3	Łąki trwałe (Ł, Lz-Ł, W-Ł)	105,2288	105,2499	0,0211
4	Rola (R, Lz-R, S-R, W-R)	91,3867	77,6826	-13,7041
5	Pastwiska trwałe (Ps, Lz-Ps, S-Ps, W-Ps)	53,2147	52,2475	-0,9672
6	Grunty pod rowami rolnymi (W)	0,2800	0,4032	0,1232
7	Grunty pod wodami stojącymi (Ws)	2,6438	14,9829	12,3391
8	Wody Płynące (Wp)	0,0000	0,0000	0,0000
9	Nieuzytki (N)	73,9397	75,2300	1,2903
10	Sady (S)	2,0224	1,8403	-0,1821
11	Tereny różne i komunikacyjne (Tr, Tk)	0,7607	0,5829	-0,1778
12	Użytki kopalne	33,0363	20,7703	-12,266
13	Plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	4,1300	4,6800	0,5500
14	Grunty rolne zabudowane (B-P, B-Ps)	0,0000	0,0000	0,0000
RAZEM		16 805,5024	16 796,7975	-8,7049

W minionym dziesięcioleciu stan posiadania Nadleśnictwa Ostrołęka:

- **zwiększył się o 4,57 ha** z tytułu:

- zakupu gruntu leśnego w trybie art. 37a ustawy o lasach w gminie Lelis (4,1766 ha);

- zamiany gruntu w trybie art. 38e z gminą Olszewo Borki oraz z osobą prywatną – przedmiotem zamiany były odcinki dróg i potrzeba uporządkowania spraw własnościowych (0,0512 ha);
- zmian ujawnionych w wyniku prac geodezyjnych i sporządzonych wykazów zmian danych ewidencyjnych (pomiar i przeliczenie powierzchni – 0,2451 ha);

- **zmniejszył się o 13,2749 ha** z tytułu:

- sprzedaży w trybie art. 40a ustawy o lasach 12 zbędnych lokali wraz z gruntem (2,5877 ha);
- przekazania na podstawie specustawy drogowej pod drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie (9,6455 ha);
- przekazania gruntów na podstawie przepisów UoGN (0,6030 ha);
- pomiaru działek (0,3599 ha).

Bilans gruntów przejętych i przekazanych przez Nadleśnictwo Ostrołęka przedstawia tabela nr 3.

Tab. 3. Bilans gruntów

Rok	Sprzedaż art. 40a ustawy o lasach	Zamiana art. 38e ustawy o lasach	Zamiana art. 38e ustawy o lasach	Zakup gruntu leśnego art. 37a ustawy o lasach	Przekazanie gruntów na podstawie specustawy drogowej	Przekazanie gruntów na podstawie specustawy kolejowej	Regulacja powierzchni działek – modernizacja	Regulacja powierzchni działek – nowy pomiar	Przyjęcie / przekazanie gruntów	Suma
	Powierzchnia (ha)									
2012	-0,5264	-0,0272	0,0282	0	-0,1101	0	0,0318	-0,1260	0	-0,7297
2013	-0,9505	0	0	0	0	0	0	-0,0301	-0,1480	-1,1286
2014	-0,6513	0	0	0	-1,5223	0	0	-0,1267	-0,4550	-2,7553
2015	-0,2799	-0,0217	0,023	0	0	0	0	0,2111	0	-0,0675
2016	0	0	0	0	0	0	0	0,0022	0	0,0022
2017	-0,1796	0	0	0	-1,2313	0	0	-0,0041	0	-1,4150
2018	0	0	0	3,6066	-2,5097	0	0	-0,0078	0	1,0891
2019	0	0	0	0,57	-1,8485	0	0	-0,0043	0	-1,2828
2020	0	0	0	0	0	0	0	-0,0609	0	-0,0609
2021	0	0	0	0	-2,4236	-0,0299	0	0,0971	0	-2,3564
SUMA	-2,5877	-0,0489	0,0512	4,1766	-9,6455	-0,0299	0,0318	-0,0495	-0,6030	-8,7049

Pomimo, że w analizowanym okresie powierzchnia ogółem nadleśnictwa zmniejszyła się, to należy zauważyć wzrost powierzchni lasów o 6,82 ha. Ponadto zgodnie z decyzją Nadleśniczego dokonano przeklasyfikowania wszystkich pozycji zawartych w uzgodnionym wykazie rozbieżności. Zmiany zostały wprowadzone do projektu planu urządzenia lasu, odpowiednia dokumentacja złożona starostwach w celu wprowadzenia do EGiB. W wyniku ujawnienia zmian wrosznie powierzchnia gruntów sklasyfikowanych jako lasy o około 80 ha. Jest to przede wszystkim efekt powtórnej klasyfikacji nieużytków.

Ze względu na opóźnienia we wprowadzaniu ww. zmian w EGiB, mogą wystąpić rozbieżności pomiędzy powierzchnią użytków w projekcie planu urządzenia lasu przyjęta na dzień 01.01.2022, a stanem posiadania gruntów w Nadleśnictwie Ostrołęka na dzień 31.12.2021.

3. ANALIZA REALIZACJI ZADAŃ GOSPODARCZYCH

W tej części porównano zaplanowane zadania gospodarcze na ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem w zakresie użytkowania głównego i hodowli lasu. Wykonanie przedstawiono według stanu na 31.12.2021 r. z uwzględnieniem prognozy wykonania do końca 2021 roku.

3.1. Użytkowanie główne

Rozmiar użytkowania głównego (rębego i przedrębego) w planie urządzenia lasu na lata 2012-2021 zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska z dnia 28.03.2012 r., znak sprawy DL-lpn-611-33/12573/12/JŁ wynosił 745000 m³ grubizny drewna netto. W 2016 roku Nadleśnictwo wystąpiło z wnioskiem do Ministra Środowiska o zwiększenie pozyskania grubizny netto w stosunku do obowiązującego etatu miąższościowego użytków głównych, głównie w użytkowaniu przedrębnym oraz ograniczenie projektowanej powierzchni cięć trzebieżowych w drzewostanach powyżej 80 lat. Przyczyną zwiększonego rozmiaru pozyskania była konieczność likwidacji szkód powstałych w 2015 roku. W wyniku ich usuwania pozyskano w latach 2015-2016 łącznie 51 tys. m³ grubizny. Minister Środowiska decyzją z dnia 09.12.2016 r., znak sprawy DL-l.611.17.2016, zwiększył etat użytków głównych do 775000m³ grubizny drewna netto oraz zmniejszył projektowaną powierzchnię pielęgnowania lasu do 11 807,37 ha (zmniejszenie o 530 ha).

Nadleśnictwo Ostrołęka pozyskało w ubiegłym dziesięcioleciu 773865 m³ grubizny netto, co stanowi 100 % przyjętego na ubiegłe dziesięciolecie etatu użytków głównych (tabela nr 4).

Tab. 4. Zestawienie zbiorcze użytkowania głównego

Obręb	Użytki rębne w m ³			Użytki przedrębne w m ³			Ogółem w m ³		
	PUL	Wyk.	%	PUL	Wyk.	%	PUL	Wyk.	%
Ostrołęka	182031	155386	85,4	237458	272012	114,55	419489	427398	101,9
Seborki	128964	115080	89,2	226547	231387	102,1	355511	346467	97,5
Ogółem	310995	270466	87,0	464005	503399	108,5	775000	773865	99,9

3.1.1. Użytkowanie rębne

Rozmiar powierzchniowy użytkowania rębego wykonano w 89,7%, a masowy w 87%. Z planowanej powierzchni rębni zupełnej nie wykonano 311,80 ha. Natomiast wykonano 100,97 ha rębni zupełnych nie objętych PUL. W wyniku powyższego powierzchnia nie wykonana to 210,83 ha. W przypadku rębni złożonych nie wykonanie powierzchni planowych wynosi 11,45 ha, a powierzchnia rębni złożonych nie objętych PUL wyniosła 83,22 ha, co w konsekwencji daje przekroczenie w rozmiarze 128,10%. Powodem powyższych zmian było:

- konieczność zachowania okresu nawrotu cięć;
- ustanowienie strefy ochrony ścisłej bielika;
- zamiany rębni zupełnej na złożoną;
- usunięcie szkód od wiatru i pożaru.

3.1.2. Użytkowanie przedrębne

Rozmiar powierzchniowy użytkowania przedrębego wykonano w 99,65% (w tym: CP-P w 90,7%, TW w 101,77%, TP w 99,54%). Natomiast rozmiar masowy zrealizowano w 108,5%.

Szczegółową analizę użytkowania głównego, w tym rębnego i przedrębnego prezentują tabele nr 5, 6, 7.

Tab. 5. Użytkowanie główne w Nadleśnictwie Ostrołęka

Wyszczególnienie		Powierzchnia (ha)			Masa (m ³)		
		Etat na 10-letnie	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)	Etat na 10-letnie	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)
1		2	3	4	5	6	7
Użytki rębne – razem		1351,13	1212,07	89,7	310995	270466	87,0
w tym:	iglaste	x	x	x	x	242556	x
	liściaste	x	x	x	x	27910	x
A	zaliczane na etat powierzchniowy	1351,13	1212,07	89,7	310899	251060	80,75
	w tym: nie projekt. w planie UL do cięć rębnych	x	184,19	x	x	21090	x
B	nie zal. na etat pow. + przygodne	x	x	x	96	19406	x
Użytki przedrębne - razem		10971,21	10931,01	99,6	464005	503399	108,5
w tym:	iglaste	x	x	x	x	450436	x
	liściaste	x	x	x	x	52963	x
A	czyszczenia	522,95	474,29	90,70	x	1841	108,5
B	trzebieże + przygodne	10448,26	10458,71	100,10		501558	
Użytki główne - razem		12322,34	12143,08	98,6	775000	773865	99,9
w tym:	iglaste	x	x	x	x	692992	x
	liściaste	x	x	x	x	80873	x

Tab. 6. Użytkowanie rębne wg obrębów leśnych

Lp.	Wyszczególnienie		Obręb		Razem		
			Ostrołęka	Seborki	Nadleśnictwo		
1	2		3	4	5		
1	Ogółem użyt- kowanie rębne	Etat na 10 - lecie		m ³	182031	128964	310995
2				ha	856,37	494,76	1351,13
3		Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu UL		m ³	155386	115080	270466
4				ha	731,59	480,48	1212,07
5		Stopień realizacji etatu	miąższościowego (3:1)	%	85,4	89,2	87,0
6			powierzchniowego (4:2)	%	85,4	97,1	89,7
7		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m ³	3904	17186	21090
8				ha	49,94	134,25	184,19
9		Udział cięć poza- planowych	w miąższości (7:3)	%	2,69	16,24	8,40
10			w powierzchni (8:4)	%	6,83	27,94	15,20
w tym:							
12	Rębnie I ogółem	Zadania wg planu UL na 10 lat		m ³	147900	127209	275109
13				ha	612,90	482,79	1095,69
14		Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu UL		m ³	114278	99133	213410
15				ha	493,68	331,18	884,86
16		Stopień realizacji etatu	miąższościowego (14:12)	%	77,27	77,93	77,57
17			powierzchniowego (15:13)	%	80,55	81,02	80,76
18		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m ³	2873	13528	16400
19				ha	37,53	63,44	100,97
20		Udział cięć poza- planowych	w miąższości (18:14)	%	2,51	13,65	7,68
21			w powierzchni (19:15)	%	7,60	16,22	11,41
22	Rębnie złożone	Zadania wg planu UL na 10 lat		m ³	34061	1729	35790
23				ha	243,47	11,97	255,44
24		Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu UL		m ³	30945	6705	37649
25				ha	237,91	89,30	327,21
26		Stopień realizacji etatu	miąższościowego (24:22)	%	90,85	387,77	105,20
27			powierzchniowego (25:23)	%	97,72	746,03	128,10
28		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m ³	1032	3658	4690
29				ha	12,41	70,81	83,22
30		Udział cięć poza- planowych	w miąższości (28:24)	%	3,33	54,56	12,46
31			w powierzchni (29:25)	%	5,22	79,29	25,43
32	Niezaalicz.na etat pow.	Zadania wg planu UL na 10 lat		m ³	70	26	96
33		Wykonanie za 10 lat obow. planu UL		m ³	5642	3729	9371
34		Stopień realizacji (33:32)		%	8059,43	14343,88	9761,47
35		W tym wykonanie: nie objęte planem UL		m ³	5642	3729	9371
36		Udział cięć pozaplanowych (35:33)		%	99,30	99,74	99,47
37	Użytki przygodne rębne		m ³	4522	5514	10035	
38	- w tym CSS		m ³	92	366	457	
39	Udział użytków przygodnych rębnych (37:3)		%	2,91	4,79	3,71	

Tab. 7. Użytkowanie przedrębne wg obrębów leśnych

L.p.	Wyszczególnienie			Obręb		Razem
				Ostrołęka	Seborki	Nadleśnictwo
1	Ogółem przedrębne	Etat na 10 - lecie	ha	5924,18	5047,03	10971,21
2		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	272012	231387	503399
3			ha	6005,55	4927,45	10933,00
4			m ³ /ha	45,29	46,96	46,04
5		Stopień realizacji (pow. 3:1)	%	101,37	97,63	99,65
7	CP - P	Rozmiar na 10 - lecie	ha	260,67	262,28	522,95
8		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	980	861	1841
9			ha	281,81	192,48	474,29
10			m ³ /ha	3,48	4,47	3,88
11	Stopień realizacji (pow. 9:7)	%	108,11	73,39	90,70	
12	TW	Rozmiar na 10 - lecie	ha	1391,36	1222,67	2614,03
13		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	43278	45173	88451
14			ha	1437,83	1222,54	2660,37
15			m ³ /ha	30,10	36,95	33,25
16		Stopień realizacji (pow. 14:12)	%	103,34	99,99	101,77
17	TP	Rozmiar na 10 – lecie	ha	4272,15	3562,08	7834,23
18		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	211742	159761	371503
19			ha	4285,91	3512,43	7798,34
20			m ³ /ha	49,40	45,48	47,64
21	Stopień realizacji (pow. 19:17)	%	100,32	98,61	99,54	
22	Użytki przygodne wyk. w przedrębnych		m ³	16012	25593	41605
23	Udział użytków przygodnych w przedrębnych (22:2)		%	5,89	11,06	8,26

Niepełne wykonanie planowanej powierzchni CPP – 90,70% (nie wykonano 48,66 ha) jest spowodowane brakiem możliwości pozyskania grubizny na przedmiotowych powierzchniach, tym samym wykonano tylko zabieg hodowlany.

Na uwagę zasługuje przyjęty w PUL wskaźnik trzebieżowy w wysokości 37,73 m³/ha, który w wyniku realizacji cięć pielęgnacyjnych wyniósł 46,04 m³/ha.

Powodem powyższego były:

- rzeczywiste potrzeby hodowlane;
- konieczność udostępnienia lasu poprzez wykonanie szlaków operacyjnych.

W tabeli nr 8 zestawiono pozyskanie drewna na ubiegły okres w rozbiciu na lata wg kategorii cięć i porównano z przyjętym etatem.

Tab. 8. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem

Rok kalendarzy wy	Użytki											
	rębne				przedrębne							ogółem
	ha	m ³	przygodn e	Razem	czyszczenia		trzebieże		przygodn e m ³	razem m ³	m ³	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Obwód OSTROLEKA (07-19-1)												
2012	65,31	15554	318	15872	18,01	39	669,17	23958	1783	25780	41652	
2013	89,44	17815	121	17936	28,28	153	567,25	24 163	601	24917	42852	
2014	93,04	19774	63	19838	71,07	170	502,98	20932	428	21531	41368	
2015	76,80	11698	996	12694	42,86	124	444,77	21688	2193	24005	36699	
2016	97,48	18186	782	18968	50,56	95	447,60	21961	3693	25479	44717	
2017	66,43	15384	266	15649	24,49	64	603,35	33025	998	34087	49737	
2018	73,95	15241	706	15947	10,74	125	483,20	26812	2703	29639	45586	
2019	72,47	16132	529	16661	7,13	97	553,86	25686	1467	27249	43911	
2020	40,36	8283	623	8906	17,21	60	764,31	30288	1262	31609	40516	
2021	56,31	12797	118	12916	11,46	54	687,25	26507	883	27444	40360	
Razem	731,59	150864	4522	155386	281,81	980	5723,74	255020	16012	272012	427398	
Etat za ubiegły okres	856,37	182031	x	182031	260,67	5212	5663,51	232246	x	237458	419489	
% wykonania	85,43	82,88		85,36	108,11	18,80	101,06	109,81		114,55	101,89	
Obwód SEBORKI (07-19-2)												
2012	28	8403	71	8474	8,16	13	525,24	19349	843	20206	28680	
2013	56,24	13984	130	14114	15,92	41	497,59	19822	367	20229	34343	
2014	54,75	14941	30	14971	23,82	48	448,74	20993	181	21222	36192	
2015	158,21	20417	3323	23740	40,57	89	373,37	18308	13128	31525	55265	
2016	34,69	12062	580	12642	34,98	118	555,48	23146	6592	29856	42498	
2017	55,21	14473	163	14636	44,73	202	484,29	24390	598	25189	39825	
2018	15,86	5335	350	5685	9,30	144	430,25	19245	535	19923	25608	
2019	27,18	7424	645	8069	3,94	93	394,66	17009	1914	19016	27086	
2020	23,02	5553	164	5717	8,33	72	520,40	22944	620	23636	29353	
2021	27,32	6977	56	7033	2,73	41	504,95	19728	816	20585	27618	
Razem	480,48	109569	5514	115080	192,48	861	4734,97	204934	25593	231387	346467	
Etat za okres ubiegły	494,76	128964	x	128964	262,28	4743	4784,75	221804	x	226547	355511	
% wykonania	97,11	84,96	x	89,02	73,39	18,15	98,96	92,39	x	102,54	97,46	
Ogółem Nadleśnictwo (07-19)												
2012	93,31	23957	389	24346	26,17	52	1194,41	43308	2626	45986	70332	
2013	145,68	31798	251	32049	44,20	194	1064,84	43984	968	45146	77195	
2014	147,79	34715	93	34808	94,89	219	951,72	41925	609	42752	77561	
2015	235,01	32115	4318	36433	83,43	213	818,14	39996	15321	55530	91964	
2016	132,17	30248	1362	31610	85,54	213	1003,08	45106	10285	55605	87215	
2017	121,64	29856	429	30285	69,22	266	1087,64	57415	1596	59277	89562	
2018	89,81	20576	1056	21632	20,04	268	913,45	46057	3237	49563	71194	
2019	99,65	23556	1174	24730	11,07	190	948,52	42695	3381	46266	70996	
2020	63,38	13836	787	14623	25,54	131	1284,71	53232	1882	55245	69868	
2021	83,63	19774	175	19949	14,19	95	1192,20	46236	1699	48030	67979	
Razem	1212,07	260431	10035	270466	474,29	1841	10458,71	459953	41605	503399	773865	
Etat za okres ubiegły	1351,13	310995	x	310995	522,95	9955	10448,26	454050	x	464005	775000	
% wykonania	89,71	83,74	x	86,97	90,70	18,49	100,10	101,30	x	108,49	99,85	

3.1.3. Wylesienia gruntów

Rozmiar prac wylesieniowych prowadzonych przez Nadleśnictwo Ostrolęka w ubiegłym dziesięcioleciu w układzie masowym i powierzchniowym przedstawia tabela nr 9. Zestawiono w niej pozyskanie drewna z wylesień na gruntach wyłączonych z produkcji, które nie zostały zaliczone na etat cięć.

Należy zwrócić uwagę, że ten sposób ewidencjonowania pozyskiwanej masy drewna z wylesień obowiązuje od roku 2015, w którym to utworzony został na ten cel kierunek przychodu „8” – inny przychód.

Tab. 9. Wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji

Rok	Obręb				Ogółem	
	Ostrolęka		Seborki		Pow. (ha)	Masa (m ³)
	Pow. (ha)	Masa (m ³)	Pow. (ha)	Masa (m ³)		
1	2	3	4	5	8	9
2012	1,0100	214,94	0,1101	0	1,1201	214,94
2013	0,0000	0	0,0000	0	0,0000	0
2014	1,3623	0	0,1600	0	1,5223	0
2015	0,0000	105,67	0,0000	0	0,0000	105,67
2016	5,4563	1122,18	0,0000	0	5,4563	1122,18
2017	1,2313	354,51	0,0000	0	1,2313	354,51
2018	7,6997	1172,45	0,0000	0	7,6997	1172,45
2019	0,9518	218,40	0,8967	0	1,8485	218,40
2020	0,0000	609,00	0,0000	34,48	0,0000	643,48
2021	7,5981	0	0,5673	0	8,1654	0
Razem	25,3095	3582,21	1,7341	34,48	27,0436	3619,69

W analizowanym okresie nadleśnictwo wylesiło łącznie **27,0436 ha** gruntów, w tym:

- wydzierzawionych pod eksploatację kopalni **16,46 ha**;
- pod posadowienie słupów elektroenergetycznych **0,3863 ha**;
- pod inwestycje drogowe **10,197 ha**.

4. HODOWLA LASU

W tabeli nr 10 zestawiono wykonanie prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównano z planowanymi zadaniami.

Tab. 10. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia							Pielęgnowanie			Melioracje	
	otwarte		pod osłoną			poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne nawożenie	
	plazowiny, harlizny, zrzeby	grunty nieleśne	przy rebojach złozonych	podsadzenia	dolesienia luk i przeredzeń							
	Powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Obwód OSTROLEKA												
2012	17,27	x	1,8	x	1,85	0,46	x	66,7	51,92	60,91	66,65	x
2013	35,56	x	0,93	x	0,3	0,3	x	40,03	31,02	68,59	79,78	x
2014	45,36	3,05	17,06	x	0,5	1,24	x	52,34	36,76	113,97	90,62	x
2015	39,71	10,01	11,51	x		1,72	x	70,65	21,92	67,79	37,44	x
2016	76,60	x	8,97	x	0,74	6,08	x	79,58	31,92	82,49	58,23	x
2017	51,76	x	9,13	x	1,95	3,08	x	62,9	32,67	45,75	76,64	x
2018	40,83	x	7,21	x	1,72	1,2	x	41,55	51,37	41,22	54,07	x
2019	29,07	x	16,72	x	1,3	3,38	x	49,4	37,14	30,10	55,56	x
2020	45,27	x	11,26	x	0,57	2,86	x	41,92	51,74	37,19	35,26	x
2021	49,14	x	9,68	x	0,31	0,64	x	42,43	50,57	30,64	46,51	x
Razem	430,57	13,06	94,27	x	9,24	20,96	x	547,50	397,03	578,65	600,76	x
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	537,77	0,69	117,12	x	0,40	65,86	x	665,28	523,94	552,96	703,82	x
% wykonania	80,07	x	80,49	x	x	31,83	x	82,30	75,78	104,65	85,36	x
Obwód SEBORKI												
2012	24,08	x	x	x	0,15	1,83	x	91,17	16,22	27,50	63,67	x
2013	33,72	x	x	x	0,16	0,8	x	51,59	27,65	70,51	49,44	x
2014	37,33	x	1,02	x	0,33	0,96	x	41,18	18,14	64,36	66,84	x
2015	68,33	0,71	x	x	0,1	0,65	x	29,73	31,05	75,05	43,83	x
2016	31,14	x	0,29	x	0,25	3,12	x	54,58	34,96	83,41	30,05	x
2017	30,98	x	1,5	x	2,14	1,9	x	33,92	52,50	65,12	95,81	x
2018	56,96	x	11,31	x	5,12	1,4	x	67,72	44,70	62,18	26,25	x
2019	40,67	x	3,19	x	0,26	7,11	x	39,53	32,29	60,38	27,3	x
2020	43,64	x	1,32	x	4,08	5,25	x	47,39	54,15	21,61	19,95	x
2021	17,39	x	x	x	0,3	2,71	x	24,98	56,81	14,94	27,32	x
Razem	384,24	0,71	18,63	x	12,89	25,73	x	481,79	368,47	545,06	450,46	x
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	436,07	x	6,6	x	0,28	44,54	x	473,3	371,99	554,54	481,08	x
% wykonania	88,11	x	282,27	x	x	57,77	x	101,79	99,05	98,29	93,64	x
Ogółem Nadleśnictwo												
2012	41,35	x	1,8	x	2	2,29	x	157,87	68,14	88,41	130,32	x
2013	69,28	x	0,93	x	0,46	1,1	x	91,62	58,67	139,10	129,22	x
2014	82,69	3,05	18,08	x	0,83	2,2	x	93,52	54,9	178,33	157,46	x
2015	108,04	10,72	11,51	x	0,1	2,37	x	100,38	52,97	142,84	81,27	x
2016	107,74	x	9,26	x	0,99	9,2	x	134,16	66,88	165,90	88,28	x
2017	82,74	x	10,63	x	4,09	4,98	x	96,82	85,17	110,87	172,45	x
2018	97,79	x	18,52	x	6,84	2,6	x	109,27	96,07	103,40	80,32	x
2019	69,74	x	19,91	x	1,56	10,49	x	88,93	69,43	90,48	82,86	x
2020	88,91	x	12,58	x	4,65	8,11	x	89,31	105,89	58,80	55,21	x
2021	66,53	x	9,68	x	0,61	3,35	x	67,41	107,38	45,58	73,83	x
Razem	814,81	13,77	112,9	x	22,13	46,69	x	1029,29	765,50	1123,71	1051,22	x
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	973,84	0,69	123,72	x	0,68	110,40	x	1138,58	895,93	1107,50	1184,90	x
% wykonania	83,67	x	91,25	x	x	42,29	x	90,40	85,44	101,46	88,95	x

W latach 2012-2021 wykonano łącznie 828,58 ha odnowień i zalesień na powierzchniach otwartych, co stanowi 85% założeń PUL. Niepełna realizacja odnowień wynika głównie z niewykonania powierzchniowego użytków rębnych. Część nieodnowionych powierzchni zostanie ujęta w zrębach na kolejne 10-lecie z racji ich przelegiwania w ramach profilaktyki ograniczania szkód od szeliniaka sosnowca i zainicjowania odnowień naturalnych.

Odnowienia po rębniach złożonych wykonano łącznie na pow. 112,90 ha, co stanowi 91% powierzchni przyjętej w PUL. Część niewykonanej powierzchni stanowią pozycje po cięciach uprzętających będących przedmiotem prac odnowieniowych w latach późniejszych. Na lata 2012-2021 zaplanowano 0,68 ha dolesień luk, a wykonano 22,13 ha. Przekroczenie rozmiaru dolesienia luk to efekt wykonania odnowień na lukach w drzewostanach dotkniętych skutkami szkód od wiatru, pożaru oraz uproduktywnienia powierzchni wynikających z prac geodezyjnych w ramach porządkowania granic wydziałów na styku z gruntami innych własności. W latach 2012-2021 wykonano 46,69 ha poprawek i uzupełnień, z czego 17,17 ha stanowią uzupełnienia w uprawach pochodzących z odnowienia naturalnego. Ogółem wykonane poprawki i uzupełnienia w stosunku do założonych upraw stanowią 5%.

W analizowanym okresie obowiązywania PUL 2012-2021 w sposób naturalny odnowiono 160,15 ha (tabela nr 11). Przeważającym gatunkiem odnawianym była sosna z niewielkim udziałem innych gatunków tj. brzoza, olcha, dąb. Udział powierzchniowy odnowień naturalnych w stosunku do odnowień ogółem wyniósł 17,30%.

Rozmiar odnowień naturalnych w poszczególnych latach prezentuje tabela nr 11.

Tab. 11. Zestawienie powierzchni upraw z odnowienia naturalnego

Rok	Obręb		Nadleśnictwo
	Ostrołęka	Seborki	
	Powierzchnia (ha)		
2012	4,76	7,39	12,15
2013	1,40	5,42	6,82
2014	0,46	6,73	7,19
2015	11,69	16,75	28,44
2016	8,11	10,19	18,30
2017	14,54	3,60	18,14
2018	8,16	9,06	17,22
2019	0,44	12,29	12,73
2020	23,47	9,76	33,23
2021	5,93	0	5,93
Razem	78,96	81,19	160,15

Na uwagę zasługuje również stosowany sposób odnowienia sztucznego siewem. W analizowanym okresie z bardzo dobrym efektem hodowlanym - tym sposobem założono 14 ha upraw.

Zabiegi pielęgnowania gleby i czyszczeń wczesnych wykonane zostały zgodnie z potrzebami hodowlanymi. Niewykonanie planu pielęgnowania gleby i upraw wiąże się z niepełnym wykonaniem odnowień, a wcześniej cięć rębnych (odnowieniowych). Natomiast

czyszczenia późne wykonano w 101,46%. Plan melioracji agrotechnicznych został wykonany na powierzchni 1051,22 ha, co stanowi 88,95% założeń PUL.

Nadleśnictwo Ostrołęka wykonało zadania z zakresu pielęgnowania lasu (pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw, młodników i trzebieży). Na powierzchnię 11807,37 ha określoną Decyzją Ministra Środowiska z dnia 09 grudnia 2016 r. w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu sporządzonego dla Nadleśnictwa Ostrołęka na lata 2012-2021 (Aneks), wykonano 13377,21 ha, co stanowi 113,3%.

4.1. Nasiennictwo i selekcja

Nadleśnictwo Ostrołęka zostało wpisane do Krajowego Rejestru Dostawców Leśnego Materiału Rozmnożeniowego w 2005 roku pod numerem RD/0430/05. W Krajowym Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego wg stanu na 31.12.2021 r. wpisane są:

- 2 wyłączone drzewostany nasienne sosny zwyczajnej (So40) o powierzchni 24,68 ha;
- gospodarcze drzewostany nasienne sosny zwyczajnej (So40) o łącznej powierzchni 200,91 ha;
- drzewostan zachowawczy sosny o pow. 15,05 ha;
- gospodarcze drzewostany nasienne brzozy brodawkowatej (BRZ40) o łącznej powierzchni 18,16 ha;
- gospodarcze drzewostany nasienne dębu (DB40) o łącznej powierzchni 29,57 ha;
- źródło nasion lipy;
- 9 drzew matecznych olchy.

Nadleśnictwo Ostrołęka posiada 16 bloków upraw pochodnych sosny pospolitej i jeden blok upraw zachowawczych rozmieszczonych w 10 leśnictwach. Powierzchnia upraw pochodnych w blokach na dzień 31.12.2021 r. to 983,57 ha a upraw zachowawczych 6,43ha.

Niewielki rozmiar zbioru szyszek i nasion w minionym 10-leciu wynikał ze znaczącego zapasu nasion przechowywanych w wyluszczeniach.

W związku z powyższym łącznie zebrano 31,3 kg nasion sosny oraz 4,8 kg nasion brzozy. Ze względu na fakt, iż Nadleśnictwo nie posiada własnych szkólek, materiał sadzeniowy do odnowień i zalesień zaopatruje się w innych nadleśnictwach, wobec czego zebrane nasiona przekazywane są do produkcji materiału sadzeniowego w szkółkach tych nadleśnictw.

5. OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU

5.1. Wielkość zasobów drzewnych

Zestawienia sporządzono do poziomu całego Nadleśnictwa z uwagi na dostępność danych opracowanych przez BULiGL i połączenia 2 obrębów leśnych w jeden.

W tabeli nr 12 zestawiono zasoby drzewne wg gatunków panujących na początek ubiegłego dziesięciolecia i początek przyszłego dziesięciolecia.

Tab. 12. Zmiany wielkości zasobów drzewnych wg gatunków panujących w N- ctwie Ostrołęka

Stan na / źródło	01.01.2012 wg. BULiGL		01.01.2022 wg. BULiGL	
	pow. w ha	zasobność w m ³ /ha	pow. w ha	zasobność w m ³ /ha
Gatunek panujący	zas. w m ³		zas. w m ³	
SO	14969,70	215,05	14989,81	226,26
	3219225		3391643	
MD	3,56	150,84	7,10	174,93
	537		1242	
ŚW	24,83	158,68	23,63	204,44
	3940		4831	
DB	191,62	273,08	217,48	257,76
	52328		56058	
DB.S	-	-	42,06	8,92
	-		375	
JS	-	-	10,73	42,87
	-		460	
GB	0,40	237,50	0,61	262,30
	95		160	
BRZ	346,30	185,20	344,82	186,88
	64136		64440	
OI	494,52	295,23	502,30	269,35
	145997		135297	
OL.s	0,50	160,00		0,00
	80			
AK	0,06	83,33	0,06	83,33
	5		5	
OS	12,67	224,94	1,19	226,89
	2850		270	
LP	-	-	1,45	4,14
	-		6	
Ogółem	16044,16	217,47	16141,24	226,43
	3489193		3654787	

Wg stanu na 01.01.2022 r. zapas drewna na pniu drzewostanów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Ostrołęka wyniósł 3 654 787 m³, co w porównaniu ze stanem na 01.01.2012 r. daje wzrost o 165 594 m³ (4,75%).

Analogicznie przedstawia się zmiana zasobności drzewostanów na 1 ha, która wzrosła z 217,47 m³ do 226,43 m³ (4,11%).

5.2. Jakość upraw i młodników

Ocenę upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych zestawiono w tabeli nr 13. Natomiast w tabeli nr 14 przedstawiono ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.

Tab. 13. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych w N-ctwie Ostrolęka

TSL	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem			niezgodny ze składem pożądanym				
	przy zadrzewieniu										
	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
powierzchnia - ha											
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	563,46	33,15		7,21	0,62						604,52
BW	10,22			0,83	1,08						12,13
BMŚW	86,92	2,65		12,94	0,75						103,26
BMW	32,57	1,04		1,46	1,37						36,44
LMŚW	7,64	1,02		3,58							12,24
LMW	4,80	1,76									6,56
LŚW	7,23										7,23
LW	7,91	0,47		0,52							8,90
OL	1,08	1,99									3,07
OLJ	4,22			2,41							6,63
Ogółem	726,05	42,08		28,95	3,82						800,90

Zainwentaryzowano 800,90 ha upraw i młodników do 10 lat. Skład gatunkowy zgodny ze składem pożądanym i częściowo zgodny posiada 100% powierzchni, a ponad 94% ma zadrzewienie w przedziale 1,0 – 0,9. Nie stwierdzono upraw i młodników o składzie niezgodnym ze składem pożądanym, upraw przepadłych, ani upraw o zadrzewieniu mniejszym niż 0,7.

Tab. 14. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych w Nadleśnictwie Ostrołęka

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMSW		DB	3,99	30,0	12
	BMSW		DB.S	17,04	30,0	12
	BMW		DB	2,64	50,0	13
	BMW		DB.S	2,03	50,0	11
	BŚW		SO	12,41	40,0	12
	LMSW		DB	55,90	34,6	12
	LMSW		DB.S	17,26	31,9	12
	LMW		DB	2,84	40,0	12
	LW		DB	15,81	34,9	11
	LW		DB.S	16,36	30,0	22
OLJ		DB.S	6,00	30,0	22	
Razem				152,28	34,0	12
KDO	LMSW		JW	3,58	30,0	22
	OLJ		DB	6,75	20,0	12
Razem				10,33	23,5	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMSW		SO	14,44	97,0	11
	BMW		SO	20,02	100,0	11
	LMSW		DB	5,82	100,0	11
	LMSW		SO	2,72	98,1	11
	LMW		DB	7,08	100,0	12
	LMW		DB.S	1,57	30,0	31
	LMW		SO	1,45	90,0	12
	LW		DB.S	9,79	92,5	11
OLJ		OL	3,99	70,0	22	
Razem				66,88	94,5	11
Ogółem				229,49	51,2	12

W klasie odnowienia (KO) zainwentaryzowano 152,28 ha drzewostanów o przeciętnym stopniu pokrycia 34,0%, i jakości hodowlanej 12. W klasie do odnowienia (KDO) zainwentaryzowano 10,33 ha drzewostanów o przeciętnym stopniu pokrycia 23,5% i jakości hodowlanej 12. W wyniku inwentaryzacji odnotowano 66,88 ha upraw i młodników po rębniach złożonych o przeciętnym pokryciu 94,5% i jakości hodowlanej 11.

5.3. Stan zdrowotny i sanitarny

Stan zdrowotny drzewostanów należy uznać jako dobry. Realizowane prace wynikające z dbałości o higienę lasu, a mianowicie bieżące usuwanie wywrotów, złomów oraz posuszu czynnego wpływa pozytywnie na ograniczenie liczebności szkodników wtórnych lasu.

W tabeli nr 15 wykazano pozyskanie wywrotów i złomów w latach 2012-2021. Duży rozmiar pozyskania wywrotów i złomów w latach 2015-2016 związany był z koniecznością uprzątnięcia drzewostanów pokłeskowych. Udział użytkowania przygodnego w pozyskaniu ogółem wyniósł 10,6%.

Gdyby nie ilość drewna pokłeskowego usuniętego w latach 2015-2016 w ilości 51 tys. m³, udział posuszu, wywrotów i złomów stanowiłby zaledwie 3,4 % masy ogółem.

Tab. 15. Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów w Nadleśnictwie Ostrołęka

Rok	Posusz	Wywroty i złomy	Masa P+W+Z	Pozyskanie ogółem	Udział użytkowania przygodnego w pozyskaniu ogółem
1	2	3	4	5	6
2012	915	3 390	4 305	70332	6,12%
2013	893	676	1 569	77195	2,03%
2014	497	323	820	77561	1,06%
2015	819	31 463	32 282	91964	35,10%
2016	829	19 835	20 664	87215	23,69%
2017	1106	1 779	2 885	89562	3,22%
2018	893	3 911	4 804	71194	6,75%
2019	3389	1 843	5 232	70996	7,37%
2020	1302	1 754	3 056	69868	4,37%
2021	1083	1124	2 207	67979	3,25%
Ogółem	11 728	66 101	77 828	773 871	10,06%

6. SZKODY W LASACH

6.1. Szkody spowodowane przez zwierzynę

Szkody istotne z gospodarczego punktu widzenia powodują jeleniowate (jeleni) przede wszystkim w uprawach przez zgryzanie i wydeptywanie oraz w młodnikach przez spalowanie (tabela nr 16). Skutecznym sposobem stosowanym w Nadleśnictwie jest chemiczne zabezpieczanie upraw iglastych repelentami a także wełną owczą (tabela nr 17). Nadleśnictwo stosuje też grodzenia. Najczęściej dotyczy to kęp lub gniazd dębowych, rzadziej całych upraw. Warto nadmienić, że narastającym problemem są szkody powodowane przez losia (tabela nr 20).

Tab. 16. Szkody od zwierzyny w Nadleśnictwie Ostrołęka

Rok	Uprawy ha			Młodniki ha			Drzewostany ha		
	stopień uszkodzenia w %		Razem	stopień uszkodzenia w %		Razem	stopień uszkodzenia w %		Razem
	21-40%	>40%		21-40%	>40%		21-40%	>40%	
2012	46,18	18,95	65,13	38,36	16,53	54,89			
2013	34,8	3,89	38,69	45,8	16,53	62,33	1,46		1,46
2014	24,46	11,17	35,63	60,47	6,3	66,77			
2015	38,18	19,97	58,15	47,97	11,93	59,9			
2016	77,27	15,27	92,54	42,32	9,09	51,41		0,67	0,67
2017	53,97	32,34	86,31	43,76	11,23	54,99			
2018	49,15	49	98,15	31,46	9,21	40,67	0,67		0,67
2019	75,96	41,36	117,32	28,87	17,09	45,96		2,1	2,1
2020	73,34	18,18	91,52	45,83	12,08	57,91	0,25	2,3	2,55
2021	101,13	27,59	128,72	12,97	3,24	16,21	3,8		3,8
Suma:	574,44	237,72	812,16	397,81	113,23	511,04	6,18	5,07	11,25

Tab. 17. Sposoby ograniczania szkód od zwierzyny w Nadleśnictwie Ostrołęka

Rok	Zabezpieczanie chemiczne	Zabezpieczanie mechaniczne	Grodzenia
	Powierzchnia (ha)		
2012		13,63	5,84
2013		9,63	10,08
2014		32,21	4,17
2015	4,26	49,51	5,13
2016		100,37	10,5
2017	53,25	169,47	6,64
2018	9,75	198,35	24,14
2019	52,15	176,46	6,66
2020	135,55	107,12	1,08
2021	144,12	59,73	0,85
Razem	399,08	916,48	75,09

6.2. Szkody spowodowane przez pożary

Nadleśnictwo Ostrołęka zaliczone jest do I kategorii zagrożenia pożarowego. W ubiegłym dziesięcioleciu zarejestrowano 54 pożary o łącznej powierzchni 29,89 ha (tabela nr 18).

Średnia wielkość pożaru wyniosła 0,54 ha, gdyby wyłączyć pożar z 2014 r., średnia wyniosłaby 0,16 ha.

Tab. 18. Pożary lasu w Nadleśnictwie Ostrołęka

Rok	Ilość (szt.)	Pow. (ha)	Przyczyna							
			Nieostrożność dorosłych	Podpalenie	Linie energetyczne	Rekreacja	Wyfadowania atmosferyczne	Ponowny zapłon	Transport drogowy	Nieustalona
2012	4	1,61	4							
2013	5	0,13	3		1					1
2014	9	21,11	1	1	1	2	1			3
2015	13	1,6		3				1		9
2016	7	0,93				1			1	5
2017	2	0,24		2						
2018	6	1,89		2	1					3
2019	4	0,52	1	1	2					
2020	2	1,48	1	1						
2021	2	0,38	1		1					
RA-ZEM	54	29,89	11	10	6	3	1	1	1	21

Ogólnie niska liczba pożarów oraz ich przeciętna wielkość jest efektem ciągle rozbudowywanej infrastruktury zabezpieczenia pożarowego lasów.

Na szczególną uwagę zasługują dobra jakość dojazdów pożarowych oraz zabezpieczenie w wodę. Monitoring pożarowy oparty jest na trzech dostrzegalniach wyposażonych w kamery, funkcjonujące w ramach wizyjnego monitoringu z systemem smoke detection.

6.3. Szkody spowodowane przez czynniki abiotyczne

Szkody od wiatru w ubiegłym dziesięcioleciu, przyjmowały najczęściej charakter rozproszony, poza rokiem 2015, gdzie rozmiar szkód stał się powodem do zwiększenia użytkowania głównego (aneks do PUL z 09.12.2016 r.). Anomalie klimatyczne jak silne wiatry, okresy przedłużającej się suszy, gradobicia, późne przymrozki zdarzają się coraz częściej, w efekcie przekłada się to na powierzchnię drzewostanów uszkodzonych, co przedstawia poniższa tabela.

Tab. 19. Uszkodzenia od czynników klimatycznych w Nadleśnictwie Ostrołęka

Rok	Rodzaj czynnika						
	Susza, obniżenie poziomu wód	Silne wiatry, huragany i trąby powietrzne		Zmrozenia [ha]	Podtopienia [ha]	Razem	
	(ha)	(m ³)	(ha)	(ha)	(ha)	(m ³)	ha
2012		3 390				3 390	0
2013		676	0,5		0,55	676	1,05
2014		323		3,1	59,47	323	62,57
2015	6,08	31 463	96,16			31 463	102,24
2016		19 835	10,25			19 835	10,25
2017		1 779	0,55		4,13	1 779	4,68
2018		3 911	4,95		10,93	3 911	15,88
2019	0,84	1 843	0,15	2,57	2,21	1 843	5,77
2020*		1 754	33,94			1 754	33,94
2021		1 124	0,05		0,22	1 034	0,27
Razem	6,92	66 098	146,55	5,67	77,51	66 098	236,65

*- Grad 416,94

Oprócz czynników przedstawionych w tabeli należy wymienić szkody spowodowane opadami gradu, które w 2020 r. wystąpiły na powierzchni 416,94 ha.

6.4. Szkody spowodowane przez czynniki biotyczne

Istotnym zagrożeniem drzewostanów Nadleśnictwa Ostrołęka są szkodniki pierwotne sosny. Powodem tego jest struktura gatunkowa i wiekowa drzewostanów oraz przemieszanie kompleksów leśnych z dużą ilością lasów niepaństwowych.

Po długim okresie braku zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych, w analizowanym okresie nastąpił znaczący wzrost tego zagrożenia. W leśnictwie Czerwin w 2014 roku wykonano zabieg ratowniczy na powierzchni 90,56ha (miernikowce) a w 2018 roku konieczne było wykonanie zabiegu ratowniczego przeciwko brudnicy mniszce na powierzchni 447 ha.

Obserwacje roku bieżącego wskazują również na narastający problem ze strony boreczników. Ponadto w ostatnich trzech latach nastąpił zauważalny wzrost szkód ze strony kornika ostrożnego w drzewostanach różnego wieku oraz smolika znaczonego w uprawach.

7. POZOSTAŁE DZIAŁY GOSPODARKI LEŚNEJ

7.1. Gospodarka łowiecka

Nadleśnictwo Ostrołęka należy do Rejonu Hodowlanego nr 4 „Kurpie Zachodnie”, który tworzą nadleśnictwa: Ostrołęka, Parciaki, Myszyniec, Przasnysz. Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany obowiązuje na lata 2017-2027. Rolę koordynatora Rejonu pełni Nadleśniczy Nadleśnictwa Parciaki.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Ostrołęka zatwierdza RPŁ dla 19 obwodów łowieckich (3 leśne i 16 polnych).

Tab. 20. Stan zwierzyny grubej w Nadleśnictwie Ostrołęka

Stan na 10 marca roku:	Łoś	Jeleń europejski	Sarna	Dzik
2012	49	178	1204	468
2013	50	189	1279	451
2014	57	163	1214	409
2015	59	174	1211	407
2016	81	240	1345	332
2017	86	233	1418	224
2018	94	231	1512	130
2019	94	253	1530	130
2020	130	260	1669	133
2021	157	299	1963	99
Średniorocznie	86	222	1435	278
Docelowy stan wg WŁPH	99	240	2325	112

Zestawienie liczebności zwierzyny grubej (tabela nr 20) wskazuje, że w przypadku łosia i jelenia stany ilościowe zbliżone są do wartości docelowych określonych w wieloletnim łowieckim planie hodowlanym (WŁPH). W przypadku dzika są znacznie przekroczone, natomiast populację sarny należy sukcesywnie odbudowywać. Dla sarny i jelenia WŁPH został opracowany na średnim poziomie ilościowym, a dla dzika – na najniższym poziomie wynikającym z obowiązujących przepisów (zagęszczenie dzika na poziomie 1 osobnika na 1000 ha powierzchni obwodu).

Tab. 21. Pozyskanie zwierzyny grubej w poszczególnych sezonach

SEZON	Łoś	Jeleń europejski	Sarna	Dzik
2012/2013	0	39	143	187
2013/2014	0	54	173	156
2014/2015	0	46	189	210
2015/2016	0	58	192	226
2016/2017	0	58	192	276
2017/2018	0	68	220	231
2018/2019	0	72	204	257
2019/2020	0	65	221	267
2020/2021	0	68	205	185
2021/2022	0	81	158	133
Średniorocznie	0	61	190	213

Z powyższej tabeli wynika, że ilość pozyskiwanego jelenia sukcesywnie wzrasta, co świadczy o wzroście jego populacji, ale przede wszystkim o konieczności ograniczenia szkód w uprawach i młodnikach.

Odstrzał sarny jest utrzymywany na poziomie godzącym zarówno ograniczenie szkód jak i potrzebę odbudowywania populacji.

W przypadku dzika w analizowanym okresie pomimo zwiększenia pozyskania nadal utrzymuje się istotna liczebność populacji, która jest zbyt wysoka w świetle walki z ASF, co wymaga dalszej intensyfikacji jego odstrzału.

7.2. Gospodarka łąkowo-rolna

Grunty rolne zajmują w Nadleśnictwie Ostrolęka powierzchnię 242,16 ha (1,4%). Większość z nich jest użytkowana w ramach delegalizacji pracowniczych (57,68 ha) lub umów dzierżawy (174,38 ha). Pozostała powierzchnia gruntów rolnych (10,10 ha) nie jest objęta użytkowaniem ze względu na utrudnienia w gospodarowaniu (m.in. sezonowe podtopienia).

7.3. Użytkowanie uboczne

W ramach użytkowania ubocznego Nadleśnictwo w okresie przedświątecznym udostępnia do sprzedaży przeciętnie około 100 szt. drzewek świerka (choinki) oraz stroisz świerkowy. Nadleśnictwo udostępnia lasy lokalnej społeczności do zbiorów płodów runa leśnego, w tym, w jednym przypadku w formie komercyjnej (zawarta umowa). Wyżej wspomniany zbiór płodów runa leśnego nie ma negatywnego wpływu na stan środowiska leśnego.

7.4. Działalność dodatkowa

Nadleśnictwo Ostrolęka wydzierżawia grunty pod wydobycie kopalin pospolitych: piasków i żwirów w rozmiarze (stan na 31.12.2021 r.) 20,08 ha. Grunty wydzierżawiono przetargowo dwóm dzierżawcom: Agro-Krusz Sp. z o.o. i CEMEX Polska S.A. Przychody z tego tytułu w omawianym okresie wyniosły 8 386 tys. zł. Łączna powierzchnia z udokumentowanych złóż kopalin pospolitych wynosi ok. 80 ha, z czego znacząca większość została wyeksploatowana i zrehabilitowana.

8. INWESTYCJE I REMONTY

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. infrastrukturę lokalową w tym mieszkaniową w Nadleśnictwie Ostrołęka tworzy 16 budynków w tym 5 administracyjno-biurowych (siedziba nadleśnictwa oraz 4 budynki kancelaryjne) i 11 mieszkalnych. Spośród budynków mieszkalnych 1 zakwalifikowano jako zbędny oraz 5 do zmiany przeznaczenia na budynek zbędny z odroczonego terminem tj. z chwilą przejścia leśniczego na emeryturę (art. 40a UoL).

Koszty remontów i utrzymania budynków i budowli w ubiegłym dziesięcioleciu wyniosły 1 272 609,10 zł (tabela nr 22), przy czym koszty utrzymania budynków mieszkalnych stanowiły 41% tej kwoty.

Tab. 22. Remonty i utrzymanie budynków i budowli Nadleśnictwa Ostrołęka w latach 2012-2021

Rok	Koszty [zł]
2012	166 861,02
2013	45 388,84
2014	173 131,74
2015	45 612,80
2016	64 269,86
2017	164 432,17
2018	82 461,52
2019	121 121,45
2020	242 858,58
2021	166 471,12
Ogółem:	1 272 609,10

W ubiegłym dziesięcioleciu Nadleśnictwo prowadziło przede wszystkim inwestycje (tabela nr 23), których celem była poprawa stanu sieci drogowej terenów leśnych. Na ten cel przeznaczono ponad 7 milionów zł, co stanowi 60% ogółu inwestycji w tym okresie.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 pn. „Odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych” w latach 2012-2013 przebudowano 18,01 km dróg z dofinansowaniem w wysokości ok. 2 milionów złotych.

Ponadto znaczny udział w kosztach inwestycyjnych zajmuje modernizacja budynku biurowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w 2012 roku. Ostatnie lata minionego 10-lecia w inwestycjach zdominowała budowa budynków adm.-biurowych tzw. samodzielnych kancelarii dla 10-ciu leśnictw (3 budynki dwukancelaryjne, 1 budynek czterokancelaryjny). Pozostałe koszty inwestycyjne związane były m.in. z poprawą stanu infrastruktury ppoż., infrastruktury turystyczno-edukacyjnej oraz towarzyszącej przy funkcjonujących leśniczówkach.

Tab. 23. Inwestycje Nadleśnictwa Ostrołęka w latach 2012-2021

Rok	Nazwa zadania	Koszt (zł)
2012	Modernizacja budynku biurowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą	2 033 933,96
	Przebudowa dróg gospodarczych i dojazdów pożarowych	1 021 223,40
Razem		3 055 157,36
2013	Infrastruktura edukacyjna – urządzenie ogrodu dydaktyczno-edukacyjnego	335 839,56
	Przebudowa dróg gospodarczych i dojazdów pożarowych	3 118 369,50
	Infrastruktura towarzysząca przy leśniczówkach	37 587,17
Razem		3 491 796,23
2014	Przebudowa dojazdów pożarowych	914 883,55
Razem		914 883,55
2015	Przebudowa dróg gospodarczych i dojazdów pożarowych	737 597,77
	Infrastruktura towarzysząca przy budynkach adm.-biur.	47 790,00
Razem		785 387,77
2016	Budowa studni głębinowej ppoż. w L. Wyszel	61 577,00
	Przebudowa dróg gospodarczych i dojazdów pożarowych	975 882,66
	Wykonanie miejsca postoju pojazdów w L. Dąbrówka	37 913,85
Razem		1 075 373,51
2017	Budowa dwóch bud. adm.-biur kancelarii leśnictw	620 421,90
	Budowa zjazdu z drogi 100P w L. Gutowo	15 480,29
Razem		635 902,19
2018	Budowa budynku administracyjno-biurowego kancelarii dla czterech leśnictw: Przysań, Rzańec, Zabiele i Olszewo-Borki	607 291,43
	Przebudowa miejsca postoju pojazdów w L. Dąbrówka	32 535,00
	Przebudowa ciągów pieszych w ogrodzie dydaktycznym	64 560,00
	Dokumentacja proj. kosztorysowa budowy dwóch budynków samodzielnych kancelarii	39976,6
Razem		744 363,03
2019	Odtworzenie prawidłowych stosunków wodnych części obszaru zlewni rzeki Narew na potrzeby wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w Leśnictwie Borawe	296 868,28
	Przebudowa dojazdu pożarowego nr 34P w L. Borawe	495 041,03
	Rozbudowa systemu klimatyzacji pomieszczeń w budynku administracyjno-biurowym nadleśnictwa	19 156,14
Razem		811 065,45
2020	Zabezpieczenie ujęć wody dla celów ppoż.	7122,18
	Montaż stacji uzdatniania wody wraz z towarzyszącą armaturą oraz zmiana instalacji wodnej i kanalizacyjnej w budynku leśniczówki Gutowo	12 592,84
	Instalacja klimatyzacji do serwerowni budynku nadleśnictwa	13 625,04
Razem		33 340,06
2021	Budowa budynku adm.-biur. kancelarii dla leśnictw Łodziska i Łęg	647 493,80
	Aktualizacja dokumentacji proj.-kosztorysowa przebudowy dojazdów pożarowych	9 310,50
	Budowa oczyszczalni ścieków w L. Przysań	12 600,20
	Dokumentacja miejsca postoju pojazdów w L. Olszewo-Borki	4 212,75
Razem		673 617,25
Ogółem wartość inwestycji za okres 2012-2021		12 220 886,40

Wymienione w poszczególnych latach inwestycje zostały pogrupowane tematycznie. W minionym dziesięcioleciu w ramach zadań inwestycyjnych dokonano również szeregu zakupów inwestycyjnych, które nie zostały ujęte w tabeli.

9. OCENA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo Ostrolęka leży w zasięgu trzech obszarów Natura 2000 (tabela nr 24). Pozostałe formy ochrony przyrody to: rezerwat przyrody Olsy Płoszyckie, strefa ochronna wokół gniazda oraz pomniki przyrody (tabela nr 25).

Tab. 24. Obszary Natura 2000 na terenie Nadleśnictwa Ostrolęka

Nazwa obszaru	Symbol wg SDF	Województwo	Powierzchnia (ha)
Puszcza Biała	PLB140007*	mazowieckie	130
Dolina Dolnej Narwi	PLB140014*	mazowieckie	511
Doliny Omulwi i Płodownicy	PLB140005*	mazowieckie	186

*Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków

Obszary Natura 2000 posiadają zatwierdzone Plany Zadań Ochronnych (PZO). Gospodarka prowadzona przez Nadleśnictwo Ostrolęka w minionym dziesięcioleciu nie kolidowała z zapisami PZO.

Wszelkie zadania zapisane w PZO dla obszarów Natura 2000 były realizowane przez nadleśnictwo w tym:

- dla obszaru Doliny Omulwi i Płodownicy utrzymanie w granicach obszaru Natura 2000 co najmniej 10% (w odniesieniu do powierzchni ogólnej siedlisk Bs, Bśw, BMśw) udziału zrębów, upraw do wieku 15 lat, pasów ppoż.(dot.gat.Lelek,Lerka)
- dla obszaru Puszczy Białej w przypadku Dzięcioła czarnego pozostawienie w lesie drzew dziuplastych oraz drzew grubych, o pierśnicy powyżej 30cm grubości.

Bezpośrednio, maksymalnie na 5 dni przed wykonaniem zabiegu w wydzieleniach gdzie przeciętna pierśnica drzewostanu wynosi ponad 20 cm, przeprowadzano przegląd drzewostanu pod kątem stwierdzenia lęgów dzięcioła czarnego. Przegląd odbywał się poprzez obejście całego wydzielenia po równoległych trasach odległych od siebie maksymalnie 50m oraz nasłuch i obserwację. W przypadku stwierdzenia zasiedlenia drzewa odłożono wykonanie zabiegu przynajmniej na części wydzielenia w promieniu do 50m od dziupli na okres pozalęgowy (sierpień – luty)

Tab. 25. Pozostałe formy ochrony przyrody w Nadleśnictwie Ostrołęka

Lp.	Forma ochrony	Podstawa prawna utworzenia / Akt zmieniający	Publikator	Pow. w ha
1	Rezerwat przyrody Olsy Płoszyckie	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 lipca 1997 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody Ekspertyza wstrzymująca zabiegi z dnia 14.07.2014r znak spr.WPN-I.6205.158.2014.AZ	M.P. z 1997 r. Nr 56, poz. 544	140,8600 (Brak obowiązującego Planu ochrony)
2	Ochrona strefowa bielek	Decyzja Dyrektora RDOŚ w Warszawie	WPN-I.6442.8.2020.MK.2	Strefa ochrony ścisłej 16,99, strefa ochrony okresowej 54,61
3	Pomniki przyrody	Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Ostrołęka znajduje się 6 pomników przyrody, w tym: 5 pojedynczych drzew, 1 grupy drzew,		

10. OCENA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU EDUKACJI LEŚNEJ SPOŁECZEŃSTWA

Działalnością edukacyjną w Nadleśnictwie Ostrołęka w latach 2012-2021 zostało objętych ponad 40 tys. osób, z czego w zdecydowanej większości były to młodzież szkolna (46%) oraz dzieci przedszkolne (38%).

Największym zainteresowaniem cieszyły się spotkania z leśnikiem w placówkach oświatowych oraz lekcje terenowe. Pracownicy Nadleśnictwa Ostrołęka brali czynny udział w licznych akcjach i imprezach okolicznościowych (np. festyny, dożynki, targi itp.).

Wybrane zajęcia z zakresu edukacji leśnej zrealizowane lub współrealizowane przez Nadleśnictwo Ostrołęka:

- Rajd Przyrodniczy „Pomniki Przyrody naszej Małej Ojczyzny” (Szkolne Koło Towarzystwa Przyjaciół Lasu przy Szkole Podstawowej w Rzekuniu),
 - Kurpiowskie Targi Rolnicze (MODR Warszawa),
 - Akcja #sadziMY,
 - Międzypowiatowy Konkurs Ekologiczny „Zielono Mi” (Zespół Szkół Powiatowych w Kadzidle),
 - „Las pełen energii” (PGE Polska Grupa Energetyczna),
 - Spotkania z leśnikami w szkołach,
 - Zimowe dokarmianie zwierząt,
 - „Noc sów” (Szkolne Koło Towarzystwa Przyjaciół Lasu przy Szkole Podstawowej w Rzekuniu),
 - „Dni przedsiębiorczości” (II Społeczne Liceum Ogólnokształcące im. T. Halika w Ostrołęce),

- „Dzień Służb Mundurowych” (Komenda Miejska Policji w Ostrołęce),
- Konkurs „Eko-zwierzaki z naszych lasów” (Przedszkole Miejskie nr 17 w Ostrołęce),
- Konkurs „Las bliżej nas” (Szkoła Podstawowa w Rzekuniu),
- Konkurs „Rośliny leśne” (Szkoła Podstawowa w Nasiadkach),
- Akcja „Ratujmy kasztanowce” (Szkoła Podstawowa w Rzekuniu).

Nadleśnictwo Ostrołęka posiada w swojej ofercie dwa obiekty edukacyjne, które zamierza dalej utrzymywać, regularnie remontować oraz względnie rozbudowywać. Na ofertę edukacyjną składają się:

- otwarty w 2014 r. Ogród dydaktyczny im. Towarzystwa Przyjaciół Lasu jest namiastką prawdziwego lasu w sercu ponad 50-cio tysięcznego miasta. Ogród znajduje się przy siedzibie Nadleśnictwa Ostrołęka i został stworzony w celu prowadzenia zajęć edukacyjnych bezpośrednio w mieście. Wiele szkół i ośrodków nie ma możliwości transportu poza miasto, dlatego też obiekt ten umożliwia przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej w mieście. Ogród dydaktyczny to bogactwo gatunków roślin. Tworzy go blisko 4000 szt. pnączy, krzewinek, bylin i paproci. W doborze roślin dużą uwagę przywiązywano do tworzenia nasadzeń składających się z rodzimych gatunków drzew i krzewów. Łącznie jest ich tu ponad 700 szt. Na terenie ogrodu zaprojektowano także modelowe sztuczne zimowisko dla ptaków i gadów.

W zieleń umiejętnie wkomponowano tematyczne tablice edukacyjne oraz tabliczki z opisami roślin. Znajduje się tu także altana, gdzie uczestnicy mają możliwość zorganizowania pikniku i krótkiego odpoczynku.

- ścieżka dydaktyczna w leśnictwie Łęg. Dzięki znajdującej się tu dużej wiacie turystycznej z miejscem na ognisko jest ona często wybieranym miejscem do spędzania wolnego czasu przez indywidualnych uczestników oraz grupy zorganizowane. Na wyposażonej ze środków zewnętrznych w 2011 r. ścieżce znajdują się tablice i urządzenia edukacyjne ułatwiające prowadzenie zajęć.

Nadleśnictwo Ostrołęka w latach 2012-2021 wydało następujące publikacje:

- ilustrowana broszurka „Nadleśnictwo Ostrołęka”, w której zawarto krótką charakterystykę jednostki i ścieżki edukacyjnej w Leśnictwie Łęg oraz mapę, realizacja: AGA PRESS,

- ilustrowany folder „Nadleśnictwo Ostrołęka” z opisem ostrołęckich lasów, historii Nadleśnictwa, regionu kurpiowskiego, położenia i zasięgu Nadleśnictwa, ochrony przyrody walorów edukacyjnych i turystycznych oraz prowadzonej gospodarki leśnej, realizacja: AGA PRESS,

- fotocast „Nadleśnictwo Ostrołęka Historia zapisana w drewnie” (prezentacja video na płycie CD).

Publikacje obce:

- „Puszcza Zielona. Przyroda, folklor, historia”, Wydawnictwo Aleksander, Pułtusk, 2013.

11. LASY NIEPAŃSTWOWE

Nadleśnictwo Ostrołęka sprawuje nadzór nad gospodarką w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa zgodnie z zawartymi porozumieniami ze Starostami Makowskim i Ostrołęckim oraz Prezydentem Miasta Ostrołęka. Nadzór prowadzony jest w oparciu o leśnictwa łączone tj. lasy państwowe i niepaństwowe, gdzie powierzchnia lasów niepaństwowych w tych leśnictwach waha się od 139,78 ha do 5.970,97 ha.

Wszystkie obręby ewidencyjne, na których występują lasy niebędące własnością Skarbu Państwa, a objęte nadzorem, wg stanu na 01.01.2022 r. będą objęte aktualnym UPUL.

Tab. 26. Powierzchnia lasów nadzorowanych

Lp.	Powiat	Powierzchnia przekazana w nadzór w ha	Liczba obrębów ewid.
1.	makowski	4.362,92	50
2.	ostrołęcki	16.885,16	206
3.	Miasto Ostrołęka	441,02	7
Razem:		21.689,10	263

12. WNIOSKI

Podstawowe parametry charakteryzujące zasoby leśne w zarządzie Nadleśnictwa Ostrołęka na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci przyjmują coraz wyższe wartości.

W ostatnim analizowanym dziesięcioleciu zasobność drzewostanów wzrosła o 9 m³/ha i aktualnie wynosi 226 m³/ha. Średni wiek drzewostanów wzrósł o 5 lat i aktualnie wynosi 61 lat.

Wzrost pozyskania realizowany w poszczególnych rewizjach PUL nie przyniósł negatywnych skutków dla zasobów drzewnych Nadleśnictwa Ostrołęka.

Tab. 27. Porównanie wskaźników zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Ostrołęka

Lp.	Wskaźniki	Jedn.	Stan na 01.10.1979	Stan na 01.01.1992	Stan na 01.01.2002	Stan na 01.01.2012	Stan na 01.01.2022
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Powierzchnia leśna zal. i nie zal.	ha	15399	15926	15991	16044	16141,2 ₄
2.	Zasoby miąższości	m ³	2155181	2455167	3077185	3489193	3654787
3.	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasach wieku						
	IIa	m ³	68	78	83	95	127
	IIb	m ³	156	148	148	162	163
	IIIa	m ³	201	194	209	198	212
	IIIb	m ³	224	219	245	238	228
	IVa	m ³	233	246	266	266	245
	IVb	m ³	258	243	292	287	273
	Va	m ³	258	262	282	310	309
	Vb	m ³	246	256	291	319	354
	VI	m ³	241	234	292	368	368
	VII i starsze	m ³	254	262	285	342	353
	KO	m ³	b.d.	b.d.	b.d.	-	297
	KDO	m ³	-	-	204	230	314
	BP	m ³	-	-	-	261	
4.	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezalesionej)	m ³	140	156	193	217	226
5.	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	42	44	50	56	61
6.	Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha – tablicowy	m ³	b.d.	5,96	6,36	5,90	5,5
7.	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,49	1,23	1,38	b.d.	2,1
8.	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,72	1,27	2,40	b.d.	3,9
9.	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	3,29	6,30	6,28	b.d.	7,02

Ostrołęka, 30 listopada 2021 r.

NADLEŚNICZY
Nadleśnictwa Ostrołęka
Zdzisław Gadomski

7.3. Koreferat wykonawcy planu

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

KOREFERAT

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie

do analizy gospodarki leśnej

Nadleśnictwa Ostrołęka

w latach 2012 - 2021

Wykonało:

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Olsztynie**

I. Wstęp

Koreferat do analizy gospodarki leśnej opracowano za lata 2012-2021.

II. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Ostrołęka wg stanu na 01.01.2021 r. wynosi 16 796,7975 ha i nie różni się od powierzchni wykazywanej przez Nadleśnictwo. Istnieją natomiast niewielkie różnice w poszczególnych kategoriach użytków gruntowych pomiędzy danymi zawartymi w projekcie planu urządzenia lasu a ewidencją SILP, na podstawie której przedstawiono dane w referacie Nadleśniczego. Jest to wynik protokołu rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym na gruncie a zapisami ewidencyjnymi. Zaproponowane zmiany w kategoriach użytków gruntowych zostały zaakceptowane i będą przeklasyfikowane do końca 2021 r. stanowiąc stan wyjściowy w projekcie pul.

III. Analiza realizacji cięć rębnych i pielęgnacyjnych.

Analizę użytkowania zasobów drzewnych wykonano w oparciu o sprawozdania roczne z lat 2012-2021.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej nie wnosi zastrzeżeń do zamieszczonych danych dotyczących użytkowania lasu i związanych z tym wyliczeń oraz porównań z etatem wynikającym z planu urządzenia lasu.

Zestawienie zbiorcze użytkowania rębego i przedrębego w porównaniu z etatem według kategorii cięć przedstawiono poniżej. W danych z planowanego etatu uwzględniono aneks użytków przedrębnych w ilości 30 000 m³ netto.

Okres gosp.	Użytki											ogółem m ³
	rębne				przedrębne							
	ha	m ³	przygodne	razem	czyszczenia		trzebieże		przygodne	razem		
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
wykonanie za ubiegły okres												
Ogółem	1212,07	260431	10035	270466	474,29	1841	10458,71	459953	41605	503399	773865	
Etat za ubiegły okres	1351,13	310995	-	310995	522,95	9955	10448,26	454050	-	464005	775000	
% wykonania	89,7	83,7	-	87,0	90,7	18,5	100,1	101,3	-	108,5	99,9	

W referacie Nadleśniczego szczegółowo omówiono zagadnienia dotyczące użytkowania zasobów drzewnych zarówno w części opisowej jak i tabelarycznej.

W analizowanym okresie Nadleśnictwo pozyskiwało przeciętnie 77 387 m³ netto rocznie. W poszczególnych latach pozyskanie rozłożone było dość nierównomiernie. Najniższe pozyskanie miało miejsce w 2021 roku i wynosiło 67 979 m³, co stanowiło 88% przeciętnego pozyskania. Najwięcej, bo 91 964 m³ pozyskano w roku 2015. Stanowi to około 119% przeciętnego rocznego pozyskania.

Miąższościowy etat cięć użytków rębnych zrealizowano w 84%, natomiast etat powierzchniowy kształtował się na poziomie 90%.

Czyszczenia z pozyskaniem miąższości wykonano na powierzchni 474,29 ha, co stanowi 91% w stosunku do powierzchni projektowanej. Powierzchnia cięć pielęgnacyjnych gdzie nie pozyskano miąższości została odnotowana w wykonaniu planu hodowli.

Trzebieże ogółem (I nawrót) wykonano na powierzchni 10 458,71 ha, co stanowi 100% w stosunku do powierzchni planowanej wynoszącej 10 448,26 ha.

W użytkowaniu przygodnym, w kategorii użytków przedrębnych pozyskano 41 605 m³ netto. Ogółem użytki przygodne w rozmiarze 51 640 m³ stanowiły około 6,7 % całkowitego pozyskania. Na ten procent złożyły się między innymi niekorzystne warunki klimatyczne i wodne.

Pozyskanie miąższości w użytkowaniu rębnym i przedrębnym w ubiegłym 10-leciu stanowiło nieco ponad 103% przyrostu tablicowego.

W trakcie prac taksacyjnych nie stwierdzono widocznych zmian w drzewostanach pod względem zwarcia (z wyjątkiem drzewostanów uszkodzonych). Nie stwierdzono także zaniedbań w wykonywaniu czyszczeń.

IV. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu.

Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu oraz porównanie ich z planowanymi zadaniami przedstawia poniższa tabela.

1	Odnowienia i zalesienia						Pielęgnowanie						13	14		
	otwarte		pod osłoną				poprawki i uzupełnienia	wprowadzenie podszytów	gleby	upraw	młodników	nawożenie			specjalne zabiegi agrotechniczne	lokalna regulacja stosunków wodnych
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia	dolesienia luk i przerzedzeń	2										
Powierzchnia zredukowana - ha																
Wykonanie za ubiegły okres																
Ogółem	814,81	13,77	112,9	-	22,13	46,69	-	1029,29	765,50	1123,71	-	1051,22	-			
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	937,84	0,69	123,72	-	0,68	110,40	-	1138,58	895,93	1107,50	-	1184,90	-			
% wykonania	84	-	91	-	-	42	-	90	85	101	-	89	-			

Ocenę wykonanych prac z zakresu hodowli lasu przeprowadzono w oparciu o rozliczenie powierzchni drzewostanów w KO, KDO oraz powierzchni leśnych niezalesionych zaewidencjonowanych wg stanu na 1.01.2022 r.

Zręby zostały w trakcie planu odnowione, a drzewostany przewidziane do przebudowy uproduktywione i według stanu na 1.01.2022 r. stanowią uprawy na powierzchniach otwartych. Drzewostany w KO i KDO na dzień 1.01.2012 r. były zinwentaryzowane na powierzchni 83,48 ha. Według stanu na 1.01.2022 r. drzewostany w KO i KDO występują na 169,64 ha.

Wykonanie prac odnowieniowych na poziomie 84% wynika głównie z niewykonania powierzchniowego użytków rębnych oraz z racji przelegiwania zrębów w ramach profilaktyki ograniczania szkód od szeliniaka sosnowca i zainicjowania odnowień naturalnych. W ubiegłym dziesięcioleciu w sposób naturalny odnowiono 160,15 ha.

Z ubiegłego okresu pozostało do odnowienia 168,80 ha zrębów. Halizn i płazowin podczas prac inwentaryzacyjnych nie stwierdzono.

Podsadzeń zgodnie z planem nie wprowadzano.

Znacznie przekroczona została zaplanowana powierzchnia zalesienia gruntów porolnych - były planowane na 0,69 ha, a wykonane na 13,77 ha.

Odnowienia i zalesienia wykonano zgodnie z typami drzewostanów na danych siedliskach.

Została przekroczona powierzchnia przewidziana na dolesienie luk i przerzedzeń - 22,13 ha w stosunku do planowanych 0,68 ha. Jest to efekt wykonania dolesień luk powstałych w drzewostanach dotkniętych szkodami spowodowanymi przez wiatr lub pożary oraz uproduktywienia powierzchni wynikających z prac geodezyjnych w ramach porządkowania granic wydzieleń na styku z gruntami innych własności.

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 46,69 ha, co w stosunku do zaplanowanej powierzchni 110,40 ha stanowi 42,29%.

Podszytów zgodnie z planem nie wprowadzano.

Pielęgnowanie gleby wykonano według potrzeb na 1 029,29 ha, co względem planowanej powierzchni wynoszącej 1 138,58 ha stanowi 90%.

Pielęgnowanie upraw wykonano według potrzeb na powierzchni 765,50 ha co stanowi 85% planu.

Pielęgnowanie młodników zrealizowano w 101% na powierzchni 1 123,71 ha.

Specjalne zabiegi agrotechniczne zrealizowano w 89% na powierzchni 1 051,22 ha.

Zgodnie z planem zabiegów nawożenia i melioracji wodnych nie wykonywano.

V. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu.

Szczegółową analizę stanu upraw na powierzchniach otwartych i upraw podokapowych omówiono w analizie gospodarki leśnej w rozdziale: „Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu”.

Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników na powierzchniach otwartych w Nadleśnictwie wynosi 0,97 i nieznacznie różni się od okresu ubiegłego (0,94). Upraw zgodnych ze składem gatunkowym jest 95,91% a częściowo zgodnych 4,09%. (94,19%). Nie stwierdzono upraw przepadłych oraz niezgodnych ze składem gatunkowym.

Uprawy podokapowe występują na powierzchni manipulacyjnej 229,49 ha w drzewostanach KO z przeciętnym zadrzewieniem 0,34 i jakością hodowlaną 12. W KDO o powierzchni 10,33 ha przeciętne zadrzewienie wynosi 0,24 a jakość hodowlana 12. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych zajmują powierzchnię 66,88 ha o przeciętnym zadrzewieniu 0,95 i jakości 11.

VI. Nasiennictwo i selekcja

Wyłączone drzewostany nasienne dla sosny zwyczajnej zajmują powierzchnię 24,68 ha. W Nadleśnictwie znajduje się również sosnowy drzewostan zachowawczy o powierzchni 15,05 ha. Gospodarcze drzewostany nasienne sosny zwyczajnej, brzozy brodawkowatej oraz dębu występują na powierzchni 984,26 ha. Niewielkie różnice powierzchni GDN-ów pomiędzy referatem Nadleśniczego a koreferatem wykonawcy projektu planu ul wynikają z korekty granic wydzieleń taksacyjnych oraz ponownego rozliczenia powierzchni.

W Nadleśnictwie znajduje się 16 bloków upraw pochodnych oraz jeden blok upraw zachowawczych So. Uprawy pochodne So zajmują powierzchnię 255,07 ha. Uprawy zachowawcze So zajmują powierzchnię 5,97 ha. Podobnie jak w przypadku GDN-ów, różnice powierzchni zawarte w referacie Nadleśniczego i koreferacie wykonawcy projektu planu

urządzenia lasu, wynikają z korekty granic wydziałów taksacyjnych oraz ponownego rozliczenia powierzchni.

Na gruntach Nadleśnictwa zlokalizowanych jest 9 drzew matecznych olszy czarnej. W Nadleśnictwie znajduje się także źródło nasion lipy.

VII. Szkółkarstwo

Nadleśnictwo Ostrołęka nie posiada szkółki leśnej.

VIII. Ochrona lasu

Zagrożenia, szkody oraz ich zwalczanie zostały szczegółowo omówione w rozdziale 6 „Analizy gospodarki leśnej za okres 2012-2021” oraz w referacie Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie.

W trakcie prac urzędniowych zinwentaryzowano 1 558,39 ha drzewostanów na gruntach porolnych występujących w pierwszym pokoleniu. Drzewostany te stanowią przeważnie jednogatunkowe monolity, w związku z powyższym są szczególnie narażone na niekorzystne działanie czynników biotycznych. W konsekwencji w najbliższym 10-leciu mogą stanowić poważny problem pod względem poprawnego utrzymania stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu.

IX. Ochrona przeciwpożarowa

Według aktualnych wyliczeń Nadleśnictwo Ostrołęka zostało zaliczone do I kategorii zagrożenia pożarowego.

X. Użytkowanie uboczne

Stan zwierzyny łownej (szczególnie wzrost populacji jeleni oraz łosi) sprawia, że szkody wyrządzone przez nią mogą lokalnie stanowić problem. Szkody wyrządzone przez zwierzynę zinwentaryzowano na powierzchni 682,43 ha, z czego uszkodzenia w drugim stopniu (21-50%) stanowią tylko 6%. Uszkodzeń w stopniu trzecim nie zinwentaryzowano.

Nadleśnictwo prowadziło pozyskanie choinek na poziomie ok. 100 sztuk rocznie.

X. Działalność dodatkowa

Nadleśnictwo Ostrołęka wydierżawia grunty o powierzchni 20,08 ha, pod wydobycie kopalin pospolitych: piasków i żwirów.

XI. Ocena wykonania zadań wynikających z POP

Zagadnienia ochrony przyrody zostały szczegółowo omówione w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa oraz w rozdziale 9 „Analizy gospodarki leśnej za okres 2012-2021” pt. „Ocena zadań z zakresu ochrony przyrody”.

XII. Infrastruktura techniczna

Inwestycje i remonty są prowadzone na miarę potrzeb i możliwości. Omówiono je szczegółowo w rozdziale 8 „Analizy gospodarki leśnej za okres 2012-2021”.

XIII. Edukacja leśna

Zagadnienia z tego zakresu przedstawiono w rozdziale 10 „Analizy gospodarki leśnej za okres 2012-2021” pt. „Ocena zadań wynikających z Programu Edukacji Leśnej Społeczeństwa”.

XIV. Porównanie pow. leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach u.l.

Po przeanalizowaniu tabeli XIII, warto podkreślić pozytywny fakt zwiększania się powierzchni leśnej w Nadleśnictwie.

Koreferat opracował:

Kierownik

Pracowni Urządzania Lasu

Sprawdził:

Z-ca Dyrektora

BUL i GL Oddział w Olsztynie

A. Radziszewski

mgr inż. Wojciech Radziszewski

mgr inż. Andrzej Biezuński

7.4. Referat kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Olsztynie

ZESPÓŁ OCHRONY LASU W OLSZTYNIE

ul. Marii Zientary – Malewskiej 51/53, 10-309 Olsztyn
tel. (089) 532 73 14
e-mail: zololsztyn@lasy.gov.pl
<http://www.zololsztyn.lasy.gov.pl>

REFERAT

KIEROWNIKA ZESPOŁU OCHRONY LASU W OLSZTYNIE

NA POSIEDZENIE NTG
NADLEŚNICTWA OSTROŁĘKA

Ostrołęka, 30 listopada 2021 r.

Zespół Ochrony Lasu w Olsztynie przedkłada informacje na posiedzenie NTG, dotyczące występowania w latach 2012–2021 w Nadleśnictwie Ostrołęka:

- szkodników owadzych,
- chorób grzybowych,
- szkód powodowanych przez zwierzyńę,
- szkód spowodowanych przez emisje przemysłowe, czynniki klimatyczne, zakłócenia stosunków wodnych,
- innych uszkodzeń,

oraz kierunki działań dotyczących ochrony lasu i oceny zagrożenia.

Nadleśnictwo ewidencjonuje, m.in. poprzez form. 3, 4, karty sygnalizacyjne IOL wszelkie zjawiska szkodotwórcze, zarówno powodowane przez przyrodę ożywioną jak i nieożywioną, które występują w lesie, a przede wszystkim mają wpływ na stanu zdrowotny lasu.

Poniżej ZOL przedstawia informacje (od 2012 roku) o występowaniu, zagrożeniu i ewentualnych skutkach występowania znaczących dla lasu szkodników owadzych, chorób grzybowych i innych czynników.

I Szkodniki owadzie (wg kart meldunkowych)

Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
		Występowanie	Ograniczanie
Strzygonia choinówka	2017	510,56	-
Boreczniki sosnowe	2021	5883,15	-
Brudnica mniszka	2016	290,25	-
	2017	1685,18	-
	2018	728,69	447,15
	2019	152,82	-
	2020	25,92	-
	2021	1450,00	-
Piędzik przedzimek i inne miernikowce	2012	109,93	-
	2013	76,00	-
	2014	90,56	90,56
Rozwalek korowiec	2020	6,81	-
Smolik drągwinowiec	2014	2,00	2,00
Opaślik sosnowiec	2017	4,30	-
Kornik drukarz	2019	0,55	0,55
Kornik modrzewiowiec	2019	2,36	-
	2018	0,89	0,89
	2019	3,86	3,66
	2020	67,86	67,86
Przypłaszczek granatek	2019	0,30	0,30
	2020	0,78	0,78

II Szkodniki upraw i szkółek

Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
		Występowanie	Ograniczanie
Szeliniaki	2009	40,35	27,35
	2010	3,60	3,60
	2011	7,74	2,40
	2012	28,72	10,63
	2013	56,54	8,31
	2014	34,58	34,58
	2015	10,64	10,64
	2017	8,95	8,95
	2018	2,03	2,03
Smolik znaczony	2012	16,3	16,3
	2013	6,26	6,26
	2014	1,70	1,50
	2015	2,17	2,17
	2016	4,06	4,06
	2017	3,30	3,30
	2018	129,95	129,95
	2019	61,28	61,28
	2020	38,71	38,71
	2021	31,53	31,53
Zwójki sosnowe	2019	3,12	-
Zwójki dębowe	2013	10,33	-
	2018	10,67	-
Chrabąszczowate (pędraki)	2013	0,20	-
Zwójki sosnowe	2017	8,73	-
	2018	15,55	-

III Choroby lasu powodowane przez grzyby pasożytnicze

Lp.	Choroba	Rok	Powierzchnia występowania [ha]	
			do 20 lat	powyżej 20 lat
Opieńkowa zgnilizna korzeni	2012	-	13,79	
	2013	-	35,60	
	2018	0,70	-	
	2019	1,05	-	
	2020	5,35	-	
Huba korzeni	2014	-	2,92	
	2016	0,10	0,19	
	2018	2,60	0,89	
	2019	-	0,05	
	2020	-	0,18	
Osutki sosny	2014	0,99	-	
	2017	25,25	-	

	2018	177,49	-
	2019	30,26	-
	2020	41,44	-
Osutki modrzewia	2017	0,19	-
Zamieranie pędów sosny	2019	60,13	-
	2020	17,62	-
Zamieranie olszy	2019	-	3,50

IV Szkody ze strony zwierzyny

Gatunek	Rok	Powierzchnia [ha]	
		Występowanie	Ograniczanie/ Zabezpieczanie
Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	2012	119,28	17,93
	2013	85,90	19,71
	2014	72,16	36,38
	2015	89,60	52,01
	2016	93,01	68,12
	2017	102,15	181,16
	2018	110,33	176,58
	2019	126,62	176,46
	2020	114,31	182,90
łoś	2012	-	-
	2013	14,30	-
	2014	30,24	-
	2015	28,05	8,94
	2016	50,07	42,75
	2017	38,75	48,20
	2018	28,46	55,91
	2019	37,75	59,64
	2020	35,76	65,00

V Szkody powodowane przez bobry

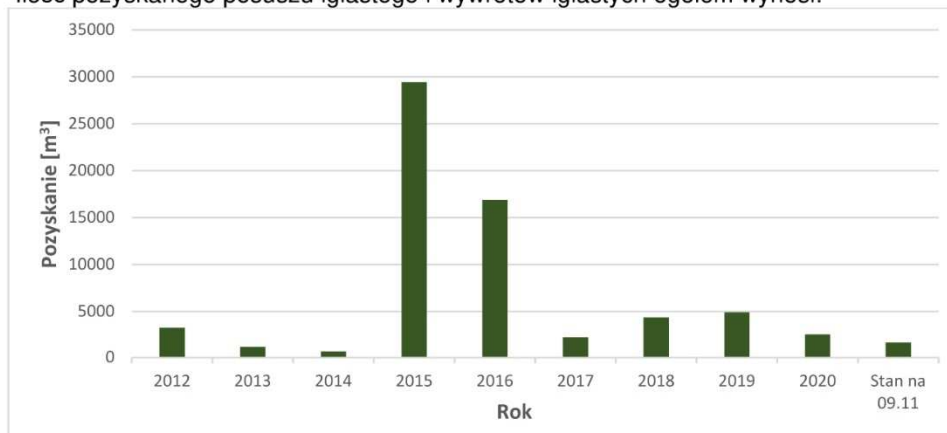
Rok	Powierzchnia występowania [ha]
2012	0,74
2013	2,28
2014	-
2015	0,40
2016	1,54
2017	0,4
2018	0,7
2019	1,01
2020	1,91

VI Pozostałe czynniki abiotyczne

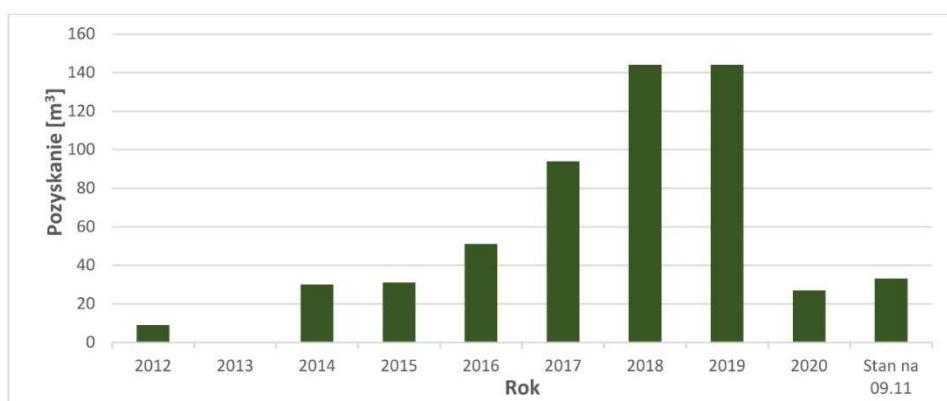
Czynnik szkodliwy	Rok	Powierzchnia występowania [ha]	
		do 20 lat	powyżej 20 lat
Podtopienia i zalania	2012	10,27	88,49
	2013	6,94	63,36
	2014	-	59,47
	2017	4,13	-
	2018	-	10,93
	2019	2,21	-
Obniżenie poziomu wód, susza	2015	6,00	0,08
	2019	0,84	-
Oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie	2019	9,79	-
Zmrożenia, zwarzenia	2014	3,10	-
	2019	-	2,57
Wiatr	2013	-	0,50
	2015	-	96,16
	2016	-	10,25
	2018	-	4,95
	2019	-	0,15
	2020	0,06	33,88
Śnieg	2017	2,56	0,37
	2018	0,18	-
Grad	2020	42,48	374,46
Pożar	2013	0,91	0,05
	2014	20,48	1,34
	2015	0,87	0,77
	2016	0,55	0,38
	2017	0,19	0,05
	2018	0,24	1,64
	2019	-	0,79
	2020	-	1,48

VII Szkodniki wtórne

Ilość pozyskanego posuszu iglastego i wywrotów iglastych ogółem wynosi:

Ilość pozyskanego posuszu świerkowego ogółem wynosi:

VIII Wnioski:

- **Nadleśnictwo terminowo wywiązuje się ze wszystkich kontroli zagrożeń, do których wykonywania zobowiązują zapisy w IOL.**
- W drzewostanach Nadleśnictwa Ostrołęka wytyczono strefy stałych ognisk gradacyjnych szkodników pierwotnych sosny, a zatem drzewostany Nadleśnictwa są bezpośrednio narażone na wystąpienie oraz szkody ze strony foliofagów sosny.
- W latach ubiegłych stwierdzono zagrożenia ze strony brudnicy mniszki, przy czym na przestrzeni ostatnich lat obserwowane jest skokowe występowanie szkodnika. Największe zagrożenie określono w 2017 (1 685,18 ha) oraz w 2018 (728,69 ha). Zabieg ograniczania liczebności gąsienic brudnicy mniszki wykonywano jedynie w 2018 roku na powierzchni

447,15 ha. Jak wynika z tegorocznych obserwacji, zagrożenie na 2022 rok określono na 1450 ha, jednak większość powierzchni (1400 ha) dotyczy stopnia ostrzegawczego. **Ponadto wstępna ocena występowania boreczników sosnowych (obserwacje wykonane w roku bieżącym na podstawie defoliacji koron sosen) wykazała zagrożenie na 5883,15 ha.**

- Zagrożenie ze strony strzygonii choinówki występowało w 2017 roku na powierzchni 510,56 ha. Nie wykonywano zabiegów ograniczających liczebność gąsienic.
- W drzewostanach z udziałem gatunków liściastych owadami o największym znaczeniu w powstawaniu defoliacji były miernikowce (ich występowanie stwierdzono na niewielkich powierzchniach w latach 2012-2014), a w 2014 roku wykonano zabieg ograniczania liczebności gąsienic na powierzchni 90,56 ha.
- Udział drzewostanów założonych na gruntach porolnych w Nadleśnictwie Ostrołęka wynosi ok. 8,9 % powierzchni leśnej. W drzewostanach tych istnieje stałe zagrożenie ze strony patogenów grzybowych, ze szczególnym uwzględnieniem korzeniowca wieloletniego oraz szkodników wtórnych sosny (przyplaszczka granatka, smolika drągowinowca i cetyńców). ZOL przypomina, że w dalszym ciągu należy pamiętać o konieczności ewidencjonowania wszelkich uszkodzeń powodowanych przez choroby grzybowe, podając powierzchnię zredukowaną.
- Istnieje stały wpływ zwierzyny na stan drzewostanów:
 - w skali RDLP znaczny wpływ na powstanie szkód ma ciągły wzrost liczebności bobra europejskiego. Ekspansja tego gatunku prowadzi przede wszystkim do zalewania (podtapiania) dużych powierzchni leśnych, w tym drzewostanów oraz uszkodzeń drzew powstałych poprzez zgryzanie w każdej klasie wieku. W Nadleśnictwie Ostrołęka szkody od bobrów notowane są na niewielkich powierzchniach i nie mają większego znaczenia na stan drzewostanów.
 - na terenie Nadleśnictwa obszar występowania łosia utrzymuje się na stałym poziomie, jednak obserwowana jest rosnąca powierzchnia szkód powodowanych przez ten gatunek.
 - szkody powodowane przez jeleniowate to przede wszystkim spalowanie oraz zgryzanie. Spalowanie ma bezpośredni wpływ na rozszerzanie się chorób infekcyjnych (huby korzeniowej szczególnie na świerku), skutkiem czego jest deprecjacja drewna. Lokalnie Nadleśnictwo odnotowuje duże uszkodzenia upraw powodowane przez zwiększoną liczebność sarny i jelenia. W minionym okresie szkody stwierdzono na ok. 913 ha, natomiast zabezpieczenie wykonano na 911 ha.
- Ze względu na przeważający udział sosny w drzewostanach Nadleśnictwa (93 %), istnieje stałe zagrożenie ze strony szkodników wtórnych, przede wszystkim cetyńców i przyplaszczka granatka. Ponadto w ostatnich latach obserwuje się wzrost znaczenia kornika ostrozębnego, który był notowany na łącznej powierzchni ok. 73 ha, co wiązało się z pozyskaniem dodatkowej masy drewna w ramach ograniczania skutków pojawu tego chrząszcza.
- Dotychczas prowadzony sposób kontroli zagrożeń nie koliduje w żadnym zakresie czy stopniu z obszarami NATURA 2000 i nie ma negatywnego wpływu na środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że w sytuacji silnego, gradacyjnego występowania szkodników

pierwotnych, może zająć konieczność wykonywania zabiegów ratowniczych przy użyciu środków ochrony roślin.

- Na obszarze Nadleśnictwa kornik drukarz nie stanowi dużego zagrożenia. Łącznie w minionym okresie (2012-2021) pozyskano 563 m³ posuszu świerkowego. Zagrożenie ze strony kornika drukarza jest skutecznie ograniczane.
- Skutecznym działaniem ograniczającym dalsze rozprzestrzenianie się kornika ostrożnego jest usuwanie drzew zasiedlonych i drzew bezpośrednio przyległych oraz palenie bądź zrębkowanie pozostałości poeksploatacyjnych (zasiedlonych wierzchołków i gałęzi).
- Ze względu na warunki pogodowe panujące w ostatnich latach można spodziewać się wzrostu zagrożenia ze strony pozostałych szkodników wtórnych: kózkowatych (ścigi, rębacze, tycze, żerdzianki) oraz innych korników, a także opiótków w drzewostanach dębowych.
- W drzewostanach starszych klas wieku należy pozostawiać drzewa dziuplaste oraz pojedynczy posusz do naturalnego rozpadu (rozkładu). Zdaniem ZOL należy unikać „celowego” pozostawiania zasiedlonego świerka jako posuszu. Należy pozostawiać tylko posusz tzw. „jałowy” – czyli opuszczony przez szkodniki wtórne.
- Należy przyjąć, że drzewostany Nadleśnictwa są w dobrej kondycji, jednak stale zagrożone przez szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne) głównie w drzewostanach iglastych.
- Kontynuacja kontroli i monitoringu, przede wszystkim będzie opierać się na obserwacjach, kontroli, analizie i ocenie stopnia zagrożenia:
 - szkodników pierwotnych sosny, łącznie z brudnicą mniszką,
 - szkodników wtórnych, głównie korników świerka,
 - zapędrczenia gleby,
 - ewentualnie innych owadów, które mogą zagrażać powstawaniu szkód lub utrzymaniu trwałości lasu.

ZOL przypomina o możliwości pozostawiania powierzchni zrębów do odnowienia (do 5 lat), szczególnie na obszarach gdzie odnotowywano szkody ze strony szeliniaków.

Ponadto ZOL prosi:

- uwzględnić w kronice operatu panującą na początku pierwszej dekady lat dwutysięcznych oraz w 2014, 2015, 2016 i 2018 roku suszę, beźśnieźną ciepłą zimę i obniżenie poziomu wód gruntowych, a w 2017 i 2021 roku wysokie opady, co w konsekwencji miało i będzie mieć istotny wpływ na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów w latach następnych,
- Nanieść na mapy ochrony lasu:
 - drzewostany rosnące na gruntach porolnych (rozgraniczając kolorami I i II pokolenie drzewostanu).

7.5. Protokół z NTG

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie

**PROTOKÓŁ Z POSIEDZENIA
NARADY TECHNICZNO - GOSPODARCZEJ
W SPRAWIE SPORZĄDZENIA PLANU URZĄDZENIA LASU
NA OKRES 1.01.2022 r. - 31.12.2031 r.
DLA NADLEŚNICTWA OSTROŁĘKA**

Ostrołęka
30 listopada 2021 r.

CZĘŚĆ A: Końcowe ustalenia Narady Techniczno - Gospodarczej

A.1 Skład Narady:

Przewodniczący: Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie - Wojciech Matuszak

Przedstawiciele DGLP w Warszawie

- Zespół Ochrony Lasu - Wojciech Chmielewski
- Wydział Urządzania Lasu - Jolanta Błasiak

Przedstawiciele RDLP w Olsztynie:

- Wydział Zarządzania Zasobami Leśnymi - Aleksander Sydoruk

Przedstawiciele Nadleśnictwa Ostrołęka:

- Nadleśniczy - Zdzisław Gadowski
- Zastępca Nadleśniczego - Hubert Pawelec
- Inżynier Nadzoru - Andrzej Zabielski
- St. spec. SL - Robert Poręba
- St. spec. SL - Marek Tomczuk

Przedstawiciele Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej:

- Dyrektor Oddziału w Olsztynie - Włodzimierz Serwiński
- Z-ca Dyrektora Oddziału w Olsztynie - Andrzej Biezuński
- Kierownik Pracowni UL - Wojciech Radziszewski
- BULiGL w Olsztynie - Tomasz Baldyga
- St. Inspektor Kontroli - Mirosław Murawski

Zaproszeni Goście:

- RDOŚ w Warszawie - Anna Glinka

A.2 Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych

Zasięgi obszarów chronionych, obejmujących swym zasięgiem teren nadleśnictwa, przyjęto wg aktów je powołujących. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Ostrołęka znajdują się:

- rezerwat „Olsy Płoszyckie” (brak planu ochrony)
- trzy obszary Natura 2000 (wszystkie posiadają PZO)
- jedna strefa ochronna ptaków
- 6 pomników przyrody (na gruntach Nadleśnictwa).

Zasięgi lasów ochronnych przyjęto zgodnie z procedowanym projektem lasów ochronnych.

A.3 Podstawowe założenia polityki przestrzennego zagospodarowania regionu

Zapoznano się z założeniami polityki zagospodarowania regionu. Są one uwzględnione w projekcie planu urządzenia lasu.

A.4 Wykaz rozbieżności w stanie posiadania

W toku prac urzędniowych sporządzono wykaz rozbieżności pomiędzy zapisami Ewidencji Gruntów i Budynków, a stanem na gruncie. Został on zaakceptowany przez Nadleśniczego.

Nadleśnictwo nie posiada gruntów spornych.

A.5 Podział powierzchniowy

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przejęcia bądź przekazania gruntów. Na podstawie decyzji nr 14/2020 Dyrektora RDLP w Olsztynie z dnia 9.06.2020 r. połączono obręby leśne Ostrołęka i Seborcki w jeden obręb leśny. Na tej podstawie wykonano nową numerację oddziałów.

W trakcie prac terenowych zainwentaryzowano znaki podziału powierzchniowego (słupki oddziałowe) i sporządzono mapę ich lokalizacji.

A.6 Wskaźniki przyrostu i średniego wieku

Wskaźniki przyrostowe obrazują zmiany zachodzące w zasobach mądrości, a wskaźniki wiekowe określające możliwości zaprojektowania użytków rębnych w celu uzyskania równomiernego rozkładu klas wieku. Wielkość i wzajemny układ wskaźników dają przesłanki określenia wielkości użytkowania i podziału planowanych użytków na rębne

i przedrębne. Na podstawie zestawienia wskaźników kolejnych rewizji urządzenia lasu można kształtować politykę zrównoważonego wykorzystania zasobów.

- wartość dziesięcioletniego tablicowego spodziewanego przyrostu bieżącego - 869 400 m³ brutto - wyliczony na okres 2022 - 2031.
- wartość dziesięcioletniego bieżącego przyrostu użytecznego - 1 132 925 m³ brutto na dzień 1.01.2022 r.
- przeciętny wiek drzewostanów - 61 lat na dzień 1.01.2022 r.

A.7 Test pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

Odbiór poprawności założenia powierzchni próbnych został dokonany w dniach 20-21.04.2021 r. Skontrolowano 50 sztuk powierzchni. Błędów grubych nie stwierdzono i prace zostały przyjęte bez zastrzeżeń. Protokół odbiorczy zostanie zamieszczony w elaboracie.

A.8 Ocena gospodarki przeszłej

Ocenę przeprowadzono na podstawie analizy gospodarki przeszłej przedstawionej przez Nadleśniczego, koreferatu Wykonawcy, koreferatu Inspekcji Lasów Państwowych i referatu Kierownika ZOL.

Ocena w szczególności dotyczyła realizacji zadań z zakresu cięć rębnych i przedrębnych oraz prac wykonanych w ramach pielęgnowania lasu. Analizie poddano również inne zadania gospodarcze wynikające z działalności nadleśnictwa, a nieuwzględnione w planie urzędzenia lasu.

Z przedstawionych materiałów wynika, że Nadleśnictwo Ostrołęka zrealizowało założony w planie urzędzenia lasu oraz aneksie etat użytków głównych na poziomie 99,85%.

Pozyskano 773 865 m³ (plan 775 000 m³) użytków głównych. Użytki rębne wykonano na poziomie: powierzchniowym - 89,7%, masowym - 87%. Użytki przedrębne: powierzchniowo - 99,65 %, masowo - 108,5%.

Użytki przygodne wyniosły 6,7% całej pozyskanej masy. Wielkość ta wynika z konieczności likwidacji skutków uszkodzeń drzewostanów spowodowanych przez wiatry i okiść.

Ilość prac gospodarczych z działu hodowli lasu wynikała z bieżących potrzeb drzewostanu. Planowana wielkość pielęgnowania lasu (11 807,37 ha) została wykonana w wysokości 13 377,21 ha, co stanowi 113,3% realizacji zadań określonych w planie urzędzenia lasu.

Na szczególną uwagę zasługuje:

- wykonanie etatu cięć użytków głównych,
- wzrost ilości odnowień naturalnych,
- uregulowany stan prawny gruntów (99,98% KW),
- dobry stan zdrowotny drzewostanów (tylko 6,7% użytków przygodnych).

W kolejnym okresie gospodarczym należy zwrócić szczególną uwagę na:

- wzrost przeciętnego wieku drzewostanów,
- niepełne wykonanie powierzchniowe cięć rębnych.

Również zadania gospodarcze związane z ochroną przeciwpożarową, ochroną przyrody, gospodarką łowiecką a także zagospodarowaniem turystycznym i realizacją programu edukacji leśnej społeczeństwa wykonane zostały prawidłowo.

W zakresie polepszania infrastruktury technicznej wykonano szereg remontów i modernizacji osad służbowych oraz szereg modernizacji dróg leśnych.

Ocena końcowa gospodarki leśnej

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie na podstawie przeprowadzonej analizy gospodarki przeszłej przedstawionej w referacie Nadleśniczego, koreferacie wykonawcy projektu planu urządzenia lasu oraz referacie Kierownika ZOL uznaje:

- gospodarke zasobami leśnymi w wymiarze masowym, powierzchniowym i przestrzennym;
- wykonane zadania z zakresu hodowli i ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej i ochrony przyrody, edukacji ekologicznej społeczeństwa, gospodarki łowieckiej, użytkowania ubocznego;
- realizację zadań w zakresie infrastruktury technicznej i zagospodarowania turystycznego lasów;

za prowadzone i wykonane prawidłowo, zgodnie z zasadami zawartymi w artykule 8 Ustawy o Lasach z dnia 28 września 1991 r. i założeniami obowiązującego w minionym okresie planu urządzenia lasu a także faktycznymi potrzebami gospodarki leśnej.

DYREKTOR

Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Olsztyn
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Wojciech Matuszak

A.9 Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

W czasie trwania narady przyjęto dane zawarte w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu oraz wykonawcy projektu planu.

Wzrasta ilość szkód powodowanych przez losia.

W trakcie prac terenowych, w drzewostanach, zostały zainwentaryzowane następujące szkody:

Rodzaj uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Łącznie
	1 (10 - 20%)	2 (21 - 50%)	3 (pow. 50%)	
	Powierzchnia uszkodzeń ha			
1	2	3	4	5
Klimat	10,57	4,02	-	14,59
Grzyby	447,78	34,99	-	482,77
Inne bez określenia	3,34	-	-	3,34
Owady	0,81	0,48	-	1,29
Pożary	28,26	1,32	0,71	30,29
Wodne	50,97	8,15	-	59,12
Zwierzyna	650,96	31,47	-	682,43
Łącznie	1192,69	80,43	0,71	1273,83

Zgodnie z Instrukcją ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych z 2020 r. oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09.07.2010 r. Nadleśnictwo Ostrołęka zaliczone zostało do I kategorii zagrożenia pożarowego.

Zagadnienia dotyczące ochrony przeciwpożarowej zostaną szerzej omówione w elaboracie. Integralną częścią planu ochrony przeciwpożarowej jest mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej dla nadleśnictwa.

Na terenie Nadleśnictwa zainwentaryzowano 1 558,39 ha drzewostanów zlokalizowanych na gruntach porolnych. Stanowi to 9,65% wszystkich gruntów leśnych.

A.10 Zgodność projektu planu urządzenia lasu z przepisami prawnymi

Stwierdzono, że prace nad projektem planu urządzenia lasu, programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania na środowisko wykonane zostały zgodnie z:

- ustawą o lasach z dnia 28.09.1991 r.
- ustawą o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r.
- ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3.10.2008 r.
- Rozporządzeniem MŚ z 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasów,
- Instrukcją Urządzania Lasu z 2011 r.,
- Zasadami Hodowli Lasu z 2011 r.,

- Instrukcją Ochrony Lasu z 2011 r.,
- Instrukcją Ochrony Przeciwpozarowej Obszarów Leśnych z 2020 r.
- Zarządzeniami wprowadzonymi przez Ministra Środowiska i Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych,
- wytycznymi KZP,
- bieżącymi ustaleniami z RDLP oraz Nadleśnictwem.

A.11 Ustalenia końcowe

- Wykonawca sporządzi i zamieści w elaboracie tabelę XIX.
- Obecnie na terenie nadleśnictwa istnieje wystarczająca liczba urządzeń turystycznych. Część obiektów turystycznych znajduje się poza lasami lub w ich pobliżu. Wszystkie elementy z tego zakresu (szlaki turystyczne, konne, ścieżki dydaktyczne i rowerowe, miejsca postoju itp.) zostały zainwentaryzowane i naniesione na mapę sytuacyjno-przeglądową funkcji lasów. W wydzieleniach spełniających funkcje rekreacyjne, w polu „Informacje różne” wykonawca odnotuje ten fakt.
- Wykonawca sporządził mapę walorów przyrodniczo-kulturowych oraz przedstawił Prognozę Oddziaływania na Środowisko. Nadleśnictwo opracowało i przedstawiło Program edukacji leśnej społeczeństwa. Uczestnicy narady nie wnieśli zastrzeżeń do wyżej przedstawionych programów.
- Uczestnicy narady zaakceptowali ustalenia Prognozy oddziaływania na środowisko. Wynika z niej jasno, iż realizacja czynności gospodarczych zapisanych w projekcie planu urządzenia lasu „...nie wpłynie negatywnie na występujące ekosystemy, nie zaburzy też spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych.”

CZĘŚĆ B: Projekt planu urządzenia lasu.

„Projekt planu urządzenia lasu” zawiera wszystkie dane końcowe dotyczące planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody, w szczególności dane liczbowe dotyczące zadań gospodarczych zatwierdzanych przez ministra właściwego do spraw środowiska.

B.1 Stan posiadania

Tabelę obrazującą stan posiadania zestawiono wg powierzchni geodezyjnej ustalonej w oparciu o dane z Ewidencji Gruntów i Budynków, prowadzonych przez Starostów. Stan posiadania Nadleśnictwa Ostrołęka na dzień 01.01.2021 r. - czyli na początek okresu gospodarczego 2021 - 2030 przedstawia się następująco:

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	ha	%
1	2	3
1. Lasy - razem	16524,9235	98,39
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	15828,4931	94,24
1) drzewostany	15828,4931	
2) plantacje drzew - razem		
<i>w tym:</i>		
- plantacje nasienne		
- plantacje drzew szybkorosnących		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	312,6936	1,86
1) w produkcji ubocznej - razem	14,46	
<i>w tym:</i>		
- plantacje choinek		
- plantacje krzewów		
- poletka łowieckie	14,46	
2) do odnowienia - razem	168,8	
<i>w tym:</i>		
- halizny		
- zręby	168,8	
- płazowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	129,4336	
<i>w tym:</i>		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	101,505	
- objęte szczególnymi formami ochrony		
- przewidziane do małej retencji	27,9286	
- wylesienia na gruntach wyłączonych z prod.		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	383,7368	2,29

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	ha	%
1	2	3
<i>w tym:</i>		
1) budynki i budowle	4,689	
2) urządzenia melioracji wodnych	9,429	
3) linie podziału przestrzennego lasu	123,4497	
4) drogi leśne	232,15	
5) tereny pod liniami energetycznymi	13,1391	
6) szkółki leśne		
7) miejsca składowania drewna	0,88	
8) parkingi leśne		
9) urządzenia turystyczne		
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0	0
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	16524,9235	98,38
3. Użytki rolne - razem	236,4337	1,41
3.1. Grunty orne - razem	81,2916	
<i>w tym:</i>		
1) role	76,9319	
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	4,3597	
3) ugory, odłogi		
4) działki rodzinne na gruntach ornym		
5) budowle wspomagające produkcję rolniczą		
3.2. Sady	0,5812	
3.3. Łąki trwałe	101,0302	
3.4. Pastwiska trwałe	49,5249	
3.5. Grunty rolne zabudowane		
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	1,6384	
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	0,22	
3.9. Nieużytki - razem	2,1474	
<i>w tym:</i>		
1) bagna	1,72	
2) piaski		
3) utwory fizjograficzne	0,4274	
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej		
4. Grunty pod wodami - razem	14,1671	0,08
<i>w tym:</i>		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	14,1671	
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
5. Użytki ekologiczne - razem	0	0

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	ha	%
1	2	3
6. Tereny różne - razem	0,5929	0,00
<i>w tym:</i> 1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult. 2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego 3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę) 4) różne inne	0,5929	
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	20,6803	0,12
<i>w tym:</i> 7.1. Tereny mieszkaniowe 7.2. Tereny przemysłowe 7.3. Tereny zabudowane inne 7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane 7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem <i>w tym:</i> 1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne 2) tereny zabytkowe 3) tereny sportowe 4) ogrody zoologiczne i botaniczne 5) tereny zieleni nieurządzonej 7.6. Użytki kopalne 7.7. Tereny komunikacyjne - razem <i>w tym:</i> 1) drogi 2) tereny kolejowe 3) inne tereny komunikacyjne	20,6803	
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	271,8740	1,62
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	0	
OGÓŁEM (1-8)	16796,7975	100,00

B.2 Podział lasu na gospodarstwa

Przyjęto następujący podział powierzchni leśnej na gospodarstwa:

Nadleśnictwo	Gospodarstwo	VI rewizja	
		ha	%
1	2	3	4
Nadleśnictwo Ostrołęka	specjalne	443,26	2,75
	lasów ochronnych	4657,56	28,85
	lasów gospodarcze	11040,42	68,40
	w tym:		
	GZ	10258,87	63,56
	GPZ	781,55	4,84
	Razem	16141,24	100,00

B.3 Podział lasu na lasy ochronne i kategorie ochronności oraz lasy gospodarcze

Dominująca funkcja lasu, kategoria ochronności	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	ha	%
Rezerwy	136,72	0,86
glebochronne	220,89	1,37
stałe powierzchnie badawcze i doświadczalne	4,53	0,03
nasienne	24,68	0,15
wodochronne	162,92	1,01
w miastach i wokół miast	3542,53	21,94
wodochronne, w miastach i wokół miast	92,00	0,57
cenne fragmenty rodzimej przyrody	605,38	3,74
cenne fragmenty rodzimej przyrody, w miastach i wokół miast	31,98	0,20
cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne	85,13	0,53
cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne, w miastach i wokół miast	25,26	0,16
Lasy ochronne - razem	4795,30	29,71
Lasy gospodarcze	11209,22	69,43
Razem	16141,24	100,00

B.4 Wiek i rębności

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew przyjęto zgodnie z IUL, a dla pozostałych gatunków zgodnie z decyzją KZP.

Gatunek	Wiek rębności
Db, Js	140
So, Md	100
Św, Gb, Kl, Lp	80
Brz, Ol, Ak	70
Os	50
Tp, Wb, Olsz.	40

B.5 Użytkowanie lasu

a. Użytki rębne

Przyjęto wielkość przewidzianego do pozyskania drewna użytków rębnych w następującej wysokości:

Rodzaj czynności	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	m ³ brutto	m ³ netto
1	2	3
Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	535183	449110
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych	26759	22450
Użytki rębne nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	730	616
Razem etat cięć użytków rębnych	562672	472176

b. Użytki przedrębne

Do planu urządzenia lasu przyjęto następujące wielkości w użytkowaniu przedrębnym: **296 824 m³ grubizny netto** (371 030 m³ brutto) na powierzchni **7 993,03 ha**. Stanowi to 50,13 % przyrostu bieżącego, spodziewanego w okresie obowiązywania planu w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym.

Nadleśnictwo	Wskaźnik wykorzystania przyrostu	Wskaźnik intensywności pozyskania
	%	m ³ /ha
1	2	3
Nadleśnictwo Ostrołęka	50,13	37,14

Łączna wielkość pozyskania na lata 2022 - 2031 dla Nadleśnictwa Ostrołęka przedstawiona jest w tabeli:

Rodzaj cięcia	VI rewizja	
	brutto	netto
1	2	3
Rębne	562 672	472 176
Przedrębne	371 030	296 824
Razem	933 702	769 000

Łączna wielkość planowanej do pozyskania masy stanowi 25,55% zasobów brutto Nadleśnictwa. W niektórych wydzieleniach nie projektowano zabiegów na najbliższy okres gospodarczy, ich łączna powierzchnia wynosi 3 701,81 ha. Są to drzewostany zaliczone do gospodarstwa specjalnego, a także drzewostany gospodarcze, w których zabiegi pielęgnacyjne wykonane zostały w ostatnich latach minionego okresu gospodarczego, drzewostany niedostępne oraz rębne i starsze, w których ze względu na ograniczenia wynikające z przyjętego etatu i zasad zachowania ładu czasowego i przestrzennego nie projektowano użytkowania rębego.

B.6 Hodowla lasu

TD oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw przyjęte w trakcie KZP zostały uzupełnione, na wniosek wykonawcy planu, o typ Gb-Lp-Db na siedlisku LMśw oraz Bk-So na siedlisku BMśw.

TSL	Typ drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy uprawy	Alternatywny skład do założenia uprawy. Gatunek do uzupełnienia po TW
1	2	3	
Bs	So	So 100	
Bśw	So	So 80, inne 20	
	Brz-So	So 60, Brz 30, inne 10	
Bw	So	So 80, inne 20	
Bb	So	So 80, inne 20	
BMśw	So	So 80, inne 20	
	Bk-So	So 60, Bk 30, inne 10	
	Db-So	So 60, Db 30, inne 10	
BMw	So	So 80, inne 20	
	Db-So	So 50, Db 30, inne 20	
	Brz-So	So 70, Brz 20, inne 10	
BMb	So	So 80, inne 20	
	So-Brz	Brz 60, So 30, inne 10	
LMśw	Lp-Db-So	So 40, Db 30, Lp 20, inne 10	So 50, Db 30, inne 20
	So-Db	Db 50, So 30, inne 20	
	Db-So	So 50, Db 40, inne 10	
LMw	So-Db	Db 50, So 30, inne 20	
	So-Brz	Brz 60, So 30, inne 10	
	Ol-Brz	Brz60, Ol 30, inne 10	
LMb	Brz-Ol	Ol 40, Brz 30, inne 30	
	Ol	Ol 70, inne 30	
Lśw	Db	Db 70, inne 30	
	Lp-Db	Db 60, Lp 30, inne 10	
	Gb-Lp-Db	Db 50, Lp 20, Gb, 20, inne 10	Db 60, Lp 30, inne 10
Lw	Db	Db 70, inne 30	
	Lp-Brz-Db	Db 40, Brz 30, Lp 20, inne 10	
Lł	Js-Ol	Ol 50, Js 30, inne 20	
	Js-Db	Db 50, Js 30, inne 20	
Ol	Ol	Ol 80, inne 20	
	Brz-Ol	Ol 60, Brz 30, inne 10	
OIJ	Ol-Js*	Js 40, Ol 40, inne 20	

**Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania jesionu można zastąpić go w składzie gatunkowym uprawy gatunkiem o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.*

Zgodnie z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu, typ drzewostanu wskazany jest jako cel perspektywiczny (długookresowy) polegający na określeniu drzewostanu w wieku jego dojrzałości do odnowienia. Ponadto wskazany dokument nadaje określonemu typowi drzewostanu charakter dynamiczny, zmienny w czasie, z uwzględnieniem cech biologicznych i wymagań ekologicznych poszczególnych gatunków drzew. W związku

z tym, zakładając uprawy w oparciu o przypisany do wydzielienia typ drzewostanu należy mieć na uwadze powyższe zapisy. Szczególnie w odniesieniu do typów drzewostanu np. Gb-Lp-Db na siedlisku Lśw. Możliwe jest zakładane uprawy bez sztucznego wprowadzania grabu, który w przypadku nie uzyskania odnowienia naturalnego powinien być wprowadzony w II klasie wieku, w ramach zakładania drugiego piętra drzewostanu.

Wskaźnik poprawek nowozakładanych upraw przyjęto w wysokości do 5%.

Zaakceptowano potrzebę umieszczenia w elaboracie zapisu określającego, że: „W uzasadnionych przypadkach na wniosek leśniczego, nadleśniczy jest upoważniony do zmiany TD przypisanego do pododdziału, na inny w ramach tego samego TSL”.

Zgodnie z zarządzeniem DGLP nr 58/2012 wykonawca sporządził i przedstawił nadleśniczemu wykaz wszystkich opisanych w trakcie wykonywania PUL powierzchni z istniejącym odnowieniem naturalnym.

Zaakceptowano zakres zabiegów hodowlanych przewidziany w projekcie, a wynikający z potrzeb określanych na gruncie, w trakcie inwentaryzacji, jak i w wyniku planowania.

B.7 Zestawienie powierzchni przewidzianej do zabiegów hodowlanych:

Zabieg hodowlany	zadania projektowane VI rewizja Nadleśnictwo Ostrołęka
	ha
Odnowienia i zalesienia halizn, płazowin, zrębów	168,80
Odnowienie zrębów projektowanych	1073,75
Odnowienia po rębniach częściowych, gniazdowych i stopniowych	79,15
Zalesienia gruntów nieleśnych	-
Podsadzenia produkcyjne	-
Dolesienia luk i przerzedzeń	0,30
Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	0,35
Poprawki i uzupełnienia na gruntach projekt. do odnowienia i zalesienia	66,10
Wprowadzanie podszytów	-
Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	396,03
Pielęgnowanie gleby w uprawach projektowanych	979,97
Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	734,85
Pielęgnowanie upraw projektowanych (CW)	807,03
Pielęgnowanie młodników (CP)	997,79
w tym (CP-P)	0,00
Specjalne zabiegi agrotechniczne	1704,00

B.8 Użytkowanie uboczne

Pozyskanie choinek należy projektować zgodnie z możliwościami i potrzebami nadleśnictwa oraz chłonnością rynku lokalnego. W prowadzeniu gospodarki łowieckiej wielkość populacji zwierzyny płowej utrzymywać na poziomie zapewniającym realizację celów hodowli lasu. Należy również prowadzić działania zmierzające do poprawy bazy pokarmowej dla zwierzyny. Ilość poletek łowieckich wydaje się być adekwatna do potrzeb.

B. 9 Infrastruktura

Remonty osad służbowych, infrastruktury drogowej i melioracyjnej wykonywać według potrzeb i możliwości finansowych nadleśnictwa.

Protokół sporządził:

St. specjalista SL
ds. Urządzenia Lasu
Aleksander Sydoruk

Przewodniczący:

Z upoważnienia
Dyrektora RDLP Olsztyn
Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej
mgr inż. Wojciech Matuszak

7.6. Protokół z przeprowadzonego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych

PROTOKÓŁ z przeprowadzonego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych w Nadleśnictwie Ostrołęka w dniach 20-21.04.2021 r.

Zespół w składzie:

1. Tomasz Jarczyk - Starszy Specjalista Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi;
2. Sebastian Pietrzak - Starszy Specjalista Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi;

dokonał kontroli pomiaru miąższości na wylosowanych powierzchniach próbnych w obrębie leśnym Ostrołęka w ilości 50 sztuk, zgodnie z metodyką opisaną w § 62 Instrukcji Urządzania Lasu.

W wyniku porównania danych z pomiaru pierwszego i pomiaru kontrolnego Zespół nie stwierdził przekroczenia krytycznej liczby błędów grubych i bezwzględnej wartości statystyki, która dla pola przekroju pierścicowego wynosi 0,112, a dla wysokości 0,085.

DECYZJA ZESPOŁU

Przyjąć całość pierwszych pomiarów wykonanych na powierzchniach próbnych w Nadleśnictwie Ostrołęka.

Data sporządzenia protokołu:

28.04.2021 r.

Podpisy Zespołu:

1.
ST. SPECJALISTA
ds. Urządzania Lasu i Geomatyki
mgr inż. Tomasz Jarczyk

2.

Załącznik:

Wykaz kontrolowanych powierzchni próbnych.

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 07-19-1

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
-----------------	--	--	--------------------------	------------------------------------	-------------------------	---------------------------	-------

9	0,92	0,89	14,5	14,5	3,00	3,00	
32	0,70	0,68	13,5	13,5	2,00	2,00	
55	1,82	1,76	24,0	24,5	5,00	5,00	
78	1,51	1,48	23,0	23,0	4,00	4,00	
101	1,48	1,36	25,0	25,5	4,00	4,00	
124	1,08	1,06	23,0	23,0	4,00	4,00	
147	1,86	1,81	22,5	23,5	5,00	5,00	
170	2,04	1,98	31,0	30,5	4,00	4,00	
193	0,91	0,85	19,0	19,5	3,00	3,00	
216	1,70	1,70	17,0	17,0	4,00	4,00	
239	0,59	0,54	21,0	21,0	2,00	2,00	
262	1,03	1,01	20,5	20,5	4,00	4,00	
285	0,58	0,58	12,0	12,0	2,00	2,00	
308	1,15	1,14	25,0	24,5	4,00	4,00	
331	1,12	1,13	21,5	20,5	4,00	4,00	
354	1,38	1,38	24,0	25,0	4,00	4,00	
377	1,30	1,29	25,0	26,0	4,00	4,00	
400	0,60	0,60	16,0	16,0	3,00	3,00	
423	1,77	1,76	23,0	23,0	5,00	5,00	
446	0,41	0,42	15,5	15,0	2,00	2,00	
469	0,72	0,72	21,0	21,5	3,00	3,00	
492	0,33	0,33	18,5	18,5	2,00	2,00	
515	0,16	0,15	12,5	12,5	1,00	1,00	
538	0,56	0,57	17,0	16,5	3,00	3,00	
561	0,94	0,90	20,5	20,5	3,00	3,00	
584	0,66	0,65	19,0	19,0	2,00	2,00	
607	1,08	1,01	18,0	18,0	3,00	3,00	
630	0,60	0,61	18,5	18,0	2,00	2,00	
653	1,88	1,89	27,5	27,5	5,00	5,00	
676	0,42	0,42	19,5	19,5	2,00	2,00	
699	0,75	0,75	18,5	18,0	3,00	3,00	
722	0,98	1,01	22,0	22,5	4,00	4,00	
745	0,54	0,53	20,0	20,0	2,00	2,00	
768	1,18	1,18	21,0	21,0	4,00	4,00	
791	1,37	1,37	21,0	21,0	4,00	4,00	
814	0,81	0,82	22,5	22,5	3,00	3,00	
837	0,65	0,62	24,5	24,5	3,00	3,00	
860	0,59	0,61	21,5	21,0	3,00	3,00	
883	1,07	1,07	21,5	21,5	3,00	3,00	
906	0,39	0,40	21,0	21,5	2,00	2,00	
929	0,34	0,34	19,0	19,0	2,00	2,00	
952	1,10	1,10	21,0	21,5	4,00	4,00	
975	0,78	0,79	20,5	21,5	3,00	3,00	
998	2,48	2,48	26,0	26,0	5,00	5,00	
1021	0,93	0,93	21,0	21,0	2,00	2,00	
1044	0,73	0,72	18,5	18,0	3,00	3,00	
1067	0,82	0,82	10,0	10,0	3,00	3,00	
1090	0,88	0,88	27,0	27,5	3,00	3,00	
1113	0,38	0,39	18,0	18,0	2,00	2,00	
1136	0,70	0,70	22,5	23,0	3,00	3,00	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierścicowego): 0.112

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0.085

7.7. Decyzja Ministra Środowiska

Warszawa, dnia 08-03-2022 r.

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WGL.8101.4.2022.LP
1959057.6916262.5665002

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 4 lutego 2022 r., znak ZU.6002.3.2022, po uzyskaniu opinii Rady Gminy Goworowo, Rady Gminy Kadzidło, Rady Gminy Lelis oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie przez Radę Gminy Baranowo, Radę Gminy Młynarze, Radę Gminy Olszewo-Borki, Radę Gminy Rzekuń:

- I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Ostrołęka, określone decyzją Ministra Środowiska z dnia 22 listopada 2011 roku, znak DL-lpn-612-20/51867/11/JŁ, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Ostrołęka.
- II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 4 795,30 ha, położone w Nadleśnictwie Ostrołęka, w obrębie leśnym Ostrołęka, jak niżej:
 - a) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 605,38 ha, w oddziałach: 248a-f,h-n,p; 249; 288a-f,h-l,o; 289b; 298a-c; 299a; 309a; 310a,c; 680; 714; 715; 716; 717; 718; 719a-i,l,n-r; 720a,b; 721a-g,i,j; 722a-d; 727d-h; 728b-j; 729; 730b-i; 731b-g; 732; 739d; 740a,b,f; 741a-f; 742a-d,g; 817; 818g,h; 819b-f; 820; 821; 825c,d,g,i,k,m,o,r; 826; 827; 828,
 - b) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 31,98 ha, w oddziałach: 250; 251a; 253a; 257b-c; 320o-s; 324a; 623a-c,g; 643a-c,h-j; 676,
 - c) lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 3 542,53 ha, w oddziałach: 173; 174; 175; 176a,c-h; 177; 178; 179; 180; 181; 182; 183; 185c; 186a,b; 187a-d,g; 190d,i-k; 191d,g,i,k,m,p-s; 192a-c; 193; 194; 195; 196; 197; 198; 199; 200; 201; 202; 203; 204; 205; 206; 207; 208; 209; 210; 211; 212; 213; 214; 215; 216; 217a,d-h; 218b-k; 219; 220; 221; 222; 223; 224; 225; 226; 227; 228a-c; 229a-d,g-k; 230; 231; 232a-m; 233a-g; 234a-n; 235; 236; 237a-j; 238; 239; 240; 241a,c-f; 242a,b,d-l; 243a-f; 244; 247; 248g,o,r-x; 253b; 254; 255; 256; 257a; 258a-g; 259a-j; 266a-d; 267a-i; 269; 270; 271; 272a,c-f,h-o; 324b-d; 325; 327; 328; 329; 336; 337; 338; 454a-c,f,g,j,k; 455a-d,h-j,l; 456; 457; 472; 473; 474; 475; 476; 477; 478a,g; 491; 492; 493; 494; 495; 496; 497; 498; 499; 500a-n,p,r,t,w; 501; 502; 504; 505; 597; 598; 599; 600; 601; 602; 603; 604; 605; 606; 607;

- 608a-d; 609; 610; 611; 612b,c; 618a-c; 619a-c; 620a-h; 622a-h; 626; 628a,d,h-k; 629a-i,k; 630a-g; 631a,c-f; 632a-g; 633a-i; 634a-k; 635a,b; 636a-f; 637b-g,i-m; 638a-i; 639a-g; 640a-d; 641a-i; 642a-m; 644a-f; 645b-g; 646a-g; 647a-h; 648a-h; 649a-h; 650a-g; 651a,b; 652a-h,j; 653b-g; 654a-h; 655a-f; 656a-g; 657a-h; 658a-g; 659a-f; 660a-m; 661a-k; 662a-k; 663a-f; 664a-f; 665a-h; 666a-f; 667a-h; 669b-i,k,m; 670a-k; 671a-h; 672a-i; 673a-d; 674b-g; 675a-g; 677,
- d) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębnego, o powierzchni łącznej 24,68 ha, w oddziałach: 39c; 40d,g; 466f,
- e) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 85,13 ha, w oddziałach: 321g-n; 322a-h,j,l,m; 323; 684; 731h; 723i; 829b,
- f) lasy wodochronne, stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 25,26 ha, w oddziałach: 252; 320a-d,g-i; 623f; 624; 625; 643d-g,k-n; 668b,
- g) lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców, o powierzchni łącznej 92,00 ha, w oddziałach: 184; 185a,b,d-i; 186c,d; 188a-d; 189a-g,i,j; 190a-c; 191a-c,
- h) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej 220,89 ha, w oddziałach: 4; 5; 13a-g; 14; 17a-f; 18; 19; 23; 151d; 152a,
- i) lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych, o powierzchni łącznej 4,53 ha, w oddziale: 33b,
- j) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 162,92 ha, w oddziałach: 167; 310i; 311f-h; 319a-g,i,k-n,r; 629j; 728a; 730a; 731a; 775a,h; 778c; 789k,l; 790f-i; 793a,b; 822a-c,f; 823; 824; 829f-i.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.) odstąpiono od uzasadnienia decyzji, gdyż uwzględnia ona w całości żądanie strony.

POUCZENIE

1. Strona niezadowolona z treści decyzji może w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, zwrócić się do Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie z art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Przepisów tych nie stosuje się w przypadkach, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Decyzja podlega też wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 130 § 4 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

2. Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie (art. 52 § 3, art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 329), zwanej dalej „p.p.s.a.”). Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa). Brak złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy

w terminie 14 dni od daty jej doręczenia i złożenie skargi spowoduje, że decyzja stanie się ostateczna i wykonalna. Zgodnie z art. 61 § 1 p.p.s.a. wniesienie skargi na decyzję bowiem nie wstrzymuje wykonania decyzji i podlega ona wykonaniu jako decyzja ostateczna.

3. W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia tego wniosku wobec Ministra Klimatu i Środowiska, który wydał niniejszą decyzję. Z dniem doręczenia Ministrowi Klimatu i Środowiska oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że na decyzję nie może być wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i podlega ona wykonaniu (art. 127a w zw. z art. 127 § 3 i art. 16 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Do wiadomości:

1. Rada Gminy Baranowo,
2. Rada Gminy Goworowo,
3. Rada Gminy Kadzidło,
4. Rada Gminy Lelis,
5. Rada Gminy Młynarze,
6. Rada Gminy Olszewo-Borki,
7. Rada Gminy Rzekuń

Z up. Ministra

Edward Siarka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

7.8. Postanowienie Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej

**MAZOWIECKI KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 40

WZ.5512.2.5.2022

Warszawa, dnia 03-03-2022

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 123 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.) oraz art. 13 ust. 1 i 2 pkt 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 869 ze zm.), w związku z § 39 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2019 r., poz. 67 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku złożonego przy piśmie z dnia 10 stycznia 2022 r., w sprawie uzgodnienia „Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ostrołęka na lata 2022-2031”, złożonego przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie, ul. Kościuszki 46/48, 10-504 Olsztyn na podstawie pełnomocnictwa z dnia 16 grudnia 2021 r. znak ZS.6004.14.2021, po analizie załączonej dokumentacji uzupełnionej po wezwaniu,

postanawiam

uzgodnić „Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ostrołęka na lata 2022-2031”.

UZASADNIENIE

Z uwagi na spełnienie w całości przesłanek wynikających z art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.) postanowienie nie wymaga uzasadnienia, gdyż w całości spełnia żądanie strony.

Pouczenie

Zgodnie z art. 141 § 1 i 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, na niniejsze postanowienie przysługuje stronie zażalenie do Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie, ul. Podchorążych 38, 00-43 Warszawa, wniesione za moim pośrednictwem w terminie 7 dni od dnia doręczenia.

Załączniki:

1. „Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Ostrołęka na lata 2022-2031”
2. „Mapa Sytuacyjno – Przeglądowa Ochrony Przeciwpożarowej Nadleśnictwa Przasnysz”

Otrzymuje:

1. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Olsztynie – 1 egz.
ul. Kościuszki 46/48, 10-504 Olsztyn
2. a/a – 1 egz.

Do wiadomości:

1. Komendant Miejski PSP w Ostrołęce – 1 egz.
2. Komendant Powiatowy PSP w Makowie Mazowieckim – 1 egz.
3. WR w/m.

MAZOWIECKI
KOMENDANT WOJEWÓDZKI
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
z up.
st. bryg. mgr inż. Artur Gonera
Zastępca Komendanta

8. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE

TABELA I. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni.

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	ha	%
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1. Lasy - razem	16524,9235	98,38
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	15828,4931	94,24
1) drzewostany	15828,4931	94,24
2) plantacje drzew - razem		
<i>w tym:</i>		
- plantacje nasienne		
- plantacje drzew szybkorosnących		
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	312,6936	1,86
1) w produkcji ubocznej - razem	14,4600	0,09
<i>w tym:</i>		
- plantacje choinek		
- plantacje krzewów		
- poletka łowieckie	14,4600	0,09
2) do odnowienia - razem	168,8000	1,00
<i>w tym:</i>		
- halizny		
- zręby	168,8000	1,00
- płazowiny		
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	129,4336	0,77
<i>w tym:</i>		
- przewidziane do naturalnej sukcesji	101,5050	0,60
- objęte szczególnymi formami ochrony		
- przewidziane do małej retencji	27,9286	0,17
- wylesienia na gruntach wyłączonych z prod.		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	383,7368	2,28
<i>w tym:</i>		
1) budynki i budowle	4,6890	0,03
2) urządzenia melioracji wodnych	9,4290	0,06
3) linie podziału przestrzennego lasu	123,4497	0,73
4) drogi leśne	232,1500	1,38
5) tereny pod liniami energetycznymi	13,1391	0,08
6) szkółki leśne		
7) miejsca składowania drewna	0,8800	0,01
8) parkingi leśne		
9) urządzenia turystyczne		
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	16524,9235	98,38
3. Użytki rolne - razem	236,4337	1,41
3.1. Grunty orne - razem	81,2916	0,48
<i>w tym:</i>		
1) role	76,9319	0,46
2) plantacje, poletka, składowiska drewna i szkółki na gruntach ornych	4,3597	0,03
3) ugory, odłogi		
3.2. Sady	0,5812	0,01
3.3. Łąki trwałe	101,0302	0,60

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Nadleśnictwo Ostrołęka	
	ha	%
1	2	3
3.4. Pastwiska trwałe	49,5249	0,29
3.5. Grunty rolne zabudowane		
3.6. Grunty pod stawami rybnymi		
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	1,6384	0,01
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	0,2200	0,01
3.9. Nieużytki - razem	2,1474	0,01
w tym:		
1) bagna	1,72	0,01
2) piaski		
3) utwory fizjograficzne	0,4274	0,01
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej		
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych		
4. Grunty pod wodami - razem	14,1671	0,08
w tym:		
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	14,1671	0,08
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi		
5. Użytki ekologiczne - razem		
6. Tereny różne - razem	0,5929	0,01
w tym:		
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.		
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego		
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,5929	0,01
4) różne inne		
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	20,6803	0,12
w tym:		
7.1. Tereny mieszkaniowe		
7.2. Tereny przemysłowe		
7.3. Tereny zabudowane inne		
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane		
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		
w tym:		
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		
2) tereny zabytkowe		
3) tereny sportowe		
4) ogrody zoologiczne i botaniczne		
5) tereny zieleni nieurządzonej		
7.6. Użytki kopalne	20,6803	0,12
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		
w tym:		
1) drogi		
2) tereny kolejowe		
3) inne tereny komunikacyjne		
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	271,8740	1,62
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia		
OGÓŁEM (1-7)	16796,7975	100

1. Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych:

leśna:	16524,98 (ha)
nieleśna:	271,85 (ha)
Ogółem:	16796,83 (ha)

2. Powierzchnia gruntów we współwłasności w ha (z dokł. do 1 ara)

leśna:	
nieleśna:	- (ha)
Ogółem:	- (ha)

TABELA II Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DB	DB.S	GB	BRZ	OL	AK	OS	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha												%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Bs	IA													
	I													
	II	5,97											5,97	5,12
	III	87,29											87,29	74,79
	IV	23,44											23,44	20,09
Razem	ha	116,7											116,7	100
	%	100											100	100
Bśw	IA	130,47											130,47	1,11
	I	2306						9,24					2315,24	19,62
	II	8261,01						18,62					8279,63	70,14
	III	1053,4		2,44				9,45				1,45	1066,74	9,04
	IV	10,64											10,64	0,09
Razem	ha	11761,52		2,44				37,31				1,45	11802,72	100
	%	99,65		0,02				0,32				0,01	100	100
Bw	IA	15,82											15,82	13,41
	I	79,49						1,91					81,4	69,02
	II	17,28						3,44					20,72	17,57
	III													
	IV													
Razem	ha	112,59						5,35					117,94	100
	%	95,46						4,54					100	100

TABELA II Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DB	DB.S	GB	BRZ	OL	AK	OS	LP	Razem	
	Powierzchnia w ha												%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
BMśw	IA	484,19											484,19	28,67
	I	930,93						28,65					959,58	56,81
	II	224,35				0,8		6,22		0,06			231,43	13,7
	III	3,94				1,32							5,26	0,31
	IV						8,66						8,66	0,51
Razem	ha	1643,41			1,32	9,46		34,87		0,06			1689,12	100
	%	97,3			0,08	0,56		2,06		0			100	100
BMw	IA	94,34											94,34	16,07
	I	338,06		14,63				44,98					397,67	67,72
	II	72,6		3,57	0,75			14,85			0,35		92,12	15,69
	III	1,52		0,48		0,64			0,41				3,05	0,52
	IV													
Razem	ha	506,52		18,68	0,75	0,64		59,83	0,41		0,35		587,18	100
	%	86,26		3,18	0,13	0,11		10,19	0,07		0,06		100	100
BMb	IA													
	I	2,45						1					3,45	17,3
	II	3,99						1,01					5	25,08
	III	5,17						6,32					11,49	57,62
	IV													
Razem	ha	11,61						8,33					19,94	100
	%	58,22						41,78					100	100

TABELA II Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DB	DB.S	GB	BRZ	OL	AK	OS	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha												%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
LMśw	IA	289,81											289,81	57,02
	I	120,85	2,82	1,28	8,05			28,52			0,07		161,59	31,79
	II	10,04			31,42								41,46	8,16
	III	2,93			9,95	0,66							13,54	2,66
	IV				0,74				1,12				1,86	0,37
Razem	ha	423,63	2,82	1,28	50,16	0,66		28,52	1,12		0,07		508,26	100
	%	83,36	0,55	0,25	9,87	0,13		5,61	0,22		0,01		100	100
LMw	IA	65,32											65,32	31,44
	I	16,37	0,57					77,63	2,27		0,77		97,61	46,97
	II	1,25			0,8	4,18		3,67	20,29				30,19	14,53
	III				8,62	2,19			3,85				14,66	7,06
	IV													
Razem	ha	82,94	0,57		9,42	6,37		81,3	26,41		0,77		207,78	100
	%	39,92	0,27		4,53	3,07		39,13	12,71		0,37		100	100
LMb	IA	0,81											0,81	5,3
	I							0,97	3				3,97	25,98
	II							6,25	3,47				9,72	63,62
	III							0,78					0,78	5,1
	IV													
Razem	ha	0,81						8	6,47				15,28	100
	%	5,3						52,36	42,34				100	100

TABELA II Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DB	DB.S	GB	BRZ	OL	AK	OS	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha												%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Lśw	IA	58,12											58,12	31,76
	I	12,61	3,71		88,49			0,11					104,92	57,34
	II				12,71	4,47							17,18	9,39
	III													
	IV					2,76							2,76	1,51
Razem	ha	70,73	3,71		101,2	7,23		0,11					182,98	100
	%	38,65	2,03		55,31	3,95		0,06					100	100
Lw	IA	13,31											13,31	8,09
	I	2,83		1,23	44,49	0,78		23,96	8,82				82,11	49,93
	II				6,34	12,72		1,3	40,97				61,33	37,3
	III				2,23	2,44			0,65				5,32	3,24
	IV					1,76	0,61						2,37	1,44
Razem	ha	16,14		1,23	53,06	17,7	0,61	25,26	50,44				164,44	100
	%	9,82		0,75	32,27	10,76	0,37	15,36	30,67				100	100
OI	IA													
	I							12,05	39,71				51,76	23,37
	II							5,83	147,77				153,6	69,36
	III								16,11				16,11	7,27
	IV													
Razem	ha							17,88	203,59				221,47	100
	%							8,07	91,93				100	100

TABELA II Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	DB	DB.S	GB	BRZ	OL	AK	OS	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha												%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
OLJ	IA													
	I							12,42	33,16				45,58	24,04
	II								130,81				130,81	69,01
	III								10,37				10,37	5,47
	IV								2,81				2,81	1,48
Razem	ha	ha							12,42	177,15				189,57
	%	%							6,55	93,45				100
Lł	IA													
	I								0,79				0,79	15,31
	II								3,92				3,92	75,97
	III								0,45				0,45	8,72
	IV													
Razem	ha	ha								5,16				5,16
	%	%								100				100
łącznie	IA	1152,19											1152,19	7,28
	I	3809,59	7,1	17,14	141,03	0,78		241,44	87,75		0,84		4305,67	27,2
	II	8596,49		3,57	52,02	22,17		61,19	347,23	0,06	0,35		9083,08	57,39
	III	1154,25		2,92	22,12	5,93		16,55	31,84			1,45	1235,06	7,8
	IV	34,08			0,74	13,18	0,61		3,93				52,54	0,33
Ogółem	ha	14746,6	7,1	23,63	215,91	42,06	0,61	319,18	470,75	0,06	1,19	1,45	15828,54	100
	%	93,17	0,04	0,15	1,36	0,27	0	2,02	2,97	0	0,01	0,01	100	100

TABELA III Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przeście na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem		Procent
	do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
	płatowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
			powierzchnia w ha / miąższość w m ³																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Rezerwaty																									
SO												0,59										0,59	0,59	0,43	
												225										225	225	0,46	
BRZ										2,25							6,25					8,50	8,50	6,22	
										600							1905					2505	2505	5,08	
OL				1,62				8,96	11,44	13,23	1,74		1,48	11,30	39,12	38,74					126,01	127,63	93,35		
								1675	2565	4120	505		510	4290	16585	16345					46595	46595	94,46		
Razem				1,62				8,96	11,44	15,48	1,74	0,59	1,48	11,30	39,12	44,99					135,10	136,72	100,00		
								1675	2565	4720	505	225	510	4290	16585	18250					49325	49325	100,00		
Lasy ochronne																									
SO		53,51	1,44	23,43		237,29	149,25	141,19	256,83	295,48	554,38	969,19	547,64	424,21	439,68	164,96	9,36	38,17	84,64	3,58		4315,85	4394,23	91,64	
		999	4	122	7557		2665	17720	43490	59800	124880	227915	142735	135135	154135	58325	3275	12700	26205	1345		1017882	1019007	93,23	
MD								2,30	0,52	0,57												3,39	3,39	0,07	
					2			420	115	100												637	637	0,06	
ŚW								0,68	1,23	1,23			2,92	1,28								7,34	7,34	0,15	
					22			80	275	320			845	640								2182	2182	0,20	
DB			0,52			1,32	6,08	7,60	1,63	1,10	2,34	2,00		6,77	5,04							33,88	34,40	0,72	
					135			70	160	165	545	515		2125	1820							5535	5535	0,51	
DB.S						16,72																16,72	16,72	0,35	
					238																	238	238	0,02	
GB																		0,61				0,61	0,61	0,01	
																		160				160	160	0,01	
BRZ				19,94		0,75	7,73	10,99	29,63	37,01	9,07	5,36	4,06	2,05								106,65	126,59	2,64	
				266	258		330	1785	4850	8565	2105	1355	1245	375								20868	21134	1,93	
OL				23,09		5,09	26,65	16,25	21,85	35,27	12,89	14,47	36,63	16,19	3,29							188,58	211,67	4,41	
				211	542		2015	2885	4530	9245	3345	4535	10590	5060	1220							43967	44178	4,04	
OS									0,35													0,35	0,35	0,01	
									35													35	35	0,00	
Razem		53,51	1,96	66,46		261,17	189,71	179,01	312,04	370,66	578,68	991,02	591,25	450,50	448,01	164,96	9,97	38,17	84,64	3,58		4673,37	4795,30	100,00	
		999	4	599	8754		5010	22960	53455	78195	130875	234320	155415	143335	157175	58325	3435	12700	26205	1345		1091504	1093106	100,00	

TABELA III Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem		Procent
	do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
	płatowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Lasy gospodarcze																									
SO		115,29	11,38	38,16		544,77	429,89	547,99	954,80	1099,07	1220,97	2105,89	1188,69	1154,06	714,58	361,49	52,32	34,04	18,41	3,19		10430,16	10594,99	94,52	
		2611	13	258	21549		4760	68820	150295	230710	277260	518040	328005	349850	252190	132675	18285	13015	3505	570		2369529	2372411	94,43	
MD								3,71														3,71	3,71	0,03	
								605														605	605	0,02	
ŚW							0,59	4,32	7,81	3,57												16,29	16,29	0,15	
					34		20	410	1510	675												2649	2649	0,11	
DB			0,84	0,21		1,21	2,25	15,59			22,23	95,56	21,52	23,67								182,03	183,08	1,63	
						213		80	1075			4840	27955	7730	8630							50523	50523	2,01	
DB.S						25,34																25,34	25,34	0,23	
					107	30																137	137	0,01	
JS				10,73																			10,73	0,10	
				460																			460	0,02	
BRZ				5,70		11,82	21,24	9,52	43,05	28,12	19,03	23,44	12,31	9,09					26,41			204,03	209,73	1,87	
				50	626		845	1455	7640	6145	4510	5270	3420	2900					7940			40751	40801	1,62	
OL			0,28	6,56		9,12	7,36	11,91	18,62	14,09	19,77	19,51	6,17	11,07		5,13			22,82	10,59		156,16	163,00	1,45	
				550	384	50	480	2055	4800	4390	6000	5725	2125	3850		2955			7625	3535		43974	44524	1,77	
AK									0,06													0,06	0,06	0,00	
									5													5	5	0,00	
OS										0,07	0,77											0,84	0,84	0,01	
										15	220											235	235	0,01	
LP						1,45																1,45	1,45	0,01	
					6																	6	6	0,00	
Razem		115,29	12,50	61,36		593,71	461,33	593,04	1024,34	1144,92	1282,77	2244,40	1228,69	1197,89	714,58	366,62	52,32	34,04	67,64	13,78		11020,07	11209,22	100,00	
		2611	13	1318	22919	80	6185	74420	164250	241935	292830	556990	341280	365230	252190	135630	18285	13015	19070	4105		2508414	2512356	100,00	
Łącznie																									
SO		168,80	12,82	61,59		782,06	579,14	689,18	1211,63	1394,55	1775,35	3075,67	1736,33	1578,27	1154,26	526,45	61,68	72,21	103,05	6,77		14746,60	14989,81	92,86	
		3610	17	380	29106		7425	86540	193785	290510	402140	746180	470740	484985	406325	191000	21560	25715	29710	1915		3387636	3391643	92,82	
MD								6,01	0,52	0,57												7,10	7,10	0,04	
					2			1025	115	100												1242	1242	0,03	

TABELA III Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem		Procent
	do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
	płazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
			powierzchnia w ha / miąższość w m³																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
ŚW							0,59	5,00	9,04	4,80			2,92	1,28								23,63	23,63	0,15	
					56		20	490	1785	995			845	640								4831	4831	0,13	
DB			1,36	0,21		2,53	8,33	23,19	1,63	1,10	24,57	97,56	21,52	30,44	5,04							215,91	217,48	1,35	
					348		80	1145	160	165	5385	28470	7730	10755	1820							56058	56058	1,53	
DB.S						42,06																42,06	42,06	0,26	
					345	30																375	375	0,01	
JS				10,73																			10,73	0,07	
				460																			460	0,01	
GB																		0,61				0,61	0,61	0,00	
																		160				160	160	0	
BRZ				25,64		12,57	28,97	20,51	72,68	67,38	28,10	28,80	16,37	11,14			6,25				26,41	319,18	344,82	2,14	
				316	884		1175	3240	12490	15310	6615	6625	4665	3275			1905				7940	64124	64440	1,76	
OL			0,28	31,27		14,21	34,01	37,12	51,91	62,59	34,40	33,98	44,28	38,56	42,41	43,87					22,82	10,59	470,75	502,30	3,11
				761	926	50	2495	6615	11895	17755	9850	10260	13225	13200	17805	19300					7625	3535	134536	135297	3,7
AK									0,06													0,06	0,06	0,00	
									5													5	5	0	
OS									0,35	0,07	0,77											1,19	1,19	0,01	
									35	15	220											270	270	0,01	
LP						1,45																1,45	1,45	0,01	
					6																	6	6	0	
Ogółem		168,80	14,46	129,44		854,88	651,04	781,01	1347,82	1531,06	1863,19	3236,01	1821,42	1659,69	1201,71	576,57	62,29	72,21	152,28	17,36		15828,54	16141,24	100	
		3610	17	1917	31673	80	11195	99055	220270	324850	424210	791535	497205	512855	425950	212205	21720	25715	45275	5450		3649243	3654787	100	
Procent		1,05	0,09	0,80		5,30	4,03	4,84	8,35	9,49	11,54	20,05	11,28	10,28	7,44	3,57	0,39	0,45	0,94	0,11		98,06	100,00	100	
		0,10	0,00	0,05	0,87	0,00	0,31	2,71	6,03	8,89	11,61	21,66	13,60	14,03	11,65	5,81	0,59	0,70	1,24	0,15		99,85	100,00	100	

273

Grunty związane z gospodarką leśną: 383,74 ha
 Ogółem lasy: 16524,98 ha
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 16524,9235 ha

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BS	SO								2,51	2,71	56,67	32,67	21,06	1,08										116,70	116,70	100
							30			180	285	7720	4485	3380	235										16315	16315
	Razem								2,51	2,71	56,67	32,67	21,06	1,08										116,70	116,70	100
							30			180	285	7720	4485	3380	235										16315	16315
BŚW	SO		150,39	1,59	5,90		596,61	460,14	592,36	1075,93	1121,60	1372,98	2323,37	1402,65	1298,49	946,52	464,17	51,93	39,17	12,41	3,19		11761,52	11919,40	99,66	
			3097	10	32	22670		3620	71890	167945	225805	296145	527605	359985	386995	326880	166590	18140	12375	1725	570		2588940	2592079	99,86	
	ŚW														2,44									2,44	2,44	0,02
															710									710	710	0,03
	BRZ							6,38	18,51	2,00	6,43	2,84		1,15										37,31	37,31	0,31
							509		635	305	825	470		150										2894	2894	0,11
	LP							1,45																1,45	1,45	0,01
							6																	6	6	0
	Razem		150,39	1,59	5,90		604,44	478,65	594,36	1082,36	1124,44	1372,98	2324,52	1405,09	1298,49	946,52	464,17	51,93	39,17	12,41	3,19		11802,72	11960,60	100	
			3097	10	32	23185		4255	72195	168770	226275	296145	527755	360695	386995	326880	166590	18140	12375	1725	570		2592550	2595689	100	
BW	SO						10,22	3,83	14,19	12,10		24,60	26,03	6,25	4,54	10,83							112,59	112,59	95,46	
							515		25	1995	1740		6270	6250	1865	1335	4190						24185	24185	98,13	
	BRZ							1,91	0,88			1,89		0,67									5,35	5,35	4,54	
							50					315		95										460	460	1,87
	Razem						12,13	4,71	14,19	12,10	1,89	24,60	26,70	6,25	4,54	10,83							117,94	117,94	100	
						565		25	1995	1740	315	6270	6345	1865	1335	4190							24645	24645	100	

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent	
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione			
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
BB	SO				2,52																				2,52	100	
					25																					25	100
	Razem				2,52																					2,52	100
					25																						25
BMśw	SO		12,40	8,72	14,10		104,01	64,56	54,87	70,50	185,67	207,04	410,63	201,42	156,44	107,38	51,27	4,29	4,30	21,03				1643,41	1678,63	97,35	
			418		32	3646		1355	8660	14780	49280	57580	119910	65945	54450	39165	20640	1835	1480	6190				444916	445366	98,61	
	DB						1,32																	1,32	1,32	0,08	
						45																		45	45	0,01	
	DB.S						9,46																	9,46	9,46	0,55	
						67																		67	67	0,01	
	BRZ						2,91	3,81	7,66	0,66	9,53	1,60	5,81	2,89										34,87	34,87	2,02	
						78		275	1310	110	2020	325	1205	855										6178	6178	1,37	
	AK									0,06														0,06	0,06	0	
										5														5	5	0	
Razem		12,40	8,72	14,10		117,70	68,37	62,53	71,22	195,20	208,64	416,44	204,31	156,44	107,38	51,27	4,29	4,30	21,03				1689,12	1724,34	100		
		418		32	3836		1630	9970	14895	51300	57905	121115	66800	54450	39165	20640	1835	1480	6190				451211	451661	100		
BMw	SO		6,01	1,26	16,66		54,45	30,56	12,85	27,35	19,06	79,79	52,20	43,11	71,48	77,37	7,82		25,81	4,67			506,52	530,45	86,8		
			95	3	123	1705		745	1780	5235	4830	21090	14500	12765	24840	30585	2970		10805	1350			133200	133421	89,52		
	ŚW						0,59	5,00	9,04	3,57			0,48										18,68	18,68	3,06		
						34		20	490	1785	675		135										3139	3139	2,11		

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BMw	DB														0,75								0,75	0,75	0,12	
															200									200	200	0,13
	DB.S						0,64																	0,64	0,64	0,1
							11																	11	11	0,01
	BRZ						1,37	3,91	1,29	20,25	11,79	5,25	10,22	5,00	0,75									59,83	59,83	9,79
							101	75	180	3610	3110	1275	2340	1315	165									12171	12171	8,17
	OL										0,41													0,41	0,41	0,07
										60													60	60	0,04	
OS										0,35													0,35	0,35	0,06	
										35													35	35	0,02	
Razem		6,01	1,26	16,66		56,46	35,06	19,14	56,99	34,83	85,04	62,42	48,59	72,98	77,37	7,82		25,81	4,67			587,18	611,11	100		
		95	3	123	1851		840	2450	10665	8675	22365	16840	14215	25205	30585	2970		10805	1350			148816	149037	100		
BMB	SO				21,60					5,68				2,45	2,60		0,88						11,61	33,21	59,15	
					128					375				525	585		170						1655	1783	63,25	
	BRZ				14,61				0,70	6,33	1,30												8,33	22,94	40,85	
					181	10			30	710	105												855	1036	36,75	
Razem				36,21				0,70	12,01	1,30			2,45	2,60		0,88					19,94	56,15	100			
				309	10			30	1085	105			525	585		170						2510	2819	100		
LMŚW	SO			1,25	0,81		13,56	11,31	7,08	14,05	9,33	37,24	165,31	61,93	16,37	11,07	2,31	5,46	2,93	62,10	3,58		423,63	425,69	83,42	
				4	40	301		890	1140	2825	2330	11205	51155	23730	6065	5235	630	1585	1055	19675	1345		129166	129210	85,94	

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent	
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione			
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
LMŚW	MD								2,30	0,52													2,82	2,82	0,55		
							2		420	115														537	537	0,36	
	ŚW														1,28									1,28	1,28	0,25	
															640									640	640	0,43	
	DB							0,74	4,13	5,82		1,10	14,62	4,13	8,56	6,02	5,04							50,16	50,16	9,83	
							274					165	3210	1055	3330	1925	1820							11779	11779	7,83	
	DB.S							0,66																0,66	0,66	0,13	
	BRZ										3,56		1,95	0,93	1,93	9,09						11,06			28,52	28,52	5,59
											635		465	235	505	2900						3290			8030	8030	5,34
OL									1,12														1,12	1,12	0,22		
									140														140	140	0,09		
OS											0,07												0,07	0,07	0,01		
											15												15	15	0,01		
Razem				1,25	0,81		14,96	15,44	16,32	18,13	10,50	53,81	170,37	72,42	32,76	16,11	2,31	5,46	2,93	73,16	3,58		508,26	510,32	100		
				4	40	577		890	1700	3575	2510	14880	52445	27565	11530	7055	630	1585	1055	22965	1345		150307	150351	100		
LMW	SO						3,21	8,74	4,51	3,31	0,72	19,12	15,82	3,86	19,72	1,09					2,84			82,94	82,94	37,82	
							201		790	770	600	160	4855	4270	1430	7450	270				770			21566	21566	47,51	
	MD											0,57												0,57	0,57	0,26	
											100													100	100	0,22	

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent	
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione			
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
LMW	DB			0,52				1,02	7,60	0,80														9,42	9,94	4,53	
							21			70	95														186	186	0,41
	DB.S						6,37																	6,37	6,37	2,9	
							123																		123	123	0,27
	BRZ					11,03			1,50	6,46	30,18	25,24	11,86	4,19	1,87										81,30	92,33	42,1
						135	121		160	1090	5650	6080	2725	1105	505										17436	17571	38,71
OL								2,95	2,12	3,55	3,85	11,14	0,66	2,14										26,41	26,41	12,04	
						98		235	330	650	870	2680	180	585										5628	5628	12,4	
LMW	OS											0,77												0,77	0,77	0,35	
												220												220	220	0,48	
	Razem			0,52	11,03		9,58	14,21	20,69	37,84	30,38	42,89	20,67	7,87	19,72	1,09				2,84				207,78	219,33	100	
					135	564		1185	2260	6995	7210	10480	5555	2520	7450	270				770				45259	45394	100	
LMB	SO								0,81															0,81	0,81	3,99	
							38			125														163	163	2,94	
	BRZ								0,78			0,97						6,25						8,00	8,00	39,39	
										65			205						1905						2175	2175	39,2
	OL				5,03											6,47									6,47	11,50	56,62
					550											2660									2660	3210	57,86
Razem				5,03				1,59			0,97			6,47			6,25							15,28	20,31	100	
					550	38		190			205				2660			1905						4998	5548	100	

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LŚW	SO										1,50	1,91	47,94	13,58	5,80								70,73	70,73	38,54	
											385	510	14780	4260	2435									22370	22370	41,82
	MD									3,71														3,71	3,71	2,02
										605														605	605	1,13
	DB			0,32	0,21					6,01			9,95	48,61	12,96	23,67								101,20	101,73	55,44
							3			595			2175	14610	4400	8630								30413	30413	56,85
	DB.S							7,23																7,23	7,23	3,94
BRZ																							91	91	0,17	
									0,11														0,11	0,11	0,06	
Razem				0,32	0,21		7,23		9,83		1,50	11,86	96,55	26,54	29,47								182,98	183,51	100	
						94			1215		385	2685	29390	8660	11065								53494	53494	100	
LW	SO													13,31	2,83								16,14	16,14	9,78	
														4330	830									5160	5160	12,62
	ŚW										1,23												1,23	1,23	0,75	
							22				320													342	342	0,84
	DB			0,52				0,47	3,18	3,76	0,83			44,82										53,06	53,58	32,48
						5		80	480	65			12805										13435	13435	32,86	
DB.S							17,70																17,70	17,70	10,73	
						53	30																83	83	0,2	

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LW	GB																	0,61					0,61	0,61	0,37	
																			160					160	160	0,39
	BRZ							0,36	0,95		5,93	1,37			1,30						15,35			25,26	25,26	15,31
							15		30	140		1110	335			210						4650			6490	6490
	OL							0,52			4,52	0,13		21,44	1,71	1,46					16,82	3,84		50,44	50,44	30,58
										890	25		6730	515	520					5330	1205		15215	15215	37,22	
Razem				0,52			18,69	3,54	4,71	5,35	7,29	1,37	79,57	1,71	5,59				0,61	32,17	3,84		164,44	164,96	100	
						95	30	110	620	955	1455	335	23865	515	1560				160	9980	1205		40885	40885	100	
OL	BRZ									2,08	4,17	3,89	5,83	1,91									17,88	17,88	7,21	
										285	925	975	1495	715									4395	4395	6,74	
	OL			0,28	26,24		3,07	20,53	12,95	23,24	23,14	7,31	7,29	30,58	8,68	40,06	26,74						203,59	230,11	92,79	
					211	385		1635	2375	5450	5960	2115	2170	8860	2525	16890	12210						60575	60786	93,26	
Razem			0,28	26,24		3,07	20,53	12,95	25,32	27,31	11,20	13,12	32,49	8,68	40,06	26,74						221,47	247,99	100		
					211	385		1635	2375	5735	6885	3090	3665	9575	2525	16890	12210						64970	65181	100	
OLJ	JS				10,73																			10,73	5,36	
					460																			460	0,88	
	BRZ							0,56	3,19	4,69	1,21		2,77										12,42	12,42	6,2	
									105	665	1175	310		770										3025	3025	5,78
OL							10,62	9,36	20,93	19,81	35,06	15,55	4,59	9,85	21,50		17,13			6,00	6,75		177,15	177,15	88,44	
						439	50	555	3770	4665	10840	4975	1180	3265	7390		7090			2295	2330		48844	48844	93,34	

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
OLJ	Razem				10,73		10,62	9,36	21,49	23,00	39,75	16,76	4,59	12,62	21,50		17,13			6,00	6,75		189,57	200,30	100	
					460	439	50	555	3875	5330	12015	5285	1180	4035	7390		7090			2295	2330		51869	52329	100	
Lł	OL							1,17		0,79		0,40			0,45	2,35							5,16	5,16	100	
						4		70		240		80			105	915							1414	1414	100	
	Razem					4		1,17		0,79		0,40			0,45	2,35							5,16	5,16	100	
						4		70		240		80			105	915							1414	1414	100	
łącznie	SO		168,80	12,82	61,59		782,06	579,14	689,18	1211,63	1394,55	1775,35	3075,67	1736,33	1578,27	1154,26	526,45	61,68	72,21	103,05	6,77		14746,60	14989,81	92,86	
			3610	17	380	29106		7425	86540	193785	290510	402140	746180	470740	484985	406325	191000	21560	25715	29710	1915		3387636	3391643	92,82	
	MD								6,01	0,52	0,57												7,10	7,10	0,04	
							2			1025	115	100												1242	1242	0,03
	ŚW							0,59	5,00	9,04	4,80			2,92	1,28								23,63	23,63	0,15	
						56		20	490	1785	995			845	640									4831	4831	0,13
	DB			1,36	0,21		2,53	8,33	23,19	1,63	1,10	24,57	97,56	21,52	30,44	5,04								215,91	217,48	1,35
							348		80	1145	160	165	5385	28470	7730	10755	1820							56058	56058	1,53
	DB.S							42,06																42,06	42,06	0,26
							345	30																375	375	0,01
JS					10,73																			10,73	0,07	
					460																			460	0,01	
GB																										
																			0,61					0,61	0,61	0
																			160					160	160	0

TABELA IV Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prześcieje na gr. zalesionych	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		Procent
		do odnowienia		w produkcji ubocznej	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zalesione i nie zalesione		
		plazowiny	halizny, zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m ³																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Łącznie	BRZ				25,64		12,57	28,97	20,51	72,68	67,38	28,10	28,80	16,37	11,14		6,25			26,41			319,18	344,82	2,14	
					316	884		1175	3240	12490	15310	6615	6625	4665	3275		1905			7940			64124	64440	1,76	
	OL			0,28	31,27		14,21	34,01	37,12	51,91	62,59	34,40	33,98	44,28	38,56	42,41	43,87			22,82	10,59		470,75	502,30	3,11	
					761	926	50	2495	6615	11895	17755	9850	10260	13225	13200	17805	19300			7625	3535		134536	135297	3,7	
	AK										0,06													0,06	0,06	0
											5													5	5	0
OS										0,35	0,07	0,77											1,19	1,19	0,01	
										35	15	220											270	270	0,01	
LP							1,45																1,45	1,45	0,01	
						6																	6	6	0	
Ogółem			168,80	14,46	129,44		854,88	651,04	781,01	1347,82	1531,06	1863,19	3236,01	1821,42	1659,69	1201,71	576,57	62,29	72,21	152,28	17,36		15828,54	16141,24	100	
			3610	17	1917	31673	80	11195	99055	220270	324850	424210	791535	497205	512855	425950	212205	21720	25715	45275	5450		3649243	3654787	100	

283

Grunty związane z gospodarką leśną: 383,74 ha
 Ogółem lasy: 16524,98 ha
 Powierzchnia ewidencyjna lasów ogółem: 16524,9235 ha

TABELA Va Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
BS	SO			1,91	2,46	55,68	31,72	21,06	1,08									113,91	97,61	
	BRZ			0,60	0,25	0,99	0,95											2,79	2,39	
Razem	ha			2,51	2,71	56,67	32,67	21,06	1,08									116,70	100,00	
	%			2,15	2,32	48,56	27,99	18,05	0,93									100,00	100,00	
BŚW	SO	481,31	368,14	492,50	984,63	1097,70	1349,77	2307,55	1398,86	1293,50	945,66	464,07	51,93	39,17	9,51	3,19		11287,49	95,64	
	SO.B								0,01									0,01	0,00	
	SO.WE								0,13									0,13	0,00	
	MD			0,69	0,13													0,82	0,01	
	ŚW	2,16	1,80	4,47	1,51	0,17	0,37		1,90									12,38	0,10	
	BK	0,67																0,67	0,01	
	DB	0,20	0,43	0,94	0,02		0,76	0,12							0,69			3,16	0,03	
	DB.S	0,17																0,17	0,00	
	BRZ	118,70	108,26	95,76	96,07	25,80	22,08	16,85	4,14	4,99	0,86	0,10			2,21			495,82	4,20	
	OL						0,38		0,05										0,43	0,00
	OS		0,02			0,39													0,41	0,00
	LP	1,23																	1,23	0,01
Razem	ha	604,44	478,65	594,36	1082,36	1124,44	1372,98	2324,52	1405,09	1298,49	946,52	464,17	51,93	39,17	12,41	3,19		11802,72	100,00	
	%	5,12	4,06	5,04	9,17	9,53	11,63	19,69	11,90	11,00	8,02	3,93	0,44	0,33	0,11	0,03		100,00	100,00	
BW	SO	8,32	2,68	10,48	8,37	0,57	23,01	25,18	5,37	3,83	10,83							98,64	83,63	
	ŚW	0,28	1,06	1,18	0,26													2,78	2,36	
	DB						0,14											0,14	0,12	
	BRZ	3,53	0,97	2,53	3,47	1,32	1,45	1,52	0,88	0,71								16,38	13,89	

TABELA Va Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Razem	ha	12,13	4,71	14,19	12,10	1,89	24,60	26,70	6,25	4,54	10,83							117,94	100,00
	%	10,28	3,99	12,03	10,26	1,60	20,86	22,65	5,30	3,85	9,18							100,00	100,00
BMŚW	SO	79,01	48,67	43,45	61,37	167,88	198,37	392,48	193,33	148,05	104,12	51,27	4,13	3,54	13,87			1509,54	89,38
	MD	1,73	0,18	0,41				0,40										2,72	0,16
	ŚW	2,44	0,53	1,53	0,96	0,97		0,06	0,81	0,96			0,08		0,46			8,80	0,52
	DG													0,27				0,27	0,02
	DB	6,96	2,11	0,50	1,40	1,95	1,62	4,85	1,19	3,63	0,77				0,49	1,20		26,67	1,58
	DB.S	6,44	1,19	0,04											5,23			12,90	0,76
	GB	0,87																0,87	0,05
	BRZ	18,58	15,47	16,53	7,42	22,51	8,26	16,77	8,67	2,88	2,49		0,08		0,17			119,83	7,09
	OL	1,67	0,22				0,15	0,26	0,23	0,80					0,10			3,43	0,20
	AK			0,07	0,05	0,68		0,10										0,90	0,05
	OS				0,02	1,21	0,24	1,52										2,99	0,18
	WB								0,08									0,08	0,00
	LP									0,12								0,12	0,01
Razem	ha	117,70	68,37	62,53	71,22	195,20	208,64	416,44	204,31	156,44	107,38	51,27	4,29	4,30	21,03			1689,12	100,00
	%	6,97	4,05	3,70	4,22	11,56	12,35	24,64	12,10	9,26	6,36	3,04	0,25	0,25	1,25			100,00	100,00
BMW	SO	36,60	20,15	9,35	27,21	16,54	76,58	48,30	38,55	67,11	74,06	7,82		25,81	2,26			450,34	76,69
	SO.WE								0,20									0,20	0,03
	ŚW	1,77	4,58	3,51	7,75	3,68	0,16	0,59	2,40	2,17	1,87				0,38			28,86	4,92
	BK	0,68																0,68	0,12
	DB	6,62	0,95	0,82		0,10	0,20	0,10		0,21					1,27			10,27	1,75

TABELA Va Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
BMW	DB.S	4,06	0,31												0,47			4,84	0,82	
	BRZ	4,46	8,56	5,38	20,70	13,48	7,54	12,03	6,51	2,66	1,10				0,29			82,71	14,09	
	OL	2,27	0,51		0,73	0,57	0,46	0,92	0,43	0,08								5,97	1,02	
	OS			0,08	0,60	0,46	0,10	0,48	0,50	0,75	0,34								3,31	0,56
Razem	ha	56,46	35,06	19,14	56,99	34,83	85,04	62,42	48,59	72,98	77,37	7,82		25,81	4,67			587,18	100,00	
	%	9,62	5,97	3,26	9,71	5,93	14,46	10,63	8,28	12,43	13,18	1,33		4,40	0,80			100,00	100,00	
BMB	SO			0,14	5,59				1,47	1,82		0,88						9,90	49,65	
	BRZ			0,56	6,42	1,30			0,98									9,26	46,44	
	OL									0,78								0,78	3,91	
Razem	ha			0,70	12,01	1,30			2,45	2,60		0,88						19,94	100,00	
	%			3,51	60,23	6,52			12,29	13,04		4,41						100,00	100,00	
LMŚW	SO	7,83	8,03	6,17	10,94	6,53	35,92	134,74	57,74	17,45	11,49	1,68	4,91	1,86	42,87	2,51		350,67	69,00	
	MD	0,82	0,28	2,88	0,47		1,15	1,42										7,02	1,38	
	ŚW	0,06	0,30			0,13		0,13		0,87	0,10				0,34			1,93	0,38	
	DB	2,36	4,55	3,63	1,52	1,46	10,79	20,61	9,21	7,10	3,63	0,47		1,07	19,33	0,32		86,05	16,93	
	DB.S	3,62													5,13			8,75	1,72	
	DB.C			0,20											0,13			0,33	0,06	
	JW														0,13	0,75		0,88	0,17	
	BRZ	0,27	2,28	2,63	5,20	2,33	5,02	13,32	5,41	7,34	0,89				5,23			49,92	9,82	
	OL			0,67			0,43	0,01	0,06										1,17	0,23
	AK			0,14															0,14	0,03
	OS					0,05	0,10												0,15	0,03

TABELA Va Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LMŚW	LP						0,40	0,14				0,16	0,55					1,25	0,25	
Razem	ha	14,96	15,44	16,32	18,13	10,50	53,81	170,37	72,42	32,76	16,11	2,31	5,46	2,93	73,16	3,58		508,26	100,00	
	%	2,94	3,04	3,21	3,57	2,07	10,59	33,52	14,25	6,45	3,17	0,45	1,07	0,58	14,39	0,70		100,00	100,00	
LMW	SO	3,25	4,67	7,42	4,37	1,80	16,98	11,44	3,72	12,92	0,98				1,70			69,25	33,33	
	MD			0,71		0,39												1,10	0,53	
	ŚW	0,59	0,75	0,99	1,81	1,16	1,07	0,06	0,19	4,34								10,96	5,27	
	DB	0,44	1,09	3,23	1,29	0,17	1,33	0,69	0,27	0,08					1,14			9,73	4,68	
	DB.S	4,73																4,73	2,28	
	JW	0,22																0,22	0,11	
	BRZ		3,53	5,48	23,72	18,46	13,91	6,11	1,92	1,34	0,11							74,58	35,89	
	OL	0,35	3,97	2,18	5,23	6,87	8,59	2,33	1,50	1,04								32,06	15,43	
	OL.S				0,08														0,08	0,04
	OS		0,20	0,68	1,34	1,53	1,01	0,04	0,27										5,07	2,44
Razem	ha	9,58	14,21	20,69	37,84	30,38	42,89	20,67	7,87	19,72	1,09				2,84			207,78	100,00	
	%	4,61	6,84	9,96	18,21	14,62	20,64	9,95	3,79	9,49	0,52				1,37			100,00	100,00	
LMB	SO			0,25						0,69		0,62						1,56	10,21	
	ŚW			0,16						1,64		1,24						3,04	19,90	
	BRZ			0,94			0,97			0,65		3,14						5,70	37,30	
	OL			0,16						3,14		1,25						4,55	29,78	
	OS			0,08						0,35								0,43	2,81	
Razem	ha			1,59			0,97			6,47		6,25						15,28	100,00	
	%			10,41			6,35			42,34		40,90						100,00	100,00	

TABELA Va Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przereębowa	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LŚW	SO			0,77		1,05	2,52	41,36	10,48	4,77								60,95	33,31	
	MD	0,50		3,18				4,74										8,42	4,60	
	ŚW	0,12		0,37														0,49	0,27	
	DB			4,68		0,15	7,43	38,31	12,31	14,62								77,50	42,35	
	DB.S	6,00																6,00	3,28	
	KL			0,09														0,09	0,05	
	WZ	0,21																0,21	0,11	
	GB							2,89		3,75									6,64	3,63
	BRZ			0,74		0,30	1,49	9,02	3,45	4,37									19,37	10,59
	OL	0,28								0,98									1,26	0,69
	OS									0,98									0,98	0,54
	LP	0,12					0,42	0,23	0,30										1,07	0,58
Razem	ha	7,23		9,83		1,50	11,86	96,55	26,54	29,47								182,98	100,00	
	%	3,95		5,37		0,82	6,48	52,77	14,50	16,11								100,00	100,00	
LW	SO	0,16		0,19				12,81		1,79								14,95	9,09	
	MD		0,45	0,38				1,75										2,58	1,57	
	ŚW	0,65		0,10	0,45	1,34							0,12					2,66	1,62	
	DB	2,67	2,10	3,48	0,83	0,35		35,61		1,04			0,06		6,53	1,54		54,21	32,97	
	DB.S	10,02													4,53			14,55	8,85	
	KL	0,74																0,74	0,45	
	JW	0,10																0,10	0,06	
WZ	0,65			0,45														1,10	0,67	

TABELA Va Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LW	JS		0,09					0,09										0,18	0,11	
	GB							0,14					0,19		0,12			0,45	0,27	
	BRZ	0,52	0,45	0,28	0,90	3,79	1,10	9,47	0,51	1,89			0,06		8,53	0,77		28,27	17,19	
	OL	3,08	0,45	0,28	2,72	1,81	0,27	19,26	1,20	0,87			0,06		11,59	1,15		42,74	25,99	
	OL.S							0,16										0,16	0,10	
	OS														0,87	0,38		1,25	0,76	
	LP	0,10							0,28					0,12					0,50	0,30
Razem	ha	18,69	3,54	4,71	5,35	7,29	1,37	79,57	1,71	5,59			0,61		32,17	3,84		164,44	100,00	
	%	11,37	2,15	2,86	3,25	4,43	0,83	48,40	1,04	3,40			0,37		19,56	2,34		100,00	100,00	
OL	SO		0,23		0,42			0,07										0,72	0,33	
	ŚW		0,38		0,42													0,80	0,36	
	DB		0,12															0,12	0,05	
	WZ	0,11																0,11	0,05	
	JS				0,20													0,20	0,09	
	BRZ		1,34	2,27	3,00	5,98	3,66	4,86	0,95	0,18			1,34					23,58	10,65	
	OL	2,96	18,46	10,68	20,88	21,33	7,54	8,19	31,54	8,50	40,06	25,40						195,54	88,29	
	OS				0,20														0,20	0,09
	LP				0,20														0,20	0,09
Razem	ha	3,07	20,53	12,95	25,32	27,31	11,20	13,12	32,49	8,68	40,06	26,74						221,47	100,00	
	%	1,39	9,27	5,85	11,43	12,33	5,06	5,92	14,67	3,92	18,09	12,07						100,00	100,00	
OLJ	SO							0,02										0,02	0,01	
	ŚW	0,15	0,29	1,09						1,77								3,30	1,74	

TABELA Va Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OLJ	DB	0,50														1,50		2,00	1,06
	DB.S	1,09													1,64			2,73	1,44
	WZ	0,30	0,25															0,55	0,29
	JS	0,40																0,40	0,21
	BRZ	0,73	0,21	3,46	3,69	5,75	2,12	0,75	2,90	2,69		1,71			0,87			24,88	13,12
	OL	7,45	8,61	16,94	19,31	34,00	14,64	3,82	9,72	17,04		15,42			3,49	5,25		155,69	82,13
Razem	ha	10,62	9,36	21,49	23,00	39,75	16,76	4,59	12,62	21,50		17,13			6,00	6,75		189,57	100,00
	%	5,60	4,94	11,34	12,13	20,96	8,84	2,42	6,66	11,34		9,04			3,17	3,56		100,00	100,00
Lł	JS				0,16													0,16	3,10
	BRZ		0,12															0,12	2,33
	OL		1,05		0,63		0,40			0,45	2,35							4,88	94,57
Razem	ha		1,17		0,79		0,40			0,45	2,35							5,16	100,00
	%		22,67		15,31		7,75			8,72	45,55							100,00	100,00
Łącznie	SO	616,48	452,57	572,63	1105,36	1347,75	1734,87	2995,01	1710,60	1551,93	1147,14	526,34	60,97	70,38	70,21	5,70		13967,94	88,25
	SO.B								0,01									0,01	0,00
	SO.WE								0,33									0,33	0,00
	MD	3,05	0,91	8,25	0,60	0,39	1,15	8,31										22,66	0,14
	ŚW	8,22	9,69	13,40	13,16	7,45	1,60	0,84	5,30	11,75	1,97	1,24	0,20		1,18			76,00	0,48
	DG													0,27				0,27	0,00
	BK	1,35																1,35	0,01
	DB	19,75	11,35	17,28	5,06	4,18	22,27	100,29	22,98	26,68	4,40	0,47	0,06	1,56	30,16	3,36		269,85	1,70
DB.S	36,13	1,50	0,04											17,00			54,67	0,35	

TABELA Va Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem			
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej	
Powierzchnia zalesiona w ha																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
łącznie	DB.C			0,20											0,13			0,33	0,00	
	KL	0,74		0,09														0,83	0,01	
	JW	0,32													0,13	0,75		1,20	0,01	
	WZ	1,27	0,25		0,45														1,97	0,01
	JS	0,40	0,09		0,36			0,09											0,94	0,01
	GB	0,87						3,03		3,75				0,19		0,12			7,96	0,05
	BRZ	146,79	141,19	137,16	170,84	102,01	68,55	90,70	36,32	29,70	5,45	6,29	0,14		17,30	0,77		953,21	6,02	
	OL	18,06	33,27	30,91	49,50	64,96	32,48	34,79	44,73	33,68	42,41	42,07	0,06		15,18	6,40		448,50	2,83	
	OL.S				0,08			0,16											0,24	0,00
	AK			0,21	0,05	0,68		0,10											1,04	0,01
	OS		0,22	0,84	2,16	3,64	1,45	2,04	0,77	2,08	0,34				0,87	0,38		14,79	0,09	
	WB							0,08											0,08	0,00
LP	1,45			0,20		0,82	0,65	0,30	0,12		0,16	0,67						4,37	0,03	
Ogółem	ha	854,88	651,04	781,01	1347,82	1531,06	1863,19	3236,01	1821,42	1659,69	1201,71	576,57	62,29	72,21	152,28	17,36		15828,54	100,00	
	%	5,40	4,11	4,93	8,52	9,67	11,77	20,45	11,51	10,49	7,59	3,64	0,39	0,46	0,96	0,11		100,00	100,00	

292

Powierzchnia ewidencyjna gruntów zalesionych: 15828,4931 ha

TABELA Vb Nadleśnictwo Ostrołęka - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BS	SO			125	250	7610	4380	3380	235									15980	98,13
	BRZ			55	35	110	105											305	1,87
Razem	m3			180	285	7720	4485	3380	235									16285	100
	%			1,11	1,75	47,40	27,54	20,76	1,44									100,00	100
BŚW	SO		2380	58255	155730	221840	292180	524600	358875	384340	325430	165335	18065	12370	1600	570		2521570	98,15
	SO.B																		
	SO.WE								35									35	0
	MD			165	30													195	0,01
	ŚW			325	210	40	105	20	785	1460	970	1140	75					5130	0,2
	BK										55	55						110	0
	DB			65			185	30			10	30			125			445	0,02
	DB.C								10	10								20	0
	BRZ		1875	13385	12800	4210	3675	3100	980	1165	415	30			5			41640	1,62
	OL					90			10									100	0
	AK						5		20									25	0
OS					95												95	0	
Razem	m3		4255	72195	168770	226275	296145	527755	360695	386995	326880	166590	18140	12375	1725	570		2569365	100
	%		0,17	2,81	6,57	8,81	11,53	20,53	14,04	15,06	12,72	6,48	0,71	0,48	0,07	0,02		100,00	100
BW	SO		15	1565	1270	110	5955	6100	1670	1125	4190							22000	91,36
	ŚW			85	50				10	20								165	0,69
	DB					25												25	0,1
	BRZ		10	345	420	205	290	245	185	190								1890	7,85

TABELA Vb Nadleśnictwo Ostrołęka - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przereębowa	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																		%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
Razem	m3		25	1995	1740	315	6270	6345	1865	1335	4190							24080	100	
	%		0,10	8,28	7,23	1,31	26,04	26,35	7,75	5,54	17,40							100,00	100	
BMŚW	SO		870	7040	13365	45650	55725	115550	63365	51510	37245	19985	1765	1145	5910			419125	93,71	
	MD		15	60				100										175	0,04	
	ŚW			140	170	245		60	405	880	965	560	45		195			3665	0,82	
	DG													135				135	0,03	
	DB			30	100	280	330	1120	345	1070	280	20		200				3775	0,84	
	DB.C							50	20		5	75						150	0,03	
	KL							5										5	0	
	JW								15										15	0
	BRZ			725	2695	1250	4680	1755	3815	2565	790	670		25		50			19020	4,25
	OL			20				40	65	80	180					35			420	0,09
	AK				5	5	135		15										160	0,04
	OS					5	310	55	320										690	0,15
	WB									20									20	0
	LP										20								20	0
Razem	LP									20								20	0	
	m3		1630	9970	14895	51300	57905	121115	66800	54450	39165	20640	1835	1480	6190			447375	100	
BMW	SO		500	1290	5335	4450	20425	13480	11485	23170	28720	2940		10775	1145			123715	84,19	
	SO.WE								65									65	0,04	
	ŚW		30	260	1470	850	85	320	810	1145	1475	30			25			6500	4,42	
	DB			30		15	55	15		65					75			255	0,17	

TABELA Vb Nadleśnictwo Ostrołęka - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
BMW	BRZ		275	850	3610	3130	1610	2705	1550	605	280			30	105			14750	10,04
	OL		35		145	120	155	200	95	20								770	0,52
	OS			20	105	110	35	120	210	200	110							910	0,62
Razem	m3		840	2450	10665	8675	22365	16840	14215	25205	30585	2970		10805	1350			146965	100
	%		0,57	1,67	7,26	5,90	15,22	11,46	9,67	17,15	20,81	2,02		7,35	0,92			100,00	100
BMB	SO			5	515				355	375		170						1420	56,8
	BRZ			25	570	105			170									870	34,8
	OL									210								210	8,4
Razem	m3			30	1085	105			525	585		170						2500	100
	%			1,20	43,40	4,20			21,00	23,40		6,80						100,00	100
LMŚW	SO		645	725	2340	1740	11000	43180	22115	6620	5340	500	1450	640	20010	1295		117600	78,53
	MD		25	420	100		325	445										1315	0,88
	ŚW					30		45		510	60			50				695	0,46
	DB				210	225	2155	5420	3860	2170	1365	95	10	415	800	15		16740	11,18
	DB.C			10				15							20			45	0,03
	JW							5	35						25	35		100	0,07
	BRZ		220	435	925	505	1150	3290	1540	2230	290				2060			12645	8,45
	OL			95			100		15									210	0,14
	AK			15														15	0,01
	OS					10	30											40	0,03
	LP						120	45					35	125				325	0,22

TABELA Vb Nadleśnictwo Ostrołęka - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Razem	m3		890	1700	3575	2510	14880	52445	27565	11530	7055	630	1585	1055	22965	1345		149730	100
	%		0,59	1,14	2,39	1,68	9,94	35,02	18,41	7,70	4,71	0,42	1,06	0,70	15,34	0,90		100,00	100
LMW	SO		355	770	940	480	4560	3280	1370	4440	240				770			17205	38,51
	MD					70												70	0,16
	ŚW		10	10	430	480	330	30	60	2285	5							3640	8,14
	DB			85	165	45	245	150	60	15								765	1,71
	BRZ		370	865	4115	3975	2970	1345	500	380	25							14545	32,54
	OL		425	340	995	1870	2105	735	465	330								7265	16,25
	OL.S				15													15	0,03
	OS		25	190	335	290	270	15	65									1190	2,66
Razem	m3		1185	2260	6995	7210	10480	5555	2520	7450	270				770			44695	100
	%		2,65	5,06	15,65	16,13	23,45	12,43	5,64	16,67	0,60				1,72			100,00	100
LMB	SO			45						245		180						470	9,48
	ŚW			15						680		480						1175	23,69
	BRZ			95			205			190		775						1265	25,5
	OL			25						1410		470						1905	38,41
	OS			10						135								145	2,92
Razem	m3			190		205				2660		1905						4960	100
	%			3,83		4,13				53,63		38,41						100,00	100
LŚW	SO			100		290	715	13565	3350	2075								20095	37,63
	MD			610				1465										2075	3,89
	ŚW			45														45	0,08

TABELA Vb Nadleśnictwo Ostrołęka - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LŚW	DB			340		30	1545	11370	4250	5900								23435	43,89
	GB							665		955								1620	3,03
	BRZ			120		65	340	2270	970	1340								5105	9,56
	OL									375								375	0,7
	OS									420								420	0,79
	LP						85	55	90									230	0,43
Razem	m3			1215		385	2685	29390	8660	11065								53400	100
	%			2,28		0,72	5,03	55,03	16,22	20,72								100,00	100
LW	SO			30				4235		540								4805	11,78
	MD		25	85				520										630	1,54
	ŚW			5	85	340							40					470	1,15
	DB		10	395	65	45		10230		310			20		565	495		12135	29,75
	WZ				65													65	0,16
	JS							20										20	0,05
	GB							30					45		25			100	0,25
	BRZ		30	45	140	685	255	2295	130	370			15		3250	195		7410	18,17
	OL	30	45	60	600	385	80	6420	385	340			15		5625	375		14360	35,19
	OL.S							35										35	0,09
	OS														515	140		655	1,61
	LP							80					25					105	0,26
Razem	m3	30	110	620	955	1455	335	23865	515	1560			160		9980	1205		40790	100
	%	0,07	0,27	1,52	2,34	3,57	0,82	58,52	1,26	3,82			0,39		24,47	2,95		100,00	100

TABELA Vb Nadleśnictwo Ostrołęka - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerebowa	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OL	SO		10		50			20										80	0,12
	ŚW				70	15			15									100	0,15
	JS				15													15	0,02
	BRZ		90	370	485	1210	885	1075	310	40		400						4865	7,53
	OL		1535	2005	5035	5660	2205	2570	9250	2485	16890	11810						59445	92,05
	OS				55													55	0,09
	LP				25													25	0,04
Razem	m3		1635	2375	5735	6885	3090	3665	9575	2525	16890	12210						64585	100
	%		2,53	3,68	8,88	10,66	4,78	5,67	14,83	3,91	26,15	18,91						100,00	100
OLJ	SO							5										5	0,01
	ŚW		5	40						685								730	1,42
	BRZ			485	655	1340	460	165	740	725		480			365			5415	10,53
	OL	50	550	3350	4675	10675	4825	1010	3295	5980		6610			1930	2330		45280	88,04
Razem	m3	50	555	3875	5330	12015	5285	1180	4035	7390		7090			2295	2330		51430	100
	%	0,10	1,08	7,53	10,36	23,36	10,28	2,29	7,85	14,37		13,79			4,46	4,53		100,00	100
Lł	JS				30													30	2,13
	BRZ		5															5	0,35
	OL		65		210		80			105	915							1375	97,52
Razem	m3		70		240		80			105	915							1410	100
	%		4,96		17,02		5,67			7,45	64,90							100,00	100
łącznie	SO		4775	69950	179795	282170	394940	727395	462820	474440	401165	189110	21280	24930	29435	1865		3264070	90,23
	SO.B																		

TABELA Vb Nadleśnictwo Ostrołęka - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Łącznie	SO.WE								100									100	0
	MD		65	1340	130	70	325	2530										4460	0,12
	ŚW		45	925	2485	2000	520	475	2085	7665	3475	2210	160		270			22315	0,62
	DG														135			135	0
	BK										55	55						110	0
	DB		10	945	540	640	4540	28335	8515	9530	1655	145	30	615	1565	510		57575	1,59
	DB.C			10				65	30	10	5	75			20			215	0,01
	KL							5										5	0
	JW							20	35						25	35		115	0
	WZ				65													65	0
	JS				45			20										65	0
	GB							695		955			45		25			1720	0,05
	BRZ		3600	19770	25005	20220	13700	20305	9640	8025	1680	1685	40	35	5830	195		129730	3,59
	OL	80	2675	5875	11660	18800	9590	11000	13595	11435	17805	18890	15		7590	2705		131715	3,64
	OL.S				15			35										50	0
	AK			20	5	135		20		20								200	0,01
	OS		25	220	500	815	390	455	275	755	110				515	140		4200	0,12
	WB							20										20	0
LP				25		205	180	90	20		35	150					705	0,02	
Ogółem	m3	80	11195	99055	220270	324850	424210	791535	497205	512855	425950	212205	21720	25715	45275	5450		3617570	100
	%	0	0	3	6	9	12	22	14	14	12	6	1	1	1	0		100	100

TABELA VI Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek rębności	Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem	
			I		II		III		IV		V		VI	VII					VIII
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140					141 i wyżej
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
SPECJALNE (S)	100	SO	4,53	8,52	3,32	8,39	56,67	32,67	21,65	5,88	5,10	7,38	4,71	14,81	66,92				240,55
				215	305	660	7720	4485	3605	1510	1535	3030	1400	4190	24005				52660
	80	GB												0,61					0,61
															160				160
	70	BRZ			1,48	6,33	3,55	0,97						6,25					18,58
					95	710	705	205						1905					3620
	70	OL		1,17	8,96	12,23	13,23	2,14		1,48	18,72	41,47	38,74						138,14
				70	1675	2805	4120	585		510	6685	17500	16345						50295
	Razem		4,53	9,69	13,76	26,95	73,45	35,78	21,65	7,36	23,82	48,85	49,70	15,42	66,92				397,88
				285	2075	4175	12545	5275	3605	2020	8220	20530	19650	4350	24005				106735
LASÓW OCHRONNYCH (O)	100	SO	232,76	149,25	141,19	251,15	269,79	533,56	954,65	546,56	421,61	439,68	164,08	9,36	4,30	84,64	3,58		4206,16
				2665	17720	43115	56355	122075	225450	142500	134550	154135	58155	3275	1480	26205	1345		989025
	100	MD			2,30	0,52	0,57												3,39
					420	115	100												635
	80	ŚW			0,68	1,23	1,23			2,92	1,28								7,34
					80	275	320			845	640								2160
	140	DB	1,32	6,08	7,60	1,63	1,10	2,34	2,00		6,77	5,04							33,88
					70	160	165	545	515		2125	1820							5400
	140	DB.S	16,72																16,72
	70	BRZ	0,75	7,73	9,51	23,30	37,01	9,07	5,36	4,06	2,05								98,84
			330	1690	4140	8565	2105	1355	1245	375								19805	

TABELA VI Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek rębności	Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem		
			I		II		III		IV		V		VI					VII	VIII
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120					121-140	141 i wyżej
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LASÓW OCHRONNYCH (O)	70	OL	5,09	25,48	16,25	21,06	35,27	12,49	14,47	36,63	15,74	0,94							183,42
				1945	2885	4290	9245	3265	4535	10590	4955	305							42015
	50	OS				0,35													0,35
						35													35
	Razem		256,64	188,54	177,53	299,24	344,97	557,46	976,48	590,17	447,45	445,66	164,08	9,36	4,30	84,64	3,58		4550,10
			4940	22865	52130	74750	127990	231855	155180	142645	156260	58155	3275	1480	26205	1345		1059075	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	100	SO	535,55	416,97	539,71	949,77	1059,77	1184,68	1898,30	1129,76	1134,74	706,20	357,66	37,51	0,99				9951,61
				4255	67775	149630	224310	268275	455265	307130	342845	248800	131445	14095	230				2214055
	80	ŚW		0,59	4,32	7,81	3,57												16,29
				20	410	1510	675												2615
	70	BRZ	11,82	20,49	6,36	25,48	16,42	6,93	22,13	8,22									117,85
				760	960	4180	4020	1525	4930	2350									18725
	70	OL		3,37		2,57	0,41		10,21	1,71			5,13						23,40
				215		765	60		3070	570			2955						7635
	70	AK				0,06													0,06
						5													5
	50	OS						0,77											0,77
								220											220
	80	LP	1,45																1,45

TABELA VI Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek rębności	Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem			
			I		II		III		IV		V		VI	VII					VIII		
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140					141 i wyżej		
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
(GZ)	Razem		548,82	441,42	550,39	985,69	1080,17	1192,38	1930,64	1139,69	1134,74	706,20	362,79	37,51	0,99					10111,43	
				5250	69145	156090	229065	270020	463265	310050	342845	248800	134400	14095	230						2243255
(GPZ)	100	SO	44,50	39,96	80,33	81,79	101,50	370,07	383,63	201,25	86,09	125,69	189,87	14,54	1,33	243,01	1,50			1965,06	
			155	2020	16330	22205	33565	138515	154480	89770	39800	60095	85115	6660	770	80750	500			730730	
	100	MD	6,05	8,30	36,00	68,25	66,04	50,98	4,04	4,62	9,30	8,63								262,21	
				510	6925	17470	19225	18640	1460	2515	4615	4910									76270
	100	SO	9,22	4,40	4,96	2,32	8,32	24,44	201,07	54,13	16,82	1,00				18,41	3,19			348,28	
				290	740	380	2125	7305	61860	19600	6055	360				3505	570			102790	
	100	MD			3,71															3,71	
					605															605	
	140	DB	1,21	2,25	15,59			22,23	95,56	21,52	23,67									182,03	
				80	1075			4840	27955	7730	8630									50310	
	140	DB.S	25,34																	25,34	
				30																30	
	70	BRZ		0,75	3,16	17,57	10,40	11,13	1,31	4,09	9,09					26,41				83,91	
				85	495	3460	2020	2780	340	1070	2900					7940				21090	
	70	OL	9,12	3,99	11,91	16,05	13,68	19,77	9,30	4,46	4,10					22,82	10,59			125,79	
				50	265	2055	4035	4330	6000	2655	1555	1560				7625	3535			33665	
50	OS					0,07													0,07		
						15													15		
	Razem		44,89	11,39	39,33	35,94	32,47	77,57	307,24	84,20	53,68	1,00			67,64	13,78			769,13		
			80	720	4970	7875	8490	20925	92810	29955	19145	360			19070	4105			208505		

303

TABELA VI Nadleśnictwo Ostrołęka - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności

Gospodarstwo	Wiek rębności	Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku											KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem		
			I		II		III		IV		V		VI					VII	VIII
			1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120					121-140	141 i wyżej
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m ³																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
OGÓŁEM GOSP. (G)			593,71	452,81	589,72	1021,63	1112,64	1269,95	2237,88	1223,89	1188,42	707,20	362,79	37,51	0,99	86,05	16,97		10880,56
			80	5970	74115	163965	237555	290945	556075	340005	361990	249160	134400	14095	230	19070	4105		2451760
łącznie			854,88	651,04	781,01	1347,82	1531,06	1863,19	3236,01	1821,42	1659,69	1201,71	576,57	62,29	72,21	152,28	17,36		15828,54
			80	11195	99055	220270	324850	424210	791535	497205	512855	425950	212205	21720	25715	45275	5450		3617570

TABELA VIIIa Nadleśnictwo Ostrołęka - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Budowa przerębowa	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost miąższości w m ³																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO	150	2735	7830	9495	10100	10635	16090	8505	7480	5390	2125	185	195	380	20		81315	93,53
MD			70	5													75	0,09
ŚW		5	65	110	45			20	10								255	0,29
DB		10	125	10	5	155	580	135	175	25							1220	1,4
DB.S	5																5	0,01
GB																		
BRZ	30	120	180	420	405	110	80	40	35		25			95			1540	1,77
OL	30	210	380	395	395	185	130	165	160	180	170			90	40		2530	2,91
AK																		
OS																		
LP																		
Razem	215	3080	8650	10435	10950	11085	16880	8865	7860	5595	2320	185	195	565	60		86940	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 74010m³/1rok = 740100m³/10 lat = 85% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

TABELA XI Nadleśnictwo Ostrołęka - Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0- 0,9	0,8- 0,7	0,6- 0,5	1,0-0,9	0,8- 0,7	0,6- 0,5	1,0- 0,9	0,8- 0,7	0,6- 0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BŚW	91T0	562,54	33,15		7,21	0,62						603,52
		0,92										0,92
BW		10,22			0,83	1,08						12,13
BMŚW		86,92	2,65		12,94	0,75						103,26
BMW		32,57	1,04		1,46	1,37						36,44
LMŚW		7,64	1,02		3,58							12,24
LMW		4,80	1,76									6,56
LŚW		4,47										4,47
LW		9170	2,76									2,76
		9,10E+01	2,72	0,47		0,52						
	9,10E+01	0,78										0,78
	9170	4,06										4,06
	9,10E+01	0,35										0,35
OL		1,08	1,99									3,07
OLJ		4,22			2,41							6,63
Ogółem		726,05	42,08		28,95	3,82						800,90

TABELA XII Nadleśnictwo Ostrołęka - Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Wyszczególnienie	Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW	9,10E+01	DB	3,99	30,0	12
	BMŚW		DB.S	17,04	30,0	12
	BMW		DB	2,64	50,0	13
	BMW		DB.S	2,03	50,0	11
	BŚW		SO	12,41	40,0	12
	LMŚW		DB	55,90	34,6	12
	LMŚW		DB.S	17,26	31,9	12
	LMW		DB	2,84	40,0	12
	LW		DB	11,96	30,0	11
	LW		DB.S	3,85	50,0	11
	LW		DB.S	16,36	30,0	22
OLJ	DB.S	6,00	30,0	22		
Razem				152,28	34,0	12
KDO	LMŚW	9,10E+01	JW	3,58	30,0	22
	OLJ		DB	6,75	20,0	12
Razem				10,33	23,5	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW	9,10E+01	SO	14,44	97,0	11
	BMW		SO	20,02	100,0	11
	LMŚW		DB	5,82	100,0	11
	LMŚW		SO	2,72	98,1	11
	LMW		DB	7,08	100,0	12
	LMW		DB.S	1,57	30,0	31
	LMW		SO	1,45	90,0	12
	LW		DB.S	2,44	100,0	11
	LW		DB.S	7,35	90,0	12
OLJ	OL	3,99	70,0	22		
Razem				66,88	94,5	11
Ogółem				229,49	51,2	12

TABELA XIII Nadleśnictwo Ostrołęka - Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn.	Stan na dzień					
			I rewizja 1.I.1968 r.	II rewizja 1.I.1979 r.	III rewizja 1.I.1992 r.	IV rewizja 1.I.2002 r.	V rewizja 1.I.2012 r.	VI rewizja 1.I.2022 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	15 043,89	15 398,76	15 925,73	15 991,13	16 044,16	16 141,24
2	Zasoby miąższości	tys. m³	1 466 391	2 155 181	2 455 167	3 077 185	3 489 193	3 654 787
3	Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w podklasach wieku							
	IIa	m ³	52	68	78	83	95	127
	IIb	m ³	100	156	148	148	162	163
	IIIa	m ³	148	201	194	209	198	212
	IIIb	m ³	158	224	219	245	238	228
	IVa	m ³	192	233	246	266	266	245
	IVb	m ³	200	258	243	292	287	273
	Va	m ³	211	258	262	282	310	309
	Vb	m ³	192	246	256	291	319	354
	VI	m ³	209	241	234	292	368	368
	VII i st.	m ³	219	254	262	285	342	353
	KO	m ³	-	b.d.	b.d.	b.d.	-	297
	KDO	m ³	-	-	-	204	230	314
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal.)	m ³	97	140	156	193	217	226
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	42	42	44	50	56	61
6	Spodziewany bieżący przyrost roczny drzewostanów na 1 ha (tablicowy)	m ³	-	b.d.	5,96	6,36	5,90	5,49
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,32	1,49	1,23	1,38	2,1	-
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	0,60	0,72	1,27	2,40	3,9	-
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	5,50	3,29	6,30	6,28	7,02	-

TABELA XIV Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m ³ brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	0	0	0
LASÓW OCHRONNYCH (O)	15 127	16 813	14 665	15 127	0	2 489	141 583	141 583
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	38 281 116,67	38 276 134,38	33 252 92,30	38 276 116,67	93 5	X	X	373 275 1 166,34
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	1827	3317	3118	3118	0	1938	X	20 325
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	40108	41593	36370	41394	93	1938	0	393 600
OGÓŁEM OBRĘB	55235	58406	51035	56521	93	4427	141 583	535 183
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	55235	58406	51035	56521	93	4427	141 583	535 183

* Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa: 51035 m³ brutto

TABELA XV Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa *	Ogółem
		cięcia uprzątające	cięcia pozostałe	Razem		
	ha					
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)						
LASÓW OCHRONNYCH (O)	367,59	64,30	23,90	88,20		455,79
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	1166,34					1166,34
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		48,32	67,15	115,47		115,47
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	1166,34	48,32	67,15	115,47		1281,81
OGÓŁEM OBRĘB	1533,93	112,62	91,05	203,67		1737,60
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	1533,93	112,62	91,05	203,67		1737,60

* należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

TABELA XVI Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku													
		I		II		III		IV		V		VI	VII	Razem	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	Razem														
Trzebieże wczesne (TW)	SO		197,64	679,88	751,12								1,61	1630,25	
	MD			3,71										3,71	
	ŚW		0,59	4,32	4,2									9,11	
	DB		2,25	13,12	1,63									17	
	DB.S	7,35												7,35	
	BRZ		16,78	12,1	11,76									40,64	
	OL		27,13	25,42	7,77									60,32	
	Razem	7,35	244,39	738,55	776,48								1,61	1768,38	
Trzebieże późne (TP)	SO				393,04	1289,31	1582,01	2323,53	285,43	15,15				5888,47	
	MD			2,3	0,52	0,57								3,39	
	ŚW				4,84	1,23								6,07	
	DB					1,1	24,57	90,92	21,52	26,75				164,86	
	BRZ				42,02	36,52	4,41							82,95	
	OL				24,32	42,59	12							78,91	
	Razem			2,3	464,74	1371,32	1622,99	2414,45	306,95	41,9				6224,65	
Razem trzebieże	SO		197,64	679,88	1144,16	1289,31	1582,01	2323,53	285,43	15,15			1,61	7518,72	
	MD			6,01	0,52	0,57								7,1	
	ŚW		0,59	4,32	9,04	1,23								15,18	
	DB		2,25	13,12	1,63	1,1	24,57	90,92	21,52	26,75				181,86	
	DB.S	7,35												7,35	
	BRZ		16,78	12,1	53,78	36,52	4,41							123,59	
	OL		27,13	25,42	32,09	42,59	12							139,23	
	Razem	7,35	244,39	740,85	1241,22	1371,32	1622,99	2414,45	306,95	41,9			1,61	7993,03	
łącznie	SO		197,64	679,88	1144,16	1289,31	1582,01	2323,53	285,43	15,15			1,61	7518,72	
	MD			6,01	0,52	0,57								7,1	
	ŚW		0,59	4,32	9,04	1,23								15,18	
	DB		2,25	13,12	1,63	1,1	24,57	90,92	21,52	26,75				181,86	
	DB.S	7,35												7,35	
	BRZ		16,78	12,1	53,78	36,52	4,41							123,59	
	OL		27,13	25,42	32,09	42,59	12							139,23	
Ogółem		7,35	244,39	740,85	1241,22	1371,32	1622,99	2414,45	306,95	41,9			1,61	7993,03	

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

TABELA XVII Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m ³	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne: A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	1737,60	1640,77	535183	449110
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			26759	22450
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	1737,60	1640,77	561942	471560
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			537	450
3. pozostałe			193	166
Razem nie zaliczone			730	616
Razem użytki rębne	1737,60	1640,77	562672	472176
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia			0	0
B. Trzebieże	7993,03		371030	296824
Razem użytki przedrębne (m ³ wg przyjęt. etatu)	7993,03		371030	296824
Ogółem użytki główne (I+II)	9730,63	1640,77	933702	769000

* dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej bez uwzględniania powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu

TABELA XVIII Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	posadzenia	doleśnianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
	Powierzchnia zredukowana - ha															
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
BMŚW	12,40		165,60	15,56			193,56		193,56		35,63	88,50	125,91	250,04		185,68
BMW	6,01		95,06	3,30		0,30	104,67		104,67		26,81	50,71	57,81	135,33		101,42
BS																
BŚW	150,39		1248,06	4,43			1402,88		1402,88		304,34	500,69	728,68	1533,71		1309,30
BW			6,12				6,12		6,12		4,23	5,31	10,21	19,75		6,12
Lł													1,17	1,17		
LMB																
LMŚW			1,63	46,85			48,48		48,48		12,50	39,46	21,01	72,97		44,48
LMW			6,81	7,34			14,15		14,15		2,72	11,42	13,30	27,44		13,08
LŚW			0,65	5,90			6,55		6,55			3,25	6,16	9,41		6,55
LW			8,36	23,41			31,77		31,77		5,31	20,65	17,77	43,73		31,77
OL								0,35	0,35		1,99	1,99	2,82	6,80		
OLI			1,64	6,28			7,92		7,92		2,50	12,87	12,95	28,32		7,92
OGÓŁEM	168,80		1533,93	113,07		0,30	1818,42		1818,77		396,03	734,85	997,79	2128,67		1704,00
Odnowienie zrębów projektowanych			1073,75													
Odnowienia przy rębniach złożonych				79,15												
Poprawki na powierzchni projektowanych odnowień i zalesień								66,10								
Pielęgnacja gleby na powierzchniach projektowanych do odnowienia i zalesienia											979,97					
Pielęgnacja upraw na powierzchniach projektowanych do odnowienia i zalesienia												807,03				
łącznie	168,80	-	1073,75	79,15	-	0,30	1322,00	66,45	1388,45	-	1376,00	1541,88	997,79	2128,67	-	1704,00

TABELA XXI Nadleśnictwo Ostrołęka - Zestawienie miąższości drewna martwego

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
BMB	19,94	0,32	6,36	0,10	1,94	0,42	8,30
BMŚW	1503,05	0,51	773,97	0,41	619,79	0,92	1393,77
BMW	495,66	0,94	467,65	0,45	220,83	1,39	688,48
BS	116,70	0,55	64,76	1,00	116,75	1,55	181,51
BŚW	10719,63	0,49	5202,33	0,34	3601,31	0,83	8803,64
BW	101,10	0,68	68,40	0,14	14,20	0,82	82,60
Lł	3,99	8,98	35,82	11,90	47,48	20,88	83,30
LMB	15,28	10,29	157,17	6,18	94,37	16,47	251,54
LMŚW	477,86	1,76	841,07	1,15	548,96	2,91	1390,03
LMW	183,99	4,50	828,80	3,33	612,75	7,83	1441,55
LŚW	175,75	2,27	399,05	1,73	304,56	4,00	703,61
LW	142,21	5,53	786,00	3,94	559,76	9,47	1345,76
OL	197,87	8,51	1684,11	10,61	2098,65	19,12	3782,76
OLJ	169,59	13,45	2280,33	14,73	2497,58	28,18	4777,90
Ogółem	14322,62		13595,82		11338,93		24934,75

WZÓR NR 2 Wykaz obiektów selekcji nasiennej - Nadleśnictwo Ostrołęka

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestr LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi																																																																																																																																																																																						
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha																																																																																																																																																																																							
1	2	3	4	5	6	7																																																																																																																																																																																						
56 -g	5,13	D	OL	9																																																																																																																																																																																								
		D	OL																																																																																																																																																																																									
		D	OL																																																																																																																																																																																									
		D	OL																																																																																																																																																																																									
		D	OL																																																																																																																																																																																									
		D	OL																																																																																																																																																																																									
		D	OL																																																																																																																																																																																									
		D	OL																																																																																																																																																																																									
		D	OL																																																																																																																																																																																									
459 -c	8,60	DRZEW Z	SO		15,05																																																																																																																																																																																							
459 -g	6,45						95 -h	12,54	NAS GOSP	SO		12,54		176 -h	11,26	NAS GOSP	SO		11,26		649 -f	3,73	NAS GOSP	SO		3,73		719 -g	6,00	NAS GOSP	SO		6,00		280 -d	4,99	NAS GOSP	SO		4,99		301 -h	3,56	NAS GOSP	SO		3,56		331 -i	5,88	NAS GOSP	SO		5,88		344 -g	9,49	NAS GOSP	SO		9,49		437 -h	7,38	NAS GOSP	SO		7,38		442 -k	4,44	NAS GOSP	SO		4,44		443 -i	3,19	NAS GOSP	SO		3,19		470 -g	6,15	NAS GOSP	SO		6,15		545 -j	2,07	NAS GOSP	SO		2,07		547 -g	3,10	NAS GOSP	SO		3,10		548 -b	7,53	NAS GOSP	SO		7,53		548 -i	3,38	NAS GOSP	SO		3,38		551 -f	9,94	NAS GOSP	SO		9,94		558 -m	2,91	NAS GOSP	SO		2,91		362 -f	7,18	NAS GOSP	SO		7,18		343 -g	2,49	NAS GOSP	SO		4,60		343 -k	2,11	670 -g	2,84	NAS GOSP	SO		7,78		670 -i	4,94	728 -b	5,78	NAS GOSP	DB.S		17,55		728 -d	4,29	728 -g	5,04	728 -i	2,44	729 -f	2,94	NAS GOSP	DB.S		4,83		729 -i	1,89	773 -i	7,34	NAS GOSP	DB.S		7,34		770 -c	5,97
95 -h	12,54	NAS GOSP	SO		12,54																																																																																																																																																																																							
176 -h	11,26	NAS GOSP	SO		11,26																																																																																																																																																																																							
649 -f	3,73	NAS GOSP	SO		3,73																																																																																																																																																																																							
719 -g	6,00	NAS GOSP	SO		6,00																																																																																																																																																																																							
280 -d	4,99	NAS GOSP	SO		4,99																																																																																																																																																																																							
301 -h	3,56	NAS GOSP	SO		3,56																																																																																																																																																																																							
331 -i	5,88	NAS GOSP	SO		5,88																																																																																																																																																																																							
344 -g	9,49	NAS GOSP	SO		9,49																																																																																																																																																																																							
437 -h	7,38	NAS GOSP	SO		7,38																																																																																																																																																																																							
442 -k	4,44	NAS GOSP	SO		4,44																																																																																																																																																																																							
443 -i	3,19	NAS GOSP	SO		3,19																																																																																																																																																																																							
470 -g	6,15	NAS GOSP	SO		6,15																																																																																																																																																																																							
545 -j	2,07	NAS GOSP	SO		2,07																																																																																																																																																																																							
547 -g	3,10	NAS GOSP	SO		3,10																																																																																																																																																																																							
548 -b	7,53	NAS GOSP	SO		7,53																																																																																																																																																																																							
548 -i	3,38	NAS GOSP	SO		3,38																																																																																																																																																																																							
551 -f	9,94	NAS GOSP	SO		9,94																																																																																																																																																																																							
558 -m	2,91	NAS GOSP	SO		2,91																																																																																																																																																																																							
362 -f	7,18	NAS GOSP	SO		7,18																																																																																																																																																																																							
343 -g	2,49	NAS GOSP	SO		4,60																																																																																																																																																																																							
343 -k	2,11						670 -g	2,84	NAS GOSP	SO		7,78		670 -i	4,94	728 -b	5,78	NAS GOSP	DB.S		17,55		728 -d	4,29	728 -g	5,04	728 -i	2,44	729 -f	2,94	NAS GOSP	DB.S		4,83		729 -i	1,89	773 -i	7,34	NAS GOSP	DB.S		7,34		770 -c	5,97	NAS GOSP	BRZ		15,06																																																																																																																																										
670 -g	2,84	NAS GOSP	SO		7,78																																																																																																																																																																																							
670 -i	4,94						728 -b	5,78	NAS GOSP	DB.S		17,55		728 -d	4,29	728 -g	5,04						728 -i	2,44	729 -f	2,94	NAS GOSP	DB.S		4,83		729 -i	1,89	773 -i	7,34	NAS GOSP	DB.S		7,34		770 -c	5,97	NAS GOSP	BRZ		15,06																																																																																																																																														
728 -b	5,78	NAS GOSP	DB.S		17,55																																																																																																																																																																																							
728 -d	4,29																																																																																																																																																																																											
728 -g	5,04																																																																																																																																																																																											
728 -i	2,44																																																																																																																																																																																											
729 -f	2,94	NAS GOSP	DB.S		4,83																																																																																																																																																																																							
729 -i	1,89						773 -i	7,34	NAS GOSP	DB.S		7,34		770 -c	5,97	NAS GOSP	BRZ		15,06																																																																																																																																																																									
773 -i	7,34	NAS GOSP	DB.S		7,34																																																																																																																																																																																							
770 -c	5,97	NAS GOSP	BRZ		15,06																																																																																																																																																																																							

WZÓR NR 2 Wykaz obiektów selekcji nasiennej - Nadleśnictwo Ostrołęka

Oddział pododdział	Powierzchnia pododdziału w ha	Rodzaj obiektu wg rejestr LMP	Podstawowe cechy obiektu			Uwagi
			Gatunek drzewa	Liczba drzew	Powierzchnia w ha	
1	2	3	4	5	6	7
770 -d	9,09					
768 -i	2,89	NAS GOSP	BRZ		2,89	
44 -j	2,82	NAS GOSP	SO		2,82	
47 -a	6,88	NAS GOSP	SO		6,88	
198 -d	7,22	NAS GOSP	SO		12,56	
198 -g	5,34					
199 -c	7,38	NAS GOSP	SO		7,38	
204 -a	10,42	NAS GOSP	SO		10,42	
791 -b	7,67	NAS GOSP	SO		7,67	
283 -d	6,21	NAS GOSP	SO		6,21	
444 -f	4,23	NAS GOSP	SO		4,23	
451 -d	1,79	NAS GOSP	SO		6,11	
451 -j	4,32					
552 -b	11,91	NAS GOSP	SO		11,91	
672 -g	2,70	NAS GOSP	SO		3,90	
672 -h	1,20					
39 -c	8,45	NAS WYŁ	SO		14,61	
40 -d	5,95					
40 -g	0,21					
466 -f	10,07	NAS WYŁ	SO		10,07	
Łączna powierzchnia wg obiektów	X	DRZEW Z	X	X	15,05	X
	X	NAS GOSP	X	X	254,86	X
	X	NAS WYŁ	X	X	24,68	X

Błędy procentowe dla pomierzonych cech – Nadleśnictwo Ostrołęka

Gatunek	BRZ	DB	OL	SO
	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości			
Klasa wieku				
Ila			771,78	3474,98
%			16,31	48,41
			8,16	10,09
Ilb	2216,30		1163,67	2103,29
%	31,07		13,05	28,68
	13,89		6,52	3,98
IIla	2597,94		2376,23	6830,74
%	28,59		16,75	39,30
	11,67		7,49	4,54
IIIb			17295,09	6763,87
%			49,55	36,42
			17,52	3,37
IVa		6740,06	12467,51	7217,27
%		30,39	31,74	35,06
		8,77	14,19	2,26
IVb			8867,64	8024,54
%			30,38	33,04
			10,13	2,65
Va		8709,09	35774,21	7288,64
%		23,63	54,17	27,88
		10,57	20,47	2,20
Vb			15233,64	8678,83
%			27,63	26,56
			10,44	2,31
VI			26847,18	6273,54
			38,77	21,95
			13,71	2,34
KOKDO			15223,23	19135,16
%			27,37	32,77
			7,90	6,99

Błąd procentowy dla obrębu: 0,98

9. WYKAZ LITERATURY

Lp.	Autor	Tytuł	Rok wydania	Oficyna wydawnicza
1	2	3	4	5
1.	Zespół	Instrukcja Urządzania Lasu	2012	CILP Warszawa
2.	Zespół	Zasady hodowli lasu	2012	CILP Warszawa
3.	Zespół	Instrukcja ochrony lasu	2012	CILP Warszawa
4.	Zespół	Instrukcja ochrony przeciwpożarowej lasu	2020	CILP Warszawa
5.	Zespół	Siedliskowe podstawy hodowli lasu	2004	OR-WLP Bedoń
6.	Czuba M.	Doskonalenie gospodarki leśnej	2002	PWRiL Warszawa
7.	R. Zielony i inni	Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010	2012	CLIP Warszawa
8.	Kondracki J.	Geografia regionalna Polski, wydanie trzecie	2011	PWN Warszawa
9.	Starkel L.	Geografia Polski	1999	PWN Warszawa
10.	Romer E.	Klimat ziem polskich	1949	
11.	Woś A.	Klimat Polski	1999	PWN Warszawa
12.	Zespół	Atlas Rzeczypospolitej Polskiej	1994	PPWK Warszawa
13.	Zespół	Ochrona środowiska	2019	GUS Warszawa
14.	Brożek S. Zwydak M.	Atlas gleb leśnych Polski	2010	CILP Warszawa
15.	Zespół	Operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Ostrołęka wg stanu na 01.01.2010 r.	-	BULiGL Warszawa
16.	Zespół	Komputerowa mapa podziału hydrograficznego Polski	2019	PGW Wody Polskie
17.	Zespół	Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce	2017	PIG PIB Warszawa
18.	Zespół	Stan zdrowotny lasów w Polsce w 2018 roku na podstawie badań monitoringowych	2019	IBL ZZL Sękocin Stary
19.	Zespół	Stan środowiska w województwie mazowieckim RAPORT 2020	2020	GIOŚ Warszawa
20.	Rady gmin	Plany zagospodarowania przestrzennego gmin	-	-
21.	Zespół	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego	2018	MBPR Warszawa
22.	Zespół	Atlas Rzeczypospolitej Polskiej	1997	Główny Geodeta Kraju
23.	Huculak W Makowiec M.	Wyznaczenie meteorologicznego okresu wegetacyjnego na podstawie jednorocznych materiałów obserwacyjnych	1977	SGGW
24.	Marcin Mierzyński	Przestrzenne i czasowe zróżnicowanie długości meteorologicznego okresu wegetacyjnego na obszarze RDLP Olsztyn	-	SGGW

10. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH ZWIĄZANYCH Z OPRACOWANYM PLANEM URZĄDZENIA LASU, OBOWIĄZUJĄCYCH W OKRESIE WYKONYWANIA PRAC URZĄDZENIOWYCH

Lp.	Nazwa aktu prawnego	Z dni	Kto ogłasza
1	2	3	4
1.	Ustawa o lasach (Dz. U. 1991 nr 101, poz. 444 , z późn. zm.)	28.09.1991 r.	Sejm RP
2.	Obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach (Dz. U. 2022 poz. 672)	10.03.2022 r.	Marszałek Sejmu
3.	Ustawa - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 1989 nr 30 poz. 163 , z późn. zm.)	17.05.1989 r.	Sejm RP
4.	Obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 2020 poz. 276)	28.01.2020 r.	Marszałek Sejmu
5.	Rozporządzenie w sprawie ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz. U. 1999 nr 45, poz. 454 ; z późn. zm.)	15.04.1999 r.	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
6.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz. U. 2001 nr 11, poz. 89)	24.01.2001 r.	Minister Rozwoju Regionalnego i Budownictwa
7.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych (Dz. U. 2019 poz. 1086)	29.05.2019	Minister Inwestycji i Rozwoju
8.	Ustawa o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. nr 92, poz. 880 , z późn. zm.)	16.04.2004 r.	Sejm RP
9.	Obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 poz. 1098)	18.05.2021 r.	Marszałek Sejmu
10.	Rozporządzenie w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. 2015, poz. 1425)	29.07.2015 r.	Minister Środowiska
11.	Rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 , poz. 133, z późn. zm.)	12.01.2011 r.	Minister Środowiska
12.	Rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 77 poz. 510 z późn. zm.)	13.04.2010	Minister Środowiska

Lp.	Nazwa aktu prawnego	Z dni	Kto ogłasza
1	2	3	4
13.	Obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014, poz. 1713)	30.10.2014 r.	Minister Środowiska
14.	Zarządzenie nr 55 w sprawie Instrukcji urządzania lasu (znak sprawy: ZU-709-72/2011; BILP 1/2012)	21.11.2011 r.	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
15.	Zarządzenie nr 83 w sprawie korekty Instrukcji Urządzania Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (znak sprawy: ZU 042 01 81/2012)	23.12.2012	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
16.	Zarządzenie nr 75 w sprawie nowelizacji „Instrukcji urządzania lasu” stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie "Instrukcji urządzania lasu" (znak sprawy: ZU.6004.50.2019; BILP 1/2020)	5.12.2019	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
17.	Ustawa o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 1991 nr 81, poz. 351 z późn. zm.)	24.08.1991 r.	Sejm RP
18.	Obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2021 poz. 869)	14.04.2021 r.	Marszałek Sejmu
19.	Rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109, poz. 719)	07.06.2010 r.	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
20.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2019 poz.67.)	11.01.2019	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji
21.	Rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2006 nr 58, poz. 405 , z późn. zm.)	22.03.2006 r.	Minister Środowiska
22.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad bezpieczeństwa przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2010 nr 137 poz. 923)	9.07.2010 r.	Minister Środowiska
23.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad bezpieczeństwa przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2015 poz. 1070)	13.07.2015	Minister Środowiska

Lp.	Nazwa aktu prawnego	Z dni	Kto ogłasza
1	2	3	4
24.	Zarządzenie nr 81 w sprawie wprowadzenia „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych (znak sprawy ZO.2621.23.2019; BILP 1/2020)	23.12.2019	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
25.	Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408)	9.10.2014 r.	Minister Środowiska
26.	Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014, poz. 1409)	9.10.2014 r.	Minister Środowiska
27.	Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183 z późn. zm.)	16.12.2016 r.	Minister Środowiska
28.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2020 poz. 26)	18.12.2019	Minister Klimatu
29.	Rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. 2005 nr 94, poz. 794)	12.05.2005 r.	Minister Środowiska
30.	Rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji lasu (Dz. U. 2012, poz. 1302)	12.11.2012 r.	Minister Środowiska
31.	Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 08.03.2022 r. w sprawie uznania lasów za ochronne (DLŁ-WGL.8101.4.2022.LP)	08.03.2022 r.	Minister Klimatu i Środowiska
32.	Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199, poz. 1227 , z późn. zm.)	03.10.2008 r.	Sejm RP
33.	Obwieszczenie w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 2373)	29.10.2021 r.	Marszałek Sejmu
34.	Zarządzenie Nr 82 w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP w Olsztynie (znak sprawy OR-0151-12/14; BILP 2/2015)	29.12.2014	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
35.	Zarządzenie nr 16 o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw (znak sprawy OR.141.2.2015; BILP 4/2016)	9.03.2016	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Lp.	Nazwa aktu prawnego	Z dni	Kto ogłasza
1	2	3	4
36.	Zarządzenie Nr 5 w sprawie wprowadzenia nowego podziału obszarów leśnych Polski na strefy prognostyczne (znak sprawy ZO.2621.5.2017; BILP 3/2018)	31.01.2018	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
37.	Zarządzenie nr 53 o zmianie niektórych zarządzeń określających zasięgi terytorialne nadleśnictw (znak sprawy GS.0141.2.2021)	23.08.2021	Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

